รายงานผลการปฏิบัติงาน
คณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

พระบรมราโชวาท
พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน
วันจันทร์ ที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒

ข้าราชการมีสิ่งสำคัญที่ควรยึดมั่นอยู่ ๒ อย่าง อย่างหนึ่งคือผลประโยชน์ของแผ่นดิน อีกอย่างหนึ่งคือความถูกต้องเป็นธรรม. ผลประโยชน์ของแผ่นดินเป็นเป้าหมายสูงสุดของการปฏิบัติราชการ ส่วนความถูกต้องเป็นธรรมเป็นทั้งรากฐานและแนวทางปฏิบัติเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายนั้น.

พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต
วันที่ ๒๙ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

คำนำ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นปีที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีภารกิจอันสำคัญยิ่งที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข คือ การจัดการเลือกสมาชิกวุฒิสภาและการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปเป็นครั้งแรก ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมทั้งดำเนินการในด้านการพัฒนานวัตกรรมการเลือกตั้ง การจัดการอบรมให้ความรู้หลักสูตรต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่พนักงานและเครือข่ายผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนการจัดพิมพ์คู่มือและสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ

นอกจากการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นแล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งยังได้ปฏิบัติภารกิจที่สำคัญอื่น ๆ ดังเช่น ดำเนินกิจกรรมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองและตรวจสอบการเลือกตั้ง ภารกิจส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง ดำเนินการสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำผิดในการเลือกตั้ง การยกระดับมาตรฐานการประเมินคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง การพัฒนาระบบบริหารงานของสำนักงาน การส่งเสริมการทำงานร่วมกับองค์กรเครือข่าย และเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย รวมทั้งการจัดทำนวัตกรรมกำกับดูแลและควบคุมการดำเนินงานตามเจตจำนงทางการเมืองของพรรคการเมือง ตลอดจนการดำเนินโครงการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) โดยได้รวบรวมผลการปฏิบัติงานที่สำคัญไว้ในรายงานเล่มนี้แล้ว อย่างไรก็ตาม สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่สามารถที่จะนำผลการปฏิบัติงานทั้งที่ดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมาจัดพิมพ์รวมไว้ในรายงานเล่มนี้ได้ทั้งหมด หากประสงค์จะได้ข้อมูลเพิ่มเติม สามารถติดต่อได้ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยตรง หรือสืบค้นได้จากเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและจากสื่อต่าง ๆ

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณทุกภาคส่วน ทั้งรัฐสภา องค์กรภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน เครือข่ายภาคประชาชน และองค์กรเครือข่ายต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจนประสบผลสำเร็จด้วยดีเสมอมา

(นายอิทธิพร บุญประคอง)
ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

สารบัญ

หน้า

เครื่องหมายราชการของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ..... ก
วิสัยทัศน์ พันธกิจ ปรัชญาองค์กร เป้าประสงค์หลักและแผนยุทธศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ ..... ข
คณะกรรมการการเลือกตั้ง ..... ค
สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ..... ฌ
ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ๑
๑. คณะกรรมการการเลือกตั้ง ๓
๑.๑ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ๓
๑.๒ การได้มาซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง ๕
๑.๓ วาระการดำรงตำแหน่ง ๕
๑.๔ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ๖
๑.๔.๑ หน้าที่และอำนาจตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ..... ๖
๑.๔.๒ หน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ ..... ๖
๑.๔.๓ หน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... ๘
๑.๔.๔ หน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... ๑๑
๑.๔.๕ หน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ..... ๑๒
๑.๔.๖ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในการควบคุมดูแลจัดการออกเสียงประชามติ ๑๔
๑.๔.๗ หน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ..... ๑๔
๑.๔.๘ หน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ..... ๑๖
๒. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ๑๘
๒.๑ สถานะของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ๑๘
๒.๒ หน้าที่และอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ๑๘
๒.๓ การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ๑๘
๒.๓.๑ การจัดแบ่งส่วนงานในส่วนกลาง ๑๙
๒.๓.๒ การจัดแบ่งส่วนงานในส่วนภูมิภาค ๒๐
๒.๔ อัตรากำลังบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ๒๒
ส่วนที่ ๒ ผลการปฏิบัติงานที่สำคัญและผลการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์ ๒๓
๑. ผลการปฏิบัติงานที่สำคัญ ๒๕
๑.๑ การดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... ๒๕
๑.๑.๑ กระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ๒๖
๑.๑.๒ การสมัครรับเลือก ๒๖
๑.๑.๓ การลงทะเบียนองค์กร ๒๖
๑.๑.๔ การเลือกสมาชิกวุฒิสภา ๒๗
๑.๑.๕ สถิติการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... ๒๘
๑.๑.๖ การศึกษาวิจัยประเมินผลกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ..... ๒๘
๑.๒ การจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒ ..... ๓๒
๑.๒.๑ สถิติการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒ ..... ๓๒
๑.๒.๒ การศึกษาวิจัยประเมินผลการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒ ..... ๓๔

สารบัญ

หน้า

๑.๓ การถอดบทเรียนการจัดการเลือกตั้ง ๓๖
๑.๓.๑ การถอดบทเรียนกระบวนการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ๓๖
๑.๓.๒ การถอดบทเรียนการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ๓๖
๑.๔ การศึกษาอบรมหลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง รุ่นที่ ๑๐ (พตส. ๑๐) ๓๘
๑.๕ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ๔๔
๑.๕.๑ การให้บริการศึกษาดูงานแก่ผู้ใช้บริการ ณ ศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย ๔๔
๑.๕.๒ ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ๔๖
๑.๖ การควบคุมสอดส่อง สืบสวน สอบสวน ไต่สวน วินิจฉัยชี้ขาด และการดำเนินคดี ๔๗
๑.๖.๑ การพัฒนาและเตรียมความพร้อมบุคลากรด้านการสืบสวนฯ ๔๗
๑.๖.๒ การพัฒนาระบบงาน ๔๘
๑.๖.๓ การดำเนินคดี ๕๐
๑.๖.๔ สถิติเรื่องคัดค้านและสำนวน ๕๒
๑.๗ การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง ๕๓
๑.๗.๑ การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของพรรคการเมือง ๕๓
๑.๗.๒ การตรวจสอบข้อมูลการเงินและทรัพย์สินของพรรคการเมือง ๕๓
๑.๗.๓ ข้อมูลการรับบริจาคของพรรคการเมือง ๕๔
๑.๗.๔ พรรคการเมืองที่ยังดำเนินการอยู่ ๕๔
๑.๘ การพัฒนากฎ ระเบียบที่สำคัญ ๕๗
๑.๘.๑ การจัดทำและปรับปรุงแก้ไขระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๕๗
๑.๘.๒ จัดทำหนังสือ “กฎหมาย ระเบียบ คู่มือการปฏิบัติงาน และแบบพิมพ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการสืบสวน การไต่สวน และการวินิจฉัยชี้ขาดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” ๖๑
๒. ผลการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์ ๖๑
๒.๑ ผลการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ๖๒
■ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการเลือกตั้งที่สะดวกและคุ้มค่าต่อประชาชน ๖๒
■ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการเลือกตั้งเป็นที่ยอมรับ ๖๔
■ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การจัดการเลือกตั้งที่ประชาชนมีส่วนร่วม ๖๗
■ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้แก่พรรคการเมืองและองค์กรทางการเมือง ๘๐
■ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาองค์การสู่ความเป็นมืออาชีพ ๘๕
■ แผนงานบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ ๙๒
๒.๒ ผลการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ๙๓
๓. ผลการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ๙๔
๓.๑ สรุปการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ๙๔
๓.๒ เปรียบเทียบการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ๙๔
๓.๓ ปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ๙๖

ส่วนที่ ๓ ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญในการปฏิบัติงาน ๙๗

๑. การดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ๙๙
● การศึกษาวิจัยประเมินผลกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ๑๐๐
๒. การจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒ ๑๐๖
๒.๑ การถอดบทเรียนจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ๑๐๗
๒.๒ การศึกษาวิจัยประเมินผลการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑๑๑
๓. การบังคับใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ๑๑๙
๔. การจัดการศึกษาอบรมหลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง ๑๒๐

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๔ ข้อสังเกตของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ๑๒๓

๑. การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม ๑๒๕

๒. การพัฒนางานด้านการข่าว ๑๒๗

๓. การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือการเลือกตั้งขั้นต้น (Primary Vote) ๑๒๘

งบการเงิน ๑๒๙

* งบการเงิน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ ๑๓๑

* งบการเงิน กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ ๑๕๓

ภาคผนวก ๑๗๑

๑. ประกาศแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ และประกาศรายชื่อบุคคลสำรอง ๑๗๓

๑.๑ ประกาศแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา ๑๗๓

๑.๒ ประกาศรายชื่อบุคคลสำรอง ๑๘๒

๒. ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒ ๑๘๕

๒.๑ ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ๑๘๕

๒.๒ ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ ๑๙๙

สารบัญตาราง

ตารางที่	เรื่อง	หน้า

๑	จำนวนอัตรากำลังบุคลากร แยกตามประเภทตำแหน่ง	๒๒
๒	สถิติการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑	๒๘
๓	จำนวนคดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ แยกตามประเภทของการเลือกตั้ง	๕๐
๔	จำนวนคดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ แยกตามประเภทคดี	๕๑
๕	จำนวนเรื่องคัดค้านและสำนวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาและการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไป	๕๒
๖	การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของพรรคการเมือง	๕๓
๗	การตรวจสอบข้อมูลการเงินและทรัพย์สินของพรรคการเมือง	๕๓
๘	ข้อมูลการรับบริจาคของพรรคการเมือง	๕๔
๙	จำนวนพรรคการเมืองที่ยังดำเนินการอยู่ ประจำปี ๒๕๖๒	๕๔
๑๐	จำนวนระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ประกาศบังคับใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒	๕๗
๑๑	งบประมาณรายจ่ายของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒	๘๑
๑๒	งานพัฒนาพรรคการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง รวม ๑๔ โครงการ	๘๒
๑๓	งบบริหารกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง	๘๔
๑๔	สรุปการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒	๙๔
๑๕	เปรียบเทียบการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒	๙๕

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	เรื่อง	หน้า
๑	โครงสร้างการจัดแบ่งส่วนงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง	๒๑
๒	กรอบอัตรากำลังบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ แยกตามประเภทตำแหน่ง	๒๒
๓	จำนวนผู้เข้ารับการศึกษาดูงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒	๔๔
๔	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการเลือกตั้งที่สะดวกและคุ้มค่าต่อประชาชน	๖๒
๕	ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการเลือกตั้งที่เป็นที่ยอมรับ	๖๔
๖	ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การจัดการเลือกตั้งที่ประชาชนมีส่วนร่วม	๖๗
๗	ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้แก่พรรคการเมืองและองค์การทางการเมือง	๘๐
๘	ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาองค์การสู่ความเป็นมืออาชีพ	๘๕
๙	แผนงานบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)	๙๒
๑๐	จำนวนการให้ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยฯ	๙๓
๑๑	เปรียบเทียบการใช้จ่ายงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒	๙๖
๑๒	ปัญหาจากการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ จากการถอดบทเรียนการจัดการเลือกตั้ง	๑๐๗

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
๑	ภาพกิจกรรมการดำเนินงานโครงการพัฒนาบุคลากรของพรรคการเมือง หลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง รุ่นที่ ๑๐ (พตส. ๑๐)	๔๑
๒	ภาพกิจกรรมการศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง	๔๕
๓	ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง	๔๖
๔	การใช้งานแอปพลิเคชันฉลาดเลือก (Smart Vote)	๖๓
๕	ภาพกิจกรรมอบรมระบบงานการข่าวฯ	๖๕
๖	ภาพกิจกรรมพัฒนาเครือข่ายข่าวระดับจังหวัด	๖๖
๗	ภาพกิจกรรมรณรงค์หมู่บ้านไม่ขายเสียง โดย ศส.ปชต.	๖๘
๘	ภาพกิจกรรมชุมนุมเสวนาและมอบรางวัล ศส.ปชต. ดีเด่น ระดับประเทศและระดับจังหวัด	๖๙
๙	ภาพกิจกรรมอบรมเครือข่ายสตรีกับการมีส่วนร่วมพัฒนาประชาธิปไตย	๗๐
๑๐	ภาพกิจกรรมสัมมนาทบทวนผลการดำเนินงานสร้างพลเมือง (Big forum)	๗๒
๑๑	ภาพกิจกรรมลูกเสืออาสา กกต. ที่เข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๗๖
๑๒	ภาพกิจกรรม รด.จิตอาสา ที่เข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๗๙
๑๓	ภาพกิจกรรมสัมมนาเตรียมตัวเกษียณอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒	๘๖
๑๔	ภาพกิจกรรมการสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นลูกจ้างประจำของสำนักงานฯ	๘๗
๑๕	ภาพกิจกรรมสัมมนาประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง	๘๘
๑๖	ภาพกิจกรรมจัดทำโครงสร้างสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งภายใต้ภารกิจตามกฎหมายใหม่	๘๙
๑๗	ภาพกิจกรรมการสร้างพลังทีมงานไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้	๘๙
๑๘	ภาพกิจกรรมการประชุมวิชาการหลักสูตรผู้บริหารระดับสูง ๖ สถาบัน	๙๐
๑๙	ภาพกิจกรรมพัฒนาศักยภาพการตรวจสอบภายในฯ และกิจกรรมสรุปผลการปฏิบัติงาน การตรวจสอบภายใน	๙๑
๒๐	ภาพกิจกรรมปฏิบัติธรรมเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ	๙๑
๒๑	ภาพกิจกรรมการปลูกและปลุกจิตสำนึกคุณธรรม จริยธรรม	๙๓

เครื่องหมายราชการของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ลักษณะ

เป็นตราหกเหลี่ยม เส้นกรอบตราเป็นรูปลูกฟักพนักอินทรธนู มีพานรัฐธรรมนูญ อาทิตย์อุทัย และลายกระหนกใบเทศ มีข้อความ “สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง” ลักษณะโค้งครึ่งวงกลม ภายใต้เครื่องหมาย

คำอธิบายความหมายของเครื่องหมาย

เส้นกรอบตรา

เป็นรูปลูกฟักพนักอินทรธนู หมายถึง ขอบเขตของกฎหมายรัฐธรรมนูญใหม่เหมือนพนักกั้นปริมณฑล ในสถาปัตยกรรมอันแข็งแรง เพื่อกั้นมิให้ออกนอกกรอบกติกา

พานรัฐธรรมนูญ

พานรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แห่งประชาธิปไตย อันปวงชนชาวไทยมีอำนาจในการบริหารประเทศ

อาทิตย์อุทัย

หมายถึง รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่ปฏิรูปขึ้นใหม่ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและประสิทธิภาพ ในการบริหารประเทศ เสมือนแสงอาทิตย์ที่ให้ความสว่างแก่ปวงชน

ลายกระหนกใบเทศ

หมายถึง ความสมบูรณ์ในแนวความคิดอันก่อให้เกิดความโปร่งใสในการเลือกตั้ง

“ผู้ออกแบบ : นายภิญโญ สุวรรณคีรี ศิลปินแห่งชาติ”
ราชบัณฑิตสำนักศิลปกรรม ประเภทสถาปัตยศิลป์
และรองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาสถาปัตยกรรมไทย
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิสัยทัศน์ พันธกิจ ปรัชญาองค์กร เป้าประสงค์หลัก และแผนยุทธศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙

วิสัยทัศน์

"สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นองค์การมืออาชีพ ในการสนับสนุนคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อการจัดการ กำกับ ตรวจสอบกระบวนการจัดการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติในทุกระดับ ส่งเสริมและสนับสนุนประชาชน และองค์กรทางการเมืองให้เกิดการเลือกตั้งที่น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของสังคม"

พันธกิจ

๑ พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและจัดการเลือกตั้ง การออกเสียงประชามติที่มีมาตรฐาน และมีแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงการใช้สิทธิอย่างทั่วถึง ด้วยความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง ไม่เป็นภาระ เสมอภาคและเป็นธรรม

๒ พัฒนาองค์การและบุคลากรในกระบวนการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ สนับสนุนการวิจัย การสร้างนวัตกรรม และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน

๓ ส่งเสริม สนับสนุน และบูรณาการความร่วมมือกับภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๔ ส่งเสริม สนับสนุน และสร้างความเข้มแข็งให้แก่พรรคการเมือง และองค์กรทางการเมืองในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองที่ถูกต้อง เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๕ บูรณาการ และหรือแลกเปลี่ยนความร่วมมือขององค์กร และหรือหน่วยงานจัดการเลือกตั้ง ทั้งในและนอกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติให้มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

ค่านิยมหลัก

เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจ
ประกอบด้วยตัวอักษรภาษาอังกฤษ ๕ ตัว ประกอบกันเป็น

OECT : Office of the Election Commission of Thailand

ซึ่งหมายถึง " สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งประเทศไทย "
อักษรตัวแรกแต่ละตัว มีความหมาย ดังนี้

Ownership
ร่วมรับผิดชอบในงานอย่างมืออาชีพ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และมีความจงรักภักดีต่อองค์การ

Efficiency
ตอบสนองงานอย่างมีประสิทธิภาพ

Committed to Quality
การทำงานมีคุณภาพได้มาตรฐาน

Transparency
โปร่งใส ตรวจสอบได้ในทุกมิติ

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. การจัดการเลือกตั้งที่สะดวกและคุ้มค่าต่อประชาชน
๒. การจัดการเลือกตั้งที่เป็นที่ยอมรับ
๓. การจัดการเลือกตั้งที่ประชาชนมีส่วนร่วม
๔. การส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้แก่พรรคการเมือง และองค์กรทางการเมือง
๕. การพัฒนาองค์การสู่ความเป็นมืออาชีพ

เป้าประสงค์

๑. ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งทั้งในและนอกราชอาณาจักร เข้าถึงและใช้สิทธิเลือกตั้งได้โดยสะดวก รวดเร็ว และมีภาระในการใช้สิทธิน้อยที่สุด
๒. นักการเมือง พรรคการเมือง ประชาชน และผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม เชื่อถือในกระบวนการและยอมรับผลการเลือกตั้งโดยสันติ
๓. ประชาชน ภาคเอกชน องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคม มีส่วนในการจัดการ กำกับและตรวจสอบการเลือกตั้งในทุกขั้นตอนอย่างมีคุณภาพ
๔. พรรคการเมือง กลุ่มการเมือง และองค์กรทางการเมืองต่าง ๆ มีการบริหารงานภายในที่เข้มแข็งต่อเนื่อง บนพื้นฐานนโยบาย ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม จากการสนับสนุนและมีส่วนร่วมของประชาชน
๕. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีบุคลากรที่มีสมรรถนะสูง มีระบบงานที่มีประสิทธิภาพ พร้อมสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

คณะกรรมการการเลือกตั้ง

คณะกรรมการการเลือกตั้ง ชุดที่ ๕

คณะกรรมการการเลือกตั้ง ชุดที่ ๕

คณะกรรมการการเลือกตั้งชุดที่ ๕ ได้รับพระราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๕ คน ดังนี้

๑. นายอิทธิพร บุญประคอง	เป็นประธานกรรมการการเลือกตั้ง
๒. นายสันทัด ศิริอนันต์ไพบูลย์	เป็นกรรมการการเลือกตั้ง
๓. นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	เป็นกรรมการการเลือกตั้ง
๔. นายฉัตรไชย จันทร์พรายศรี	เป็นกรรมการการเลือกตั้ง
๕. นายปกรณ์ มหรรณพ	เป็นกรรมการการเลือกตั้ง

ประกาศ

แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศว่า

โดยที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามจำนวนห้าคนเป็นกรรมการการเลือกตั้ง และบุคคลผู้ได้รับความเห็นชอบเป็นกรรมการการเลือกตั้งทั้งห้าคนได้ประชุมเพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการการเลือกตั้งแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบมาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ดังนี้

๑. นายอิทธิพร บุญประคอง	เป็นประธานกรรมการการเลือกตั้ง
๒. นายสันทัด ศิริอนันต์ไพบูลย์	เป็นกรรมการการเลือกตั้ง
๓. นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	เป็นกรรมการการเลือกตั้ง
๔. นายฉัตรไชย จันทร์พรายศรี	เป็นกรรมการการเลือกตั้ง
๕. นายปกรณ์ มหรรณพ	เป็นกรรมการการเลือกตั้ง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑ เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พรเพชร วิชิตชลชัย
ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายอิทธิพร บุญประคอง
ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

ประวัติการศึกษาและการอบรมที่สำคัญ

- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย Tulane สหรัฐอเมริกา
- หลักสูตรการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental Management) มหาวิทยาลัย Tufts สหรัฐอเมริกา
- หลักสูตรนักบริหารชั้นสูง สำนักงานข้าราชการพลเรือน รุ่น ๕๖

ประวัติการทำงานที่สำคัญ

- ผู้ประสานงานและหัวหน้าสำนักงานโครงการการหารือกรอบเอเชียและแปซิฟิกว่าด้วยผู้อพยพ ผู้พลัดถิ่นและผู้โยกย้ายถิ่นฐาน (Asia-Pacific Consultations on Refugees, Displaced Persons and Migrants) ซึ่งเป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (United Nations High Commissioner for Refugees) และองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐาน (International Organization on Migration)
- อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย และรองตัวแทน (Deputy Agent) ของประเทศไทยในคดีตีความคำพิพากษาศาลยุติธรรมระหว่างประเทศว่าด้วยปราสาทพระวิหาร
- เอกอัครราชทูต ณ กรุงไนโรบี สาธารณรัฐเคนยา และเอกอัครราชทูตประจำสหภาพคอโมรอส สาธารณรัฐเอริเทรีย สาธารณรัฐรวันดา สาธารณรัฐเซเชลส์ สหสาธารณรัฐแทนซาเนีย สาธารณรัฐยูกันดา สาธารณรัฐบุรุนดี สาธารณรัฐเซาท์ซูดาน สาธารณรัฐโซมาเลีย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก โดยมีถิ่นพำนัก ณ กรุงไนโรบี สาธารณรัฐเคนยา
- เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรแห่งประเทศไทยประจำโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme) ณ กรุงไนโรบี และเอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรแห่งประเทศไทยประจำโครงการการตั้งถิ่นฐานมนุษย์แห่งสหประชาชาติ (United Nations HABITAT) ณ กรุงไนโรบี สาธารณรัฐเคนยา
- ประธานกลุ่ม ๗๗ และจีนประจำโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ และโครงการตั้งถิ่นฐานมนุษย์แห่งสหประชาชาติ ณ กรุงไนโรบี สาธารณรัฐเคนยา วาระดำรงตำแหน่ง ๑ ปี
- เอกอัครราชทูต ณ กรุงเฮก ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์และเอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรแห่งประเทศไทยประจำองค์การเพื่อการห้ามอาวุธเคมี (Organization for the Prohibition of Chemical Weapons) (จนถึงวันเกษียณอายุราชการ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙)
- ผู้แทนพิเศษของรัฐบาลไทยในการรณรงค์หาเสียงสนับสนุนการสมัครเข้ารับเลือกตั้งของไทยในตำแหน่งสมาชิกไม่ถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ

การดำรงตำแหน่งประธานกรรมการการเลือกตั้ง

- ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๑

ศาสตราจารย์สันทัด ศิริอนันต์ไพบูลย์
กรรมการการเลือกตั้ง

ประวัติการศึกษาและการอบรมที่สำคัญ

- วิทยาศาสตรบัณฑิต จุลชีววิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต จุลชีววิทยาทางอุตสาหกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เกษตรศาสตรดุษฎีบัณฑิต เกษตรศาสตร์ (เกษตรเคมี) มหาวิทยาลัยกิวชิว ประเทศญี่ปุ่น
- Post-Doctor Gene Technology on yeast, Kumamoto Institute of Technology, Japan
- ประกาศนียบัตรการบริหารจัดการด้านคุณภาพ ด้านสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วม

ประวัติการทำงานที่สำคัญ

- ศาสตราจารย์ ประจำสายวิชาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม คณะพลังงานสิ่งแวดล้อมและวัสดุ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
- กรรมการองค์กรอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (เฉพาะกาล)
- กรรมการสภาวิชาการอาวุโส วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
- กรรมการสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ
- กรรมการในคณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์สิ่งแวดล้อม ราชบัณฑิตยสถาน
- อนุวุฒยาจารย์สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กรรมการบริหารสมาคมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ วาระปี พ.ศ. ๒๕๖๑
- คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์) ของมหาวิทยาลัยรัฐต่าง ๆ
- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยที่เสนอต่อสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.) และกองทุนสนับสนุนของภาครัฐ
- บรรณาธิการและผู้ประเมินบทความทางวิชาการของวารสารระดับชาติ ภูมิภาค และนานาชาติ

การดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง

- ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๑

นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย
กรรมการการเลือกตั้ง

ประวัติการศึกษาและการอบรมที่สำคัญ

- รัฐศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ ๒) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- Master of Comparative Politics & Public Administration Ohio University, U.S.A.
- นักบริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทย (บ.มท. ๙/๒๕๔๓)
- หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ ๕/๒๕๔๔ สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้นำการบริหารการเปลี่ยนแปลง สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
- หลักสูตรผู้นำการเปลี่ยนแปลงระดับสูง สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ประวัติการทำงานที่สำคัญ

- ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี
- ผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี
- ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์
- ผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง
- ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง
- สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.)
- ประธานคณะอนุกรรมาธิการการบริหารงานบุคคล การกำกับดูแลตรวจสอบและการมีส่วนร่วมของประชาชน สำหรับท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป
- กรรมการองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย
- ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคเหนือ

การดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง

- ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๑

นายฉัตรชัย จันทร์พรายศรี
กรรมการการเลือกตั้ง

ประวัติการศึกษาและการอบรมที่สำคัญ

- นิติศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
- หลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง (บยส.)
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงสถาบันวิทยาการตลาดทุน (วตท.)
- หลักสูตรนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย (นธป.)

ประวัติการทำงานที่สำคัญ

- ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดฝาง
- ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงเชียงใหม่
- ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดนครนายก
- ประธานแผนกคดียาเสพติดในศาลอุทธรณ์
- อธิบดีผู้พิพากษาภาค ๑
- ผู้พิพากษาศาลฎีกา
- ประธานศาลอุทธรณ์ภาค ๑
- ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา

การดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง

- ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๑

นายปกรณ์ มหรรณพ
กรรมการการเลือกตั้ง

ประวัติการศึกษาและการอบรมที่สำคัญ

- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
- รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ประวัติการทำงานที่สำคัญ

- อธิบดีผู้พิพากษาภาค ๔
- รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค ๔
- รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค ๙
- รองประธานศาลอุทธรณ์
- ผู้พิพากษาศาลฎีกา
- อนุกรรมการตุลาการ (อกต.) ชั้นศาลฎีกา

การดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง

- ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๑

แต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชุดที่ ๕ (เพิ่มเติม)

คณะกรรมการการเลือกตั้งชุดที่ ๕ ได้รับพระราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม แต่งตั้งเพิ่มเติม เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๒ คน ดังนี้

๑. นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ เป็นกรรมการการเลือกตั้ง

๒. นายฐิติเชฏฐ์ นุชนาฏ เป็นกรรมการการเลือกตั้ง

ส่งผลให้คณะกรรมการการเลือกตั้งชุดปัจจุบัน มีกรรมการการเลือกตั้งครบ ๗ คนตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด

ประกาศ
แต่งตั้งกรรมการการเลือกตั้ง

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกาศว่า

โดยที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นกรรมการการเลือกตั้งเพิ่มเติมจำนวนสองคน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบมาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งกรรมการการเลือกตั้ง ดังนี้

๑. นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ เป็นกรรมการการเลือกตั้ง

๒. นายฐิติเชฏฐ์ นุชนาฏ เป็นกรรมการการเลือกตั้ง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑ เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พรเพชร วิชิตชลชัย
ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ
กรรมการการเลือกตั้ง

ประวัติการศึกษาและการอบรมที่สำคัญ

- Bachelor of Science (Civil Engineering), Central New England College of Technology, U.S.A.
- Master of Business Administration, Florida Institute of Technology, U.S.A.
- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- หลักสูตรนักบริหารการเกษตรและสหกรณ์ระดับสูง รุ่นที่ ๑๙ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- หลักสูตรเสริมสมรรถนะหลักด้านการบริหารสำหรับนักบริหารระดับสูง (นบส. ๑) รุ่นที่ ๔๓ สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน
- หลักสูตรเสนาธิการทหาร รุ่นที่ ๔๔ วิทยาลัยเสนาธิการทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
- หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร ภาครัฐ เอกชนและการเมือง (วปอ.) รุ่น ๒๕๔๖ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
- โครงการพัฒนานักบริหารระดับสูง : ผู้บริหารส่วนราชการ (นบส. ๒) รุ่นที่ ๑ สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน
- หลักสูตรผู้ตรวจราชการประจำปี ๒๕๕๓ สำนักนายกรัฐมนตรี สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง (วตท.) รุ่นที่ ๑๒ สถาบันวิทยาการตลาดทุน
- หลักสูตรพัฒนาสัมพันธ์ระดับผู้บริหาร กองบัญชาการกองทัพไทย (บก.ทท.) รุ่นที่ ๕ สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
- หลักสูตรนักบริหารการยุติธรรมทางปกครองระดับสูง (บยป.) รุ่นที่ ๖ วิทยาลัยการยุติธรรมทางปกครอง สำนักงานศาลปกครอง

ประวัติการทำงานที่สำคัญ

- รองอธิบดีฝ่ายบริหาร และรองอธิบดีฝ่ายวิชาการ กรมชลประทาน
- ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- อธิบดีกรมชลประทาน
- รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง

- ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

นายฐิติเชฏฐ์ นุชนาฏ
กรรมการการเลือกตั้ง

ประวัติการศึกษาและการอบรมที่สำคัญ

- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต (วิจัยดีเยี่ยม) มหาวิทยาลัยปทุมธานี
- หลักสูตรนักบริหารงานยุติธรรมอัยการจังหวัด รุ่นที่ ๓๗ (อจ.๓๗) สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด
- หลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรม ระดับสูง รุ่นที่ ๒๑ (บยส.๒๑) สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการยุติธรรม ศาลยุติธรรม
- หลักสูตรนักบริหารระดับสูง ด้านการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมและการลงทุน (วธอ.๒) สถาบันวิทยาการธุรกิจและอุตสาหกรรมและมูลนิธิเพื่อการพัฒนาการประกอบธุรกิจและอุตสาหกรรม
- หลักสูตรนักบริหารระดับสูง ด้านการบริหารพัฒนาการเมือง รุ่นที่ ๔ (มหานคร ๔) มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราชและกรุงเทพมหานคร
- หลักสูตรธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมสำหรับนักบริหารระดับสูง (ปธส.๒) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และมหาวิทยาลัยมหิดล
- หลักสูตรการบริหารจัดการด้านความมั่นคงชั้นสูง รุ่นที่ ๕ (สวปอ.๕) สมาคมวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
- หลักสูตรนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ ๕ (นธป.๕) วิทยาลัยรัฐธรรมนูญ สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
- หลักสูตรการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง รุ่นที่ ๒ (พตส.๒) สถาบันพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐ เอกชนและการเมือง (วปอ.) รุ่นที่ ๙ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
- หลักสูตรเสริมสร้างสังคมสันติสุข รุ่นที่ ๓ (สสสส.๓) สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตรผู้นำการเมืองยุคใหม่ รุ่นที่ ๕ (นมป.๕) สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตรการบริหารจัดการภาครัฐร่วมเอกชน รุ่นที่ ๑ (บรอ.๑) กองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- หลักสูตรทนายความผู้ทำคำรับรองลายมือชื่อและเอกสาร สภาทนายความ
- หลักสูตรพัฒนานักบริหารระดับสูงของรัฐวิสากิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- หลักสูตรการบริหารงานภาครัฐและกฎหมายมหาชน รุ่นที่ ๓ (ปรม.๓) สถาบันพระปกเกล้า

ประวัติการทำงานที่สำคัญ

- ที่ปรึกษาประธานศาลรัฐธรรมนูญ (นายนุรักษ์ มาประณีต)
- ที่ปรึกษาตุลาการรัฐธรรมนูญ (นายนุรักษ์ มาประณีต)
- คณะกรรมการประจำคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
- ผู้เชี่ยวชาญประจำสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ
- ผู้ทำการแทนผู้อำนวยการองค์การตลาด วาระที่ ๑ และวาระที่ ๒
- ประธานกรรมการตรวจสอบและประธานคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย องค์การตลาด (กต.) กระทรวงมหาดไทย
- กรรมการองค์การตลาด (อต.) กระทรวงมหาดไทย วาระที่ ๑ และวาระที่ ๒
- ประธานอนุกรรมการกฎหมายและประธานอนุกรรมการบริหาร การท่าเรือแห่งประเทศไทย (กทท.) วาระที่ ๑ และวาระที่ ๒
- กรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) การท่าเรือแห่งประเทศไทย (กทท.) วาระที่ ๑ และวาระที่ ๒

การดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง

- ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

สำนักงาน
คณะกรรมการการเลือกตั้ง

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา
เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประวัติการศึกษาและการอบรมที่สำคัญ

- รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การปกครอง) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- หลักสูตรผู้บริหารตำรวจชั้นสูง รุ่นที่ ๗ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น
- หลักสูตร White Collar Crime, ILEA กรุงเทพมหานคร
- หลักสูตรผู้กำกับการ รุ่นที่ ๓๕ สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ
- หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๑๙ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านการค้าและการพาณิชย์ (TEPCoT) รุ่นที่ ๖ สถาบันวิทยาการการค้า มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ประวัติการทำงานที่สำคัญ

- สารวัตรสายตรวจรถยนต์และรถจักรยานยนต์ กองบัญชาการตำรวจนครบาล
- สารวัตรแผนก ๒ กองกำกับการ ๑ กองปราบปราม
- รองผู้กำกับการ กองปราบปราม
- ผู้กำกับการ ๒ กองทะเบียน
- ผู้อำนวยการสำนักเลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้อำนวยการสำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๒ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
- ประธานอนุกรรมาธิการปฏิรูปกลไกและระบบการเลือกตั้ง
- ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการปฏิรูปการเมือง
- รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ด้านกิจการสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้ทรงคุณวุฒิ
- รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง รักษาการแทนเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑)

นายดุษฎี พรสุขสวัสดิ์
รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประวัติการศึกษาและการอบรมที่สำคัญ

- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
- รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- หลักสูตรกฎหมายมหาชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- หลักสูตรปลัดอำเภอ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
- หลักสูตรธรรมาภิบาล รุ่นที่ ๒ สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง รุ่นที่ ๕ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ ๒๐ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า

ประวัติการทำงานที่สำคัญ

- ปลัดอำเภอ อำเภอสังคม อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดหนองคาย
- ผู้ช่วยผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่น จังหวัดหนองคาย
- จ่าจังหวัดหนองคาย
- นิติกร ๗ สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- นิติกร ๘ ว สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการกรรมการการเลือกตั้ง ๓ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- รองผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้อำนวยการสำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๓ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้อำนวยการสำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๔ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง
  (ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖)

นายเมธา ศิลาพันธ์

รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประวัติการศึกษาและการอบรมที่สำคัญ

- ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารรัฐกิจและกฎหมาย) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- หลักสูตรผู้บริหารงานยุติธรรมระดับสูง รุ่นที่ ๒ กระทรวงยุติธรรม

ประวัติการทำงานที่สำคัญ

- นักพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
- นักวิชาการพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
- เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย
- ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมหาสารคาม สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครราชสีมา สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๘)

นายแสวง บุญมี
รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประวัติการศึกษาและการอบรมที่สำคัญ

- ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) เกียรตินิยมอันดับสอง มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ ๑๓ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตรพรรคการเมืองกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยสำหรับผู้บริหารพรรคการเมือง รุ่นที่ ๕ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง รุ่นที่ ๖ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ ๕๙ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ประวัติการทำงานที่สำคัญ

- ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมาธิการพิจารณากฎหมายและการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา
- หัวหน้าฝ่ายเลขานุการการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ คณะกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญ สภาร่างรัฐธรรมนูญ
- หัวหน้าฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปการเมือง สำนักนายกรัฐมนตรี
- ผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการสนับสนุน สำนักบริหารการสนับสนุนโดยรัฐ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและพัฒนาระบบบริหารฐานข้อมูลพรรคการเมือง สำนักกิจการพรรคการเมือง และการออกเสียงประชามติ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- รองผู้อำนวยการสำนักเลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้อำนวยการสำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๓ และผู้อำนวยการสำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๕ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ดำรงตาแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘)

นายกฤช เอื้อวงศ์
รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประวัติการศึกษาและการอบรมที่สำคัญ

- รัฐศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- รัฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- หลักสูตรปลัดอำเภอ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
- หลักสูตรส่งเสริมการปกครอง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
- หลักสูตร Electoral Education Program ณ ประเทศออสเตรเลีย โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งเครือรัฐออสเตรเลีย
- หลักสูตรพรรคการเมืองกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยสำหรับผู้บริหารพรรคการเมือง รุ่นที่ ๑ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๕๔ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง “ภาวะผู้นำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์” โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งร่วมกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- หลักสูตรนักบริหารระดับสูง “ธรรมศาสตร์เพื่อสังคม” รุ่นที่ ๖ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- หลักสูตรประกาศนียบัตร ธรรมาภิบาลทางการแพทย์ สำหรับผู้บริหารระดับสูง รุ่นที่ ๖ แพทยสภา
- หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ ๒๓ (ปปร.๒๓) สถาบันพระปกเกล้า

ประวัติการทำงานที่สำคัญ

- ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาพรรคการเมืองและการออกเสียงประชามติ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- รองผู้อำนวยการสำนักกิจการพรรคการเมืองและการออกเสียงประชามติ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้อำนวยการสำนักกิจการพรรคการเมืองและการออกเสียงประชามติ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้อำนวยการสำนักกิจการพรรคการเมืองและการออกเสียงประชามติ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาบุคลากร สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง (ดำรงตำแหน่งวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐)
- ผู้ทรงคุณวุฒิ (ดำรงตำแหน่งวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ – ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑)
- รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑)
- อนุกรรมาธิการพัฒนาการเมือง วุฒิสภา
- กรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหา หลักเกณฑ์และแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ สภาผู้แทนราษฎร

นายไพบูลย์ เหล็กพรหม
รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประวัติการศึกษาและการอบรมที่สำคัญ

- ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การปกครอง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- หลักสูตรนักบริหารรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์รุ่นที่ ๙ สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านดิจิทัลภาครัฐ
- หลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง รุ่นที่ ๗ (พตส.๗)
- หลักสูตรภาวะผู้นำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (บริหารสูง รุ่นที่ ๒) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- หลักสูตรนักบริหารงานประชาสัมพันธ์ รุ่นที่ ๕๑
- หลักสูตรพรรคการเมืองกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย (พปป.) รุ่นที่ ๑ สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตรปลัดอำเภอ กรมการปกครอง รุ่นที่ ๗๗
- หลักสูตรปลัดอำเภอส่งเสริมการปกครอง กรมการปกครอง รุ่นที่ ๓๓
- ศึกษาดูงานพรรคการเมืองและการเลือกตั้ง ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา เยอรมนี สวิตเซอร์แลนด์ ออสเตรีย อังกฤษ สกอตแลนด์ สิงคโปร์ ญี่ปุ่น และศึกษาดูงานการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน

ประวัติการทำงานที่สำคัญ

- รับราชการกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
- อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
- อนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- ช่วยราชการสำนักงานที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี (บ้านพิษณุโลก)
- ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ตาก กาญจนบุรี สุโขทัย และพิษณุโลก สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาบุคลากร สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้ตรวจการ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง (ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๑)
- รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒)

นายณัฏฐ์ เล่าสีห์สวกุล

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง

ประวัติการศึกษาและการอบรมที่สำคัญ

- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการทำงานที่สำคัญ

- ปลัดอำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย กรมการปกครอง
- เจ้าพนักงานปกครอง กองการเลือกตั้ง กรมการปกครอง
- ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้ง ๔ และผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยการ ด้านกิจการบริหารงานเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- รองผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนการเลือกตั้ง ด้านกิจการบริหารงานเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มงานวิชาการ ช่วยงานด้านกิจการสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้อำนวยการสำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๒ ด้านกิจการสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้อำนวยการสำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๕ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้ง ด้านกิจการบริหารงานเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๑ และรักษาการในตำแหน่ง รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๑)
- ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง (ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒)

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการการเลือกตั้ง
และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๑. คณะกรรมการการเลือกตั้ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติเรื่ององค์กรอิสระไว้ในหมวด ๑๒ โดยกำหนดให้มี ๕ องค์กร ได้แก่ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้เพิ่มจำนวนกรรมการการเลือกตั้งจาก ๕ คน เป็น ๗ คน โดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้การตรวจสอบการทุจริตในการเลือกตั้งมีความเข้มข้นขึ้น และได้กำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งไว้สูงกว่าเดิม เพราะต้องการได้ผู้มีความรู้ความสามารถ มีความเป็นกลางทางการเมือง ซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์และมีความกล้าหาญ รวมทั้งมีอำนาจเพิ่มขึ้น เพื่อขจัดการทุจริตการเลือกตั้งอย่างจริงจัง

นอกจากนี้ ในกรณีคณะกรรมการการเลือกตั้ง สั่งให้มีการเลือกตั้งหรือการเลือกใหม่ หรือสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้เป็นการชั่วคราว หรือภายหลังประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว ถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือผู้สมัครรับเลือกกระทำการทุจริตในการเลือกตั้งหรือการเลือกหรือรู้เห็นกับการกระทำทุจริตในการเลือกตั้งหรือการเลือกของบุคคลอื่น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้น และหากศาลฎีกาพิพากษาว่ามีการกระทำผิดตามที่ถูกร้องให้ศาลฎีกาสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นเป็นเวลา ๑๐ ปี และเมื่อศาลฎีกามีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณาแล้ว ถ้าผู้ถูกกล่าวหาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาให้ผู้นั้นหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลฎีกาจะมีคำพิพากษา และเมื่อศาลฎีกามีคำพิพากษาว่าผู้นั้นกระทำผิดให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลงนับแต่วันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่

๑.๑ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

กรรมการการเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเสนอชื่อ แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี

(๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๔) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่จะยังประโยชน์แก่การบริหารและจัดการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ และต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๒ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) หรือ เป็นผู้ทำงานหรือเคยทำงานในภาคประชาสังคมมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่ายี่สิบปี ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด

(๖) ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านกฎหมายและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์และเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีผู้พิพากษาหรือตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีอัยการมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๗) เคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๒๓๒ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) รวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี

กรรมการการเลือกตั้งต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด

(๒) ติดยาเสพติดให้โทษ

(๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ

(๕) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๖) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่

(๗) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๘) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

(๙) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(๑๐) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๑๒) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิด ฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

(๑๓) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง

(๑๔) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๑๕) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมาธิการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย

(๑๖) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๑๗) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๑๘) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการคัดเลือกหรือสรรหา

(๑๙) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการคัดเลือกหรือสรรหา

(๒๐) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒๑) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๒๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๒๓) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ

(๒๔) มีพฤติการณ์อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

๑.๒ การได้มาซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ขั้นตอนการได้มาซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้มีคณะกรรมการสรรหาคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งประกอบด้วย ประธานศาลฎีกาเป็นประธานกรรมการ ประธานสภาผู้แทนราษฎรและผู้นำฝ่ายค้านเป็นกรรมการ ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นกรรมการ บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มิใช่คณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๘ และมาตรา ๙ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระองค์กรละหนึ่งคนเป็นกรรมการ ดำเนินการสรรหาผู้มีคุณสมบัติเป็นกรรมการการเลือกตั้งจำนวนห้าคน

(๒) ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาพิจารณาคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเป็นกรรมการการเลือกตั้งจำนวนสองคน

๑.๓ วาระการดำรงตำแหน่ง

กรรมการการเลือกตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว ในระหว่างที่กรรมการการเลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ถ้ามีกรรมการการเลือกตั้งเหลืออยู่ไม่ถึงสี่คนให้กระทำได้แต่เฉพาะการที่จำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

๑.๔ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๑.๔.๑ หน้าที่และอำนาจตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

(๑) พิจารณาส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยเมื่อเห็นว่าสมาชิกสภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาคนใดคนหนึ่งมีเหตุสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๘๒ ประกอบมาตรา ๑๐๑ หรือมาตรา ๑๐๒ แล้วแต่กรณี

(๒) พิจารณาส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย กรณีความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗๐

(๓) จัดหรือดำเนินการให้มีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกสมาชิกวุฒิสภา การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และการออกเสียงประชามติ

(๔) ควบคุมดูแลการเลือกตั้งและการเลือก ให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมและควบคุมดูแลการออกเสียงประชามติให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสืบสวนหรือไต่สวนได้ตามที่จำเป็นหรือที่เห็นสมควร

(๕) เมื่อผลการสืบสวนหรือไต่สวน หรือเมื่อพบเห็นการกระทำที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือกตั้งหรือการเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือการออกเสียงประชามติเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้มีอำนาจสั่งระงับ ยับยั้ง แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกการเลือกตั้งหรือการเลือก หรือการออกเสียงประชามติ และสั่งให้ดำเนินการเลือกตั้ง เลือก หรือออกเสียงประชามติใหม่ในหน่วยเลือกตั้งบางหน่วย หรือทุกหน่วย

(๖) สั่งระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือผู้สมัครรับเลือกไว้เป็นการชั่วคราวเป็นระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นกระทำการหรือรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่น ที่มีลักษณะเป็นการทุจริต หรือทำให้การเลือกตั้งหรือการเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม

(๗) ดูแลการดำเนินงานของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามกฎหมาย

(๘) หน้าที่และอำนาจอื่นตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

ในการสืบสวนหรือไต่สวน คณะกรรมการการเลือกตั้งจะมอบหมายให้กรรมการการเลือกตั้งแต่ละคนดำเนินการ หรือมอบหมายให้คณะบุคคลดำเนินการภายใต้การกำกับของกรรมการการเลือกตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดก็ได้

ให้กรรมการการเลือกตั้งแต่ละคนซึ่งพบเห็นการกระทำความผิด มีอำนาจกระทำได้สำหรับหน่วยเลือกตั้งหรือเขตเลือกตั้งที่พบเห็นการกระทำความผิด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

๑.๔.๒ หน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐

(๑) อำนาจควบคุมดูแลจัดการเลือกตั้ง

(๑.๑) ควบคุมดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกสมาชิกวุฒิสภา และการออกเสียงประชามติ

(๑.๒) ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการเลือกตั้งภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๑.๓) แต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งตามมาตรา ๓๐

(๒) อำนาจควบคุมดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมและเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๒.๑) ดำเนินการสอดส่อง สืบสวนและไต่สวน เพื่อป้องกันหรือจัดการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำใดอันจะก่อให้เกิดความไม่สุจริตหรือไม่เที่ยงธรรมในการเลือกตั้งได้ไม่ว่าจะเป็นเวลาในระหว่างประกอบ พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งหรือไม่ก็ตาม

(๒.๒) มีอำนาจสืบสวน ไต่สวนหรือดำเนินคดีตามมาตรา ๔๑ หากปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อว่ามีผู้กระทำผิดตามที่มีการสืบสวนหรือไต่สวน ให้คณะกรรมการสั่งดำเนินคดีโดยเร็วหรือในกรณีจำเป็นจะสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้กระทำการดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวก็ได้

(๒.๓) การวินิจฉัยว่าการเลือกตั้งใดมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(๒.๔) การสั่งระงับการดำเนินการอันจะทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมหรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๓๓

(๒.๕) การสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๒๖ วรรคสาม หรือมาตรา ๔๑

(๒.๖) การยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา

(๒.๗) ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสอบบัญชีพรรคการเมืองโดยอาจขอให้ตรวจสอบอย่างเร่งด่วนในช่วงเวลาที่มีการเลือกตั้งด้วยก็ได้

(๒.๘) ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแจ้งรายงานการทำธุรกรรมของพรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือผู้สมัคร ตามที่คณะกรรมการแจ้งให้ทราบ หรือให้ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินแจ้งให้ทราบถึงการโอนหรือเบิกจ่ายเงินตามที่คณะกรรมการร้องขอ

(๒.๙) ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยที่เกี่ยวกับการข่าวแจ้งข้อมูลเบาะแสตามที่คณะกรรมการร้องขอเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดหรือวางมาตรการป้องกันการกระทำความผิดในส่วนที่เป็นหน้าที่และอำนาจ

(๒.๑๐) มีอำนาจแต่งตั้งเลขาธิการหรือพนักงานของสำนักงานเป็นเจ้าพนักงานให้มีอำนาจสืบสวน สอบสวนหรือไต่สวนหรือดำเนินคดีได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๒.๑๑) อำนาจในการดำเนินคดีอาญากับบุคคลใด เพราะกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมืองโดยส่งสำนวนและแจ้งให้พนักงานอัยการที่มีเขตอำนาจ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๓) ออกข้อกำหนด ระเบียบหรือประกาศที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้และกฎหมายอื่น

(๓.๑) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานของสำนักงาน ข้าราชการพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งการสืบสวนและไต่สวนและการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง

(๓.๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการชำระค่าเสียหายและค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการเลือกตั้งและดอกเบี้ยหรือเบี้ยปรับ รวมตลอดทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการลดหรือยกเว้นดอกเบี้ยหรือเบี้ยปรับ

(๓.๓) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการและสำนักงาน

(๔) อำนาจแต่งตั้งบุคคล คณะบุคคล เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๔.๑) สั่งหรือแต่งตั้งข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐให้ปฏิบัติการอันจำเป็นเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การสนับสนุนการเลือกตั้งหรือการสืบสวนหรือไต่สวนได้ ตามที่เห็นสมควรและแจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างนั้นสังกัดอยู่ทราบโดยเร็ว

(๔.๒) แต่งตั้งบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กรชุมชน หรือสถาบันการศึกษาซึ่งสมัครใจปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานหรือเป็นผู้สังเกตการณ์ในการเลือกตั้งเพื่อรายงานต่อคณะกรรมการหรือกรรมการทราบได้ตามสมควร

(๔.๓) มีอำนาจแต่งตั้งเลขาธิการหรือพนักงานของสำนักงานเป็นเจ้าพนักงานให้มีอำนาจสืบสวน สอบสวนหรือไต่สวนหรือดำเนินคดีได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๕) ขอความร่วมมือหรือสั่งให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานชี้แจงหรือส่งเอกสารหลักฐาน

(๕.๑) ขอความร่วมมือศาลให้ส่งเอกสาร หลักฐานหรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

(๕.๒) สั่งให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวนหรือบุคคลมีหนังสือชี้แจงหรือข้อเท็จจริงหรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลักฐานหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

(๖) วินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งเกี่ยวกับข้อกำหนด ระเบียบหรือประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๗) ส่งเสริม สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษาและองค์กรเอกชนในการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนหรือให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้งและความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

(๘) กำกับและติดตามการใช้จ่ายเงินอุดหนุนที่พรรคการเมืองได้รับจัดสรรตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง เพื่อให้เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายดังกล่าว

(๙) จัดให้มีการศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัยเพื่อกำหนดวิธีการหรือมาตรฐานให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๑๐) เข้าไปหรือแต่งตั้งบุคคลเข้าไปในที่เลือกตั้ง ที่ออกเสียงประชามติหรือสถานที่นับคะแนนเลือกตั้ง หรือนับคะแนนการออกเสียงประชามติ

(๑๑) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีและข้อสังเกตต่อรัฐสภาและเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

๑.๔.๓ หน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑

(๑) อำนาจวางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่เจ้าพนักงาน

(๒) กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วน คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และให้เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการบันทึกเรื่องและภาพเก็บไว้เป็นหลักฐาน

(๓) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้สภาองค์กรชุมชน รวมทั้งประชาชนทั่วไปให้มีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(๔) คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดมาตรการคุ้มครองมิให้เกิดอันตรายแก่ผู้แจ้งเบาะแส หรือข้อมูล รวมทั้งมาตรการรักษาความลับของผู้แจ้งเบาะแสหรือข้อมูล

(๕) กำหนดวันเลือกตั้ง กำหนดวันรับสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และกำหนดสถานที่พรรคการเมืองจะส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๖) คณะกรรมการการเลือกตั้งจะประกาศกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ก็ได้ หากปรากฏเหตุจำเป็นอันอาจหลีกเลี่ยงได้ เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งทั่วไปพร้อมกันทั่วราชอาณาจักร

(๗) ในการเลือกตั้งทั่วไปหรือการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจออกประกาศกำหนดวันเลือกตั้งและให้ย่นหรือขยายเวลาหรืองดเว้นการดำเนินการที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเฉพาะการเลือกตั้ง นั้น

(๘) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งและอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลใด เป็นผู้ช่วยหรือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้งได้ตามสมควร

(๙) อำนาจในการสั่งเปลี่ยนกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย กรณีกระทำผิดพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้การเลือกตั้งได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมหรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

(๑๐) อำนาจในการสั่งให้ระงับ ยับยั้ง แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือสั่งให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามที่เห็นสมควร

(๑๑) เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งผู้ใดขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ หรือละทิ้งหน้าที่หรือไม่ยอมปฏิบัติหน้าที่ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่แล้วรายงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๑๒) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจประกาศกำหนดวันรับสมัครเพิ่มเติม กรณีมีเหตุจำเป็นเฉพาะพื้นที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการรับสมัครรับเลือกตั้งได้ ตามมาตรา ๔๕ เนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอย่างอื่นในเขตเลือกตั้ง

(๑๓) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจวินิจฉัยสิทธิสมัครและถอนการรับสมัครได้

(๑๔) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครไว้เป็นการชั่วคราวได้

(๑๕) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ กรณีพบเหตุตามมาตรา ๕๓ ภายหลังประกาศผลการเลือกตั้ง

(๑๖) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจประกาศกำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียง รวมทั้งตรวจสอบรายการค่าใช้จ่าย ตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

(๑๗) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจส่งเรื่องให้สำนักงาน ป.ป.ง. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจได้

(๑๘) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่และอำนาจกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ของรัฐ สั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติการณ์ อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง พ้นจากหน้าที่เป็นการชั่วคราวหรือสั่งให้ประจำกระทรวง ทบวง กรม ศาลากลางจังหวัดหรือที่ว่าการอำเภอ ในเขตเลือกตั้งหรือนอกเขตเลือกตั้ง หรือห้ามเข้าเขตเลือกตั้งได้

(๑๙) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครและพรรคการเมือง

(๒๐) คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกเสียงลงคะแนน

(๒๑) คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจดำเนินการให้มีการรายงานผลการนับคะแนนอย่างไม่เป็นทางการได้

(๒๒) เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับรายงานผลการนับคะแนน ถ้าปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งใดมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือการนับคะแนนเป็นไปโดยไม่ถูกต้อง คณะกรรมการการเลือกตั้งจะงดการประกาศผลการเลือกตั้งและจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือนับคะแนนใหม่ก็ได้

(๒๓) ในการเลือกตั้งทั่วไป ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกาศผลสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง โดยเร็วแต่ต้องไม่ช้ากว่าหกวันนับแต่วันเลือกตั้ง ได้เมื่อได้ตรวจสอบในเบื้องต้นแล้วมีเหตุอันควรเชื่อว่า ผลการเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละเก้าสิบห้าของเขตเลือกตั้งทั้งหมดและให้ใช้บังคับการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง โดยอนุโลม

(๒๔) อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งในการคำนวณหาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อจะพึงได้รับ ทั้งนี้ การดำเนินการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๒๕) ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครไว้เป็นการชั่วคราว เป็นระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการมีคำสั่งและในกรณีที่ผู้นั้นได้คะแนนอยู่ในลำดับที่จะได้รับการเลือกตั้ง ให้สั่งยกเลิกการเลือกตั้งและให้มีการเลือกตั้งใหม่

(๒๖) เสนอคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้ยุบพรรคการเมืองนั้น หากปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าหัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมือง รู้เห็นหรือปล่อยปละละเลยหรือทราบถึงการกระทำตามมาตรา ๑๓๒ แล้ว มิได้ยับยั้งหรือแก้ไขเพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(๒๗) ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกา หากปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(๒๘) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจอายัดเงินหรือทรัพย์สินของบุคคลใดไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง หากปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นให้เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดเพื่อจูงใจ

(๒๙) กรรมการการเลือกตั้งแต่ละคนซึ่งพบเห็นการกระทำหรืองดเว้นการกระทำอันเป็นเหตุให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมหรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมายให้มีอำนาจระงับยับยั้ง แก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกการเลือกตั้งและสั่งให้ดำเนินการเลือกตั้งใหม่หรือนับคะแนนใหม่

(๓๐) ในการสืบสวนหรือไต่สวน หากปรากฏว่าการให้ถ้อยคำหรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลของบุคคล ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ รายใดจะเป็นประโยชน์ในการพิสูจน์การกระทำความผิดของผู้กระทำความผิดคนอื่นที่เป็นตัวการสำคัญ คณะกรรมการการเลือกตั้งจะกันบุคคลนั้นไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดีก็ได้

๑.๔.๔ หน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑

การเลือกสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในวาระแรกให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสองร้อยห้าสิบคนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติถวายคำแนะนำ โดยการสรรหาและแต่งตั้งให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้มีคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาคณะหนึ่งซึ่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ และมีความเป็นกลางทางการเมือง จำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคน แต่ไม่เกินสิบสองคน มีหน้าที่ดำเนินการสรรหาบุคคลซึ่งสมควรเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(ก) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา ๑๐๗ จำนวนสองร้อยคน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนวันที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๒๖๘ ไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน แล้วนำรายชื่อเสนอต่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

(ข) ให้คณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา คัดเลือกบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมในอันจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภาและการปฏิรูปประเทศมีจำนวนไม่เกินสี่ร้อยคนตามวิธีการที่คณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภากำหนด แล้วนำรายชื่อเสนอต่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จไม่ช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนดตาม (ก)

(ค) ให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติคัดเลือกผู้ได้รับเลือกตาม (ก) จากบัญชีรายชื่อที่ได้รับจากคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ได้จำนวนห้าสิบคน และคัดเลือกรายชื่อสำรองจำนวนห้าสิบคน โดยการเลือกดังกล่าวให้คำนึงถึงบุคคลจากกลุ่มต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และให้คัดเลือกบุคคลจากบัญชีรายชื่อที่ได้รับการสรรหาตาม (ข) ให้ได้จำนวนหนึ่งร้อยเก้าสิบสี่คน รวมกับผู้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็น ๒๕๐ คน และคัดเลือกรายชื่อสำรองจากบัญชีรายชื่อที่ได้รับการสรรหาตาม (ข) จำนวนห้าสิบคน ทั้งนี้ ให้เสร็จภายในสามวัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา ๒๖๘

(๒) มิให้นำความในมาตรา ๑๐๘ ข. ลักษณะต้องห้าม (๖) ในส่วนที่เกี่ยวกับการเคยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีมาใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาซึ่งได้รับการสรรหาตาม (๑) (ข) และมิให้นำความในมาตรา ๑๐๘ ข. ลักษณะต้องห้าม (๒) มาตรา ๑๘๔ (๑) และมาตรา ๑๘๕ มาใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นสมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่ง

(๓) ให้คณะรักษาความสงบแห่งชาตินำรายชื่อบุคคลซึ่งได้รับการคัดเลือกตาม (๑) (ค) จำนวนสองร้อยห้าสิบคนดังกล่าวขึ้นกราบบังคมทูล เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งต่อไป และให้หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

(๔) อายุของวุฒิสภาตามมาตรานี้มีกำหนดห้าปี นับแต่วันที่มีพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาเริ่มตั้งแต่วันที่มีพระบรมราชโองการแต่งตั้ง ถ้ามีตำแหน่งว่างลง ให้เลื่อนรายชื่อบุคคลตามลำดับในบัญชีสำรองตาม (๑) (ค) ขึ้นเป็นสมาชิกวุฒิสภาแทน โดยให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ดำเนินการและเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ สำหรับสมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่งเมื่อพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในขณะได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาก็ให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาด้วย และให้ดำเนินการเพื่อแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นเป็นสมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่งแทน ให้สมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่างลง อยู่ในตำแหน่งเท่าอายุของวุฒิสภาที่เหลืออยู่

(๕) ในระหว่างที่ยังไม่มีพระบรมราชโองการแต่งตั้งบุคคลในบัญชีรายชื่อสำรองขึ้นเป็นสมาชิกวุฒิสภาแทนตำแหน่งที่ว่างตาม (๔) หรือเป็นกรณีที่ได้มีรายชื่อบุคคลอยู่ในบัญชีสำรอง หรือไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งที่เป็นสมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่ง ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่

(๖) เมื่ออายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลงตาม (๔) ให้ดำเนินการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ตามมาตรา ๑๐๗ ต่อไป และให้นำความในมาตรา ๑๐๙ วรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม

๑.๔.๕ หน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

(๑) ให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง และประกาศการจัดตั้งพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา

(๒) ให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกรณีมีการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งสาขาพรรคการเมืองหรือคณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง

(๓) ให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและเปลี่ยนแปลงตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๔) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดเก็บค่าบำรุงพรรคการเมืองตามมาตรา ๑๕ (๑๕)

(๕) กรณีข้อบังคับพรรคการเมืองไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๔ หรือ มาตรา ๑๕ ให้นายทะเบียนรายงานคณะกรรมการเพื่อพิจารณาและมีมติเพิกถอนข้อบังคับนั้น

(๖) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจพิจารณาและมีคำสั่งให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ หากคณะกรรมการบริหารพรรคฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง

(๗) คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีระบบฐานข้อมูลพรรคการเมือง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่พรรคการเมืองและประชาชนทั่วไป

(๘) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัย กรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนหนึ่งคนใด หรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน เห็นว่ามติของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ขัดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยว่ามติใดของพรรคการเมืองขัดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่นให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งเพิกถอนมติดังกล่าวได้

(๙) คณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดอัตราส่วนขั้นต่ำของผู้สมัครซึ่งเป็นชายและหญิงที่พรรคการเมืองจะต้องส่งลงสมัครรับเลือกตั้งก็ได้ โดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหารือกับพรรคการเมืองด้วย

(๑๐) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจวินิจฉัยกรณีผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดมีเหตุสงสัยว่าเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ตนได้รับเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองหรือเพื่อใช้ในการเลือกตั้งหรือไม่ ตามมาตรา ๖๘

(๑๑) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดมาตรการและวิธีการที่จำเป็นให้พรรคการเมืองปฏิบัติเพื่อให้การรับบริจาคของพรรคการเมืองเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย เปิดเผยและตรวจสอบได้

(๑๒) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่และอำนาจในการควบคุมดูแลการดำเนินการและการใช้จ่ายเงินของกองทุนให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๑๓) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจพิจารณาการสิ้นสภาพของพรรคการเมือง ตามมาตรา ๙๑

(๑๔) ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อสั่งยุบพรรคการเมืองนั้น เมื่อมีเหตุ ตามมาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๓

(๑๕) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งให้พรรคการเมืองเดิมที่รวมเข้ากันเป็นอันสิ้นสุดลง โดยให้สมาชิกพรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใหม่ที่จัดตั้งขึ้นและให้พิจารณาทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิและความรับผิดชอบของพรรคการเมือง โดยให้เป็นของพรรคการเมืองใหม่นับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองตามมาตรา ๙๙

(๑๖) ตอบรับการเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคการเมือง

(๑๗) ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคการเมือง

(๑๘) ตอบรับการเปลี่ยนแปลงรายการตามมาตรา หรือรายละเอียดที่แจ้งไว้ในแบบ

(๑๙) ประกาศสิ้นสภาพพรรคการเมือง

(๒๐) มีคำสั่งให้เลิกพรรคการเมือง

(๒๑) ประกาศคำสั่งการเลิกพรรคและการควบรวมพรรคการเมือง

(๒๒) ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้มีคำสั่งยุบพรรคการเมือง

(๒๓) แต่งตั้งคณะบุคคลเพื่อตรวจสอบงบการเงินของพรรคการเมือง

(๒๔) แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินของกรรมการบริหารพรรคการเมือง พร้อมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการตรวจสอบ

(๒๕) ประกาศกำหนดรายได้ของพรรคการเมือง

(๒๖) ประกาศกำหนดเกี่ยวกับรายละเอียดในการจัดทำงบรายได้และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของพรรคการเมือง

(๒๗) กำหนดรูปแบบการยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของกรรมการบริหารพรรคการเมือง

(๒๘) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการบริจาคเงินให้แก่พรรคการเมือง

(๒๙) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการโอนเงินบริจาคภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพื่อโอนต่อให้พรรคการเมือง

(๓๐) กำหนดรูปแบบหลักฐานการรับบริจาคเงินให้แก่พรรคการเมือง

(๓๑) ประกาศกำหนดรายงานการใช้จ่ายเงินและส่งรายละเอียดค่าใช้จ่ายการดำเนินกิจการพรรคการเมือง

(๓๒) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่พรรคการเมืองให้เงินหรือทรัพย์สินแก่บุคคลหรือนิติบุคคล

(๓๓) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้นายทะเบียนเรียกคืนเงินสนับสนุนพร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมายคืนจากพรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนไปแล้ว หากปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง

(๓๔) แต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเพื่อทำหน้าที่ในการจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองและควบคุมดูแลกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

(๓๕) กำหนดให้มีกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและใช้จ่ายในการสนับสนุนพรรคการเมืองและดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการพัฒนาพรรคการเมืองตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

๑.๔.๖ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในการควบคุมดูแลจัดการออกเสียงประชามติ

(๑) ประกาศให้มีการออกเสียงประชามติ

(๒) เผยแพร่กระบวนการขั้นตอนการออกเสียงประชามติ

(๓) ประกาศกำหนดการออกเสียงประชามติ

(๔) แต่งตั้งกรรมการการออกเสียงประชามติประจำเขตออกเสียงหรือมอบหมายให้บุคคลดังกล่าวแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะบุคคลเป็นผู้ช่วยเหลือปฏิบัติงานออกเสียง

(๕) กำหนดวิธีปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ออกเสียง

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิทธิออกเสียงของผู้มีสิทธิที่อยู่นอกเขตจังหวัดหรือมีชื่อในทะเบียนบ้านน้อยกว่าเก้าสิบวัน หรือมีถิ่นที่อยู่นอกราชอาณาจักรรวมทั้งวิธีนับคะแนน

(๗) จัดให้มีการอำนวยความสะดวกในการลงคะแนนออกเสียงของคนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุ

(๘) ประกาศผลการออกเสียง และจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงในราชกิจจานุเบกษา

(๙) การคัดค้านการออกเสียงประชามติ

(๑๐) การสืบสวนสอบสวน กรณีมีการคัดค้านการออกเสียง

(๑๑) สั่งให้ดำเนินการออกเสียงใหม่

(๑๒) สั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยุติหรือระงับการกระทำที่อาจทำให้การออกเสียงไม่ได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

๑.๔.๗ หน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

หลักการและเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ โดยที่บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง และผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งหรือมาจากความเห็นชอบสภาท้องถิ่นหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษจะมาโดยวิธีอื่นก็ได้ แต่ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วย โดยคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้สมัครรับเลือกตั้งรวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมายบัญญัติ ซึ่งต้องคำนึงถึงเจตนารมณ์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามแนวทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ จึงสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว

(๑) การจัดการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ รองรับกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดการเลือกตั้งเองหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่นดำเนินการแทน

(๒) การประกาศผลการเลือกตั้งไม่เป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการสืบสวน ไต่สวน หรือวินิจฉัย เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(๓) กำหนดให้ในกรณีที่มีการสั่งให้ผู้บริหารท้องถิ่น ประธานหรือรองประธานสภาท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใด เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างแล้ว แม้ภายหลังศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งว่าคำสั่งหรือคำวินิจฉัยให้พ้นจากตำแหน่งนั้นไม่ชอบ ก็ย่อมไม่กระทบต่อการเลือกตั้งนั้น เพื่อเป็นการรองรับผลการเลือกตั้งครั้งใหม่ที่ได้ดำเนินการมาโดยชอบ

(๔) อำนาจในการแบ่งเขตเลือกตั้งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

(๕) อำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด คณะกรรมการการเลือกตั้งจะมอบหมายให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นผู้ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งนั้นก็ได้

(๖) คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการเกี่ยวกับจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งโดยผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นผู้ประกาศกำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง

(๗) คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการเกี่ยวการออกเสียงลงคะแนน

(๘) คณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดเวลาการออกเสียงลงคะแนนสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดเป็นอย่างอื่นก็ได้ แต่ต้องมีเวลาการออกเสียงลงคะแนนไม่น้อยกว่าเจ็ดชั่วโมง

(๙) คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้กำหนดลักษณะบัตรเลือกตั้งและหีบบัตรเลือกตั้ง

(๑๐) คณะกรรมการการเลือกตั้งออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการนับคะแนนเลือกตั้ง

(๑๑) กรณีเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น ให้การนับคะแนนเลือกตั้ง บัตรเลือกตั้งชำรุดหรือสูญหาย คณะกรรมการการเลือกตั้งจะสั่งให้ดำเนินการออกเสียงลงคะแนนใหม่สำหรับหน่วยเลือกตั้งนั้นตามแต่กรณีก็ได้

(๑๒) คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมีคำสั่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระงับ ยับยั้ง แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือสั่งให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามที่เห็นสมควร หากเห็นว่าคณะบุคคลดังกล่าวกระทำการไปในทางที่อาจเกิดความเสียหายแก่การจัดการเลือกตั้ง และเมื่อสั่งแล้วให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง และแต่งตั้งบุคคลอื่นให้ปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นสมควรดำเนินการทางวินัยให้แจ้งผู้บังคับบัญชาของบุคคลดังกล่าวเพื่อดำเนินการทางวินัยต่อไป

(๑๓) มีคำสั่งขยายหรือย่นระยะเวลาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามความจำเป็นเมื่อมีพฤติการณ์พิเศษ

(๑๔) ออกประกาศกำหนดวิธีการหรือลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๑๕) ประกาศผลการเลือกตั้งภายในสามสิบวัน นับแต่วันเลือกตั้งในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการสืบสวนหรือไต่สวนให้แล้วเสร็จและประกาศผลการเลือกตั้ง หรือจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ หรือดำเนินการอื่นที่จำเป็นแล้วแต่กรณีโดยเร็ว แต่ต้องไม่ช้ากว่าหกสิบวัน นับแต่วันเลือกตั้ง

(๑๖) สั่งให้ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐยุติหรือระงับการกระทำใด ๆ อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร

(๑๗) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รับผิดชอบการจัดพิมพ์ ควบคุมการพิมพ์และกำหนดวิธีการจัดส่งบัตรเลือกตั้งโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์และการจัดส่งบัตรเลือกตั้ง

๑.๔.๘ หน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑) หากประชาชนเห็นว่าสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นคนใดไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไปจะต้องเข้าชื่อร้องขอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อดำเนินการให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น จะต้องถือตามเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายกำหนด

๒) การจัดทำคำร้องเข้าชื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องมีรายละเอียด

(๑) ชื่อ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อทุกคน พร้อมทั้งสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้

(๒) รายละเอียดของข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นคนใดในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะประสงค์ให้ลงคะแนนถอดถอนนั้นมีการปฏิบัติหน้าที่หรือมีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างไรจนเป็นเหตุที่ไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป

(๓) รายชื่อผู้แทนของผู้เข้าชื่อที่จะมีอำนาจดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการจัดให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๔) คำรับรองของผู้แทนของผู้เข้าชื่อที่มีอำนาจดำเนินกิจการให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนว่าผู้เข้าชื่อทุกคนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเป็นผู้ร่วมเข้าชื่อด้วยตนเอง

๓) กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ส่งคำร้องให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่ประชาชนเข้าชื่อถอดถอนนั้นภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับคำร้อง

๔) ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้นั้นจัดทำคำชี้แจงแล้วส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้องจากผู้ว่าราชการจังหวัด

๕) เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับคำชี้แจงหรือครบกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำร้องดังกล่าวแล้วให้แจ้งคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบภายใน ๗ วัน ทั้งนี้ หากคณะกรรมการการเลือกตั้งให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการแทนก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งบุคคลนั้นแทนนับตั้งแต่วันที่ได้รับคำชี้แจงหรือครบกำหนดแล้วแต่กรณีเพื่อจัดให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นต่อไป

๖) คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ดำเนินการแทนจะต้องประกาศกำหนดวันลงคะแนนเสียงไม่เกิน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากผู้ว่าราชการจังหวัด

๗) ประกาศกำหนดวันลงคะแนนเสียงไว้ที่ศาลากลางจังหวัด ที่ทำการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน เขตชุมชนหนาแน่น ที่เห็นสมควร

๘) คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้แทนจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ปิดประกาศบัญชีรายชื่อดังกล่าว พร้อมคำร้องคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อแก้ข้อกล่าวหาของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ถ้ามี)

๙) กำหนดหน่วยลงคะแนนเสียง โดยคำนึงถึงจำนวนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงและความสะดวกในการเดินทางไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียง ประกาศให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงทราบไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน ก่อนวันลงคะแนนเสียง ถ้าจำเป็นต้องเปลี่ยนสถานที่ลงคะแนนเสียงจะต้องประกาศให้ทราบก่อนวันลงคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๕ วัน เว้นแต่เป็นกรณีฉุกเฉิน จะประกาศการเปลี่ยนแปลงที่ลงคะแนนน้อยกว่าระยะเวลาดังกล่าวก็ได้

๑๐) คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงในหน่วยลงคะแนนเสียง โดยให้มีประธานกรรมการ ๑ คน และกรรมการอื่นไม่น้อยกว่า ๔ คน กรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงมีหน้าที่ดำเนินการและรักษาความเรียบร้อยในการลงคะแนนเสียง รวมทั้งการนับคะแนนเสียงในที่ลงคะแนนเสียง

๑๑) การลงคะแนนเสียงถอดถอน

(๑) ให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงทำเครื่องหมายในช่อง “เห็นด้วย” หรือ “ไม่เห็นด้วย” กับการถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ที่ถูกร้องขอให้ลงคะแนนเสียงถอดถอน ส่วนลักษณะและขนาดของบัตรลงคะแนนเสียงให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

(๒) ในวันลงคะแนนเสียงให้เปิดการลงคะแนนเสียงตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐-๑๕.๐๐ น.

๑๒) การนับคะแนนและความประกาศผล

(๑) เมื่อหมดเวลาการลงคะแนนเสียงถอดถอน กรรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียงนับคะแนนโดยเปิดเผยจนเสร็จสิ้น เมื่อนับคะแนนเรียบร้อยแล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องประกาศผลการลงคะแนนเสียงและจำนวนผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนเสียงทั้งหมด

(๒) กรณีมีผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนเสียงไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงทั้งหมดในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ให้ถือว่าการเข้าชื่อถอดถอนบุคคลนั้นเป็นอันตกไป และจะมีการร้องขอให้ลงคะแนนเสียงถอดถอนบุคคลดังกล่าวด้วยเหตุผลเดียวกันอีกไม่ได้

(๓) กรณีผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงทั้งหมดในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น และมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๔ ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียงเห็นว่าสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่ถูกร้องขอให้ถอดถอน ไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป ให้บุคคลนั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันลงคะแนนเสียง

(๔) เมื่อได้ประกาศผลการลงคะแนนเสียงแล้ว ถ้าผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เห็นว่าการลงคะแนนเสียงเป็นไปโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการลงคะแนนเสียง

(๕) หากคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาแล้วเห็นว่าการลงคะแนนเสียงนั้นเป็นไปโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ให้มีการจัดลงคะแนนเสียงใหม่ ยกเว้นว่าการลงคะแนนเสียงใหม่นั้นจะไม่ทำให้ผลการลงคะแนนเสียง เปลี่ยนแปลงไป คณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องมีคำสั่งยกคำร้องคัดค้านนั้นเสีย

๒. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๒.๑ สถานะของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ภายใต้การบังคับบัญชา กำกับดูแล และรับผิดชอบของคณะกรรมการ กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

ให้องค์กรอิสระแต่ละแห่ง นอกจากคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการ ดำเนินการ และอำนวยความสะดวก เพื่อให้องค์กรอิสระบรรลุภารกิจ และหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และเป็นไปตามมติหรือแนวทางที่องค์กรอิสระกำหนด โดยให้มีหัวหน้าหน่วยงานคนหนึ่งซึ่งแต่งตั้งโดยความเห็นชอบขององค์กรอิสระแต่ละองค์กรเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของหน่วยงานนั้น รับผิดชอบขึ้นตรงต่อองค์กรอิสระ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

๒.๒ หน้าที่และอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการ และดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการบรรลุภารกิจและหน้าที่ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น

(๒) อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน การปฏิบัติงานของคณะกรรมการ กรรมการ และผู้ตรวจการเลือกตั้ง

(๓) ดำเนินการเพื่อให้พรรคการเมือง เจ้าหน้าที่พรรคการเมือง และผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีความรู้ความเข้าใจหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และมติของคณะกรรมการ ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือที่คณะกรรมการมอบหมาย

๒.๓ การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของคณะกรรมการและนายทะเบียนพรรคการเมือง ดังต่อไปนี้

งานธุรการของคณะกรรมการและนายทะเบียนพรรคการเมืองศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการและนายทะเบียนพรรคการเมือง

(๒) ศึกษาและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

(๓) เผยแพร่วิชาการ ให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๔) รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง เกี่ยวกับการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้ง หรือเกี่ยวกับการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(๕) รับเรื่องร้องเรียนหรือคัดค้านเกี่ยวกับการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พรรคการเมือง หรือบุคคลอื่นใด เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

โดยให้จัดแบ่งส่วนงานของสำนักงาน เป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ดังนี้

๒.๓.๑ การจัดแบ่งส่วนงานในส่วนกลาง ได้แก่ สำนักและสถาบันพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น โดยแบ่งส่วนงานของสำนักงาน ดังนี้

(๑) สำนักบริหารทั่วไป
(๒) สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล
(๓) สำนักการคลัง
(๔) สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
(๕) สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ
(๖) สำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๑
(๗) สำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๒
(๘) สำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๓
(๙) สำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๔
(๑๐) สำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๕
(๑๑) สำนักสนับสนุนงานสืบสวนสอบสวน
(๑๒) สำนักวินิจฉัยและคดี
(๑๓) สำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๑
(๑๔) สำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒
(๑๕) สำนักสนับสนุนการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ
(๑๖) สำนักกิจการพรรคการเมือง
(๑๗) สำนักบริหารการสนับสนุนโดยรัฐ
(๑๘) สำนักพัฒนาเครือข่ายการเลือกตั้ง
(๑๙) สำนักส่งเสริมความเป็นพลเมือง
(๒๐) สำนักกิจการคณะกรรมการการเลือกตั้ง
(๒๑) สำนักผู้ตรวจการ
(๒๒) สำนักผู้ตรวจสอบภายใน
(๒๓) สำนักกฎหมายและคดี
(๒๔) สำนักการประชุม
(๒๕) สำนักประชาสัมพันธ์
(๒๖) สำนักพัฒนาบุคลากร
(๒๗) สำนักวิจัยและวิชาการ

๒.๓.๒ การจัดแบ่งส่วนงานในส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด จำนวน ๗๗ จังหวัด จัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เป็น ๓ กลุ่มงาน ดังนี้

(๑) กลุ่มงานอำนวยการ

(๒) กลุ่มงานจัดการเลือกตั้งและการมีส่วนร่วม

(๓) กลุ่มงานสืบสวนสอบสวนและพรรคการเมือง

ปรากฏรายละเอียดตามแผนภูมิโครงสร้างการจัดแบ่งส่วนงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดังนี้

แผนภูมิที่ ๑ โครงสร้างการจัดแบ่งส่วนงาน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

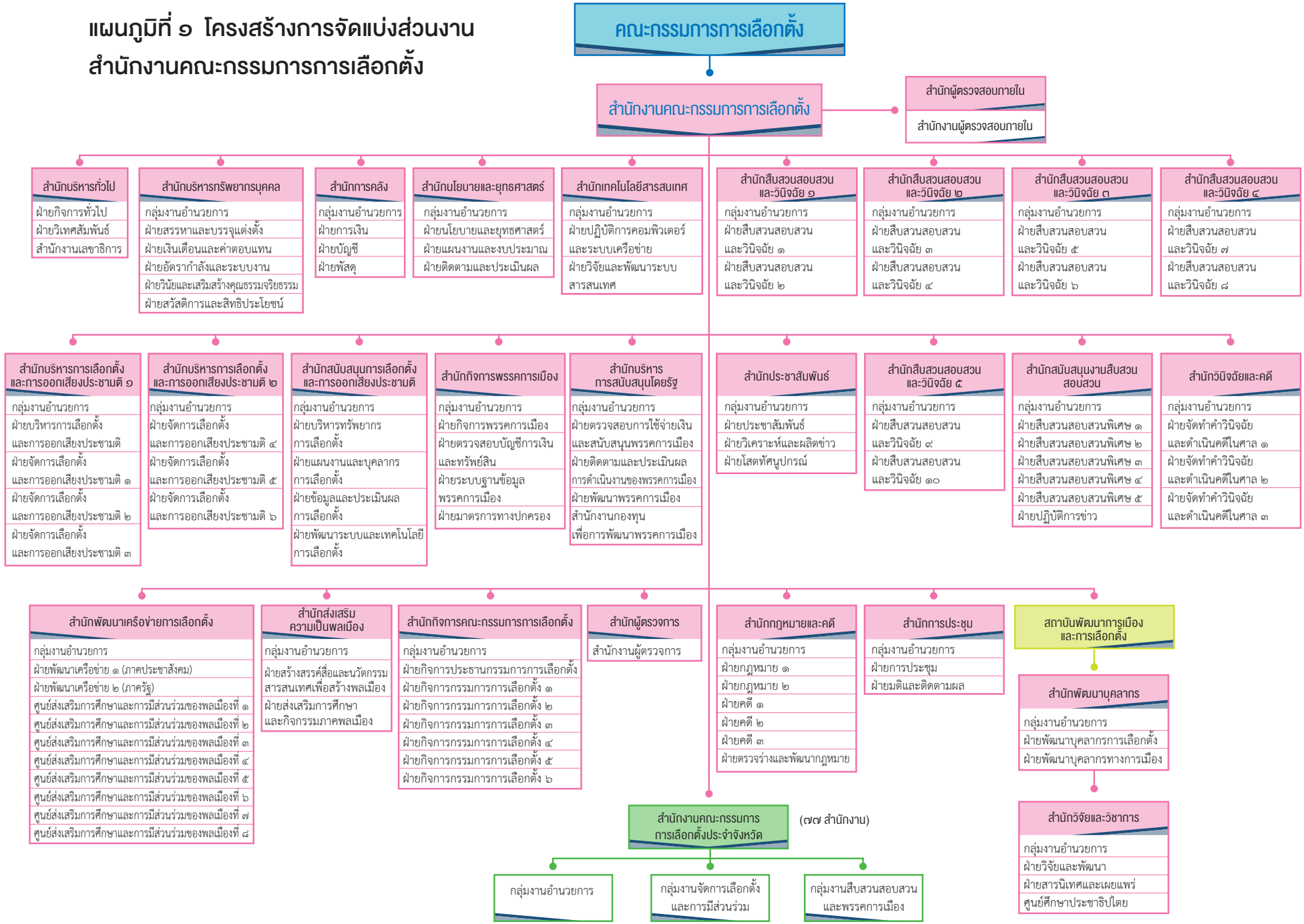

๒.๔ อัตรากำลังบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ปัจจุบันในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีบุคลากรปฏิบัติงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้งสิ้น ๒,๑๒๗ คน โดยมีรายละเอียดอัตรากำลังบุคลากร แยกตามประเภทตำแหน่ง ดังนี้

ตารางที่ ๑ จำนวนอัตรากำลังบุคลากร แยกตามประเภทตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวนบุคลากร (คน)		
	ส่วนกลาง	ส่วนภูมิภาค	รวมบุคลากรทั้งหมด
พนักงานประเภทบริหาร	๔๔	๗๗	๑๒๑
พนักงานประเภทอำนวยการ	๖๒	๔๘	๑๑๐
พนักงานประเภทวิชาการ	๕๙๔	๙๘๓	๑,๕๗๗
พนักงานประเภทปฏิบัติงาน	๗๒	๕๐	๑๒๒
ลูกจ้างประจำ	๔๕	๑๕๒	๑๙๗
รวม	**๘๑๗**	**๑,๓๑๐**	**๒,๑๒๗**

แผนภูมิที่ ๒ กรอบอัตรากำลังบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ แยกตามประเภทตำแหน่ง

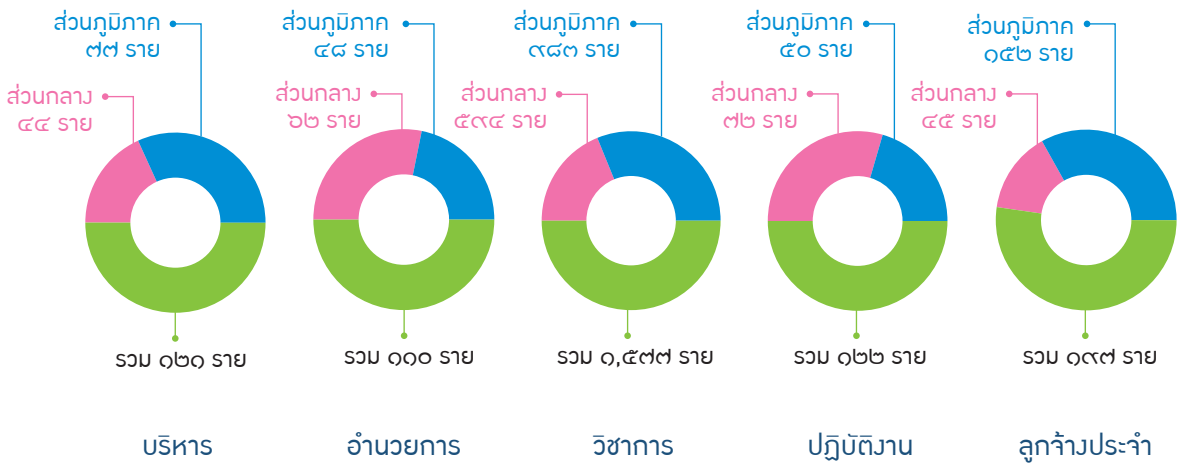

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ส่วนที่ ๒

ผลการปฏิบัติงานที่สำคัญ และผลการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์

ส่วนที่ ๒ ผลการปฏิบัติงานที่สำคัญ และผลการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์

๑. ผลการปฏิบัติงานที่สำคัญ

๑.๑ การดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑

ในวาระเริ่มแรก ตามบทเฉพาะกาลแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้มีสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๒๕๐ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ถวายคำแนะนำ โดยมาจาก ๓ ส่วน คือ

๑. คณะกรรมการการเลือกตั้ง ดำเนินการจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๒๐๐ คน แล้วนำรายชื่อเสนอต่อ คสช. คัดเลือก จำนวน ๕๐ คน

๒. คณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา คัดเลือกบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมในอันจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภาและการปฏิรูปประเทศ มีจำนวนไม่เกิน ๔๐๐ คน แล้วนำรายชื่อเสนอต่อ คสช. คัดเลือก จำนวน ๑๙๔ คน

๓. ผู้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๖ คน

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๙๐ กำหนดว่า ในวาระเริ่มแรกให้มีคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาทำหน้าที่ดำเนินการสรรหาบุคคลซึ่งสมควรเป็นสมาชิกวุฒิสภา และกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๒๐๐ คน แล้วจัดทำเป็นบัญชีรายชื่อเสนอต่อ คสช. โดยแยกผู้ได้รับเลือกตามกลุ่มและตามวิธีการสมัคร

มาตรา ๙๑ ในวาระเริ่มแรก ให้มีสิบกลุ่ม ประกอบด้วย

(๑) กลุ่มการบริหารราชการแผ่นดินและความมั่นคง

(๒) กลุ่มกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

(๓) กลุ่มการศึกษาและการสาธารณสุข

(๔) กลุ่มอาชีพกสิกรรม ปลูกพืชล้มลุก ทำนา ทำสวน ทำไร่ ป่าไม้ ปศุสัตว์ ประมง หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๕) กลุ่มพนักงานหรือลูกจ้างของบุคคลซึ่งมิใช่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ผู้ใช้แรงงาน ผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้ประกอบอาชีพอิสระ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๖) กลุ่มผู้ประกอบอาชีพด้านสิ่งแวดล้อม ผังเมือง อสังหาริมทรัพย์และสาธารณูปโภค ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสาร การพัฒนานวัตกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๗) กลุ่มผู้ประกอบกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นและผู้ประกอบกิจการอื่น ๆ ผู้ประกอบธุรกิจหรืออาชีพด้านการท่องเที่ยว อันได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบกิจการหรือพนักงานโรงแรม ผู้ประกอบอุตสาหกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๘) กลุ่มสตรี ผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มอัตลักษณ์อื่น ประชาสังคม องค์กรสาธารณประโยชน์ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๙) กลุ่มศิลปะ วัฒนธรรม ดนตรี การแสดงและบันเทิง นักกีฬา สื่อสารมวลชน ผู้สร้างสรรค์วรรณกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(๑๐) กลุ่มอื่น ๆ

๑.๑.๑ กระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา

ในการจัดการเลือกสมาชิกวุฒิสภา คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ในฐานะคณะกรรมการระดับประเทศ และเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ในฐานะผู้อำนวยการการเลือกระดับประเทศ โดยได้จัดตั้งศูนย์ประสานงานการเลือกสมาชิกวุฒิสภาระดับประเทศ ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ ซึ่งศูนย์ประสานงานการเลือกสมาชิกวุฒิสภาจะประกอบด้วย คณะกรรมการ ผู้อำนวยการการเลือก และพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานผู้อำนวยการการเลือกในแต่ละระดับ

๑.๑.๒ การสมัครรับเลือก

มาตรา ๙๒ ในวาระเริ่มแรก ผู้สมัครอาจสมัครได้โดยวิธีการสมัครโดยยื่นใบสมัครด้วยตนเอง หรือสมัครโดยยื่นใบสมัครด้วยตนเองพร้อมหนังสือแนะนำชื่อจากองค์กร โดยการเลือกในแต่ละระดับเลือกกันเองในแต่ละกลุ่มและแต่ละวิธีการสมัคร

คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีประกาศ เรื่อง กำหนดวันเลือกและวันรับสมัครสมาชิกวุฒิสภา โดยกำหนดวันรับสมัครสมาชิกวุฒิสภา ในระหว่างวันที่ ๒๖ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ซึ่งมีจำนวนผู้สมัครทั้งสิ้น ๗,๒๑๕ คน

๑.๑.๓ การลงทะเบียนองค์กร

มาตรา ๙๓ องค์กรซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีและมิได้มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรมาแบ่งปันกันหรือดำเนินกิจกรรมทางการเมือง และได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ขององค์กรมาอย่างต่อเนื่อง และองค์กรที่มีกฎหมายจัดตั้ง มีสิทธิแนะนำชื่อผู้ซึ่งเป็นหรือเคยเป็นสมาชิกขององค์กร หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือเคยปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรตามระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาองค์กรละหนึ่งคนในแต่ละจังหวัดโดยต้องระบุอำเภอไว้ด้วย และเมื่อได้แนะนำชื่อผู้สมัครแล้วจะถอนหรือเปลี่ยนชื่อผู้ซึ่งได้แนะนำแล้วมิได้

คณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้มีประกาศเรื่อง การลงทะเบียนองค์กรที่มีสิทธิแนะนำชื่อบุคคลเพื่อสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา กำหนดให้มีการรับลงทะเบียนขององค์กร ในระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ **โดยมีองค์กรมายื่นคำขอลงทะเบียน จำนวน ๔๗๖ องค์กร** ซึ่งผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและกรุงเทพมหานครหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ได้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐานการยื่นคำขอลงทะเบียนองค์กรและคุณสมบัติขององค์กร และเสนอคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาว่าเป็นองค์กรที่มีคุณสมบัติมีสิทธิแนะนำชื่อบุคคลเพื่อสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา เพื่อดำเนินการประกาศรายชื่อ โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติในการประชุม เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ประกาศรายชื่อองค์กรที่มีสิทธิแนะนำชื่อบุคคลเพื่อสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๔๓๖ องค์กร (มีองค์กรที่ขาดคุณสมบัติไม่ได้รับการประกาศรายชื่อเป็นองค์กรที่มีสิทธิแนะนำชื่อบุคคลเพื่อสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๔๐ องค์กร หลังจากองค์กรที่ไม่ได้รับการประกาศได้ยื่นคำร้องคัดค้าน จำนวน ๑๐ องค์กร คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติในการประชุม เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ประกาศรายชื่อองค์กรที่มีสิทธิแนะนำชื่อบุคคลเพื่อสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาเพิ่มเติม จำนวน ๓ องค์กร รวมจำนวนองค์กรที่ได้รับการประกาศรายชื่อเป็นองค์กรที่มีสิทธิแนะนำชื่อบุคคลเพื่อสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาทั้งสิ้น ๔๓๙ องค์กร

๑.๑.๔ การเลือกสมาชิกวุฒิสภา

๑) ระดับอำเภอ

คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีประกาศ เรื่อง กำหนดวันเลือกและวันรับสมัครสมาชิกวุฒิสภา ได้กำหนดให้วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ เป็นวันเลือกสมาชิกวุฒิสภาระดับอำเภอ และให้ดำเนินการ ดังนี้

๑.๑) ให้ผู้สมัครแต่ละกลุ่มและแต่ละวิธีการสมัครลงคะแนนเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันและวิธีการสมัครเดียวกันได้ไม่เกิน ๒ คน โดยจะลงคะแนนเลือกตนเองก็ได้ แต่จะลงคะแนนให้บุคคลใดเกินหนึ่งคะแนนไม่ได้

๑.๒) เมื่อการลงคะแนนของกลุ่มใดและวิธีการสมัครใดเสร็จแล้ว ผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอจะดำเนินการนับคะแนนของกลุ่มนั้นและวิธีการสมัครนั้นโดยเปิดเผย ให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุดสามลำดับแรกของแต่ละกลุ่มและแต่ละวิธีการสมัคร เป็นผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอ สำหรับกลุ่มนั้นและวิธีการสมัครนั้นเพื่อไปดำเนินการเลือกในระดับจังหวัด

๒) ระดับจังหวัด

คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีประกาศ เรื่อง กำหนดวันเลือกและวันรับสมัครสมาชิกวุฒิสภา โดยกำหนดให้วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๑ เป็นวันเลือกสมาชิกวุฒิสภาระดับจังหวัด และให้ดำเนินการดังนี้

๒.๑) ให้ผู้ได้รับเลือกระดับอำเภอลงคะแนนเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันและวิธีการสมัครเดียวกันได้ไม่เกิน ๒ คน โดยจะลงคะแนนเลือกตนเองก็ได้ แต่จะลงคะแนนให้บุคคลใดเกินหนึ่งคะแนนไม่ได้

๒.๒) เมื่อการลงคะแนนของกลุ่มใดและวิธีการสมัครใดเสร็จแล้ว ผู้อำนวยการการเลือกระดับจังหวัดจะดำเนินการนับคะแนนของกลุ่มนั้นและวิธีการสมัครนั้นโดยเปิดเผย ให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุดสี่ลำดับแรกของแต่ละกลุ่มและแต่ละวิธีการสมัคร เป็นผู้ได้รับเลือกระดับจังหวัดสำหรับกลุ่มนั้นและวิธีการสมัครนั้นเพื่อไปดำเนินการเลือกในระดับประเทศ

๓) ระดับประเทศ

คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีประกาศ เรื่อง กำหนดวันเลือกและวันรับสมัครสมาชิกวุฒิสภา โดยกำหนดให้วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ เป็นวันเลือกสมาชิกวุฒิสภาระดับประเทศ โดยดำเนินการดังนี้

๓.๑) ให้ผู้ได้รับเลือกระดับจังหวัด ลงคะแนนเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันและวิธีการสมัครเดียวกันได้ไม่เกิน ๒ คน โดยจะลงคะแนนเลือกตนเองก็ได้ แต่จะลงคะแนนให้บุคคลใด เกินหนึ่งคะแนนไม่ได้

๓.๒) เมื่อการลงคะแนนของกลุ่มใดและวิธีการสมัครใดเสร็จแล้ว ให้ผู้อำนวยการการเลือกระดับประเทศดำเนินการนับคะแนนของกลุ่มนั้นและวิธีการสมัครนั้น โดยเปิดเผย แล้วแจ้งผลการนับคะแนนให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ

๓.๓) เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับรายงานแล้ว ให้รอไว้ไม่น้อยกว่า ๕ วัน เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าการเลือกเป็นไปโดยถูกต้อง สุจริต และเที่ยงธรรม ให้จัดเรียงลำดับรายชื่อตามผลการเลือก โดยให้จัดเรียงลำดับรายชื่อผู้ได้รับคะแนนสูงสุดในแต่ละกลุ่มและแต่ละวิธีการสมัครตั้งแต่ลำดับที่หนึ่งถึงลำดับที่สิบเพื่อดำเนินการต่อไป

คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติในการประชุม เมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๒ ให้แจ้งรายชื่อผู้ได้รับคะแนนสูงสุดในแต่ละกลุ่มและแต่ละวิธีการสมัคร เพื่อให้ คสช. พิจารณาคัดเลือกให้เป็นสมาชิกวุฒิสภา จำนวนทั้งสิ้น ๒๐๐ คน แบ่งออกได้ดังนี้

๑) วิธีการสมัครโดยยื่นใบสมัครด้วยตนเอง จำนวน ๑๐ กลุ่ม ๆ ละ ๑๐ คน รวม ๑๐๐ คน

๒) วิธีการสมัครโดยยื่นใบสมัครด้วยตนเองพร้อมหนังสือแนะนำชื่อจากองค์กร จำนวน ๑๐ กลุ่ม ๆ ละ ๑๐ คน รวม ๑๐๐ คน

นอกจากภารกิจที่ได้กล่าวมาข้างต้น คณะกรรมการการเลือกตั้งยังมีภารกิจในการพิจารณาระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้การดำเนินการตามกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนด ภารกิจในการจัดเตรียมบุคลากรและแต่งตั้งบุคลากรในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา รวมทั้งการนำนวัตกรรมมาใช้ในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา โดยร่วมกับสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ในการดำเนินการพัฒนาโปรแกรมการบริหารจัดการการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งผลจากการดำเนินการทำให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถบริหารจัดการการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ทั้งในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

๑.๑.๕ สถิติการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑

- การรับสมัครสมาชิกวุฒิสภา

ตารางที่ ๒ สถิติการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑

ประเภท	การสมัครรับเลือก			การเลือก						
	ผู้สมัคร			ระดับอำเภอ			ระดับจังหวัด			ระดับประเทศ
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
ผู้สมัคร/ผู้ได้รับเลือก	๕,๓๑๗	๑,๘๙๘	๗,๒๑๕	๔,๓๘๘	๑,๕๐๙	๕,๘๙๗	๒,๑๑๖	๖๓๐	๒,๗๔๖	๑๐ กลุ่ม
สมัครด้วยตนเอง	๖,๗๐๕			๕,๔๐๘			๒,๒๙๔			๑๐๐
สมัครด้วยตนเอง พร้อมหนังสือแนะนำชื่อจากองค์กร	๕๑๐			๕๑๐			๔๕๒			๑๐๐

๑.๑.๖ การศึกษาวิจัยประเมินผลกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งในฐานะองค์กรที่เป็นกลไกสำคัญขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในการควบคุมและดำเนินการจัดให้มีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยคำนึงถึงการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปด้วยความประหยัด คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้น เพื่อให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้องต่าง ๆ รวมถึงข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการจัดให้มีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติงานการเลือกในระดับอำเภอ ระดับจังหวัดและระดับประเทศ ตลอดจนเพื่อติดตามประเมินผลการนำแผนปฏิบัติการการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ไปสู่การปฏิบัติให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ผลของการจัดให้มีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้รับการยอมรับจากทุกภาคส่วนของสังคมทั้งภายในและภายนอกประเทศว่าเป็นการจัดให้มีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่สุจริต โปร่งใส และเที่ยงธรรม ตรวจสอบได้ โดยประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง จึงได้จัดทำโครงการวิจัยประเมินผลกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานในการจัดการเลือกตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยโครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้และความเข้าใจของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาภายใต้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑

เพื่อศึกษาความเชื่อมั่นและความพึงพอใจของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาภายใต้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัด ในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาภายใต้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งผลการศึกษาวิจัยดังกล่าว มีประเด็นที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า ระดับปัญหาอุปสรรคในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาลของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งปัญหาอุปสรรคของกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาเกิดขึ้นจากการออกแบบการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาที่กำหนดให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติเป็นผู้คัดเลือกในขั้นตอนสุดท้ายส่งผลกระทบโดยตรงต่อการจูงใจประชาชนให้เข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาโดยเฉพาะการใช้สิทธิในการสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาทั้งสองวิธี ทั้งนี้ ปัญหารองลงมา ได้แก่ กระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภานี้ไม่ได้มาจากการเลือกของประชาชนโดยตรง ขณะที่ปัญหาอันเกิดจากผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาไม่เข้าใจ วิธีการ ขั้นตอน หรือเงื่อนไขในการดำเนินการจัดการเลือกสมาชิกวุฒิสภาก็ถือเป็นประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่งสำหรับมิติของปัญหาที่นับเป็นอุปสรรค และข้อจำกัดในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาครั้งนี้

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาถึงปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาจากผลการวิจัยเชิงคุณภาพสามารถสรุปถึงปัญหาในการดำเนินการผ่านกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาล โดยจำแนกเป็น ๒ มิติ ดังนี้

มิติแรก ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการรับรู้และความเข้าใจ พบว่า

ประการแรก โครงสร้างของกฎหมายรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีหลักการและวิธีการ และกระบวนการต่างไปจากเดิม กล่าวคือ ประชาชนคุ้นเคยกับการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านกระบวนการเลือกตั้ง ซึ่งการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาลนั้นมีจุดมุ่งหมายให้ใช้ “การเลือกหรือการคัดสรร (Selection)” มากกว่า “การเลือกตั้ง (Election)” จึงทำให้สิทธิในการเลือกถูกจำกัดไว้เฉพาะกลุ่มผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาเท่านั้น ประชาชนโดยทั่วไปจึงห่างไกลจากกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภากระทั่งตระหนักถึงความแตกต่างจากในอดีต

ประการที่สอง บทบาทสื่อต่อการสร้างการรับรู้และความเข้าใจ กล่าวคือ การรับรู้เพื่อสร้างความเข้าใจถึงกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาผ่านสื่อต่าง ๆ มีข้อจำกัดบางประการอันเกิดจากระเบียบข้อบังคับตามมาตรการของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้สื่อมวลชนไม่สามารถนำเสนอข้อมูล เหตุการณ์ และข่าวสารได้อย่างอิสระ เหมือนการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาในอดีต อีกทั้งยังเผชิญกับข้อจำกัดด้านระยะเวลาที่กระชั้นชิดในการดำเนินการเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนทางสังคมได้มีโอกาสรับรู้และเข้าใจกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาจนก่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพได้ยาก

ประการที่สาม บุคลากรของคณะกรรมการการเลือกตั้งในระดับต่าง ๆ ต้องเผชิญกับความท้าทายและความกดดันในการดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างเร่งด่วนเพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจแก่สังคมจนมากเพียงพอต่อการกระตุ้น และการจูงใจให้ประชาชนยอมรับและตัดสินใจเข้าร่วมในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาในฐานะผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา

ประการที่สี่ ระดับความสนใจและการรับรู้ทางการเมืองของกลุ่มประชาชนโดยทั่วไปต่ำกว่ากลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เนื่องจากการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมเฉพาะภาคส่วนทางสังคม เช่น กลุ่มสมาคมองค์กรรัฐ-เอกชน และประชาชนที่สนใจถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับระบบการเมืองเท่านั้น กลุ่มอื่น ๆ ในสังคม และประชาชนโดยทั่วไปที่เมินเฉย หรือละเลยความสำคัญของบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงมีความสนใจและการรับรู้ทางการเมืองต่ำกว่ากลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาการตระหนักถึงบทบาททางการเมืองในฐานะพลเมืองที่ต้องเข้าถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองไปพร้อมกัน

ประการที่ห้า ระดับความเข้าใจทางการเมืองของประชาชนโดยทั่วไปต่ำกว่ากลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยพบว่าระดับการรับรู้และความเข้าใจดังกล่าวของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนี้ขึ้นอยู่กับ ภารกิจ หน้าที่ความรับผิดชอบ และความเกี่ยวเนื่องกับกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การประชาสัมพันธ์เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารทั้งในด้านความสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกวุฒิสภายังดำเนินการได้ไม่มากเพียงพอ เพราะแม้แต่กลุ่มผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาเองก็ประสบปัญหาในการเข้าร่วมดำเนินการเลือกตามขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา เพราะขาดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในกระบวนการดำเนินการของการเลือกสมาชิกวุฒิสภา เป็นต้น

มิติที่สอง ความเชื่อมั่นและความพึงพอใจ พบว่า

ประการแรก การขาดความเชื่อมโยงกับประชาชน และการขาดการยอมรับจากประชาชน กล่าวคือ หลักการและวิธีการในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาล แตกต่างจากกระบวนการเลือกตั้งโดยทั่วไปเหมือนในอดีตที่ประชาชนสามารถใช้สิทธิพลเมืองในการเลือกตั้งบุคคลในฐานะตัวแทนของตนเอง และเมื่อหลักการและวิธีการในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาลไม่เชื่อมโยงกับประชาชนผ่านกระบวนการเลือกตั้งจึงส่งผลต่อการยอมรับของประชาชนในฐานะพลเมืองที่ยอมรับในหลักการเลือกตั้งตัวแทนในระบอบประชาธิปไตย

ประการที่สอง ความเคลือบแคลงสงสัยเกี่ยวกับความโปร่งใส สุจริต และตรวจสอบได้ของกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาล ทั้งจากการให้ข้อมูลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และจากข้อมูลการร้องเรียนที่ปรากฏสู่สาธารณะชนในประเด็นการจัดตั้งวางแผนในการลงสมัครเพื่อให้ได้รับการเลือกเข้าสู่ ๒๐๐ รายชื่อในระดับประเทศของทั้งองค์กรที่ส่งผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา และผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาด้วยตนเอง ประเด็นความไม่มั่นใจต่อกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาในขั้นตอนสุดท้ายที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีบทบาทในการพิจารณาคัดเลือกสมาชิกวุฒิสภาจำนวน ๕๐ คน จาก ๒๐๐ รายชื่อในระดับประเทศ และประเด็นความเหมาะสมของวิธีการจับสลากในกรณีที่ผู้สมัครมีคะแนนเท่ากันซึ่งทำให้ผู้ได้รับการคัดเลือกขาดความน่าเชื่อถือในด้านภาพลักษณ์ความเป็นตัวแทนของประชาชนหรือสังคม เพราะได้มาจากโชคชะตามากกว่าการเลือกตั้งของประชาชน

ประการที่สาม ผู้ดำเนินการจัดการเลือกสมาชิกวุฒิสภาบางคนที่มิใช่บุคลากรของคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยตรงนั้น มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอน วิธีการ กระบวนการที่ยังไม่ชัดเจนเพียงพอ เนื่องจากเป็นวิธีการใหม่ ในบางกรณีการให้คำแนะนำกับผู้สมัครจึงไม่ครบถ้วน หรือพบปัญหาในการดำเนินการในภายหลัง เช่น ทำให้ผู้สมัครเตรียมเอกสารไม่ถูกต้อง ครบถ้วน หรือต้องส่งหลายครั้ง เป็นต้น

ประการที่สี่ การขาดความพร้อมเกี่ยวกับอุปกรณ์ และด้านระบบฐานข้อมูลในพื้นที่บางแห่ง เช่น กระดานแสดงผลการนับคะแนนมีขนาดเล็กเกินไป ขาดอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาที่มีความพิการ และอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ในการประมวลผลข้อมูลผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาไม่รองรับ (ระบบล่ม) เป็นต้น

ประการที่ห้า การเกิดทัศนคติเชิงลบต่อประเด็นงบประมาณที่ใช้ในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา กล่าวคือ การที่หลายอำเภอไม่มีผู้สมัครนั้นทำให้เกิดความสิ้นเปลืองงบประมาณในการดำเนินการจัดการเลือกในระดับอำเภอ การเบิกจ่ายงบประมาณของแต่ละจังหวัดต้องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติทำให้ขาดความคล่องตัวในการดำเนินการ กระทั่งผู้ดำเนินการเลือกสมาชิกวุฒิสภาต้องใช้เงินส่วนตัวในการบริหารจัดการแทน การใช้จ่ายในการดำเนินการทั่วทั้งประเทศถูกตั้งคำถามถึงความคุ้มค่ากับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๕๐ คน เป็นต้น

ประการที่หก การขาดการประชาสัมพันธ์ที่ครอบคลุมและทั่วถึงแก่ประชาชนและผู้สนใจในการสมัครสมาชิกวุฒิสภา เนื่องจากกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาไม่ได้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนและเงื่อนไขข้อกำหนดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภานั้นทำให้สื่อมวลชนไม่ดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างเต็มที่จึงไม่สามารถสร้างการรับรู้ความเข้าใจ และโดยเฉพาะความตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนได้

ประการที่เจ็ด ความเหมาะสมเกี่ยวกับระยะเวลา จะเห็นได้ว่าการดำเนินการมีข้อจำกัดเกี่ยวกับระยะเวลาในแต่ละกระบวนการซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินการโดยตรง กล่าวคือ ทำให้การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนนั้นไม่สามารถทำให้เกิดการรับรู้ได้อย่างทั่วถึงซึ่งส่งผลให้ผู้สนใจบางรายไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการรับสมัครผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาได้ทัน หรือในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเองก็เผชิญกับการแก้ไขปัญหาเรื่องเอกสารประกอบการสมัครของผู้สมัครบางรายที่ไม่สามารถดำเนินการได้ทันตามระยะเวลาที่กระชั้นชิดกระทั่งทำให้ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาที่ผ่านการเลือกในระดับจังหวัดไม่สามารถเตรียมตัวเข้าไปร่วมการเลือกระดับประเทศได้ทัน

ประการที่แปด การขาดความเชื่อมั่นในความสุจริตของกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาจากกลุ่มผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาด้วยกันเอง เนื่องจากเอกสารข้อมูลผู้สมัคร (ส.ว.๑๘) ขาดความเหมาะสมปรากฏให้เห็นเบอร์โทรศัพท์ของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาที่ผ่านเข้ารอบต่าง ๆ จนนำไปสู่การติดต่อแลกเปลี่ยนผลประโยชน์เพื่อให้เกิดการสมยอม

ประการที่เก้า การแบ่งกลุ่ม ๑๐ กลุ่ม ยังขาดความชัดเจนและคลุมเครือ โดยพบว่าผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาบางคนสามารถสมัครได้หลายกลุ่ม โดยขาดการตรวจสอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัครในการระบุตรงตามที่จัดแบ่งกลุ่ม อีกทั้งการแบ่งกลุ่มที่จำกัดเหลือเพียง ๑๐ กลุ่มทำให้หลายวิชาชีพที่ไม่ข้องเกี่ยวกันถูกจับยุบรวมกันนี้ยังก่อให้เกิดปัญหาความสับสนในการลงคะแนนเลือก

ประการที่สิบ ความเหมาะสมเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาทั้งในด้านของศักยภาพและความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่สมาชิกวุฒิสภา กล่าวคือ หลักการและวิธีการในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาลที่เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกระดับสามารถสมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภาโดยไม่จำกัดคุณวุฒินั้นส่งผลต่อการสร้างความเชื่อมั่นถึงความรู้และความสามารถของผู้สมัครที่ผ่านการเลือกเข้าไปดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา

ประการที่สิบเอ็ด จำนวนผู้สมัครที่มาจากการแนะนำขององค์กรที่มีสิทธิเสนอชื่อผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภามีจำนวนน้อยกว่าที่คาดการณ์ไว้ กล่าวคือ เมื่อระเบียบข้อบังคับตามกฎหมายกำหนดให้คุณสมบัติขององค์กรที่มีสิทธิเสนอชื่อผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาต้องมีการดำเนินการตามกฎหมายแล้ว ๓ ปี ทำให้องค์กรที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขค่อนข้างน้อย และส่งผลให้มีผู้สมัครที่องค์กรเสนอชื่อมีจำนวนน้อยมากตามไปด้วย ขณะเดียวกันหลายองค์กรที่มีคุณสมบัติครบก็ส่งผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาจำนวนมาก จนนำไปสู่ปัญหาการสมยอมเพื่อให้พวกพ้องเกิดโอกาสเข้าไปมีตำแหน่งในวุฒิสภาได้มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

ประการที่สิบสอง การสังเกตการณ์การเลือกโดยองค์การเอกชนตรวจสอบการเลือกตั้งดำเนินการได้ไม่ทั่วถึงครบถ้วนทุกจังหวัด เนื่องจากบางจังหวัดไม่มีองค์การเอกชนตรวจสอบการเลือกตั้งทำให้ส่งผลต่อความเชื่อมั่นถึงความโปร่งใสในการดำเนินการ

ประการที่สิบสาม ปัญหาค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ผู้สมัครจะต้องรับผิดชอบตลอดกระบวนการในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา อาทิ ค่าสมัคร ๒,๕๐๐ บาท ค่าเดินทางและค่าที่พัก ในการเข้ารายงานตัวในวันจัดการเลือกในระดับอำเภอ จังหวัด และประเทศ ตามลำดับ ทำให้ขาดแรงจูงใจในการสมัครสมาชิกวุฒิสภา

จากผลการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินการผ่านการกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาลข้างต้นจะเห็นได้ว่า มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่ามีปัญหาอุปสรรคทั้งในแง่ของการรับรู้และความเข้าใจและในแง่ของความเชื่อมั่นและความพึงพอใจ

๑.๒ การจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๒.๑ สถิติการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ (รวมการเลือกตั้งจังหวัดเชียงใหม่ เขต ๘ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

- สรุปข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒

คณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งในฐานะองค์กรผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการจัดการเลือกตั้ง ได้มีมติให้วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ นั้นเป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีการเปลี่ยนแปลงภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งหลายประการ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้สรุปข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

๑.	วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป	๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒
๒.	วันรับสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และแบบบัญชีรายชื่อ	๔ - ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
๓.	วันลงคะแนนนอกราชอาณาจักร	๔ - ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๒
๔.	วันออกเสียงลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้ง	๑๗ มีนาคม ๒๕๖๒
๕.	จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร	๖๖,๑๘๘,๕๐๓ คน
๖.	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๕๑,๒๑๔,๑๒๐ คน
๗.	จำนวนราษฎรโดยเฉลี่ยต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคน	๑๘๙,๑๑๐ คน

๘. จำนวนเขตเลือกตั้ง ๓๕๐ เขต

๙. จำนวนหน่วยเลือกตั้ง ๙๒,๒๓๐ หน่วย

(๖๗ ประเทศ)

๑๐. ที่ลงคะแนนนอกราชอาณาจักร ๙๔ แห่ง

๑๑. ที่เลือกตั้งกลางนอกเขตและในเขตเลือกตั้ง ๓๘๕ แห่ง

๑๒. จำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้ง แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ๑๑,๑๘๑ คน

- ชาย ๘,๗๐๒ คน (๗๗.๘๓%)
- หญิง ๒,๔๗๙ คน (๒๒.๑๗%)

๑๓. จำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้ง แบบบัญชีรายชื่อ ๒,๙๑๗ คน

- ชาย ๒,๒๕๖ คน (๗๗.๓๔%)
- หญิง ๖๖๑ คน (๒๒.๖๖%)

๑๔. จำนวนผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ๓๕๐ คน
(รวมการเลือกตั้งจังหวัดเชียงใหม่ เขต ๘ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

- ชาย ๒๙๖ คน (๘๔.๕๗%)
- หญิง ๕๔ คน (๑๕.๔๓%)

๑๕. จำนวนผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ ๑๕๐ คน

- ชาย ๑๒๓ คน (๘๒.๐๐%)
- หญิง ๒๗ คน (๑๘.๐๐%)

๑๖. จำนวนพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ๘๑ พรรค

๑๗. จำนวนพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง แบบบัญชีรายชื่อ ๗๗ พรรค

๑๘. การใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร

- ผู้ลงทะเบียนขอใช้สิทธิ ๑๑๙,๓๑๓ คน
- ผู้ใช้สิทธิลงคะแนน ๑๐๑,๐๐๔ คน (๘๔.๖๕%)

๑๙. การใช้สิทธิลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้ง นอกเขตเลือกตั้ง

- ผู้ลงทะเบียนขอใช้สิทธิ ๒,๖๓๔,๖๕๔ คน
- ผู้ใช้สิทธิลงคะแนน ๒,๒๘๙,๕๙๑ คน (๘๖.๙๐%)

๒๐. การใช้สิทธิลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้ง ในเขตเลือกตั้ง

- ผู้ลงทะเบียนขอใช้สิทธิ ๗๙,๐๖๖ คน
- ผู้ใช้สิทธิลงคะแนน ๗๔,๙๙๖ คน (๙๔.๘๕%)

๒๑. การใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นการทั่วไป แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

- ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ๓๘,๓๔๑,๖๔๔ คน (๗๔.๘๗%)
- บัตรเสีย ๒,๑๓๗,๗๖๒ บัตร (๕.๕๘%)
- บัตรไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด ๖๐๗,๑๓๓ บัตร (๑.๕๘%)

๑.๒.๒ การศึกษาวิจัยประเมินผลการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดจ้างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยสำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการวิจัยประเมินผลการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามโครงการวิจัยประเมินผลการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นการศึกษาและประเมินผลการจัดการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นการเลือกตั้งครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ได้แก่ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการจัดการเลือกตั้ง ประเมินถึงความเชื่อมั่นและความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน โดยในรัฐธรรมนูญนี้ได้เปลี่ยนแปลงระบบเลือกตั้งอันมีผลต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหลาย แม้ว่าการศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อทำการประเมินผลการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งดังกล่าวข้างต้น แต่ขอบเขตของงานวิจัยก็ต้องกำหนดกรอบศึกษาไปถึงผลของระบบเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญนี้ว่ามีผลต่อกระบวนการจัดการเลือกตั้งคราวนี้อย่างไรด้วย เพราะแม้ผลการศึกษาจะมีผลออกมาว่ากระบวนการจัดการเลือกตั้งครั้งนี้มีปัญหา แต่หากปัญหานั้นเกิดจากระบบเลือกตั้งด้วยแล้ว โครงการวิจัยฯ นี้ก็ต้องศึกษาให้ลึกถึงสาเหตุของปัญหาดังกล่าว เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่ครอบคลุมและสามารถแก้ไขที่ต้นตอของปัญหาได้จริง การศึกษาตามโครงการนี้ได้ผลการศึกษา ตลอดจนบทวิเคราะห์ และข้อเสนอแนะที่สำคัญ ในภาพรวมสรุปโดยย่อ ดังต่อไปนี้

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ทำการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ทั้งการสนทนากลุ่ม การเสวนา สัมภาษณ์เชิงลึก สำรวจแบบสอบถาม จากการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ผลการศึกษา พบว่าในกระบวนการจัดการเลือกตั้งครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีปัญหาหลายประการ ทั้งเกิดจากระบบเลือกตั้งที่มีผลให้งานธุรการในกระบวนการจัดการเลือกตั้งมีมากขึ้น ปัญหาด้านกฎหมาย ระเบียบการปฏิบัติงาน ตลอดจนการกำหนดแนวทางปฏิบัติด้านต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เช่น ปัญหาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการเลือกตั้ง เช่น กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง กรรมการประจำเขตเลือกตั้ง ไม่เพียงพอกับภารกิจงานที่มากขึ้น การกำหนดให้มีผู้ตรวจการเลือกตั้งเพื่อตรวจสอบการเลือกตั้งไม่สัมฤทธิ์ผลและไม่สามารถตรวจสอบการเลือกตั้งได้จริง และจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งมีความเป็นกลางไม่เกี่ยวข้องกับฝ่ายการเมืองนั้นไม่อาจเป็นจริงได้เช่นกัน ในขณะที่การยกเลิกตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกลับทำให้การประสานเพื่อสนับสนุนงานในกระบวนการจัดการเลือกตั้งกับหน่วยงานราชการอื่น ๆ ในจังหวัดมีความยุ่งยากมากขึ้น

นอกจากนี้ยังพบว่า มาตรการต่าง ๆ ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดขึ้นโดยมีเจตนาเพื่อให้มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้นนั้นกลับเป็นปัญหาอุปสรรคและมีผลต่อความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเสียเอง เช่น การขยายเวลาเลือกตั้งออกไปกลับทำให้ประชาชนมีความเคลือบแคลงที่ในขั้นตอนการนับคะแนนเลือกตั้งต้องเนิ่นช้าออกไปเป็นเวลามืดค่ำ และยังทำให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดการเลือกตั้งต้องทำงานเสร็จช้าลงจนอาจมีผลต่อความถูกต้องในการจัดทำรายงานต่าง ๆ โดยการขยายเวลาดังกล่าวกลับไม่มีผลให้มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้นแต่อย่างใด ทั้งการกำหนดบัตรเลือกตั้งเป็นแบบต่างเขตต่างเบอร์และการแบ่งเขตเลือกตั้ง ก็เป็นอุปสรรคต่อกระบวนการจัดการเลือกตั้ง ทำให้พรรคการเมืองหาเสียงยากและสร้างความสับสนให้แก่ประชาชน การศึกษาวิจัยนี้ยังพบว่า การรายงานผลการเลือกตั้งแบบไม่เป็นทางการมีข้อผิดพลาดจนอาจมีผลต่อความเชื่อมั่นของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

จึงควรให้การรายงานผลการเลือกตั้งแบบไม่เป็นทางการเป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาคเอกชนเท่านั้น ส่วนการเลือกตั้งล่วงหน้าในการเลือกตั้งคราวนี้พบว่ามีปัญหาอุปสรรคมาก ซึ่งเกิดจากปัจจัยหลายประการ เช่น การกำหนดพื้นที่เลือกตั้งล่วงหน้าโดยไม่ทราบตัวเลขผู้ลงทะเบียนใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้า การกำหนดเวลาปิดหีบเลือกตั้งเป็นเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา ทั้งที่หน่วยเลือกตั้งนั้นอาจมีผู้ที่ลงทะเบียนมาใช้สิทธิครบถ้วนแล้ว และปัญหาในบางหน่วยเลือกตั้งมีผู้มาลงทะเบียนใช้สิทธิเลือกตั้งมากจนทำให้ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งไม่อาจใช้สิทธิเลือกตั้งได้ ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจึงมีข้อเสนอว่าควรกำหนดให้มีการเลือกตั้งล่วงหน้านอกเขตจังหวัดเท่านั้น

สำหรับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนมีประเด็นที่น่าสนใจว่าการเลือกตั้งครั้งนี้ ประชาชนออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งโดยใช้บัตรเลือกตั้งใบเดียว การเปลี่ยนแปลงนี้ย่อมมีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้ง ซึ่งงานวิจัยนี้พบว่าประชาชนส่วนมากตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้งโดยพิจารณาจากนโยบายของพรรคการเมืองและตัดสินใจที่จะเลือกพรรคการเมืองมากกว่าเลือกตัวบุคคล แต่เฉพาะพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือกลับได้ข้อมูลตรงข้ามจากทุกภาคกล่าวคือประชาชนส่วนมากตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้งโดยพิจารณาที่ตัวบุคคลที่พรรคการเมืองเสนอชื่อให้เป็นนายกรัฐมนตรี นอกจากนี้ยังพบว่าการเลือกตั้งครั้งนี้ปัญหาการซื้อเสียงกลับมาแม้ว่าการซื้อเสียงจะไม่ได้ผลมากอย่างเช่นในอดีตก็ตาม

จะเห็นได้ว่าในการเลือกตั้งครั้งนี้องค์กรที่มีหน้าที่จัดการเลือกตั้งจะต้องทำงานหนักขึ้น เนื่องจากระบบเลือกตั้งนี้ทำให้มีผู้สมัครรับเลือกตั้งมากกว่าระบบเลือกตั้งเดิมถึงกว่า ๔ เท่า และทำให้มีงานธุรการมากขึ้นโดยองค์กรที่มีหน้าที่จัดการเลือกตั้งต้องทำการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับระบบเลือกตั้ง บัตรเลือกตั้ง การขยายเวลาเลือกตั้ง โดยพบว่า ประชาชนส่วนมากมีความรู้เรื่องบัตรเลือกตั้งที่เหลือบัตรใบเดียว แต่กลับพบว่าประชาชนเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบเลือกตั้งอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามประชาชนส่วนมากยังเชื่อมั่นและพึงพอใจต่อการจัดการเลือกตั้งของเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติการ หรือในระดับหน่วยเลือกตั้ง เขตเลือกตั้ง แต่สำหรับในระดับนโยบาย ประชาชนเห็นว่าควรมีการสื่อสารทำความเข้าใจกับประชาชน หรือชี้แจงในประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้มากขึ้น อย่างไรก็ตามบทสรุปของงานวิจัยนี้ พบว่าปัญหาต่าง ๆ หลายประการดังที่กล่าวมาข้างต้น อาจเกิดจากระเบียบกฎหมาย และปัญหาเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติของคณะกรรมการการเลือกตั้งเอง แต่ต้นตอของปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเลือกตั้งครั้งนี้เกิดจากระบบเลือกตั้งเป็นส่วนสำคัญ โดยระบบเลือกตั้งนี้เป็นปัจจัยให้มีผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มากขึ้นแต่ไม่มีการคัดคุณภาพให้ดีพอ เรื่องสูตรคำนวณที่อาจมีการตีความได้หลายแนว เป็นต้น ทั้งระบบเลือกตั้งนี้ยังไม่ส่งเสริมความเป็นสถาบันของพรรคการเมือง และทำให้ปัญหาการซื้อเสียงกลับมา เมื่อกระบวนการจัดการเกี่ยวกับระบบการเลือกตั้งมีปัญหาและไม่สามารถสะท้อนเจตนารมณ์ที่แท้จริงของประชาชนได้อย่างสมบูรณ์ การส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยใช้ระบบเลือกตั้งนี้ย่อมไม่มีทางสัมฤทธิ์ผลได้

๑.๓ การถอดบทเรียนการจัดการเลือกตั้ง

๑.๓.๑ การถอดบทเรียนกระบวนการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการถอดบทเรียนการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) พุทธศักราช ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พุทธศักราช ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นการเลือกสมาชิกวุฒิสภาครั้งแรกภายใต้กฎหมายใหม่ ที่ส่งผลให้เกิดข้อบกพร่องในกระบวนการเลือกหลายประเด็น ทั้งกรณีที่มีสาเหตุจากกฎหมาย ระเบียบ แนวทางปฏิบัติ ตลอดจนเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกในแต่ละระดับและผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา เพื่อนำปัญหา อุปสรรค ที่ส่งผลให้เกิดข้อบกพร่องในกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาหลายประเด็นมาแก้ไข เพื่อสร้างและพัฒนามาตรฐานกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ให้ประชาชนยอมรับและเชื่อมั่นต่อกระบวนการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและเตรียมการรองรับภารกิจในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาที่จะมีขึ้นในอนาคต โดยการรับฟังปัญหา อุปสรรค ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกในแต่ละระดับ เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ในประเด็นต่าง ๆ พร้อมแนวทางแก้ไข

๑.๓.๒ การถอดบทเรียนการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการถอดบทเรียนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นการเลือกตั้งครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ รวบรวมและสรุปปัญหาอุปสรรค พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดการเลือกตั้ง เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการประเมินผลในภาพรวมและนำไปใช้ในการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินการเลือกตั้งทุกระดับต่อไป

การดำเนินการถอดบทเรียนในครั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้เก็บข้อมูลจากเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง จำนวนรวมทั้งสิ้น ๘,๘๘๕ คน ประกอบด้วย กกต.เขต ผอ.เขต อนุกรรมการประจำเขต ผู้ช่วยเหลือปฏิบัติงาน กรรมการประจำหน่วย เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย คณะทำงานรวมคะแนน กรรมการนับคะแนน ด้วยวิธีการจัดสัมมนาระดมความคิดเห็นและดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งกลาง และกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง นอกจากนี้ได้รวบรวมปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานจากหน่วยงานสนับสนุน จำนวน ๗ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กรุงเทพมหานคร กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่า มีปัญหาหลายประการ ทั้งเกิดจากระบบเลือกตั้งที่มีผลให้งานธุรการในกระบวนการจัดการเลือกตั้งมากขึ้น ปัญหาด้านกฎหมาย ระเบียบการปฏิบัติงาน ตลอดจนการกำหนดแนวทางปฏิบัติด้านต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เช่น ปัญหาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเลือกตั้งในแต่ละระดับ มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน การบริหารงบประมาณและการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ที่มีงบประมาณไม่เพียงพอ บางรายการที่จำเป็นไม่ได้รับการจัดสรร การแจ้งกรอบงบประมาณและโอนเงินล่าช้า ระเบียบ หนังสือสั่งการล่าช้า มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา รวมไปถึงการจัดซื้อจัดจ้างไม่มีความคล่องตัว และขั้นตอนการเบิกจ่ายยุ่งยาก

ปัญหาการแบ่งเขตที่ไม่เหมาะสมในบางพื้นที่ ไปจนถึงการซักซ้อมแนวทางการปฏิบัติการรับสมัครไม่ชัดเจน โปรแกรมการรับสมัครไม่เสถียร ระบบฐานข้อมูลสมาชิกพรรคการเมืองไม่เป็นปัจจุบันและขาดความชัดเจนในการตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัคร การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีความผิดพลาดของข้อมูลจำนวนมาก กระทั่งการกำหนดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๑,๐๐๐ คนต่อหน่วย ก็เป็นจำนวนที่มากเกินไปทำให้บริหารจัดการยาก และที่ลงคะแนนบางแห่งอยู่ห่างไกลชุมชนทำให้ไม่เกิดความสะดวก เป็นต้น

สำหรับการเลือกตั้งล่วงหน้านอกเขตเลือกตั้ง มีปัญหาในการดำเนินการค่อนข้างมาก เช่น ขาดการประชาสัมพันธ์เรื่องสถานที่ลงคะแนน สถานที่ลงคะแนนคับแคบไม่รองรับคนจำนวนมาก รวมทั้งระยะเวลาการลงคะแนนนานเกินไป กรรมการประจำหน่วยมีน้อย และมีขั้นตอนยุ่งยากกว่าหน่วยปกติ ส่วนการเลือกตั้งล่วงหน้าในเขตเลือกตั้งการลงทะเบียนมีข้อจำกัดมากเกินไปทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งบางคนไม่สามารถลงทะเบียนใช้สิทธิเลือกตั้งได้ ที่สำคัญไม่คุ้มค่าในการบริหารจัดการเนื่องจากมีผู้มาใช้สิทธิน้อย

ปัญหาบัตรเลือกตั้งแต่ละเขตไม่เหมือนกัน ทำให้เกิดความสับสนและจ่ายบัตรผิด รวมทั้งมีการขนส่งหลายรอบ และล่าช้าไม่เป็นไปตามที่กำหนดที่แจ้ง รวมไปถึง กกต.เขต ไม่มีสถานที่เก็บรักษาบัตร

การอำนวยความยุติธรรมการหาข่าว มีปัญหาเรื่องแหล่งข่าวไม่กล้าเปิดเผยข้อมูลที่เป็นจริงทั้งหมด เพราะเกรงกลัวอิทธิพลและห่วงความปลอดภัย ไม่มีผู้ประสานงานในพื้นที่ ไม่มีเครื่องมือและอุปกรณ์การหาข่าวที่ทันสมัย รวมทั้งบุคลากรที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งให้เป็นชุดปฏิบัติการหาข่าวมีไม่เพียงพอ

ผู้ตรวจการเลือกตั้งตามกฎหมายใหม่ บางคนไม่มีความเชี่ยวชาญหรือชำนาญในกฎหมายเลือกตั้งฉบับใหม่ มีค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานสูงไม่คุ้มค่า ที่สำคัญไม่สามารถนำรายงานของผู้ตรวจการเลือกตั้งมาใช้ในการจับทุจริตการเลือกตั้งได้

จากการรวบรวมข้อมูลปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดการเลือกตั้งดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้เสนอมาตรการในการดำเนินการเป็น ๓ ระยะ คือ มาตรการระยะสั้น เสนอให้มีการแก้ไขปรับปรุงกระบวนการทำงานโดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ระยะปานกลาง เสนอให้มีการแก้ไขปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวข้อง และระยะยาว เสนอให้มีการแก้ไขปรับปรุงโดยการแก้ไขกฎหมาย ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติเห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาดำเนินการในส่วนของมาตรการในการแก้ไขปรับปรุงการทำงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจากการถอดบทเรียน ควรมุ่งเน้นมาตรการที่แก้ไขปัญหาผลกระทบในระยะสั้นเป็นสำคัญและเป็นลำดับแรกโดยให้อยู่ในกรอบของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน และควรเร่งกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละประเด็นโดยจัดลำดับความสำคัญเพื่อให้สามารถนำมาใช้ในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวมทั้งควรนำบทเรียนจากการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง ซึ่งสามารถดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงได้อย่างมีประสิทธิภาพมาเป็นต้นแบบหรือข้อมูลประกอบสำหรับการแก้ไขปรับปรุงการทำงานตามประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่มีการถอดบทเรียนด้วย

๑.๔ การศึกษาอบรมหลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง รุ่นที่ ๑๐ (พตส. ๑๐)

๑. รายงานการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาบุคลากรของพรรคการเมือง หลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง (พตส.) รุ่นที่ ๑๐ (Advance Political and Electoral Development Program : APED X) โดย สถาบันพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑.๑ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้บริหารพรรคการเมือง บุคลากรทางการเมือง ในการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ อย่างถูกต้องครบถ้วน ตลอดจนให้ความสำคัญแก่พรรคการเมือง กรณีการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

๑.๒ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่นักการเมืองท้องถิ่น ผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรอิสระ รัฐวิสาหกิจ นักวิชาการ สื่อมวลชน และผู้บริหารภาคเอกชน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองและการเลือกตั้งและเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง

๑.๓ เพื่อพัฒนาศักยภาพและวิสัยทัศน์แก่ผู้บริหารพรรคการเมือง บุคลากรทางการเมือง ผู้บริหารระดับสูงของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรอิสระ รัฐวิสาหกิจ นักวิชาการ สื่อมวลชน และผู้บริหารภาคเอกชน ในการพัฒนาองค์กรให้เข้มแข็ง และพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งให้มีความเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

๑.๔ เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนจิตสำนึกทางการเมืองที่ถูกต้องแก่ผู้บริหารพรรคการเมือง บุคลากรทางการเมือง และผู้บริหารระดับสูงของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรอิสระ รัฐวิสาหกิจ นักวิชาการ สื่อมวลชน และผู้บริหารภาคเอกชน เพื่อยกระดับการเมืองและการเลือกตั้งให้มีคุณภาพ

๑.๕ เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการพัฒนาความเป็นสถาบันของพรรคการเมือง

๑.๖ เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง พรรคการเมืองต่าง ๆ นักการเมือง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายจำนวน ๑๐๑ คน ตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการดำเนินการศึกษาอบรมหลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เป็นจำนวน ๑๑,๖๘๕,๗๐๐ บาท (สิบเอ็ดล้านหกแสนแปดหมื่นห้าพันเจ็ดร้อยบาทถ้วน) โดยในจำนวน ๑๐๑ คน มีผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมถึงบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเข้ารับการศึกษาอบรม จำนวน ๗ คน เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้เพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และเสริมสร้างทัศนคติ ตลอดจนเป็นการสร้างเสริมเครือข่ายความร่วมมือระหว่างบุคคล และหน่วยงานที่เข้ารับการศึกษาอบรมกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อประโยชน์ในการติดต่อประสานงานในภารกิจหลักขององค์กร ทั้งนี้ การเข้ารับการศึกษาอบรมตลอดหลักสูตรนั้นรวมระยะเวลาทั้งสิ้น จำนวน ๖ เดือน (เดือนกันยายน ๒๕๖๒ ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓) และกำหนดให้มีการศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์จากการสัมผัสข้อเท็จจริง การศึกษาเปรียบเทียบ เป็นต้น

๒. ผลการดำเนินงาน

ในการดำเนินโครงการดังกล่าว ได้มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรให้เป็นไปตามสถานการณ์ที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้มีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น โดยมีระยะเวลาในการศึกษาอบรมตลอดหลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง รุ่นที่ ๑๐ (พตส. ๑๐) รวมจำนวน ๒๕๘ ชั่วโมง ประกอบด้วย

๒.๑ พิธีเปิดการศึกษาอบรมและการปฐมนิเทศนักศึกษาฯ จำนวน ๑๒ ชั่วโมง

๒.๒ การฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือระดับผู้นำฯ จำนวน ๓๐ ชั่วโมง

๒.๓ การศึกษาอบรมภาควิชาการในห้องเรียน ประกอบด้วย การบรรยาย/ถกแถลง/สัมมนา จำนวน ๘๔ ชั่วโมง แบ่งเป็น ๕ หมวดวิชา ดังนี้

๒.๓.๑ หมวดที่ ๑ ธรรมาภิบาลและการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองไทย

๒.๓.๒ หมวดที่ ๒ การพัฒนาพรรคการเมืองในบริบทการเมืองไทย

๒.๓.๓ หมวดที่ ๓ บทบาทของผู้นำกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

๒.๓.๔ หมวดที่ ๔ การเลือกตั้งที่สุจริตเที่ยงธรรมกับการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒.๓.๕ หมวดที่ ๕ ประเด็นร่วมสมัย

๒.๔ การศึกษาดูงานในประเทศ จำนวน ๕๑ ชั่วโมง

๒.๕ นำเสนอผลการศึกษาดูงานในประเทศและต่างประเทศ จำนวน ๙ ชั่วโมง

๒.๖ การประชุมเพื่อจัดทำเอกสารยุทธศาสตร์เชิงปฏิบัติการ จำนวน ๑๒ ชั่วโมง แบ่งออกเป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

๒.๖.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาระบบบริหารจัดการพรรคการเมือง

๒.๖.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาสมาชิกพรรคสู่บทบาทพลเมือง

๒.๖.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาบทบาทของพรรคการเมืองในการเลือกตั้ง

๒.๖.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาพรรคการเมืองเพื่อป้องกันการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

๒.๗ การนำเสนอเอกสารยุทธศาสตร์เชิงปฏิบัติการ จำนวน ๖ ชั่วโมง

๒.๘ การพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อจัดทำเอกสารวิชาการกลุ่ม จำนวน ๑๒ ชั่วโมง

๒.๙ การนำเสนอเอกสารวิชาการกลุ่ม จำนวน ๑๒ ชั่วโมง

๒.๑๐ พิธีปิดการศึกษาอบรมและการปัจฉิมนิเทศฯ จำนวน ๑๒ ชั่วโมง

๒.๑๑ กิจกรรมอื่น ๆ จำนวน ๑๘ ชั่วโมง

สำหรับการศึกษาดูงานต่างประเทศถือเป็นกิจกรรมหนึ่งของหลักสูตร แต่มิได้กำหนดเป็นภาคบังคับให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมต้องเดินทางไปศึกษาดูงาน เนื่องจากหลักสูตรไม่ได้สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้แก่ผู้เข้ารับการศึกษาอบรม

๓. ประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ได้รับ

จากการดำเนินโครงการที่ผ่านมาของสถาบันพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งนั้น ผลปรากฏว่าตั้งแต่เริ่มมีการศึกษาอบรมหลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง รุ่นที่ ๑ (พตส. ๑) จนถึงปัจจุบัน (พตส. ๑๐) ได้มีการดำเนินงานให้เป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของโครงการ ทำให้โครงการมีประสิทธิภาพ (Efficiency) และเกิดประสิทธิผล (Effectiveness) ซึ่งจะเห็นได้ว่า กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพิจารณาให้เป็นผู้เข้ารับการศึกษาอบรมนั้น มีความหลากหลายมาจากหลายหน่วยงาน หลายองค์กร ทั้งหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ องค์กรอิสระ และหน่วยงานภาคการเมืองทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาให้เป็นตัวแทนของประชาชนทั้งของพรรคฝ่ายรัฐบาลและพรรคฝ่ายค้าน เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา เป็นต้น และผู้บริหารของพรรคการเมืองต่าง ๆ ประกอบกับความหลากหลายของเนื้อหาวิชาและรูปแบบของการถ่ายทอด ทั้งในลักษณะของการบรรยาย การถกแถลง การสัมมนา และการระดมความคิดเห็นเพื่อประมวลองค์ความรู้ในแต่ละหมวดวิชา ทำให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมสามารถเกิดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาได้อย่างถูกต้องและเพิ่มมากขึ้น จากวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในหมวดวิชานั้น ๆ และเกิดการเรียนรู้และประสบการณ์จริงจากการศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนั้น ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมจึงสามารถเข้าถึงและบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ได้โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้และรูปแบบที่โครงการฯ ได้กำหนดขึ้นไว้ในหลักสูตร อีกทั้งทำให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมเกิดการมีส่วนร่วมทั้งระหว่างบุคคลและระหว่างองค์กรเพิ่มมากขึ้น และนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพและวิสัยทัศน์ที่ได้รับมาจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันจากหลายมุมมอง หลายแนวความคิด เป็นการเปิดโลกทัศน์ เกิดการยอมรับ การมีเหตุและผล และการนำไปสู่ความเป็นประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์ ซึ่งจะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรดังกล่าว มีจิตสำนึกทางการเมืองในทางที่ถูกต้อง มีคุณธรรมและจริยธรรมเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ผลการประเมินโครงการทำให้เห็นได้ว่า ในการดำเนินโครงการนั้นผู้เข้ารับการศึกษาอบรมมีความพึงพอใจภาพรวมของการบริหารจัดการทุก ๆ ด้านในเกณฑ์ที่ดีมาก คือ มีค่าเฉลี่ยในระดับ ๔ ขึ้นไป ไม่ว่าจะเป็นการบริหารการจัดอบรม เนื้อหาวิชา การกำหนดวิธีการศึกษาอบรม รวมทั้งการกำหนดสถานที่ศึกษาดูงาน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการศึกษาอบรมเป็นอย่างมาก ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากความสามารถในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ แล้ว ทำให้มองเห็นถึงสภาพความเป็นจริงและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขของระยะเวลาที่กำหนด และการบริหารค่าใช้จ่ายให้อยู่ภายในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ รวมทั้งการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์มากที่สุด จึงถือได้ว่าการดำเนินโครงการประสบความสำเร็จ ตามที่คาดหวังไว้ ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามมา

ภาพประกอบที่ ๑ ภาพกิจกรรมการดำเนินงานโครงการพัฒนาบุคลากรของพรรคการเมือง หลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง รุ่นที่ ๑๐ (พตส. ๑๐)

พิธีเปิดศึกษาอบรมและการปฐมนิเทศ

ระหว่างวันที่ ๓๐ - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ โดยได้รับเกียรติจาก นายอิทธิพร บุญประคอง ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นประธานในพิธี พร้อมด้วย กรรมการการเลือกตั้ง (ศ.ดร. สันทัด ศิริอนันต์ไพบูลย์ นายปกรณ์ มหรรณพ นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ และ ดร. ฐิติเชฏฐ์ นุชนาฏ) และ พ.ต.อ. จรุงวิทย์ ภุมมา เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ร่วมเป็นเกียรติในพิธี ณ ห้องวายุภักษ์ ๖ ชั้น ๕ โรงแรมเซ็นทรา บายเซ็นทารา ศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร และโรงแรมเวลคัม เวิลด์บีช รีสอร์ท แอนด์ สปา พัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

การศึกษาอบรมในชั้นเรียน

วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๒ การบรรยายพิเศษ ในหัวข้อ "บทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้งกับการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง" โดย นายอิทธิพร บุญประคอง ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ณ ห้องประชุม ๗๐๔ ชั้น ๗ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

การฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือระดับผู้นำ ขั้นความรู้ชั้นสูง (A.T.C) รุ่นที่ ๘๗๘

ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๒๐ กันยายน ๒๕๖๒ โดยได้รับเกียรติจาก นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ กรรมการการเลือกตั้ง เป็นประธานในพิธีเปิดและพิธีปิด และ ดร. ฐิติเชฏฐ์ นุชนาฏ กรรมการการเลือกตั้ง เป็นประธานในพิธีการชุมนุมรอบกองไฟในการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือระดับผู้นำ ขั้นความรู้ชั้นสูง (A.T.C) รุ่นที่ ๘๗๘ หลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง รุ่นที่ ๑๐

ภาพประกอบที่ ๑ ภาพกิจกรรมการดำเนินงานโครงการพัฒนาบุคลากรของพรรคการเมือง หลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง รุ่นที่ ๑๐ (พตส. ๑๐) (ต่อ)

การศึกษาดูงานภายในประเทศ

ระหว่างวันที่ ๓ - ๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ กรรมการการเลือกตั้ง (ศ.ดร. สันทัด ศิริอนันต์ไพบูลย์ และนายฉัตรไชย จันทร์พรายศรี) และ พ.ต.อ. จรุงวิทย์ ภุมมา เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ร่วมกิจกรรมการศึกษาดูงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ “หลักปรัชญาและแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง” ของผู้เข้ารับการศึกษาอบรมหลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง รุ่นที่ ๑๐ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และอุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธรและศูนย์พลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อม อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ กรรมการการเลือกตั้ง (ศ.ดร. สันทัด ศิริอนันต์ไพบูลย์ และนายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย) พร้อมด้วย พ.ต.อ. จรุงวิทย์ ภุมมา เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้เกียรติเข้าร่วมการศึกษาดูงาน “แนวคิดในการสร้างชุมชนเข้มแข็งและการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย” ของผู้เข้ารับการศึกษาอบรมหลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง รุ่นที่ ๑๐ ณ ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยตำบลป่าแดด และศูนย์เรียนรู้บ้านโป่งศรีนคร ตำบลโรงช้าง อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย

การศึกษาดูงานองค์กรระหว่างประเทศ จำนวน ๔ เส้นทาง ดังนี้

- สาธารณรัฐฟินแลนด์ และสาธารณรัฐเอสโตเนีย โดยมี นายปกรณ์ มหรรณพ กรรมการการเลือกตั้ง เป็นหัวหน้าคณะ พร้อมด้วย ดร.ฐิติเชฏฐ์ นุชนาฏ กรรมการการเลือกตั้ง ร่วมคณะเดินทาง
- สหราชอาณาจักร (อังกฤษ และเวลส์) โดยมี นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ กรรมการการเลือกตั้ง เป็นหัวหน้าคณะ
- สาธารณรัฐเช็ก และสาธารณรัฐออสเตรีย โดยมี ศ.ดร. สันทัด ศิริอนันต์ไพบูลย์ กรรมการ การเลือกตั้ง เป็นหัวหน้าคณะ พร้อมด้วย นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย กรรมการการเลือกตั้ง ร่วมคณะเดินทาง
- สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และสมาพันธรัฐสวิส โดยมี พ.ต.อ. จรุงวิทย์ ภุมมา เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นหัวหน้าคณะ

ภาพประกอบที่ ๑ ภาพกิจกรรมการดำเนินงานโครงการพัฒนาบุคลากรของพรรคการเมือง หลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง รุ่นที่ ๑๐ (พตส. ๑๐) (ต่อ)

การนำเสนอเอกสารยุทธศาสตร์เชิงปฏิบัติการต่อสาธารณะ

วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ นายอิทธิพร บุญประคอง ประธานกรรมการการเลือกตั้ง พร้อมด้วยกรรมการการเลือกตั้ง (ศ.ดร. สันทัด ศิริอนันต์ไพบูลย์ และ นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ) เข้าร่วมรับฟัง พร้อมทั้งมีการปาฐกถาพิเศษเรื่อง “การยกระดับพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมือง” โดย นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา ณ ห้องประชุมใหญ่ ทีโอที อาคาร ๙ ชั้น ๒ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

พิธีปิดการศึกษาอบรมและการปัจฉิมนิเทศ หลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง รุ่นที่ ๑๐ (พตส.๑๐)

ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ นายอิทธิพร บุญประคอง ประธานกรรมการการเลือกตั้ง พร้อมด้วยกรรมการการเลือกตั้ง (ศ.ดร. สันทัด ศิริอนันต์ไพบูลย์ นายปกรณ์ มหรรณพ นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ และ ดร. ฐิติเชฏฐ์ นุชนาฏ) และ พ.ต.อ.จรุงวิทย์ ภุมมา เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ร่วมบรรยายหัวข้อ “ความคาดหวังในการนำความสำเร็จของการศึกษาอบรมไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ” ในพิธีปิดการศึกษาอบรมและปัจฉิมนิเทศของนักศึกษาหลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูงรุ่นที่ ๑๐ ณ ห้องประชุมแรนโช (โดม) แรนโชชาญวีร์ รีสอร์ท แอนด์ คันทรีคลับ เขาใหญ่ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

๑.๕ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง

๑.๕.๑ การให้บริการศึกษาดูงานแก่ผู้ใช้บริการ ณ ศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย

การให้บริการศึกษาดูงานของศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย มีกลุ่มประชาชน นักเรียน และนักศึกษา ตลอดจนผู้ที่มีความสนใจจากต่างชาติ เข้ามาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง โดยในการศึกษาดูงานนอกจากจะมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแล้ว จะมีการทดสอบความรู้ก่อนและหลังการศึกษาดูงาน (Pre-Test และ Post-Test) มีการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้มาศึกษาดูงานได้มีส่วนร่วม เช่น การจำลองการลงคะแนนเลือกตั้ง การจำลองการหาเสียงเลือกตั้ง การจำลองการประชุมรัฐสภา เป็นต้น ตลอดจนมีการประเมินความพึงพอใจในการให้บริการเพื่อปรับปรุงการให้บริการในโอกาสต่อไปด้วย

ในประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ศูนย์ศึกษาประชาธิปไตยได้ให้บริการการศึกษาดูงานแก่ผู้ใช้บริการ ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา ประชาชน พระภิกษุ และองค์กรต่างประเทศ ณ ศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง รวม ๑๒๔ คณะ จำนวน ๙,๘๔๖ คน ดังนี้

แผนภูมิที่ ๓ จำนวนผู้เข้ารับการศึกษาดูงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

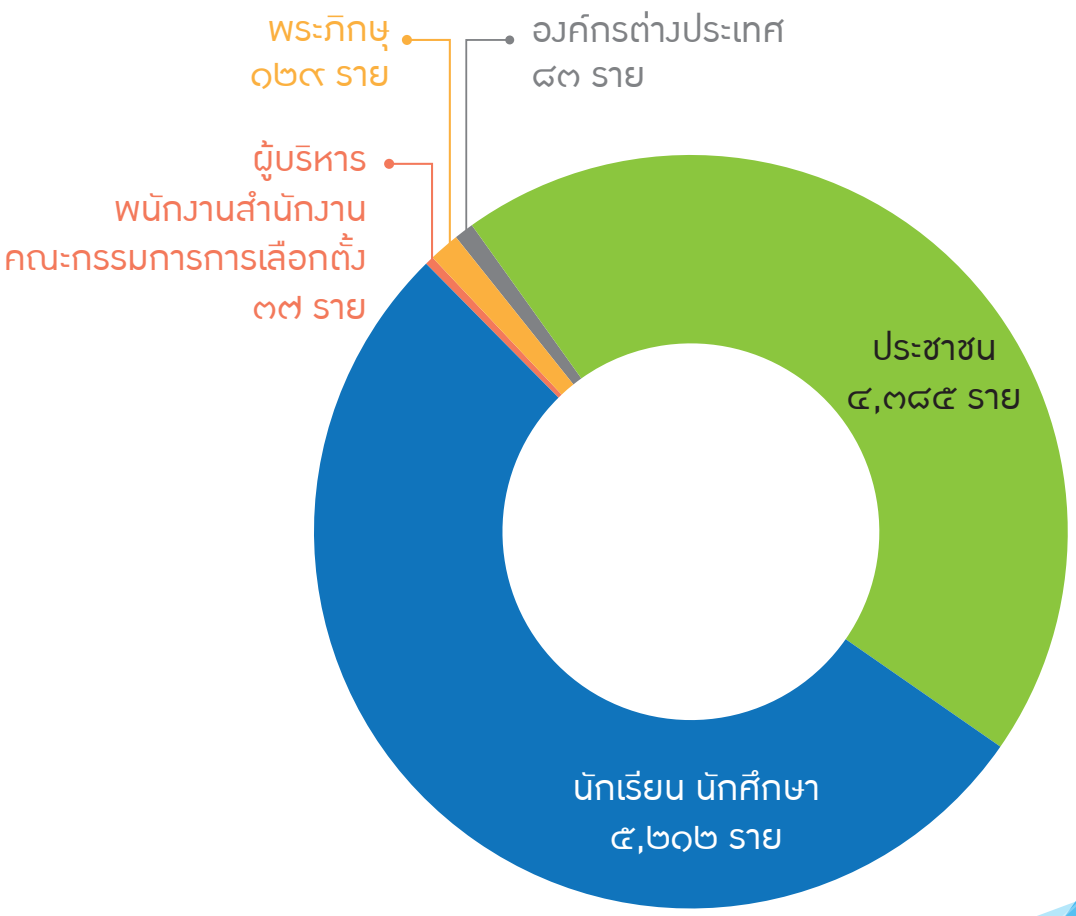

ภาพประกอบที่ ๒ ภาพกิจกรรมการศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

นักศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เข้าศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย
ในวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑

กรรมการการเลือกตั้งแห่งราชอาณาจักรภูฏานและคณะ
เข้าศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย
ในวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

ผู้เข้าอบรมหลักสูตร Hybrid War Fare และ Digi Cyber Wars
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เข้าศึกษาดูงาน
ณ ศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย ในวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๒

คณะศึกษาดูงาน หลักสูตร “เครือข่ายผู้ตรวจการแผ่นดิน
เพื่อความเป็นธรรมในสังคม” เข้าศึกษาดูงาน
ณ ศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย ในวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒

ผู้เข้าศึกษาดูงานจาก อบจ.นครราชสีมา
เข้าศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย
ในวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๒

ศส.ปชต.บางแม่นาง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี
เข้าศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย
ในวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒

๑.๕.๒ ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการให้บริการของห้องสมุดและนิทรรศการประชาธิปไตย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ปัจจุบันมีหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) ในระบบ จำนวน ๓,๖๔๙ เล่ม สำหรับการเข้าใช้งานระบบ สามารถเข้าใช้งานได้ที่เว็บไซต์ http://library.ect.go.th โดยยืมคืนหนังสือในระบบผ่าน Web Browser และ Application บนโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบ Smart Phone ซึ่งจะทำให้การใช้บริการเป็นไปด้วยความสะดวกมากยิ่งขึ้น

สำหรับการใช้งานระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ใช้บริการจะสามารถอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) ผ่านโปรแกรมอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของระบบห้องสมุด โดยมีระบบอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับ ระบบปฏิบัติการ Windows ระบบปฏิบัติการ IOS และระบบปฏิบัติการ Android

ภาพประกอบที่ ๓ ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ทั้งนี้ การใช้งาน ณ ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ มีสถิติการใช้บริการระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๑ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๒ ดังนี้

(๑) การสืบค้นที่เว็บไซต์ http://library.ect.go.th จำนวน ๔,๓๑๗ ครั้ง

(๒) การใช้บริการ ยืม-คืน หนังสือผ่านระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน ๔๖๐ ครั้ง

๑.๖ การควบคุมสอดส่อง สืบสวน สอบสวน ไต่สวน วินิจฉัยชี้ขาด และการดำเนินคดี

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีหน้าที่และอำนาจจัดหรือดำเนินการให้มีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกสมาชิกวุฒิสภา การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น และการออกเสียงประชามติ โดยให้มีอำนาจสืบสวนหรือไต่สวนได้ตามที่จำเป็นหรือที่เห็นสมควรเพื่อให้การเลือกตั้งและการเลือกให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และควบคุมดูแลการออกเสียงประชามติให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนี้คณะกรรมการการเลือกตั้งยังมีอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ หลายประการ ได้แก่ การสืบสวน สอบสวน ไต่สวน วินิจฉัย และการดำเนินคดี รวมทั้ง การแสวงหาข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการสืบสวนและไต่สวน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงได้ดำเนินการพัฒนาและเตรียมความพร้อมบุคลากรและระบบงาน เพื่อรองรับภารกิจการสืบสวน สอบสวน ไต่สวน วินิจฉัย และการดำเนินคดี ดังนี้

๑.๖.๑ การพัฒนาและเตรียมความพร้อมบุคลากรด้านการสืบสวนฯ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ดำเนินโครงการและจัดทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับภารกิจการสืบสวน สอบสวน ไต่สวน วินิจฉัย และการดำเนินคดี ดังนี้

(๑) การอบรมเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนไต่สวน การเลือกสมาชิกวุฒิสภา

ดำเนินโครงการฝึกอบรมเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนไต่สวน การเลือกสมาชิกวุฒิสภา กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย พนักงานสืบสวนและไต่สวน นิติกร ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด รวมถึงเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐอื่น (ตำรวจ/เจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง/นิติกรหน่วยงานของรัฐ) ซึ่งมีผู้ผ่านการอบรม จำนวน ๙๓๓ คน ทั้งนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการแต่งตั้งเจ้าพนักงานและคณะกรรมการสืบสวนและไต่สวน ที่ผ่านการฝึกอบรมเพื่อปฏิบัติหน้าที่สืบสวนและไต่สวน การเลือกสมาชิกวุฒิสภา รวม ๓๔๑ คณะ

(๒) การอบรมเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนไต่สวน การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ดำเนินโครงการฝึกอบรมเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนไต่สวน การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย พนักงานสืบสวนและไต่สวน นิติกร ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด รวมถึงเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐอื่น (ตำรวจ/เจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง/นิติกรหน่วยงานของรัฐ) ซึ่งมีผู้ผ่านการอบรม จำนวน ๘๔๐ คน ทั้งนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการแต่งตั้งเจ้าพนักงานและคณะกรรมการสืบสวนและไต่สวน ที่ผ่านการฝึกอบรมเพื่อปฏิบัติหน้าที่สืบสวนและไต่สวน การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวม ๒๗๕ คณะ

(๓) การอบรมเพื่อพัฒนางานการข่าว

ดำเนินการอบรมบุคลากรด้านการสืบสวนและไต่สวน เพื่อพัฒนารูปแบบ วิธีการเกี่ยวกับการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการสืบสวนและไต่สวน ซึ่งกำหนดกิจกรรม ๒ กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ ๑ พัฒนาระบบงานการข่าว กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย พนักงานสืบสวนและไต่สวนของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๒๕๐ คน และ กิจกรรมที่ ๒ พัฒนาเครือข่ายข่าวระดับจังหวัด กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย แหล่งข่าวในพื้นที่จังหวัดที่ได้รับแต่งตั้ง จำนวน ๓,๐๐๐ คน

(๔) การประชุมคณะอนุกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้ง

คณะอนุกรรมการวินิจฉัยฯ เป็นบุคคลภายนอกซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถได้รับการยอมรับเชื่อมั่นในการด้านการปฏิบัติงานสืบสวนหรือไต่สวน จะเป็นผู้ทำหน้าที่พิจารณาเสนอความเห็นต่อสำนวนการสืบสวนหรือไต่สวนก่อนนำเสนอคณะกรรมการการเลือกตั้ง ทำให้สำนวนมีมาตรฐาน มีความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับ ทั้งนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการวินิจฉัยฯ รวม ๓๕ คณะ

(๕) การแต่งตั้งชุดเคลื่อนที่เร็ว

คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งแต่งตั้งชุดเคลื่อนที่เร็ว เพื่อปฏิบัติงานสืบสวนหาข่าวป้องกันและปราบปรามการทุจริตสำหรับการเลือกสมาชิกวุฒิสภา รวม ๑๒๙ ชุด และการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวม ๔๓๙ ชุด

(๖) การแต่งตั้งชุดปฏิบัติการข่าว

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ดำเนินการแต่งตั้งชุดปฏิบัติการข่าวเพื่อปฏิบัติหน้าที่แสวงหาข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์สำหรับการสืบสวนและไต่สวน การเลือกสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๘๗ ชุด และการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๗ ชุด

๑.๖.๒ การพัฒนาระบบงาน

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ดำเนินการพัฒนาระบบงานสืบสวน สอบสวน ไต่สวน วินิจฉัย และการดำเนินคดี เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเลือกตั้ง ดังนี้

(๑) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการสืบสวนและไต่สวน

(๑.๑) ระบบจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ไ๒)

คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาการจัดทำระบบจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อให้การศึกษา วิเคราะห์และเสนอแนะการพัฒนาระบบจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานสืบสวนและการข่าวอย่างเหมาะสม และเป็นรูปธรรม และคณะกรรมการฯ ได้นำเสนอผลการศึกษาฯ แต่เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีโครงการที่จะจัดทำข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ซึ่งมีขอบเขตการดำเนินงานครอบคลุมถึงการจัดทำระบบจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดังนั้น จึงให้ชะลอการดำเนินการจัดทำระบบจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ออกไปก่อน

(๑.๒) เข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศกระทรวงยุติธรรม (Data Exchange Center : DXC)

(๑.๒.๑) การขอเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานอื่น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับสิทธิ์อนุญาตเข้าถึงข้อมูลเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ ผ่านสำนักงานกิจการยุติธรรม ได้แก่

- การสมรส ข้อมูลการหย่า ข้อมูลการเปลี่ยนชื่อ-สกุล ของกรมการปกครอง
- ข้อมูลการอายัดตัวผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์
- ข้อมูลทะเบียนประวัติอาชญากร กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- ข้อมูลสารบบคดี สำนักงานอัยการสูงสุด
- ข้อมูลทะเบียนยานพาหนะ ผ่านเงื่อนไขการสืบค้นผ่านรายการเลขทะเบียน แทนการสืบค้นผ่านรายการเลขประจำตัวประชาชนเจ้าของรถ

(๑.๒.๒) การลงทะเบียนบุคคลที่จะใช้งานระบบ DXC สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ส่งรายชื่อผู้บริหารและพนักงาน เพื่อลงทะเบียนกับกรมการปกครอง จำนวน ๑๑๒ คน ประกอบด้วย ผู้ใช้งาน จำนวน ๑๑๐ คน และผู้ดูแลระบบประจำหน่วยงาน จำนวน ๒ คน เพื่อเข้าถึงข้อมูลทะเบียนราษฎร และภาพถ่ายใบหน้าบุคคล

(๑.๓) ระบบข้อมูลสารสนเทศงานสืบสวนไต่สวนและวินิจฉัย (ระบบติดตามเรื่องร้องคัดค้าน)

คณะทำงานศึกษาวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการจัดทำระบบติดตามเรื่องร้องคัดค้าน มีมติเห็นชอบให้ดำเนินการศึกษา ดังนี้

(๑.๓.๑) จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศงานสืบสวนไต่สวนและวินิจฉัย ด้วยการเพิ่มเป็นโมดูลใหม่ในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-doc) โดยให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและส่วนกลาง นำเข้าข้อมูล

(๑.๓.๒) การพัฒนาจากระบบติดตามเรื่องร้องคัดค้าน เป็นระบบข้อมูลสารสนเทศงานสืบสวน ไต่สวน และวินิจฉัย โดยแบ่งเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๑) ระบบฐานข้อมูลคำร้องและสำนวน (หลัก)

๒) ระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร (เสริม)

และเสนอเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณา ทั้งนี้ คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้พิจารณาแล้วเห็นควรให้จัดทำระบบสารสนเทศงานสืบสวน ไต่สวน และวินิจฉัย แต่อย่างไรก็ตาม ให้ส่วนงานที่เกี่ยวข้องหารือร่วมกันก่อนเสนอโครงการดังกล่าว

(๒) การพัฒนาระบบงานการข่าว

(๒.๑) การจัดตั้งศูนย์ประสานงานการสืบสวนและไต่สวน

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ประสานงานการสืบสวนและไต่สวน ทั้งส่วนกลาง (๑ ศูนย์) และจังหวัด/กรุงเทพมหานคร (๗๗ ศูนย์) มีหน้าที่อำนวยการและประสานงานข่าว การสืบสวน ไต่สวน และการดำเนินคดี รวมถึงรับแจ้งเหตุหรือเบาะแสเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง

- การเลือกสมาชิกวุฒิสภา รับแจ้งเหตุรวม ๑๘๕ เรื่อง ประกอบด้วย
  (๑) สอบถามเรื่องทั่วไป/ข้อกฎหมาย ๑๑๗ เรื่อง
  (๒) แจ้งเหตุ/เบาะแส ๕๕ เรื่อง
  (๓) รายงานเรื่องอื่นๆ ๑๓ เรื่อง
- การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รับแจ้งเหตุรวม ๓,๖๒๒ เรื่อง ประกอบด้วย
  (๑) สอบถามเรื่องทั่วไป/ข้อกฎหมาย ๓,๔๐๕ เรื่อง
  (๒) รายงานความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ๑๘๘ เรื่อง
  (๓) แจ้งเหตุ/เบาะแสทุจริต ๒๙ เรื่อง (คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๕ ของเรื่องที่ได้รับแจ้งทั้งหมด)

(๒.๒) การรายงานการข่าวที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้จัดทำข้อมูลรายงานข่าวความเคลื่อนไหวของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และกระแสสังคมการเมืองทางสื่อสังคมออนไลน์ (Facebook/สื่ออิเล็กทรอนิกส์) รวมถึง ตรวจสอบและปรับปรุงการจัดเก็บข้อมูลประวัติผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง และผู้ช่วยหาเสียงเลือกตั้ง เพื่อใช้ข้อมูลประกอบการสืบสวนและไต่สวน

(๒.๓) การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารและรางวัลแก่ผู้ชี้เบาะแส

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำร่างหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางในการดำเนินการเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารและการให้รางวัลแก่ผู้ชี้เบาะแสการกระทำอันไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรมในการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓) การพัฒนาระบบงานด้านอื่นๆ

(๓.๑) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้หารือร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาโอนเรื่องหรือส่งสำนวนการสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐

(๓.๒) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ขอเพิ่มชื่อในกฎกระทรวงการมีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืนของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจและการมอบให้ประชาชนมีและใช้เพื่อช่วยเหลือราชการ พ.ศ. ๒๕๕๓

๑.๖.๓ การดำเนินคดี

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีการดำเนินคดีในคดีที่เกี่ยวข้องกับการเลือกสมาชิกวุฒิสภา การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกตั้งท้องถิ่น พรรคการเมือง องค์การเอกชน และคดีอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วย คดีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งและหรือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ฟ้องร้องดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด และคดีที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด และเจ้าหน้าที่ดำเนินการเลือกตั้ง ถูกฟ้องหรือถูกดำเนินคดีอันเนื่องมาจากการปฏิบัติงานตามหน้าที่ สรุปได้ตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๓ จำนวนคดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ แยกตามประเภทของการเลือกตั้ง

คดี	ประเภทคดี/จำนวน				รวม
	คดีอาญา	คดีแพ่ง	คดีปกครอง	คดีเลือกตั้ง	
๑. การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา	๔	-	-	๒	๖
๒. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๓๕	-	๑	๖๗	๑๐๓
๓. การเลือกตั้งท้องถิ่น	-	๑	๑	-	๒
๔. คดีอื่น ๆ	๑	๒	๔	-	๗
๕. พรรคการเมือง	-	๑	-	-	๑
๖. องค์การเอกชน	-	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น	**๔๐**	**๔**	**๖**	**๖๙**	**๑๑๙**

ตารางที่ ๔ จำนวนคดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ แยกตามประเภทคดี

การดำเนินคดี	จำนวนคดีในการเลือกตั้งแต่ละระดับ			คดีอื่น ๆ*	พรรคการเมือง	รวม
	ส.ส.	ส.ว.	อปท.			
๑. การดำเนินคดีอาญา						
๑.๑ รอสำนวน/คำวินิจฉัย/รอคำสั่งศาล	๑	-	-	-	-	๑
๑.๒ การดำเนินการของสำนักกฎหมายและคดี	๒	-	-	-	-	๒
๑.๓ การดำเนินการของ	๒	๑	-	-	-	๓
๑.๔ การสอบสวนของพนักงานสอบสวน	๒๐	๑	-	-	-	๒๑
๑.๕ พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้ ป.ป.ช. ดำเนินการ	-	-	-	-	-	-
๑.๖ การพิจารณาของพนักงานอัยการ	๘	๓	-	-	-	๑๑
๑.๗ การพิจารณาของศาล	๑		-	-	-	๑
๑.๘ อัยการสั่งไม่ฟ้อง	-	-	-	-	-	-
๑.๙ คดีถึงที่สุด/ยุติเรื่อง	๑		-	-	-	๑
รวม	**๓๕**	**๕**	**-**	**-**	**-**	**๔๐**
๒. การดำเนินคดีแพ่ง						
๒.๑ รอคำสั่งศาล/รอสำนวน	-	-	-	-	-	-
๒.๒ อยู่ระหว่างตรวจสอบค่าใช้จ่าย	-	-	-	-	-	-
๒.๓ การพิจารณาจำนวนค่าเสียหาย/การดำเนินการของ สนง.กกต.จว.	-	-	-	-	-	-
๒.๔ ชั้นปลัด อปท.	-	-	-	-	-	-
๒.๕ การสอบสวนของพนักงานสอบสวน	-	-	-	-	-	-
๒.๖ ระหว่างผ่อนชำระ/บังคับคดี	-	-	-	-	-	-
๒.๗ การพิจารณาของอัยการ	-	-	-	๑	๑	๒
๒.๘ การพิจารณาของศาล	-	-	-	-	-	-
๒.๙ คดีถึงที่สุด/ยุติเรื่อง	-	-	๑	๑	-	๒
รวม	**-**	**-**	**๑**	**๒**	**๑**	**๔**
๓. การดำเนินคดีปกครอง						
๓.๑ ศาลปกครองกลาง/จังหวัด	-	-	๑	๑	-	๒
๓.๒ ศาลปกครองสูงสุด	-	-	-	๑	-	๑
๓.๓ คดีถึงที่สุด/ยุติเรื่อง	๑	-	-	๒	-	๓
๓.๔ อยู่ระหว่างดำเนินการของสำนักกฎหมายและคดี	-	-	-	-	-	-
รวม	**๑**	**-**	**๑**	**๔**	**-**	**๖**
๔. การดำเนินคดีเลือกตั้ง						
๔.๑ คดีถึงที่สุด/ยุติเรื่อง	๖๗	๒	-	-	-	๖๙
รวม	**๖๗**	**๒**	**-**	**-**	**-**	**๖๙**

๑.๖.๔ สถิติเรื่องคัดค้านและสำนวน

สถิติเรื่องคัดค้านและสำนวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาและการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไป

ตารางที่ ๕ จำนวนเรื่องคัดค้านและสำนวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาและการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไป

ประเภท	หน่วยนับ	ประเภทการเลือกตั้ง		รวม
		ส.ว.	ส.ส.	
๑. เรื่องคัดค้าน	**รวม (เรื่อง)**	**๓๔**	**๕๙๑**	**๖๒๕**
๑.๑ กรณีความปรากฏ	เรื่อง	๑๒	๑๐๘	๑๒๐
๑.๒ คำร้อง	เรื่อง	๒๒	๔๘๓	๕๐๕
การสั่งคำร้อง	**รวม (เรื่อง)**	**๓๔**	**๕๙๑**	**๖๒๕**
๒. พิจารณาคำร้องแล้ว				
๒.๑ รอคำสั่งศาล/รอสำนวน	เรื่อง	๒๑	๒๒๗	๒๔๘
๒.๒ กกต. สั่งให้ดำเนินคดีอาญา (ตามรายงานความปรากฏ)	เรื่อง	-	๓	๓
๒.๓ สั่งรับไว้ดำเนินการสืบสวน/ไต่สวน	สำนวน	๑๓	๓๖๑	๓๗๔
การดำเนินการสืบสวน/ไต่สวน				
๓. กกต. วินิจฉัยชี้ขาดสำนวนแล้ว	**สำนวน**	**๑๓**	**๒๗๐**	**๒๘๓**
๓.๑ สั่งระงับสิทธิสมัคร (ใบส้ม) + ยื่นคำร้องต่อศาล	สำนวน	๔	๑	๕
๓.๒ ยื่นคำร้องต่อศาล	สำนวน	-	๒	๒
๓.๓ ดำเนินคดีอาญา	สำนวน	๑	๑๔	๑๕
๓.๔ ยกคำร้อง/ยุติเรื่อง/ถอน	สำนวน	๘	๒๕๓	๒๖๑

๑.๗ การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง

๑.๗.๑ การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของพรรคการเมือง

ตารางที่ ๖ การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของพรรคการเมือง

ลำดับ	รายการ	จำนวน			
		พรรค	เรื่อง	สาขา	ตัวแทน
๑	การจัดตั้งพรรคการเมือง	๔๒	๔๒	-	-
๒	การเปลี่ยนแปลงตามมาตรา ๓๘	๘๖	๔๕๗	-	-
๓	การจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง	๘๖	๔๕๔	๔๕๔	-
๔	การเปลี่ยนแปลงสาขาพรรคการเมือง	๘๖	๗๔	๗๔	-
๕	การเลิกสาขาพรรคการเมือง	๓	๖	๖	-
๖	การแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด	๘๖	๒,๕๑๐	-	๒,๕๑๐
๗	การเปลี่ยนแปลงตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด	๘๖	๙๖	-	๙๖
๘	การเลิกตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด	๕	๕๙	-	๕๙
๙	ขอถอนการแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด	๔	-	-	๕๗
๑๐	ขอถอนการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง	๔	-	๒๘	-
๑๑	ขอถอนการประชุมใหญ่พรรคการเมือง	๕	๕	-	-
๑๒	การยุบพรรคการเมือง	๑	๑	-	-
๑๓	การสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง	๒๘	๒๘	-	-

หมายเหตุ ข้อมูลระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

๑.๗.๒ การตรวจสอบข้อมูลการเงินและทรัพย์สินของพรรคการเมือง

ตารางที่ ๗ การตรวจสอบข้อมูลการเงินและทรัพย์สินของพรรคการเมือง

ลำดับ	เรื่อง	จำนวน	
		พรรค	กิจกรรม
๑	การรายงานการจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรคการเมือง	๗	๒๑
๒	การรับยื่นและการตรวจสอบบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้ง ส.ส.	๗๔	-
๓	การรับยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้ง	๗๔	-
๔	การดำเนินการเกี่ยวกับงบชำระบัญชี	๘	-

หมายเหตุ ข้อมูลระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

๑.๗.๓ ข้อมูลการรับบริจาคของพรรคการเมือง (ข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม – ธันวาคม ๒๕๖๒)

ตารางที่ ๘ ข้อมูลการรับบริจาคของพรรคการเมือง

การบริจาคและการแสดงรายการบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของพรรคการเมือง	จำนวน	
	พรรคการเมือง	บาท
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒	๒๗	๘๓๓,๗๑๖,๙๕๓.๖๑

๑.๗.๔ พรรคการเมืองที่ยังดำเนินการอยู่ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒)

ตารางที่ ๙ จำนวนพรรคการเมืองที่ยังดำเนินการอยู่ ประจำปี ๒๕๖๒

ที่	ชื่อพรรคการเมือง	วันที่จัดตั้ง	หัวหน้าพรรค	เลขาธิการพรรค	จำนวน			
					คณะกรรมการบริหาร	สมาชิก	สาขา	ตัวแทน
๑	พรรคประชาธิปัตย์	๑๑ มิ.ย. ๒๕	นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์	นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน	๓๙	๑๓๒,๕๕๑	๘	๖๙
๒	พรรคประชากรไทย	๒๖ ก.ค. ๒๕	นายคณิศร สมมะลวน	นายสิทธินันท์ อารยะวีระสิทธิ์	๑๖	๑๑,๑๔๔	๑๓	๑๗
๓	พรรคมหาชน	๑๐ ก.พ. ๔๑	นายอภิรัต ศิรินาวิน	ร.ท. วโรดม สุจริตกุล	๑๐	๕,๑๘๗	๒	๔๐
๔	พรรคกสิกรไทย	๑๐ ก.พ. ๔๒	นายทรรศชล พงษ์ภควัต เลขาฯรักษาการ	นายทรรศชล พงษ์ภควัต	๖	๑,๒๕๘	-	๑
๕	พรรคความหวังใหม่	๗ พ.ค. ๔๕	นายชิงชัย มงคลธรรม	นายธนวัสถ์ นิลธนะพันธุ์	๒๑	๔,๓๕๗	๔	๗
๖	พรรคเครือข่ายชาวนาแห่งประเทศไทย	๒๐ มิ.ย. ๔๙	นายวชิร ศุภรมย์	นายวันชัย ปารมีกาศ	๑๖	๔,๖๓๔	๔	๒๘
๗	พรรคเพื่อไทย	๒๐ ก.ย. ๕๐	นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์	น.อ. อนุดิษฐ์ นาครทรรพ	๒๙	๒๒,๗๗๑	๔	๗๘
๘	พรรคเพื่อแผ่นดิน	๒ ต.ค. ๕๐	นายไตรเทพ รัตนาจารย์ รองหัวหน้าพรรค รักษาการหัวหน้าพรรค	นายประวีร์ จินดาวรรณ	๕	๑๕,๕๙๗	๕	๕๓
๙	พรรคชาติพัฒนา	๓ ต.ค. ๕๐	นายเทวัญ ลิปตพัลลภ	นายดล เหตระกูล	๒๗	๑๕,๙๔๗	๔	๕๗
๑๐	พรรคแทนคุณแผ่นดิน	๙ พ.ย. ๕๐	นายวิชัย ศิรินคร	นายวัชรพล บุษมงคล	๑๕	๑,๑๓๐	-	-
๑๑	พรรคชาติไทยพัฒนา	๑๘ เม.ย. ๕๑	นางสาวกัญจนา ศิลปอาชา	นายประภัตร โพธสุธน	๑๗	๒๑,๓๘๗	๔	๖๗
๑๒	พรรคอนาคตไทย	๒๕ เม.ย. ๕๑	นายพรศักดิ์ ธรรมนิมิตร์	นางภัครัตน์ มุขแก้ว	๑๑	๑,๑๐๒	๔	๑
๑๓	พรรคภูมิใจไทย	๕ พ.ย. ๕๑	นายอนุทิน ชาญวีรกูล	นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ	๑๓	๓๐,๔๕๐	๔	๗๓
๑๔	พรรคประชาธรรม	๑๖ เม.ย. ๕๒	นายชานนท์ เจะหะมะ	นายอุสมาน ดาโอะ	๑๒	๕๐๙	-	-
๑๕	พรรคสังคมประชาธิปไตยไทย	๒๕ มิ.ย. ๕๒	นายชาลี ลอยสูง รองหัวหน้าพรรค ปฏิบัติหน้าที่แทน	นายสุคม ศรีนวล	๑๙	๔,๑๙๗	๔	๖
๑๖	พรรคพลังคนกีฬา	๒๘ ต.ค. ๕๒	นายวิรุณ เกิดชูกุล	นายภูธน เพชรพิฆาฏ	๑๐	๑,๐๗๒	๒	๑
๑๗	พรรคประชาสามัคคี	๘ มี.ค. ๕๓	นางสมพร จูมั่น	นายภาสกร ดมหอม	๑๑	๗๐๓	๔	-
๑๘	พรรคเพื่อธรรม	๒๓ ส.ค. ๕๓	นางนลินี ทวีสิน	นายพันจันทร์ ธนวัฒนเสถียร	๑๑	๔,๗๖๓	๔	๑๐
๑๙	พรรคประชาธิปไตยใหม่	๒๑ เม.ย. ๕๔	นายสุรทิน พิจารณ์	-	๑๘	๑๙,๔๒๑	๒๕	๓๕
๒๐	พรรคพลังชล	๔ พ.ค. ๕๔	นายเชาว์ มณีวงษ์	นายสุระ เตชะทัต	๗	๓,๓๗๕	๔	๒

ที่	ชื่อพรรคการเมือง	วันที่จัดตั้ง	หัวหน้าพรรค	เลขาธิการพรรค	จำนวน			
					คณะกรรมการบริหาร	สมาชิก	สาขา	ตัวแทน
๒๑	พรรคครูไทยเพื่อประชาชน	๒๘ มิ.ย. ๕๔	นายปรีดา บุญเพลิง	นายสุวิชญ์ โยทองยศ	๓๘	๑๔,๗๗๙	๕	๖๘
๒๒	พรรคพลังสหกรณ์	๒๐ ก.พ. ๕๕	นายจเรย์ สนประเทศ รองหัวหน้าพรรค รักษาการหัวหน้าพรรค	ว่าที่ ร.ต. ทวีป ยอดเศรณี	๘	๒,๐๕๕	๕	๔
๒๓	พรรคพลังท้องถิ่นไท	๓๐ มี.ค. ๕๕	นายชัชวาลล์ คงอุดม	นายธีรศักดิ์ พานิชวิทย์	๒๖	๓๑,๘๑๙	๔	๖๙
๒๔	พรรคถิ่นกาขาวชาววิไล	๗ ส.ค. ๕๕	นายชุมชฎาธาร หาญณรงค์	นางจุฑามาศ ปลอดดี	๒๕	๓,๕๖๐	๕	๑๔
๒๕	พรรครักษ์ผืนป่าประเทศไทย	๙ ม.ค. ๕๖	นายดำรงค์ พิเดช	นายสันติภาพ อินทรพัฒน์	๑๔	๑๒,๔๘๖	๔	๗๔
๒๖	พรรคชาติประชาธิปไตยก้าวหน้า	๒๘ มิ.ย. ๕๖	นายสุธีร์ ปีขาล	นายวีระพล ปีขาล	๒	๑๑๕	๑	-
๒๗	พรรคไทรักธรรม	๑๖ ส.ค. ๕๖	นายพีระวิทย์ เรื่องลือดลภาค	นายจตุรวิทย์ กาละมิตร์	๗๙	๖๓,๓๒๖	๙๓	๔
๒๘	พรรคเสรีรวมไทย	๒๙ ส.ค. ๕๖	พล.ต.อ.เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส	นายวัชรา ณ วังขนาย	๑๗	๒๑,๓๖๒	๔	๗๓
๒๙	พรรครักษ์ธรรม	๔ ก.ย. ๕๖	นายศักดาวุธ โกมลประเสริฐ	นางสาวจันทร์ฉาย แซ่พ่าน	๑๕	๘๙๐	๔	๑
๓๐	พรรคเพื่อชาติ	๑๘ ก.ย. ๕๖	นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์	นางลินดา เชิดชัย	๒๒	๑๘,๘๕๐	๕	๗๒
๓๑	พรรคพลังประชาธิปไตย	๖ พ.ย. ๕๖	นายพูนพิพัฒน์ นิลรังษี	-	๑๐	๑๑,๗๐๗	๗	๔๙
๓๒	พรรคภราดรภาพ	๑๓ พ.ย. ๕๖	ม.ร.ว. ดำรงดิศ ดิศกุล	นายพันธ์ยศ อัครอมรพงศ์	๑๗	๙,๘๖๒	๔	๔๒
๓๓	พรรคพลังไทยรักชาติ	๒๘ พ.ย. ๕๖	นายสุเทพ เข้มแข็งปรีชานนท์	พ.ต.อ. ณพัศ เนติวรรธนะ	๙	๘,๘๐๔	๗	๑๘
๓๔	พรรคเมืองไทยของเรา	๒๘ พ.ย. ๕๖	พ.ท. เจนวิทย์ พุ่มเอี่ยม	ร.ต. ปวิช พงษ์มณี	๑๐	๒,๘๖๒	๔	๒
๓๕	พรรคเพื่อชีวิตใหม่	๒๐ ธ.ค. ๕๖	นายทองประเสริฐ จันทรอัมพร	นายนพนนต์ หวานชื่น	๑๓	๓,๑๕๖	๕	๔
๓๖	พรรครักท้องถิ่นไทย	๘ เม.ย. ๕๗	นางจริญญา รัตน์มณีบดีเดช	นายสุดสาคร นุชิต	๙	๔,๑๙๓	-	๒๕
๓๗	พรรคผึ้งหลวง	๑ พ.ค. ๕๗	นายก้องภพ วังสุนทร	นายวรุฬห์ ชลหาญ	๑๕	๑,๕๕๐	๔	๒๕
๓๘	พรรคเพื่อสหกรณ์ไทย	๑๖ พ.ค. ๕๗	นายวิเชียร ปิติสิทธิ์	นางสาวอารีย์ ทวนทัย	๙	๕๕๒	-	๒
๓๙	พรรคประชาธิปไตยเพื่อประชาชน	๒๑ พ.ค. ๕๗	นายประมวล พิมพ์เสน	นายวินัย แดงทน	๑๕	๕๓๙	๒	๒
๔๐	พรรคทางเลือกใหม่	๒ ส.ค. ๖๑	นายราเชน ตระกูลเวียง	-	๑๖	๑๔,๗๒๙	๔	๔๙
๔๑	พรรคมติประชา	๓ ส.ค. ๖๑	นายอนุชิต งามเบญจวิชัยกุล	นางสาวอรอุสา งามเบญจวิชัยกุล	๙	๓,๑๖๙	๖	๑
๔๒	พรรคประชาภิวัฒน์	๑๐ ส.ค. ๖๑	นายสมเกียรติ ศรลัมพ์	นางนันทนา สงฆ์ประชา	๑๕	๑๕,๐๗๐	๔	๖๔
๔๓	พรรคพลเมืองไทย	๑๐ ส.ค. ๖๑	นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์ รองหัวหน้าพรรค ปฏิบัติหน้าที่แทน	นายสมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล	๑๘	๖,๘๒๑	๔	๔๗
๔๔	พรรครวมใจไทย	๓๑ ส.ค. ๖๑	นายนพดล อมรเวช	นายคำนึง อิสโร	๒๕	๙,๓๒๓	๖	๑๘
๔๕	พรรคพลังธรรมใหม่	๑๔ ก.ย. ๖๑	นายระวี มาศฉมาดล	นายนิทัศน์ รายยวา	๑๗	๙,๓๓๑	๕	๓๑
๔๖	พรรคอนาคตใหม่	๓ ต.ค. ๖๑	นายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ	นายปิยบุตร แสงกนกกุล	๑๖	๔๔,๘๕๙	๖	๗๒
๔๗	พรรคไทยธรรม	๒๔ ต.ค. ๖๑	นายอโณทัย ดวงดารา	นายสมคิด กรุดเพชร	๒๒	๓,๒๘๑	๔	๑๑
๔๘	พรรคเพื่อนไทย	๒๔ ต.ค. ๖๑	นายสิระ พิมพ์กลาง	นายอนุวัฒน์ วิกัยพัฒน์	๙	๕,๘๘๒	-	-
๔๙	พรรคไทยศรีวิไลย์	๒๔ ต.ค. ๖๑	นายมงคลกิตต์ สุขสินธารานนท์	นายวิวัฒน์ เจริญพาณิชย์ศิริ	๑๒	๗,๗๒๗	๔	๕๑
๕๐	พรรครวมพลังประชาชาติไทย	๒๖ ต.ค. ๖๑	ม.ร.ว. จัตุมงคล โสณกุล	นายทวีศักดิ์ ณ ตะกั่วทุ่ง	๕	๒๐,๕๔๒	๑๑	๗๓
๕๑	พรรคสยามพัฒนา	๒๖ ต.ค. ๖๑	นายบุญส่ง เกิดหล้า	นายนัธทวัฒน์ โสดานิล	๑๗	๘,๓๙๒	๔	๑๘
๕๒	พรรคเพื่อคนไทย	๒๙ ต.ค. ๖๑	นายวิทยา อินาลา	นายณพจน์ศกร ทรัพยสิทธิ	๑๑	๓,๓๒๑	๑	๑๒

ที่	ชื่อพรรคการเมือง	วันที่จัดตั้ง	หัวหน้าพรรค	เลขาธิการพรรค	จำนวน			
					คณะกรรมการบริหาร	สมาชิก	สาขา	ตัวแทน
๕๓	พรรคพลังปวงชนไทย	๒๙ ต.ค. ๖๑	นายนิคม บุญวิเศษ	นายจรินทร์ เฮียงกุล	๓๕	๗,๘๗๒	๓๒	๓๐
๕๔	พรรคพลังไทยรักไทย	๓๐ ต.ค. ๖๑	นายคฑาเทพ เตชะเดช	นายวินัย ไชยบุตร	๗	๑๑,๔๖๔	๒	๕๕
๕๕	พรรคพลังชาติไทย	๓๑ ต.ค. ๖๑	พล.ต. ทรงกลด ทิพย์รัตน์	-	๑๕	๒๕,๕๘๑	๔	๘๒
๕๖	พรรคประชาชาติ	๓๑ ต.ค. ๖๑	นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา	พ.ต.อ. ทวี สอดส่อง	๕๕	๑๒,๙๓๖	๔	๕๗
๕๗	พรรคแผ่นดินธรรม	๒ พ.ย. ๖๑	นายกรณ์ มีดี	นายพลากร เทศนำ	๑๘	๘,๑๗๐	๓	๓๙
๕๘	พรรคคลองไทย	๒ พ.ย. ๖๑	นายสายัณห์ อินทรภักดิ์	นายสุทิน ช่วยธานี	๒๕	๒,๓๑๙	๑	๑๔
๕๙	พรรคประชาธรรมไทย	๒ พ.ย. ๖๑	นายพิเชษฐ สถิรชวาล	นายชัยวุฒ ตรึกตรอง	๑๐	๒๔,๐๑๗	๑๐	๕๒
๖๐	พรรคประชานิยม	๗ พ.ย. ๖๑	พล.ต.อ. ยงยุทธ เทพจำนงค์	พล.ต.ต. วรยุทธ อินทรสุวรรณ	๑๔	๑๘,๑๙๕	๔	๖๗
๖๑	พรรคพลังประชารัฐ	๗ พ.ย. ๖๑	นายอุตตม สาวนายน	นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์	๒๔	๒๕,๔๕๘	๔	๗๓
๖๒	พรรคเศรษฐกิจใหม่	๘ พ.ย. ๖๑	นายสุภดิช อากาศฤกษ์ รองหัวหน้าพรรครักษาการหัวหน้าพรรค	นายภาสกร เงินเจริญกุล	๙	๔,๒๕๘	๓	๗๕
๖๓	พรรคไทยรุ่งเรือง	๘ พ.ย. ๖๑	นายฉัตรชัย แนวพญา	นายกิตติ พุทธนพ	๒๒	๑,๔๖๒	-	๙
๖๔	พรรคพลังรัก	๒๑ พ.ย. ๖๑	พ.ต. ภรัณ กิตติวัฒน์	นายขจร ภูพาน	๗	๒,๐๒๐	-	๑๒
๖๕	พรรคชาติพันธุ์ไทย	๒๑ พ.ย. ๖๑	นายพลศุภรักษ์ ศิริจันทรานนท์	ว่าที่ ร.ต. สนั่น พันธุ์อุโมงค์	๒๐	๒,๐๐๓	-	๑๐
๖๖	พรรคภูมิพลังเกษตรกรไทย	๒๖ พ.ย. ๖๑	นางคำนึง พุฒหอม	นายวันชัย วรรณสว่าง	๑๐	๓,๑๓๙	-	-
๖๗	พรรคพลังสังคม	๒๖ พ.ย. ๖๑	นายวิฑูรย์ ชลายนนาวิน	-	๕	๒,๙๑๘	๓	๒๕
๖๘	พรรคพลังแรงงานไทย	๒๖ พ.ย. ๖๑	นายพิเชษฐ์ ภูแก้ว	-	๑๘	๓,๖๓๖	๔	๔
๖๙	พรรคสุจริตชน (พลังไทสร้างชาติ)	๒๖ พ.ย. ๖๑	นายกนกศักดิ์ ลิขิตไพรวัลย์	น.ต. อัครวัฒน์ อังกูรปภารัชต์	๑๑	๑๓,๑๘๙	๙	๓๓
๗๐	พรรคพลังศรัทธา	๒๖ พ.ย. ๖๑	พล.อ. อนันตร์ บุญรำไพ	นายเชิดชัย กลางสาทร	๒๙	๔,๕๕๓	๔	๒๙
๗๑	พรรคพลังแผ่นดินทอง	๓ ธ.ค. ๖๑	นายอนุวัฒน์ วิใจเงิน	-	๑๔	๑,๓๑๗	๑	๑๒
๗๒	พรรคกลาง	๑๑ ธ.ค. ๖๑	นายชุมพล ครุฑแก้ว	นายสุขทวี สุวรรณชัยรบ	๒๒	๒,๑๕๔	-	๑๓
๗๓	พรรคพลังเพื่อไทย	๑๑ ธ.ค. ๖๑	นายเอกวรพงศ์ อำนวยทรัพย์	นายกิตินันท์ หาญจิตรนภัสสร	๕	๔๖๓	๒	-
๗๔	พรรคประชาไทย	๒๐ ธ.ค. ๖๑	นายบุญยงค์ จันทร์แสง	นายวรินทร อุทุมพร	๑๑	๑,๖๒๓	-	๓๙
๗๕	พรรคกรีน	๒๐ ธ.ค. ๖๑	นายพงศา ชูแนม	นายวีระพงศ์ สกล	๒๐	๔,๒๔๖	-	๓๖
๗๖	พรรคพัฒนาประเทศไทย	๒๐ ธ.ค. ๖๑	ว่าที่ ร.ต. อติโรจ บุญใย	นายทศพล ทิพย์เนตร	๔	๔๖๖	-	๑
๗๗	พรรคฐานรากไทย	๒๕ ธ.ค. ๖๑	นายภักดี เหล่าลาภะ	พ.จ.ต. ญาณวุฒิ ทองเฟื่อง	๒๒	๓๘๓	-	๑๒
๗๘	พรรคสามัญชน	๒๖ ธ.ค. ๖๑	นายเลิศศักดิ์ คำคงศักดิ์	นายกิตติชัย งามชัยพิสิฐ	๑๕	๖๗๐	-	๙
๗๙	พรรคพลังครูไทย	๒ ม.ค. ๖๒	นายวิทธยา บริบูรณ์ทรัพย์	นายจารึก ศรีเลิศ	๑๗	๒,๔๕๔	-	๙
๘๐	พรรคภาคีเครือข่ายไทย	๒ ม.ค. ๖๒	นางสาวกฤษอนงค์ สุวรรณวงศ์	นายชัยวัฒน์ ชัยจินดาวัธน์	๑๒	๙,๒๖๘	๔	๓๕
๘๑	พรรคพลังไทยดี	๒ ม.ค. ๖๒	นายสาธุ อนุโมทามิ	นายมานะ สุดสงวน	๒๗	๑,๘๙๘	-	๘
๘๒	พรรคเพื่อไทยพัฒนา	๒ ม.ค. ๖๒	นางสาวอรอนงค์ บุญโต	นายองอาจ วิเศษ	๘	๓,๖๖๙	-	๑๐
๘๓	พรรคพัฒนาชาติ	๒๓ ม.ค. ๖๒	นายชนาธิป ตามสมัย	นายพงศ์ศักร์ ฉันทสิริสวัสดิ์	๘	-	-	-
๘๔	พรรคคนงานไทย	๒๙ ม.ค. ๖๒	นายธีระ เจียบุญหยก	นายสุธรรม เลิศพงษ์ประเสริฐ	๖	-	๒	-
๘๕	พรรคสร้างชาติ	๘ ก.ค. ๖๒	นางรัตนาภรณ์ ธรรมโกศล	ม.ล. กรกสิวัฒน์ เกษมศรี	๓๔	-	๓	๔
รวมทั้งหมด ๘๕ พรรคการเมือง					**๑,๔๑๗**	**๘๖๘,๒๗๐**	**๔๒๐**	**๒,๓๙๔**

๑.๘ การพัฒนากฎ ระเบียบที่สำคัญ

๑.๘.๑ การจัดทำและปรับปรุงแก้ไขระเบียบที่เกี่ยวข้อง

รวมระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ประกาศบังคับใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ (จำนวน ๔๐ ฉบับ)

ตารางที่ ๑๐ จำนวนระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ประกาศบังคับใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ระเบียบ/ประกาศ	วันเดือนปีที่ประกาศราชกิจจานุเบกษา	QR Code
๑. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการจ่ายเงินค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาทำการ พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๑ มกราคม ๒๕๖๒	
๒. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของสำนักงาน พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒	
๓. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการตรวจสอบภายใน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒	
๔. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยเครื่องแบบพิเศษสำหรับกรรมการ เลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒	
๕. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยเครื่องแบบประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒	๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒	
๖. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการประชุมของคณะกรรมการการเลือกตั้งทั่วไปและการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๗ มกราคม ๒๕๖๒	
๗. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	
๘. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒	
๙. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนอกราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๖๑	๓ มกราคม ๒๕๖๒	

ระเบียบ/ประกาศ	วันเดือนปีที่ประกาศราชกิจจานุเบกษา	QR Code
๑๐. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนอกราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒	
๑๑. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการใช้จ่ายเงินในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑	๓ มกราคม ๒๕๖๒	
๑๒. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวนการไต่สวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๗ มกราคม ๒๕๖๒	
๑๓. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการดำเนินคดีเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒	๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	
๑๔. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการช่วยเหลือการปฏิบัติงานและการสังเกตการณ์ในการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒	
๑๕. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการจัดยานพาหนะเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒	
๑๖. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการชำระค่าเสียหายและค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒	๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒	
๑๗. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการทำลายบัตรเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒	๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒	
๑๘. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๒	
๑๙. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบบัญชีของพรรคการเมืองอย่างเร่งด่วนในช่วงเวลาที่มีการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒	
๒๐. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารและการให้รางวัลแก่ผู้ชี้เบาะแสการกระทำอันไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรมในการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒	๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒	

ระเบียบ/ประกาศ	วันเดือนปีที่ประกาศราชกิจจานุเบกษา	QR Code
๒๑. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยแบบบัญชีรายรับและรายจ่ายค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๑ มกราคม ๒๕๖๒	
๒๒. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ณ ที่เลือกตั้งกลางในวันออกเสียงลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒	
๒๓. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการสอบถามและการตอบข้อสอบถามของคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐	๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๒	
๒๔. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการหาเสียงและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๑ มกราคม ๒๕๖๒	
๒๕. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยวิธีการหาเสียงและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	๒๓ มกราคม ๒๕๖๒	
๒๖. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบรายการค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๑ มกราคม ๒๕๖๒	
๒๗. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๑ มกราคม ๒๕๖๒	
๒๘. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	๓๐ กันยายน ๒๕๖๒	
๒๙. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการยื่นและการพิจารณาคำร้องคัดค้านประกาศรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	
๓๐. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยหลักเกณฑ์การยื่นคำร้องและคำคัดค้านต่อศาลฎีกาเกี่ยวกับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒	๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	

ระเบียบ/ประกาศ	วันเดือนปีที่ประกาศราชกิจจานุเบกษา	QR Code
๓๑. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกันบุคคลไว้เป็นพยาน โดยไม่ดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๖๒	๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	
๓๒. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วย การเปรียบเทียบความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒	๒๐ กันยายน ๒๕๖๒	
๓๓. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยจำนวน หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของการให้ตามประเพณี หรือเมื่อมีเหตุอันสมควร และการยื่นคัดค้านเกี่ยวกับ การบันทึกค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ครั้งต่อไป พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๑ มกราคม ๒๕๖๒	
๓๔. ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๑ มกราคม ๒๕๖๒	
๓๕. ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การแต่งตั้งบุคคลเข้าไปในที่เลือกตั้ง หรือที่เลือกตั้งกลาง พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒	
๓๖. ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การจัดสรรเวลาออกอากาศให้แก่พรรคการเมืองที่มีสมาชิกได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒	
๓๗. ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำสถานที่ปิดประกาศเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และสถานที่ติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๑ มกราคม ๒๕๖๒	
๓๘. ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำสถานที่ปิดประกาศเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และสถานที่ติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	๓๐ กันยายน ๒๕๖๒	
๓๙. ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง หลักเกณฑ์การดำเนินการที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้มีการออกเสียงลงคะแนนใหม่ หรือเลือกตั้งใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๒	๕ เมษายน ๒๕๖๒	
๔๐. ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการนับคะแนนใหม่ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒	๕ เมษายน ๒๕๖๒	

๑.๘.๒ จัดทำหนังสือ “กฎหมาย ระเบียบ คู่มือการปฏิบัติงาน และแบบพิมพ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการสืบสวน การไต่สวน และการวินิจฉัยชี้ขาดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร”

เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวน สอบสวน หรือไต่สวน หรือดำเนินคดี ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและการปฏิบัติงานเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการจัดพิมพ์หนังสือกฎหมาย ระเบียบ คู่มือการปฏิบัติงาน และแบบพิมพ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการสืบสวน การไต่สวน และการวินิจฉัยชี้ขาด การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” จำนวน ๓,๓๐๐ เล่ม โดยแจกจ่ายให้ผู้บริหาร พนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้งบุคคลภายนอก ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสืบสวนและไต่สวน ผู้ตรวจการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการเขต และคณะอนุกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้ง เพื่อใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวน สอบสวน หรือไต่สวน หรือดำเนินคดี การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๒. ผลการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์

แผนยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) จัดทำขึ้นภายใต้หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) แนวทางปฏิรูปประเทศ และแผนระดับชาติฉบับอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับภารกิจหลักของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและเพื่อใช้เป็นทิศทางการดำเนินงาน รวมทั้งยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งให้เป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วนของสังคม ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ และแผนงานบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการเลือกตั้งที่สะดวกและคุ้มค่าต่อประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการเลือกตั้งที่เป็นที่ยอมรับ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การจัดการเลือกตั้งที่ประชาชนมีส่วนร่วม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้แก่พรรคการเมืองและองค์กรทางการเมือง

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาองค์การสู่ความเป็นมืออาชีพ

แผนงานบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐–๒๕๖๔)

๒.๑ ผลการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อรองรับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

แผนภูมิที่ ๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการเลือกตั้งที่สะดวกและคุ้มค่าต่อประชาชน

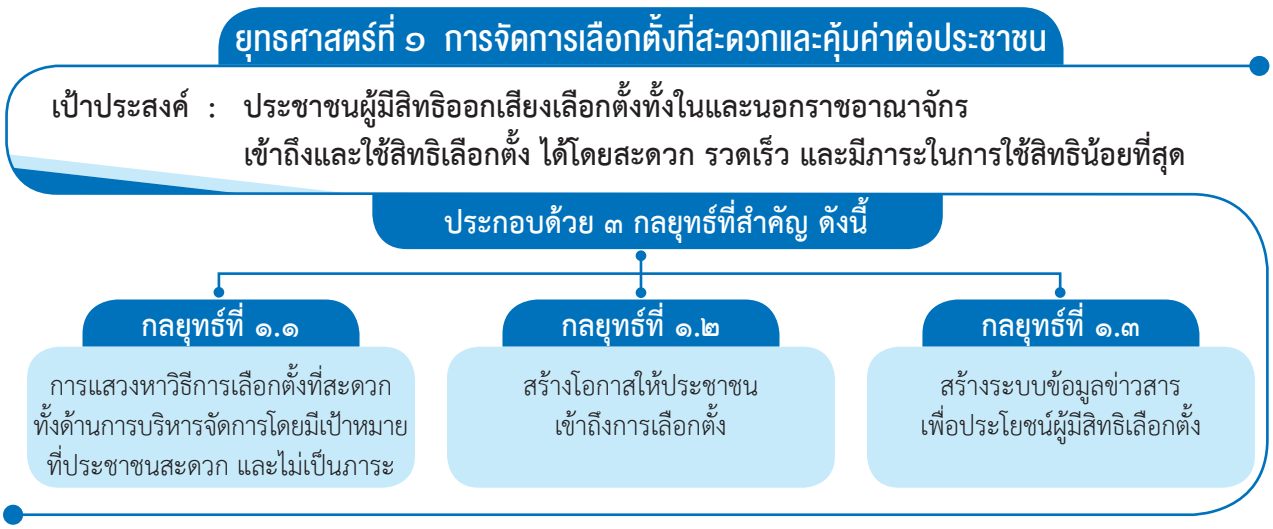

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ประกอบด้วย จำนวน ๔ โครงการ ๙ กิจกรรม สามารถดำเนินการได้เสร็จสิ้น จำนวน ๔ โครงการ ๘ กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘๙ ยกเลิกการดำเนินการ จำนวน ๑ กิจกรรม จาก ๑ โครงการ ได้แก่ กิจกรรมจากโครงการที่ ๑ กิจกรรมศึกษาวิจัยและพัฒนาเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ต้นแบบ ชนิดทัชสกรีน เป็นจำนวนเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (คณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติการประชุมเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ไม่เห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินโครงการดังกล่าว เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงเห็นชอบยกเลิกโครงการ) เบิกจ่ายงบประมาณในการดำเนินโครงการ จำนวน ๑๓,๑๕๔,๐๕๖.๒๐ บาท (สิบสามล้านหนึ่งแสนห้าหมื่นสี่พันห้าสิบหกบาทยี่สิบสตางค์) คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๓๐ จาก โดยมีรายละเอียดผลการดำเนินงานรายกลยุทธ์และผลการปฏิบัติงานที่สำคัญ ดังนี้

๑. โครงการพัฒนานวัตกรรมการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ

■ **กิจกรรม การอบรมทบทวนการใช้งานโปรแกรมรับสมัครเลือกตั้งทางอินเทอร์เน็ตและการจัดทำฐานข้อมูลการสมัครรับเลือกตั้ง** ดำเนินการจัดอบรมการใช้งานโปรแกรมฯ เสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๑๐ รุ่น โดยอบรมต่อเนื่องระหว่างเดือนกันยายน ๒๕๖๑ – ธันวาคม ๒๕๖๒

๒. โครงการผู้ปฏิบัติงานเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติมืออาชีพ

■ **กิจกรรม จัดสรรเงินให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อจัดอบรมผู้จัดการประจำหน่วยเลือกตั้ง (ผจ.ปน.) และกรรมการศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยตำบล (กก.ศส.ปชต.)** ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดสรรเงินให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด จำนวน ๗๗ จังหวัด เพื่อจัดอบรมกลุ่มเป้าหมายข้างต้น เรียบร้อยแล้ว

๓. โครงการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

■ กิจกรรม การจัดทำแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบสมาร์ทโฟนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการสืบค้นข้อมูลผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง (แอปพลิเคชันฉลาดเลือก หรือ Smart Vote) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้จัดทำแอปพลิเคชันฉลาดเลือก (Smart Vote) เพื่อเป็นช่องทางหนึ่งในการอำนวยความสะดวกให้กับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยว่าจ้าง บริษัท ทูเฟลโลส์ เน็ตเวิร์คแอนด์ดีไซน์ จำกัด เป็นผู้จัดทำแอปพลิเคชัน งบประมาณ จำนวน ๖๔๐,๐๐๐ บาท

เนื้อหาของแอปพลิเคชันฉลาดเลือก (Smart Vote) ประกอบด้วย

๑) การตรวจสอบหน่วยเลือกตั้ง แอปพลิเคชันได้ทำการเชื่อมโยงระบบกับข้อมูลบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

๒) ข้อมูลพรรคการเมืองและนโยบายของพรรคการเมือง

๓) ข้อมูลผู้สมัครรับเลือกตั้ง ได้แก่ ข้อมูลผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ข้อมูลผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ บุคคลซึ่งพรรคการเมืองเสนอให้เป็นนายกรัฐมนตรี และภาพรวมผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยได้เชื่อมโยงข้อมูลผู้สมัครรับเลือกตั้งจากโปรแกรมการรับสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งพัฒนาโดยสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

๔) กรณีต้องการลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้ง ซึ่งจะแสดงเงื่อนไขและวิธีการลงทะเบียนขอใช้สิทธิสำหรับการเลือกตั้งล่วงหน้าในเขตเลือกตั้ง นอกเขตเลือกตั้ง และนอกราชอาณาจักร รวมทั้งกรณีลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้งสำหรับคนพิการ ทุพพลภาพหรือสูงอายุ ทั้งนี้ ได้แสดง Web Link ที่เชื่อมโยงไปยังระบบลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้า ของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถเข้าระบบและทำรายการได้ทันที

๕) สาระน่ารู้การเลือกตั้งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

จำนวนครั้งดาวน์โหลดแอปพลิเคชันฉลาดเลือก (Smart Vote) มีจำนวนทั้งสิ้น ๓๙๔,๕๑๕ ราย แบ่งเป็นระบบ Android ๒๓๐,๔๐๐ ราย และ IOS ๑๖๔,๑๑๕ ราย

ภาพประกอบที่ ๔ การใช้งานแอปพลิเคชันฉลาดเลือก (Smart Vote)

แผนภูมิที่ ๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการเลือกตั้งที่เป็นที่ยอมรับ

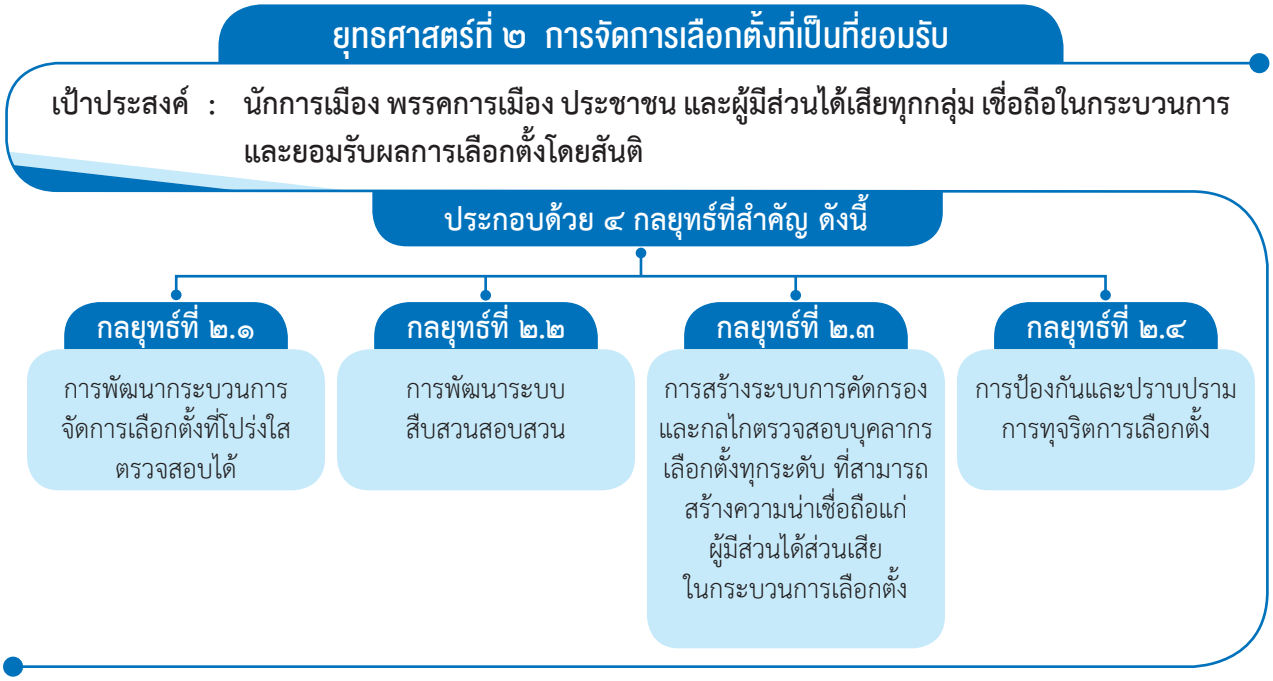

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ประกอบด้วย **๖ โครงการ ๑๐ กิจกรรม** สามารถดำเนินการได้เสร็จสิ้น **จำนวน ๔ โครงการ ๕ กิจกรรม** คิดเป็นร้อยละ ๕๐ ดำเนินการต่อเนื่องในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๓ โครงการ ๔ กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมจากโครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาระบบ กลไก กระบวนการเลือกตั้ง และการออกเสียงประชามติ โครงการที่ ๔ โครงการพัฒนาระบบงานการข่าว กิจกรรมพัฒนาเครือข่ายระดับจังหวัด และโครงการที่ ๕ โครงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสืบสวนสอบสวนและฐานข้อมูลข่าวสาร กิจกรรมจ้างพัฒนาระบบตรวจสอบข้อมูลกับฐานข้อมูลทะเบียนกลาง กรมการปกครอง งด/ชะลอ/ยกเลิกการดำเนินการ จำนวน ๑ กิจกรรม จาก ๑ โครงการ กิจกรรมจากโครงการที่ ๕ โครงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสืบสวนสอบสวนและฐานข้อมูลข่าวสาร กิจกรรมจ้างเหมาเอกชนช่วยปฏิบัติงาน (ผลสืบเนื่องจากกิจกรรมจ้างพัฒนาระบบตรวจสอบข้อมูลกับฐานข้อมูลทะเบียนกลาง กรมการปกครอง เงื่อนไขที่ประสานงานกับบริษัทที่พัฒนาระบบฯ และจะต้องพัฒนาระบบให้แล้วเสร็จก่อนที่จะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น) **เบิกจ่ายงบประมาณในการดำเนินโครงการ จำนวน ๒๘,๕๗๕,๑๔๓.๔๙ บาท** (ยี่สิบแปดล้านห้าแสนเจ็ดหมื่นห้าพันหนึ่งร้อยสี่สิบสามบาทสี่สิบเก้าสตางค์) **คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๕๗** โดยมีรายละเอียดผลการดำเนินงานรายกลยุทธ์และผลการปฏิบัติงานที่สำคัญ ดังนี้

๑. โครงการพัฒนาระบบงานการข่าว

โครงการพัฒนาระบบงานการข่าว เป็นโครงการต่อเนื่องที่ได้ดำเนินการจัดอบรมมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๗ จนถึงปัจจุบัน ด้วยตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรด้านการข่าวและพัฒนาระบบการข่าว ทั้งในส่วนกลางและส่วนจังหวัด รวมทั้งการสร้างและพัฒนาเครือข่ายข่าวภาคประชาชน สืบสวนหาข่าว การกระทำความผิดกฎหมายเลือกตั้งทุกระดับ และให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน เสริมสร้างความหลากหลายในด้านการสืบสวนและไต่สวน ทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น ๒ กิจกรรม ดังนี้

๑.๑ กิจกรรมอบรมระบบงานการข่าว “หลักสูตรอบรมเพิ่มประสิทธิภาพงานการข่าวและเทคนิคการสืบสวนสอบสวน รุ่นที่ ๑ - ๓”

วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาเจ้าหน้าที่ด้านการข่าวของสำนักงานให้มีความรู้ความสามารถในการสืบค้นข้อมูลจากสื่อ online / Electronic ในเชิงลึกมากขึ้น พัฒนาขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ให้มีศักยภาพ และสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงานด้านการข่าว/การเสาะแสวงหาข่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เป้าหมาย ประกอบด้วย หัวหน้ากลุ่มงานสืบสวนสอบสวนและพรรคการเมือง และพนักงานสืบสวนและไต่สวนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๕๐ คน จำนวน ๓ รุ่น

ผลการดำเนินการจัดอบรม ณ โรงแรม ทีเค พาร์ค แอนด์ คอนเวนชั่น ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ดำเนินการจัดอบรม จำนวน ๓ รุ่น ระหว่างวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ – ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๒ มีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น ๒๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๘ ทั้งนี้ พนักงานสืบสวนและไต่สวน ที่ผ่านการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๙๕

ภาพประกอบที่ ๕ ภาพกิจกรรมอบรมระบบงานการข่าว “หลักสูตรอบรมเพิ่มประสิทธิภาพงานการข่าวและเทคนิคการสืบสวนสอบสวน รุ่นที่ ๑ - ๓”

๑.๒ กิจกรรมพัฒนาเครือข่ายข่าวระดับจังหวัด

เป็นการจัดประชุมกลุ่มย่อยเครือข่ายข่าว เพื่อพบปะ พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์การปฏิบัติงานในพื้นที่ และให้ความรู้แก่เครือข่ายข่าวในพื้นที่ ให้มีความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการหาเสียง และความเคลื่อนไหวของตัวแทนหัวคะแนนในพื้นที่ รวมถึงการคัดเลือกเครือข่ายคนใหม่

วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์กับคนในพื้นที่และให้ความรู้เกี่ยวกับงานด้านการข่าวเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อมูลข่าวสารให้กับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

เป้าหมาย ประกอบด้วย แหล่งข่าว ผู้ให้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนและไต่สวน (เครือข่ายข่าว) จำนวน ๓,๐๐๐ คน และมีผู้เข้ารับร่วม จำนวน ๒,๗๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๐

ผลการดำเนินการจัดอบรม โอนเงินงบประมาณให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ดำเนินการจัดกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว

ภาพประกอบที่ ๑ ภาพกิจกรรมพัฒนาเครือข่ายข่าวระดับจังหวัด

๒. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรด้านการสืบสวนสอบสวน วินิจฉัยและการดำเนินคดีในศาล

■ **กิจกรรม อบรมหลักสูตรสืบสวนสอบสวนและไต่สวน ระดับต้น รุ่นที่ ๑**

เป็นการเตรียมบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ และการดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในการควบคุมและจัดการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม สมดังเจตนารมณ์ของกฎหมาย โดยมุ่งหวังที่จะขจัดการซื้อสิทธิขายเสียงหรือการทุจริตการเลือกตั้ง รวมทั้งมีทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสืบสวนและไต่สวน นิติกรที่บรรจุใหม่ และพนักงานที่มีคุณวุฒินิติศาสตร์ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง กระบวนการสืบสวนและไต่สวน การดำเนินคดีในศาล และการปฏิบัติหน้าที่ด้านกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมาย พนักงานสืบสวนและไต่สวนปฏิบัติการ และนิติกรปฏิบัติการที่บรรจุใหม่ นิติกรปฏิบัติการ ส่วนงานอื่น และพนักงานที่มีคุณวุฒินิติศาสตร์

๓. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการคณะอนุกรรมการวินิจฉัยคำร้องและปัญหาหรือข้อโต้แย้ง

■ **กิจกรรม** ประชุมเชิงปฏิบัติการคณะอนุกรรมการวินิจฉัยปัญหาหรือข้อโต้แย้ง

วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนางานสืบสวน สอบสวน ไต่สวน และวินิจฉัยชี้ขาดให้มีความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับ

เป้าหมาย อนุกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดและปัญหาหรือข้อโต้แย้ง ๓๕ คณะ ๆ ละ ๕ คน รวม ๑๗๕ คน และมีผู้เข้าร่วมประชุม ๑๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๔๓

แผนภูมิที่ ๖ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การจัดการเลือกตั้งที่ประชาชนมีส่วนร่วม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ประกอบด้วย **๘ โครงการ ๒๐ กิจกรรม** และสามารถดำเนินการได้เสร็จสิ้น **จำนวน ๘ โครงการ ๑๗ กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๘๕** ดำเนินการต่อเนื่องในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๓ กิจกรรม จาก ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับบทบาทพลเมือง กิจกรรมหลัก เสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยและการเลือกตั้งโดยหน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา และองค์กรเอกชน และโครงการที่ ๖ โครงการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการสร้างพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย กิจกรรมติดตามประเมินผลการดำเนินกิจกรรมโดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง **เบิกจ่ายงบประมาณในการดำเนินโครงการ จำนวน ๑๔๑,๒๓๖,๖๙๗.๘๙ บาท** (หนึ่งร้อยสี่สิบเอ็ดล้านสองแสนสามหมื่นหกพันหกร้อยเก้าสิบเจ็ดบาทแปดสิบเก้าสตางค์) **คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๐๕** โดยมีรายละเอียดผลการดำเนินงานรายกลยุทธ์และผลการปฏิบัติงานที่สำคัญ ดังนี้

๑. โครงการสร้างจิตสำนึกในการยับยั้งตระหนักรู้เรื่องภัยของการซื้อสิทธิขายเสียงและการทุจริตการเลือกตั้ง

■ **กิจกรรมรณรงค์หมู่บ้านไม่ขายเสียง โดย ศส.ปชต.**

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ดำเนินการรณรงค์จัดตั้งหมู่บ้านไม่ขายเสียงเพิ่มเติมจากปี ๒๕๖๑ อำเภอละ ๒ แห่ง โดยมีเป้าหมายหมู่บ้านไม่ขายเสียง รวม ๑,๘๕๖ หมู่บ้าน แต่ปรากฏว่ามีหมู่บ้าน เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑,๙๖๖ หมู่บ้าน วัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้ทุกหมู่บ้านไม่ขายเสียง มีเครือข่ายรณรงค์ไม่ซื้อสิทธิขายเสียง นำไปสู่การเลือกตั้งที่มีคุณภาพ รวมถึงพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการ ศส.ปชต. และเครือข่ายให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

ภาพประกอบที่ ๗ ภาพกิจกรรมรณรงค์หมู่บ้านไม่ขายเสียง โดย ศส.ปชต.

กรรมการการเลือกตั้ง (ศาสตราจารย์สันทัด ศิริอนันต์ไพบูลย์) พร้อมด้วย นายไพบูลย์ เหล็กพรหม รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง และคณะร่วมกิจกรรมรณรงค์หมู่บ้านไม่ขายเสียงต้นแบบ ตำบลหนองจระเข้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

กรรมการการเลือกตั้ง (นายฐิติเชษฐ์ นุชนาฏ) เป็นประธานในพิธี มอบป้ายหมู่บ้านไม่ขายเสียงต้นแบบ ประจำปี ๒๕๖๒ จังหวัดอุบลราชธานี

๒. โครงการสร้างจิตสำนึกพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย

■ **กิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่าย ศส.ปชต.** โดยการขับเคลื่อนกิจกรรมร่วมกันระหว่าง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง กับศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย (ศส.ปชต.) เพื่อส่งเสริมและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ ศส.ปชต. ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐาน ๕ ก. ให้ครอบคลุม ทั้งนี้ ได้จัดให้มีการนิเทศ และติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของ ศส.ปชต. ผ่านการประกวด ศส.ปชต. ดีเด่น ระดับจังหวัด เพื่อคัดเลือกเป็นตัวแทนระดับประเทศ (ศส.ปชต.) ที่ได้รับรางวัลระดับประเทศ ได้แก่

พื้นที่ ศสร. ๑	ศส.ปชต. พิมลราช	อำเภอบางบัวทอง	จังหวัดนนทบุรี
พื้นที่ ศสร. ๒	ศส.ปชต. บ้านจ่า	อำเภอบางระจัน	จังหวัดสิงห์บุรี
พื้นที่ ศสร. ๓	ศส.ปชต. คลองปราบ	อำเภอบ้านนาสาร	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
พื้นที่ ศสร. ๔	ศส.ปชต. ท่ามิหรำ	อำเภอเมืองพัทลุง	จังหวัดพัทลุง
พื้นที่ ศสร. ๕	ศส.ปชต. หนองจ๊อม	อำเภอสันทราย	จังหวัดเชียงใหม่
พื้นที่ ศสร. ๖	ศส.ปชต. เมืองเก่า	อำเภอเมืองสุโขทัย	จังหวัดสุโขทัย
พื้นที่ ศสร. ๗	ศส.ปชต. กุดหวาย	อำเภอเมืองศีขรภูมิ	จังหวัดสุรินทร์
พื้นที่ ศสร. ๘	ศส.ปชต. บ้านเม็ง	อำเภอหนองเรือ	จังหวัดขอนแก่น

โดยมีการจัดกิจกรรมชุมนุมเสวนาและมอบรางวัล ศส.ปชต. ดีเด่นระดับประเทศ และระดับจังหวัด เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๓ ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ กรุงเทพมหานคร

ภาพประกอบที่ ๘ ภาพกิจกรรมชุมนุมเสวนาและมอบรางวัล ศส.ปชต. ดีเด่น ระดับประเทศและระดับจังหวัด

๓. โครงการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับบทบาทพลเมือง

■ **กิจกรรมอบรมเครือข่ายสตรีกับการมีส่วนร่วมพัฒนาประชาธิปไตย** โดยการจัดอบรมให้ความรู้ตามหลักสูตร “บทบาทสตรีกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง” เนื้อหาการให้ความรู้ ประกอบด้วย

วิชาที่ ๑ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเสมอภาค และการไม่เลือกปฏิบัติ

วิชาที่ ๒ วิเคราะห์ศักยภาพผู้หญิงในงานพัฒนา

วิชาที่ ๓ ต้นไม้ประชาธิปไตย

วิชาที่ ๔ พลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย

วิชาที่ ๕ การเลือกตั้งท้องถิ่น

วิชาที่ ๖ บทบาทสตรีกับการมีส่วนร่วม

โดยกำหนดจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้แก่ผู้นำสตรี ๗๗ จังหวัด จำนวน ๘ รุ่น มีผู้ผ่านการอบรมทั้งสิ้น ๖๑๙ คน

ภาพประกอบที่ ๙ ภาพกิจกรรมอบรมเครือข่ายสตรีกับการมีส่วนร่วมพัฒนาประชาธิปไตย

■ **กิจกรรมสัมมนาทบทวนผลการดำเนินงานสร้างพลเมือง (Big forum)** ร่วมกับหน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา และองค์การเอกชน โดยการจัดสัมมนาระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานเครือข่ายที่มีส่วนร่วมการดำเนินกิจกรรมร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ระยะเวลา ๒ วัน ๑ คืน ในวันที่ ๑๙ – ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมเซ็นทรา บายเซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซนเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร

โดยที่มาของการจัดกิจกรรม BIG FORUM ขึ้น เพื่อระดมความคิดเห็นจากเครือข่ายของหน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา องค์กรเอกชน เครือข่ายอื่น ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด รวมถึงผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด และผู้บริหารของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

จากผลการระดมความคิดเห็นดังกล่าว นำมาสู่กรอบแนวทางในการดำเนินงานการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ใน ๓ รูปแบบ ดังนี้

๑. การทบทวน

ทบทวนการดำเนินงานสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่ผ่านมา ว่าประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่เพียงใด ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตลอดจนแนวทางที่ควรจะดำเนินงานต่อไปเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และต่อเนื่อง เพื่อประเมินผลว่าการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ประสบความสำเร็จหรือไม่ มีความคุ้มค่าเพียงใด อันเป็นการทบทวน และพัฒนาการดำเนินกิจกรรมให้เหมาะสมต่อไป

๒. การขยายผล

การขยายช่องทางในการปลูกฝังความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีเป้าประสงค์ ดังนี้

๑) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ค่านิยม และทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยน้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

๒) เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างพลเมืองให้มีความตระหนักและผูกพันต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ มีความรักชาติ และมีความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ

๓) เพื่อสร้างความตระหนักรู้ สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย

๓. การต่อยอด

การต่อยอดภารกิจจากการดำเนินกิจกรรมโดยการบูรณาการร่วมกับเครือข่ายหน่วยงานพันธมิตร ๔ หน่วยงาน คือ กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ และกรมกิจการผู้สูงอายุ ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีเครือข่ายที่มีความเข้มแข็งในพื้นที่ โดยมีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นร่วมสนับสนุนกิจกรรมให้เกิดผลสัมฤทธิ์

ภาพประกอบที่ ๑๐ ภาพกิจกรรมสัมมนาทบทวนผลการดำเนินงานสร้างพลเมือง (Big forum)

การสร้างเครือข่ายความเป็นพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตยของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

นอกจากที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีหน้าที่และอำนาจเป็นผู้ควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้ง หรือการออกเสียงประชามติ รวมทั้งการส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา และองค์กรเอกชน ในการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน หรือให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้ง และความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการสร้างเครือข่ายสร้างความเป็นพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย มีกิจกรรมการมีส่วนร่วมกับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ได้แก่ประชาชนทุกเพศทุกวัย ทุกกลุ่มสาขาอาชีพ โดยเฉพาะกลุ่มเด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษาที่เป็นพลังคนรุ่นใหม่ในการขับเคลื่อนประชาธิปไตย มาอย่างต่อเนื่อง ในรอบปีที่ผ่านมา สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการจัดกิจกรรมร่วมกับเครือข่ายต่าง ๆ ที่สำคัญดังนี้

๑. โครงการสร้างจิตสำนึกพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย โดยลูกเสืออาสา กกต. เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย

๑.๑ กิจกรรมลูกเสืออาสา กกต. เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย โดยเล็งเห็นถึงหลักการสำคัญที่มุ่งหวังให้เด็กและเยาวชนได้รับการฝึกอบรมเป็นพลเมืองดีของประเทศโดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา ปรารถนาให้ลูกเสือมีพัฒนาการทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรมมีความรับผิดชอบช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เจริญก้าวหน้า เพื่อความสงบสุข สามัคคีและความมั่นคงของประเทศ นอกจากนั้นมีความเชื่อว่ากิจการของลูกเสือเป็นแนวทางที่จะเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตยให้เกิดแก่เด็กและเยาวชนให้เป็นสุภาพบุรุษประชาธิปไตย และได้ดำเนินกิจกรรมลูกเสืออาสา กกต. เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ เป็นต้นมา เพื่อรณรงค์ให้ความรู้ เสริมสร้างความเข้าใจเรื่องประชาธิปไตยและการเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรมในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแก่ลูกเสือ เพื่อปลุกจิตสำนึกให้ลูกเสือ ซึ่งเป็นเยาวชนของชาติได้เห็นความสำคัญและคุณค่าของการเลือกตั้ง ได้กระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ โดยช่วยงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ทั้งในการรณรงค์เผยแพร่และงานการบริการประชาชนในการเลือกตั้ง นับเป็นการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์บทบาท หน้าที่ ภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและโครงการลูกเสืออาสา กกต. เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในความร่วมมือต่อกิจกรรมระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งกับสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ และกระทรวงศึกษาธิการ โดยได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

๑) กิจกรรมจัดฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสืออาสา กกต. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การสร้างจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย บทบาทหน้าที่และภารกิจของลูกเสืออาสา กกต. เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ผู้รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาที่เป็นหน่วยลูกเสืออาสา กกต. เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย จำนวน ๑,๐๓๐ แห่ง เนื่องจากมีผู้บังคับบัญชาลูกเสืออาสา กกต. ได้สับเปลี่ยนโยกย้ายและเกษียณอายุราชการ จึงได้จัดฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสืออาสา กกต. จำนวน ๔ รุ่น ใน ๔ ภูมิภาค ดังนี้

- รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๓๑ กรกฎาคม – ๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ค่ายลูกเสือชั่วคราว โรงแรมบรรจงบุรี อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน ๗๖ คน

- รุ่นที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๔ – ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ค่ายลูกเสือชั่วคราว โรงแรมชุดาปาร์ค รีสอร์ท แอนด์ โฮเต็ล อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๑๑๓ คน

- รุ่นที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๒๐ – ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ค่ายลูกเสือชั่วคราว โรงแรมสีหราช อุตรดิตถ์ อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน ๑๒๑ คน

- รุ่นที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๒๖ – ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ค่ายลูกเสือป่าสักแคมป์ และรีสอร์ท อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จำนวน ๘๑ คน

รวมผู้ผ่านการฝึกอบรมทั้งสิ้น จำนวน ๓๙๑ คน

โดยผู้อำนวยการฝึกอบรมและคณะวิทยากรถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ประกอบด้วยสาระวิชาลูกเสือกับสถาบันหลักของชาติ หลักสูตรพลเมืองที่เข้มแข็ง บทบาท หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง สาระสำคัญและระบบการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้ง กิจกรรม ๖ สัปดาห์ประชาธิปไตย วิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสืออาสา กกต. ภารกิจลูกเสืออาสา กกต. เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย และพิธีการเข้ารับปณิธานเป็นลูกเสืออาสา กกต. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำเนื้อหาและความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับไปถ่ายทอดแก่ลูกเสืออาสา กกต. ในสถานศึกษา และดำเนินงานตามภารกิจลูกเสืออาสา กกต. เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย ต่อไป ด้วยกระบวนการลูกเสือ ให้ลูกเสืออาสา กกต. ได้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เกิดความตระหนักนำไปสู่การเป็นพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ สามารถไปดำเนินการตามภารกิจลูกเสืออาสา กกต. เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

๒) กิจกรรมฝึกอบรมลูกเสืออาสา กกต. เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย เพื่อรองรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นที่จะมีขึ้น โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทุกจังหวัดร่วมกับสถานศึกษาดำเนินการจัดฝึกอบรมทดแทนลูกเสืออาสา กกต. ที่จบการศึกษาไปแล้ว ให้ครบ ๔๐ คน และฝึกอบรมทบทวนลูกเสืออาสา กกต. ในหน่วยเดิม เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการเลือกตั้ง อีกทั้งยังสามารถปฏิบัติภารกิจของลูกเสืออาสา กกต. ตามแผนงานของจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การรณรงค์ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง การช่วยเหลืองานอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ ณ หน้าหน่วยเลือกตั้ง จนได้รับคำชื่นชมจากผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้พบเห็น ทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีและเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้กระบวนการเลือกตั้งไปพร้อมกันด้วย

๓) การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางลูกเสือ โดย ผู้บังคับบัญชาลูกเสืออาสา กกต. พร้อมด้วยตัวแทนหน่วยลูกเสืออาสา กกต. เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย เข้าร่วมพิธีทบทวนคำปฏิญาณและสวนสนาม เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติ ในวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ สนามศุภชลาศัย กรุงเทพมหานคร

๔) เสนอหลักสูตรวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสืออาสา กกต. จำนวน ๓ วิชา ได้แก่ วิชานักประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง วิชานักบริการการเลือกตั้ง และวิชานักสร้างเครือข่ายการเลือกตั้ง โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้แต่งตั้งคณะทำงานผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานภายนอกหลายภาคส่วน รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ เป็นผู้จัดทำเพื่อให้หลักสูตรนี้ ใช้ในการเรียนการสอนในสถานศึกษา ซึ่งผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างรอการประกาศข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ให้มีผลบังคับใช้ต่อไป

สรุปผลการดำเนินการกิจกรรมลูกเสืออาสา กกต. เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ จนถึงปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสืออาสา กกต. มีผู้ผ่านการฝึกอบรมรวมทั้งสิ้นจำนวน ๕,๔๓๓ คน และการจัดตั้งหน่วยลูกเสืออาสา กกต. เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย ในทุกจังหวัด รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑,๐๗๗ แห่ง มีลูกเสืออาสา กกต. รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๐๙,๓๕๙ คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักบริหารการศึกษาพิเศษ ได้แก่ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ และโรงเรียนโสตศึกษาทั่วประเทศ สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สถานศึกษาในเครือสภาคริสตจักร โรงเรียนราษฎร์ ซึ่งรัชกาลที่ ๙ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งขึ้น ได้แก่ โรงเรียนจิตรลดา และโรงเรียนวังไกลกังวล

ภาพประกอบที่ ๑๑ ภาพกิจกรรมลูกเสืออาสา กกต. เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยที่เข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒

๒. โครงการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการสร้างพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย

■ กิจกรรม รด.จิตอาสา

ในปี ๒๕๕๗ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้เห็นชอบให้ดำเนินการขับเคลื่อนกิจกรรมการสร้างพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและเกิดประโยชน์สูงสุดในการสร้างพลเมืองที่พึงประสงค์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบ่งเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

- ระยะที่ ๑ ก่อนมีรัฐธรรมนูญ เป็นการให้ความรู้เพื่อสร้างพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย
- ระยะที่ ๒ เมื่อมีรัฐธรรมนูญ เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับสาระสำคัญรัฐธรรมนูญ
- ระยะที่ ๓ เมื่อมีการเลือกตั้ง เป็นการปลูกจิตสำนึกให้การใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ระบบการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยภายหลังจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงได้ดำเนินการอบรมวิทยากรกระบวนการหลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย เพื่อให้วิทยากรเป็นผู้มีทักษะในการให้ความรู้เพื่อสร้างจิตสำนึกพลเมืองด้วยเทคนิคการฝึกอบรมแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้พลเมืองเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย และเอื้อต่อการพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืนในอนาคต

กองทัพบกเล็งเห็นว่าเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการนำพาประเทศไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีคุณภาพอย่างเต็มรูปแบบ โดยมีเป้าหมายให้พลเมืองรุ่นใหม่มีพฤติกรรมและจิตสำนึกที่ดีต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและการปกครองในระบอบประชาธิปไตย จึงให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทีมวิทยากรไปให้ความรู้แก่ครูฝึกนักศึกษาวิชาทหารตามหลักสูตรวิทยากรกระบวนการพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย และนำมาสู่ข้อตกลงร่วมกัน ๓ ประการ ระหว่างหน่วยบัญชาการรักษาดินแดนและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดังนี้

๑) เพิ่มเนื้อหาหลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญในหลักสูตรของหน่วยบัญชาการรักษาดินแดน

๒) จัดการอบรมให้ครูฝึกนักศึกษาวิชาทหารสามารถถ่ายทอดแนวคิดประชาธิปไตยให้กับชุมชนและนักศึกษาวิชาทหาร (นศท.)

๓) ให้ นศท. **“รด.จิตอาสา”** เป็นอาสาสมัครช่วยเหลืองานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การออกเสียงประชามติ

กระบวนการดำเนินกิจกรรม ตามลำดับ ดังนี้

๑) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดอบรมวิทยากรครูฝึกนักศึกษาวิชาทหารหลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย จากโรงเรียนรักษาดินแดน ศูนย์การกำลังสำรอง และศูนย์ฝึกย่อยส่วนกลาง จำนวน ๓ รุ่น รวมทั้งสิ้น ๑๕๓ นาย

๒) หน่วยบัญชาการรักษาดินแดนจัดสถานีสร้างการเรียนรู้ “พลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย” ณ ค่ายฝึก นศท. เขาชนไก่ จังหวัดกาญจนบุรี โดยที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสนับสนุนทีมวิทยากรและสื่อประกอบการให้ความรู้

๓) หน่วยบัญชาการรักษาดินแดนมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตยสำหรับนักศึกษาวิชาทหาร บรรจุไว้ในหลักสูตรการฝึก นศท. ชั้นปีที่ ๑ – ๕ คณะกรรมการประกอบด้วยบุคลากรสังกัดหน่วยบัญชาการรักษาดินแดนและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อจัดทำเนื้อหาและพิจารณาหลักสูตรฯ ให้แล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๕๙ และหลักสูตรเนื้อหาที่หน่วยบัญชาการรักษาดินแดนพิจารณาอนุมัติแล้ว ได้รับการบรรจุในหลักสูตรการฝึก นศท. ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นมา

๔) กิจกรรมรณรงค์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญและการออกเสียงประชามติ โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดประชุมชี้แจงแนวทางการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การออกเสียงประชามติ แก่สัสดีจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้บังคับบัญชาการนักศึกษาวิชาทหาร หน่วยฝึกนักศึกษาวิชาทหาร หน่วยฝึกนักศึกษาวิชาทหารมณฑลทหารบก และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อไปดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้การออกเสียงประชามติแก่ รด.จิตอาสา และสัสดีอำเภอทุกอำเภอ ต่อจากนั้น รด.จิตอาสา ปฏิบัติหน้าที่เผยแพร่และประชาสัมพันธ์การออกเสียงประชามติ ในพื้นที่เขตอำเภอเมือง หรือเขตชุมชนหนาแน่นของแต่ละจังหวัด และปฏิบัติงานงานประจำหน่วยออกเสียงประชามติ เพื่ออำนวยความสะดวกและบริการผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ โดยมีผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเหลือปฏิบัติงานจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสนับสนุนการปฏิบัติงาน

๕) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทุกจังหวัดดำเนินการจัดถอดบทเรียนและสรุปผลการดำเนินงาน รด.จิตอาสา เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ รับฟังปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน และนำสรุปผลการดำเนินงานปรับปรุงพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๖) ปี ๒๕๖๐ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดประชุมชี้แจงแนวทางการให้ความรู้หลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย แก่ผู้บังคับศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหารและผู้บังคับหน่วยฝึกนักศึกษาวิชาทหารมณฑลทหารบก ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทุกจังหวัด หัวหน้างานการมีส่วนร่วม สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและผู้เกี่ยวข้อง

๗) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดอบรมวิทยากรครูฝึกนักศึกษาวิชาทหารจากศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร หน่วยฝึกนักศึกษาวิชาทหารมณฑลทหารบก ศูนย์ฝึกย่อยส่วนกลางและโรงเรียนรักษาดินแดน ศูนย์การกำลังสำรอง ให้ความรู้หลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย

๘) ครูฝึกนักศึกษาวิชาทหารนำความรู้ไปขยายผลจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตยที่ได้รับความเห็นชอบจากหน่วยบัญชาการรักษาดินแดนให้บรรจุไว้ในคู่มือนักศึกษาวิชาทหารทั้ง ๕ ชั้นปี แก่นักศึกษาวิชาทหาร ๕ ชั้นปี ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป ชั้นปีละ ๔ ชั่วโมง ประกอบด้วย

ชั้นปีที่ ๑ วิชาชีวิตกับการเมือง
ชั้นปีที่ ๒ วิชารัฐธรรมนูญสำคัญอย่างไร
ชั้นปีที่ ๓ วิชาพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย
ชั้นปีที่ ๔ วิชาต้นไม้ประชาธิปไตย
ชั้นปีที่ ๕ วิชากลไกการตรวจสอบเพื่อความโปร่งใสในระบอบประชาธิปไตย

๙) ปี ๒๕๖๒ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จัดประชุมชี้แจงแนวทางการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แก่แม่ทัพภาค ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกทุกแห่ง ผู้บังคับศูนย์การฝึก/หน่วยฝึก ทุกแห่ง ผู้แทนกองทัพบกและหน่วยบัญชาการรักษาดินแดน ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการศึกษาและการมีส่วนร่วมของพลเมืองที่ ๑ – ๘ และหัวหน้ากลุ่มงานการมีส่วนร่วม แล้วนำความรู้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปขยายผลต่อ รด.จิตอาสาและผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร เพื่อ รด.จิตอาสา ได้ไปปฏิบัติงานประจำหน่วยเลือกตั้งในวันเลือกตั้งล่วงหน้า จำนวน ๓๕๐ เขต ๆ ละ ๑๐ คน รวม ๓,๕๐๐ คน และในวันเลือกตั้ง จำนวน ๒๕,๒๐๐ คน เพื่ออำนวยความสะดวกและบริการผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยมีผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเหลือปฏิบัติงานสนับสนุนการปฏิบัติงาน

๑๐) สัมมนาทบทวน ประเมินผลหลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตยในคู่มือนักศึกษาวิชาทหาร จำนวน ๒ รุ่น รวมทั้งสิ้น ๑๗๕ คน

รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๕ – ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๘๓ คน

รุ่นที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๗ – ๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๙๒ คน

พร้อมกันนี้ได้ผลิตชุดสื่อประกอบการให้ความรู้หลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย จำนวน ๒๐๐ ชุด มอบให้ครูฝึกนักศึกษาวิชาทหารที่เข้าร่วมสัมมนาทบทวน เพื่อนำไปใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

ภาพประกอบที่ ๑๒ ภาพกิจกรรม รด.จิตอาสา ที่เข้าร่วมกิจกรรมการรณรงค์การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒

แผนภูมิที่ ๗ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้แก่พรรคการเมือง และองค์การทางการเมือง

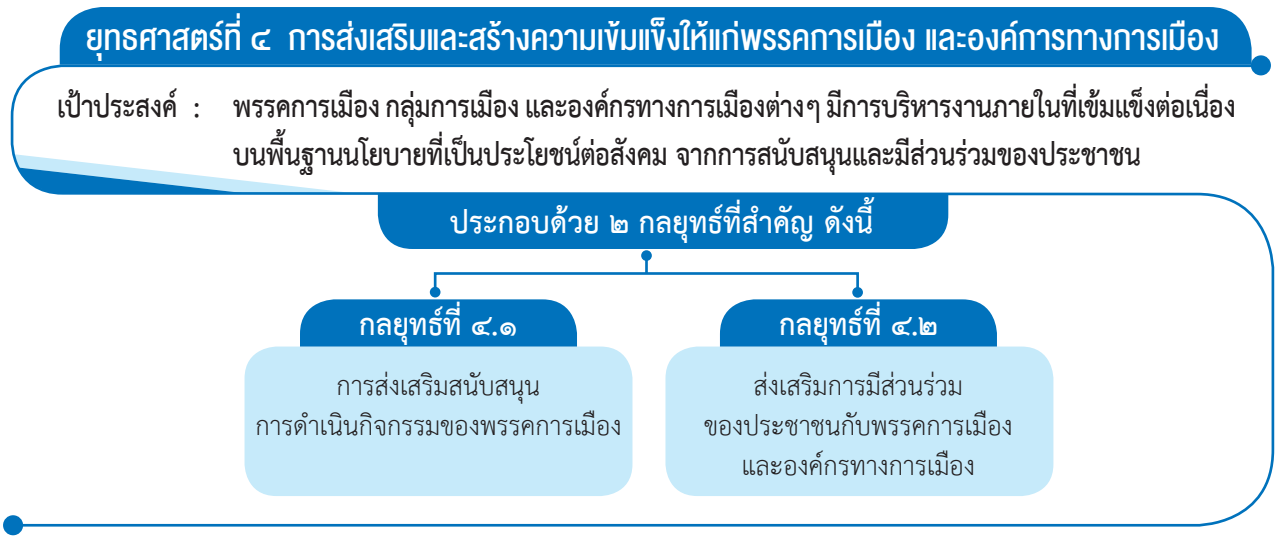

๑. การดำเนินงานที่เบิกจ่ายจากงบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ประกอบด้วย **๑ โครงการ ๑ กิจกรรม** เนื่องจากการดำเนินโครงการอยู่ระหว่างการจัดจ้างทำประกาศนียบัตรชั้นสูงและเข็มวิทยฐานะ ของสถาบันพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง จึงขอนำไปดำเนินการต่อเนื่องในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๒. การดำเนินงานที่เบิกจ่ายจากงบประมาณค่าใช้จ่ายของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ได้จัดตั้งขึ้นมาครั้งแรกตามบทบัญญัติมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยได้เริ่มดำเนินการทางการเงินมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ ซึ่งในปัจจุบันการดำเนินงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองก็เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ในส่วนของการควบคุมดูแลบริหารจัดการ คณะกรรมการการเลือกตั้งจะแต่งตั้ง “คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง” ขึ้นมาทำหน้าที่แทน โดยคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในปี ๒๕๖๒ ประกอบด้วย

๑. นายอิทธิพร บุญประคอง	ประธานกรรมการการเลือกตั้ง	ประธานกรรมการ
๒. นายปกรณ์ มหรรณพ	กรรมการการเลือกตั้ง	กรรมการ
๓. ดร.สาธิต อุไรเวโรจนากร	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๔. อธิบดีกรมบัญชีกลาง	ผู้แทนกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๕. รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	ผู้แทนสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๖. พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา	เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง	กรรมการและเลขานุการ

โดยมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองและควบคุมดูแลกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองแทนคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองมาเป็นลำดับ

การจัดสรรเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

คณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๕๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบงบประมาณรายจ่ายของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ วงเงิน ๑๘๙,๓๒๐,๐๐๐ บาท ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

ตารางที่ ๑๑ งบประมาณรายจ่ายของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

งานที่ทำ/กิจกรรม	วงเงินปี ๒๕๖๑		วงเงินปี ๒๕๖๒	
	ร้อยละ	เงินงบประมาณ (บาท)	ร้อยละ	เงินงบประมาณ (บาท)
วงเงินสำหรับการใช้จ่าย (รวมเงินทุนหมุนเวียน)				
๑. การจัดสรรเงินอุดหนุนแก่พรรคการเมืองตามมาตรา ๘๑	-	-	๖๓.๓๐	๑๑๗,๙๔๐,๙๐๓.๗๔
๒. การจัดสรรเพื่อการบริหารกองทุนและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา ๘๒	๑๐๐	๘๖,๙๕๗,๒๘๐	๓๗.๗๐	๗๑,๓๗๙,๐๙๖.๒๖
๓. งบกลาง	-	-	-	
รวมวงเงินสำหรับใช้จ่าย	**๑๐๐**	**๘๖,๙๕๗,๒๘๐**	**๑๐๐**	**๑๘๙,๓๒๐,๐๐๐**

ผลการดำเนินงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. การดำเนินการพัฒนาพรรคการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปี ๒๕๖๒

๑.๑ การพัฒนาพรรคการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

การดำเนินการพัฒนาพรรคการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปี ๒๕๖๒ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดทำแผนงานการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาพรรคการเมืองเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๖๒ ตามแผนยุทธศาสตร์กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ระยะ ๔ ปี (ปี ๒๕๕๓ – ปี ๒๕๕๖) จำนวน ๑๔ โครงการ รวมงบประมาณ ๕๓,๓๗๔,๐๘๐ บาท

๑.๒ แผนยุทธศาสตร์ของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

๑.๒.๑ วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริม สนับสนุนและการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมืองอย่างยั่งยืนมีความมั่นคงเข้มแข็ง เป็นพรรคการเมืองที่มีรากฐานการสนับสนุนจากประชาชนด้วยการให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน โดยเฉพาะความรู้เกี่ยวกับพรรคการเมือง บทบาทอำนาจหน้าที่ และนโยบายของพรรคการเมือง รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของพรรคการเมืองมากขึ้น

๑.๒.๒ เป้าหมาย

(๑) พรรคการเมืองไทยมีความเข้มแข็งได้รับการยอมรับจากประชาชนในฐานะสถาบันทางการเมือง

(๒) พลเมืองไทยมีโอกาสและแสดงบทบาทส่วนร่วมในการพัฒนาความเป็นสถาบันของพรรคการเมือง

(๓) พัฒนาระบบบริหารจัดการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามหลักธรรมาภิบาล

๑.๒.๓ งานที่ดำเนินการ

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้กำหนดงานเพื่อดำเนินการ ประจำปี ๒๕๖๒ ตามแผนยุทธศาสตร์กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ระยะ ๔ ปี (ปี ๒๕๕๓ – ปี ๒๕๕๖) รวมจำนวน ๑๔ โครงการ ดังนี้

(๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองให้มีความเข้มแข็งเป็นสถาบันทางการเมืองอย่างยั่งยืน จำนวน ๕ โครงการ

(๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างภาคีเครือข่ายการพัฒนาสถาบันพรรคการเมือง จำนวน ๕ โครงการ

(๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาระบบบริหารจัดการกองทุนตามหลักธรรมาภิบาล จำนวน ๔ โครงการ

ตารางที่ ๑๒ งานพัฒนาพรรคการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง รวม ๑๔ โครงการ งบประมาณ ๕๓,๓๗๔,๐๘๐บาท

ที่	งาน/โครงการ	งบประมาณ	ผลการดำเนินงาน
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองให้มีความเข้มแข็งเป็นสถาบันทางการเมืองอย่างยั่งยืน			
๑	โครงการพัฒนาบุคลากรของพรรคการเมือง หลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง รุ่นที่ ๑๐ (พตส.๑๐)	๑๑,๕๗๐,๐๐๐	ดำเนินกิจกรรมปฐมนิเทศเรียบร้อยแล้ว
๒	โครงการพัฒนาบุคลากรในการปฏิบัติงานระบบฐานข้อมูลพรรคการเมือง ปี ๒๕๖๒	๓,๗๓๐,๖๐๐	ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๒๑-๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมเดอะไทด์ รีสอร์ท จังหวัดชลบุรี จำนวนผู้เข้าร่วม ๒๕๖ คน
๓	โครงการเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการเงินและบัญชีของพรรคการเมือง	๓,๘๙๔,๑๘๐	ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๕-๖, ๘-๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมเซ็นทรา บาย เซ็นทารา ศูนย์ราชการ และคอนเวนชัน เซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร จำนวนผู้เข้าร่วม ๕๐๐ คน
๔	โครงการประชุมผู้บริหารพรรคการเมือง	๑๐๐,๐๐๐	ไม่ได้ดำเนินการ
๕	โครงการจัดพิมพ์เอกสารชุดคู่มือปฏิบัติงานพรรคการเมือง	๑๐๐,๐๐๐	ไม่ได้ดำเนินการ
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างภาคีเครือข่ายการพัฒนาสถาบันพรรคการเมือง			
๖	โครงการประชาสัมพันธ์เชิงรุกกิจกรรมของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	คงเหลือกิจกรรมที่ ๔ ประชาสัมพันธ์ผ่านทาง Social Network โดยใช้ Social Media Marketing อยู่ระหว่างจัดทำข้อกำหนดของผู้ว่าจ้าง (TOR)
๗	โครงการจัดทำเอกสารส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐	๙๕๐,๐๐๐	อยู่ระหว่างการจัดทำเอกสารต้นฉบับ

ที่	งาน/โครงการ	งบประมาณ	ผลการดำเนินงาน
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างภาคีเครือข่ายการพัฒนาสถาบันพรรคการเมือง			
๘	โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการแนวทางการดำเนินงานแก่สาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ๔ ภาค	๖,๖๒๔,๘๐๐	- รุ่นที่ ๑ ภาคกลาง ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๖ เมษายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมเซ็นทรา บาย เซ็นทารา มาริส รีสอร์ท จอมเทียน จังหวัดชลบุรี จำนวนผู้เข้าร่วม ๒๐๑ คน - รุ่นที่ ๒ ภาคเหนือ ระหว่างวันที่ ๒๙-๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมวินทรี ซิตี้ รีสอร์ท จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนผู้เข้าร่วม ๒๓๗ คน - รุ่นที่ ๓ ภาคใต้ ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมบรรจงบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวนผู้เข้าร่วม ๒๑๘ คน - รุ่นที่ ๔ ภาคอีสาน ระหว่างวันที่ ๒๘-๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมอวานี ขอนแก่น โฮเทล แอนด์ คอนเวนชั่นเซ็นเตอร์ จังหวัดขอนแก่น จำนวนผู้เข้าร่วม ๒๗๕ คน
๙	โครงการศึกษาอบรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองขั้นต้น (Primary Vote)	๒,๑๔๘,๐๐๐	ไม่ได้ดำเนินการ
๑๐	โครงการประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินกิจการแก่พรรคการเมือง	๒,๒๙๒,๐๐๐	ดำเนินการจัดชี้แจงและซักซ้อมความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองให้แก่ผู้บริหารพรรคการเมือง ผู้อำนวยการพรรคการเมือง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของพรรคการเมือง และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถดำเนินกิจการของพรรคการเมืองได้อย่างถูกต้องและครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมเซ็นทรา บาย เซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๔๖๐ คน
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาระบบบริหารจัดการกองทุนตามหลักธรรมาภิบาล			
๑๑	โครงการตรวจติดตามการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง สาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ประจำปี ๒๕๖๒	๑,๕๐๐,๐๐๐	โอนเงินให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างส่งคืนเงินเหลือจ่าย
๑๒	โครงการสัมมนาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน ประจำปี ๒๕๖๒	๙๕๔,๕๐๐	ดำเนินการเรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ ๑๑-๑๓ กันยายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมเดอะกรีนเนอร์รี่ รีสอร์ท เขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา จำนวนผู้เข้าร่วม ๑๔๐ คน

ที่	งาน/โครงการ	งบประมาณ	ผลการดำเนินงาน
๑๓	โครงการจ้างเหมาบริการบุคลากรปฏิบัติงานตามภารกิจนายทะเบียนพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ประจำปี ๒๕๖๒	๓,๕๑๐,๐๐๐	อยู่ระหว่างเบิกจ่ายตามสัญญาจ้าง สิ้นสุดในเดือนตุลาคม ๒๕๖๒
๑๔	โครงการเสริมสร้างการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานพรรคการเมืองให้แก่พนักงานการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับพรรคการเมือง	๒,๒๐๐,๐๐๐	ขออนุมัติงบประมาณและขออนุมัติโครงการเรียบร้อยแล้ว
	รวม	**๕๓,๓๗๔,๐๘๐**	

๒. การบริหารกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๖๒

๒.๑ วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานพัสดุให้มีประสิทธิภาพ

(๒) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองต่าง ๆ

๒.๒ เป้าหมาย

(๑) เพื่อดำเนินงานด้านการบริหารทั่วไป การบริหารงานบุคคล และการบริหารการคลัง

(๒) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานพรรคการเมือง

๒.๓ งบประมาณวงเงิน ๑๘,๐๐๕,๐๑๖.๒๖ บาท

ตารางที่ ๑๓ งบบริหารกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

งบบริหารกองทุน	งบประมาณ (บาท)
๑. ค่าจ้างบุคลากร (ลูกจ้างชั่วคราว)	๑๑,๑๒๙,๕๒๐
๒. งบดำเนินการ	๕,๓๕๙,๔๙๖.๒๖
๓. งบลงทุน	๗๑๖,๐๐๐
๔. งบรายจ่ายอื่น	๘๐๐,๐๐๐
รวม	**๑๘,๐๐๕,๐๑๖.๒๖**

แผนภูมิที่ ๘ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาองค์การสู่ความเป็นมืออาชีพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ประกอบด้วย **๒๐ โครงการ ๓๕ กิจกรรม** สามารถดำเนินการเสร็จสิ้น จำนวน **๑๒ โครงการ ๑๖ กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๗๑** ดำเนินการต่อเนื่องในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๗ โครงการ ๑๔ กิจกรรม ชะลอ/งดดำเนินการ/ยกเลิก จำนวน ๕ กิจกรรม จาก ๕ โครงการ ซึ่งได้ยกเลิกการดำเนินการ จำนวน ๔ กิจกรรม จาก ๔ โครงการ (ยกเลิก ไม่อนุมัติงบประมาณ) และชะลอการดำเนินการเนื่องจากกิจกรรมไม่สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ) จำนวน ๑ กิจกรรม ๑ โครงการ (ตามมติการประชุมของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ครั้งที่ ๖๘/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ มีมติให้เลื่อนการจัดกิจกรรมออกไปก่อน และ โครงการที่ ๑๗) และ**เบิกจ่ายงบประมาณในการดำเนินโครงการ จำนวน ๑๐,๖๘๗,๓๐๖ บาท** (สิบล้านหกแสนแปดหมื่นเจ็ดพันสามร้อยหกบาทถ้วน) **คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗๖** โดยมีรายละเอียดผลการดำเนินงานรายกลยุทธ์และผลการปฏิบัติงานที่สำคัญ ดังนี้

๑. โครงการสัมมนาเตรียมตัวเกษียณอายุ

■ **กิจกรรมสัมมนาเตรียมตัวเกษียณอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒** โดยมีการจัดพิธีเชิดชูเกียรติ และมอบโล่พร้อมประกาศเกียรติคุณแก่ผู้เกษียณอายุ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒" จำนวน ๑ วัน ในวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมอมารี ดอนเมือง แอร์พอร์ต และจัดกิจกรรมเพื่อสุขภาพ จำนวน ๓ วัน ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมแคนทารี เบย์ ภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

ภาพประกอบที่ ๑๓ ภาพกิจกรรมสัมมนาเตรียมตัวเกษียณอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. โครงการสรรหาบุคลากรเพื่อบรรจุแต่งตั้ง

■ **กิจกรรม การสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นลูกจ้างประจำของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง** สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการสอบคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาบรรจุและแต่งตั้งเป็นลูกจ้างประจำของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ ระหว่างเดือนมีนาคม – เมษายน ๒๕๖๒ ทั้งนี้ ได้ประกาศรับสมัคร สอบประเมินความสามารถการขับรถยนต์และบำรุงรักษาเครื่องยนต์ และรถยนต์ และสอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่งโดยวิธีการสัมภาษณ์ ประกาศรายชื่อผู้สอบคัดเลือกและบรรจุแต่งตั้งผู้สอบคัดเลือกได้

ภาพประกอบที่ ๑๔ ภาพกิจกรรมการสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นลูกจ้างประจำของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งกิจกรรม ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์

๓. โครงการสัมมนาประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

■ **กิจกรรมสัมมนาประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒** ตามภารกิจที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี จำเป็นต้องมีการติดตามความก้าวหน้าผลปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ ของสำนัก/ส่วนงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดสัมมนาเพื่อติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน รับทราบสภาพปัญหาอุปสรรค การดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี ตลอดจนแนวทางแก้ไขเพื่อนำเสนอผู้บริหารพิจารณาจัดกิจกรรม ระหว่างวันที่ ๕ – ๖ กันยายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร โดยมีกลุ่มเป้าหมายจากส่วนงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เข้าร่วมการสัมมนา จำนวน ๑๙๕ คน

ภาพประกอบที่ ๑๕ ภาพกิจกรรมสัมมนาประเมินผลการปฏิบัติงาน ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๔. โครงการพัฒนาโครงสร้างองค์การให้มีความยืดหยุ่นสามารถปรับตัวให้สอดคล้องได้กับทุกสถานการณ์

■ **กิจกรรม จัดทำโครงสร้างสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งภายใต้ภารกิจตามกฎหมายใหม่**

เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีโครงสร้างองค์กรที่สอดคล้องกับภารกิจตามกฎหมายที่เปลี่ยนแปลงไป มีความยืดหยุ่นสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับทุกสถานการณ์ ซึ่งจะเป็นกลไกและเครื่องมือของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการขับเคลื่อนภารกิจหลักที่มีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย ร่างโครงสร้างการจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกาศระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผลการดำเนินงาน จัดสัมมนาระดมความคิดเห็นจากผู้บริหารและพนักงาน จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ ณ ห้องวายุภักษ์ ๒ ชั้น ๔ ณ โรงแรมเซ็นทรา บาย เซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร และครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุม ๕๐๒ ชั้น ๕ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ภาพประกอบที่ ๑๖ ภาพกิจกรรมจัดทำโครงสร้างสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายใต้ภารกิจตามกฎหมายใหม่

ผู้บริหารและพนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาระดมความคิดเห็นการจัดทำร่างโครงสร้างการแบ่งส่วนงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ ณ ห้องวายุภักษ์ ๒ ชั้น ๔ ณ โรงแรมเซ็นทรา บาย เซ็นทารา ศูนย์ราชการ และคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

๕. โครงการพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)

๕.๑ กิจกรรมการสร้างพลังทีมงานไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้

โครงการพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างให้บุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเข้าใจกระบวนการที่นำไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และวิธีการจัดการความรู้ ตลอดจนนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้พัฒนาตน พัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายจำนวน ๘๐ คน ประกอบด้วย กลุ่มงานจัดการเลือกตั้ง จำนวน ๑๕ คน กลุ่มงานสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย จำนวน ๑๕ คน และกลุ่มงานวินิจฉัยและคดี จำนวน ๕ คน กลุ่มงานพรรคการเมืองและการออกเสียงประชามติ จำนวน ๑๕ คน กลุ่มงานการเงินและบัญชี พัสดุ จำนวน ๑๐ คน กลุ่มงานทรัพยากรบุคคล จำนวน ๑๐ คน กลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์ จำนวน ๕ คน สำนักผู้ตรวจสอบภายใน จำนวน ๕ คน ดำเนินการระหว่างวันที่ ๒๓-๒๗ กันยายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมพินนาเคิล แกรนด์ จอมเทียน รีสอร์ท จังหวัดชลบุรี ทั้งนี้ สำนักวิจัยและวิชาการ จะดำเนินการโครงการดังกล่าวอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เพื่อสร้างให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่อไป

ภาพประกอบที่ ๑๗ ภาพกิจกรรมการสร้างพลังทีมงานไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้

๕.๒ กิจกรรมการประชุมวิชาการหลักสูตรผู้บริหารระดับสูง ๖ สถาบัน

กิจกรรมการประชุมวิชาการหลักสูตรผู้บริหารระดับสูง ๖ สถาบัน มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ผลงานและแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ รวมทั้งสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันระหว่างนักศึกษาหลักสูตรผู้บริหารระดับสูง ๖ สถาบัน โดยจะหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพในการจัดงานทุกปี สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพในการจัดงานประชุมวิชาการ ครั้งที่ ๑๐ โดยได้ดำเนินการจัดประชุมวิชาการหลักสูตรผู้บริหารระดับสูง ๖ สถาบัน ครั้งที่ ๑๐ “อนาคตไทยท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลก : THAILAND’S FUTURE” โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) สถาบันพระปกเกล้า (ปปร.) วิทยาลัยการยุติธรรม (บ.ย.ส.) สถาบันวิทยาการตลาดทุน (วตท.) สถาบันวิทยาการการค้า (TEPCoT) และสถาบันพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง (พตส.) เข้าร่วมกิจกรรม เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ห้องวายุภักษ์ ๕ - ๖ โรงแรมเซ็นทรา บายเซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

ภาพประกอบที่ ๑๘ ภาพกิจกรรมการประชุมวิชาการหลักสูตรผู้บริหารระดับสูง ๖ สถาบัน

๖. โครงการพัฒนาองค์การสู่ความเป็นมืออาชีพ

๖.๑ กิจกรรม พัฒนาศักยภาพการตรวจสอบภายในให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

เพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจในการตรวจสอบและการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของนักวิชาการตรวจสอบภายใน ตามระเบียบฯ เป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด รวมทั้งสามารถปฏิบัติงานได้โดยถูกต้องและรวดเร็ว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพการตรวจสอบภายในของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ปฏิบัติงานในด้านการตรวจสอบภายใน ตลอดจนพัฒนาทักษะ เกิดความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในและการสร้างการยอมรับ เชื่อถือ จากหน่วยงานและบุคคลภายนอก รวมถึงหน่วยงานเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้จัดกิจกรรมการอบรม ระหว่างวันที่ ๑ - ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ห้องประชุม ๒๐๓ มีผู้เข้าร่วมประชุม ๔๐ คน

๖.๒ กิจกรรมสรุปผลการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการจัดประชุมเพื่อระดมความคิดเห็น จัดทำสรุปผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ณ โรงแรมสแตมฮิล รีสอร์ท สวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ระหว่างวันที่ ๒ - ๔ กันยายน ๒๕๖๒ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งสิ้น ๑๒ คน

ภาพประกอบที่ ๑๙ ภาพกิจกรรมพัฒนาศักยภาพการตรวจสอบภายในฯ และกิจกรรมสรุปผลการปฏิบัติงาน การตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๗. โครงการปฏิบัติธรรมเพื่อพัฒนาจิต

■ **กิจกรรมปฏิบัติธรรมเพื่อเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดมบรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒** ระหว่างวันที่ ๖ - ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ วัดป่าทรัพย์ทวีธรรมมาราม ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๓๐๑ คน

ภาพประกอบที่ ๒๐ ภาพกิจกรรมปฏิบัติธรรมเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

แผนภูมิที่ ๙ แผนงานบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

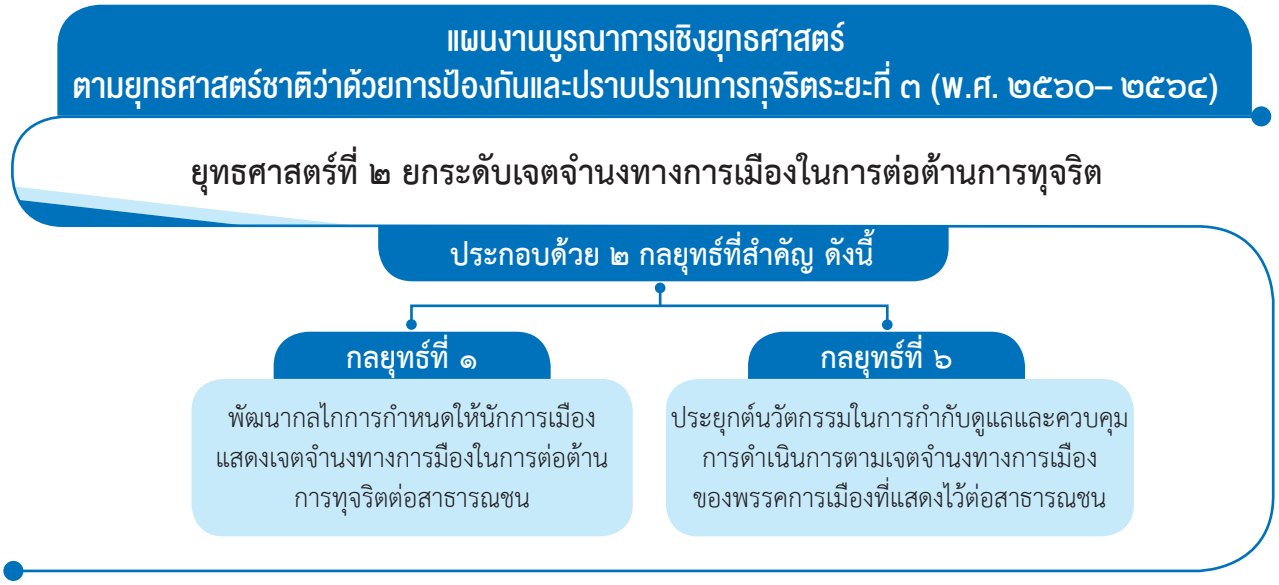

แผนงานบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ประกอบด้วย **๔ โครงการ ๗ กิจกรรม** สามารถดำเนินการเสร็จสิ้น ครบถ้วนทั้ง **๔ โครงการ ๗ กิจกรรม** และ**เบิกจ่ายใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการ จำนวน ๘,๑๑๘,๒๔๗.๑๘ บาท** (แปดล้านหนึ่งแสนหนึ่งหมื่นแปดพันสองร้อยสี่สิบเจ็ดบาทสิบแปดสตางค์) **คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๑๙** โดยมีรายละเอียดผลการดำเนินงานรายกลยุทธ์และผลการปฏิบัติงานที่สำคัญ ดังนี้

๑. โครงการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กรอิสระ และรัฐสภา ในการยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต กิจกรรม ติดตามการดำเนินการตามกรอบบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างองค์กรอิสระและรัฐสภา ในการยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต ดำเนินการจัดอบรม ณ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ห้องประชุม ๖๐๔ จำนวน ๔ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ ซึ่งได้รายงานประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรอิสระและรัฐธรรมนูญในการยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต จำนวน ๑ เล่ม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต

โครงการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรและคุณธรรม วินัย จริยธรรม

■ **กิจกรรม การปลูกและปลุกจิตสำนึกคุณธรรม จริยธรรม**

วัตถุประสงค์ เพื่อให้บุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีการเรียนรู้เกี่ยวกับการรักษาวินัย คุณธรรมจริยธรรม ตระหนักในการดำรงตน สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และมีความรักองค์กร ปฏิบัติหน้าที่เพื่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและประเทศชาติ

เป้าหมาย ผู้บริหารและพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๒๔๗ คน จัดกิจกรรมระหว่างวันที่ ๒๘ - ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ห้องวายุภักษ์ ๕ - ๖ โรงแรมเซ็นทรา บาย เซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

ภาพประกอบที่ ๒๑ ภาพกิจกรรมการปลูกและปลุกจิตสำนึกคุณธรรม จริยธรรม

๒.๒ ผลการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

■ ด้านการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์และการให้ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้กำหนดแนวทางให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและศูนย์ส่งเสริมการศึกษาและการมีส่วนร่วมของพลเมืองที่ ๑ – ๘ (ศสร. ๑ – ๘) ดำเนินการรณรงค์เผยแพร่และให้ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ การเลือกตั้งและด้านพลเมืองศึกษา (Civic Education) การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยกลุ่มเป้าหมายในการให้ความรู้ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา นักศึกษาวิชาทหาร ลูกเสืออาสา กกต. กรรมการและสมาชิก ศส.ปชต. ประชาชนทั่วไป และกลุ่มประชาสังคมหรืออื่น ๆ เช่น ผู้นำชุมชน/ผู้นำท้องถิ่น ข้าราชการ ดีเจประชาธิปไตย อาสาสมัคร องค์กรเอกชน อปพร. กลุ่มอาชีพหรือชมรมต่าง ๆ เป็นต้น ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและศูนย์ส่งเสริมการศึกษาและการมีส่วนร่วมของพลเมืองที่ ๑ – ๘ (ศสร. ๑-๘) ได้ดำเนินการ ดังนี้

๑) ให้ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พลเมืองศึกษา การเลือกตั้ง การออกเสียงประชามติ (ทุกรูปแบบ)

๒) ให้ความรู้ผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ได้แก่ การให้ความรู้ผ่านช่องทางสถานีวิทยุกระจายเสียงโดยพนักงาน สถานีวิทยุกระจายเสียงโดยดีเจประชาธิปไตย สถานีวิทยุโทรทัศน์ ป้ายประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน/เทศบาล เฟสบุ๊ก สื่อโซเชียลมีเดียอื่น หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น เว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด สื่อสังคมออนไลน์ (Line) และจดหมายข่าวสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เป็นต้น

แผนภูมิที่ ๑๐
จำนวนการให้ความรู้
เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญและการปกครอง
ในระบอบประชาธิปไตยฯ

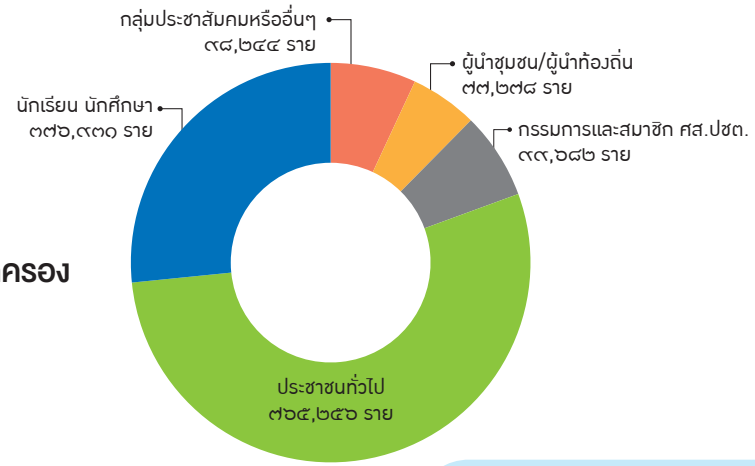

๓. ผลการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๓.๑ สรุปการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับ**จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นจำนวนเงิน ๘,๒๒๘,๔๐๙,๖๐๐ บาท** (แปดพันสองร้อยยี่สิบแปดล้านสี่แสนเก้าพันหกร้อยบาทถ้วน) โดยเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ **เป็นจำนวนเงิน ๓๕๒,๖๓๘,๐๒๔ บาท** (สามร้อยห้าสิบสองล้านหกแสนสามหมื่นแปดพันยี่สิบสี่บาทถ้วน) **ได้อนุมัติให้ดำเนินการเป็นจำนวนเงิน ๓๒๑,๕๖๔,๗๒๔ บาท** (สามร้อยยี่สิบเอ็ดล้านห้าแสนหกหมื่นสี่พันเจ็ดร้อยยี่สิบสี่บาทถ้วน) ซึ่งมี**การเบิกจ่ายรวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๒๐๑,๗๗๑,๔๕๐.๗๖ บาท** (สองร้อยหนึ่งล้านเจ็ดแสนเจ็ดหมื่นหนึ่งพันสี่ร้อยห้าสิบบาทเจ็ดสิบหกสตางค์) โดยแยกตามรายยุทธศาสตร์ สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ ๑๔ สรุปการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ยุทธศาสตร์	แผนตั้งไว้ (โครงการ กิจกรรม	งบประมาณ			คิดเป็นร้อยละ (ของวงเงินอนุมัติ)	คงเหลือ
		แผน (ตั้งไว้)	อนุมัติ	เบิกจ่าย		
ยุทธศาสตร์ที่ ๑	๔/๙	๑๗,๑๓๑,๗๒๖	๑๗,๔๖๙,๔๗๖	๑๓,๑๕๔,๐๕๖.๒๐	๗๕.๓๐	๔,๓๑๕,๔๑๙.๘๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๒	๖/๑๐	๔๒,๒๘๖,๙๒๐	๔๒,๒๘๖,๙๒๐	๒๘,๕๗๕,๑๔๓.๔๙	๖๗.๕๗	๑๓,๗๑๑,๗๗๖.๕๑
ยุทธศาสตร์ที่ ๓	๘/๒๐	๑๖๖,๓๔๒,๖๖๐	๑๖๖,๐๕๕,๑๖๐	๑๔๑,๒๓๖,๖๙๗.๘๙	๘๕.๐๕	๒๔,๘๑๘,๔๖๒.๑๑
ยุทธศาสตร์ที่ ๔	๑/๑	๑๑๖,๐๐๐	๑๑๖,๐๐๐	-	-	๑๑๖,๐๐๐.๐๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๕	๒๐/๓๕	๑๑๔,๕๔๓,๘๖๘	๘๓,๗๓๒,๔๖๘	๑๐,๖๘๗,๓๐๖.๐๐	๑๒.๗๖	๗๓,๐๔๕,๑๖๒.๐๐
แผนงานบูรณาการ	๔/๗	๑๒,๒๑๖,๘๕๐	๑๑,๙๐๔,๗๐๐	๘,๑๑๘,๒๔๗.๑๘	๖๘.๑๙	๓,๗๘๖,๔๕๒.๘๒
รวม	**๔๓/๘๒**	**๓๕๒,๖๓๘,๐๒๔**	**๓๒๑,๕๖๔,๗๒๔**	**๒๐๑,๗๗๑,๔๕๐.๗๖**	**๖๒.๗๕**	**๑๑๙,๗๙๓,๒๗๓.๒๔**

๓.๒ เปรียบเทียบการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นจำนวนเงิน ๒,๒๖๔,๘๓๗,๐๐๐ บาท (สองพันสองร้อยหกสิบสี่ล้านแปดแสนสามหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน) **โดยเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑** โครงการตามร่างแผนยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ จำนวน ๕ ยุทธศาสตร์และแผนงานบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกัน

และปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) **เป็นจำนวนเงิน ๔๑๖,๑๐๙,๐๕๐ บาท** (สี่ร้อยสิบหกล้านหนึ่งแสนเก้าพันห้าสิบบาทถ้วน) **อนุมัติให้ดำเนินการ เป็นจำนวนเงิน ๔๑๐,๘๗๑,๕๗๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๗๔** ซึ่งมี**การเบิกจ่ายงบประมาณ รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๙๑,๗๕๒,๒๗๙.๕๕ บาท** (หนึ่งร้อยเก้าสิบเอ็ดล้านเจ็ดแสนห้าหมื่นสองพันสองร้อยเจ็ดสิบเก้าบาทห้าสิบห้าสตางค์) **คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๖๗** ของวงเงินอนุมัติ

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ **เป็นจำนวนเงิน ๘,๒๒๘,๔๐๙,๖๐๐ บาท** (แปดพันสองร้อยยี่สิบแปดล้านสี่แสนเก้าพันหกร้อยบาทถ้วน) **เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒** โครงการตามร่างแผนยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ จำนวน ๕ ยุทธศาสตร์ และแผนงานบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เป็นจำนวนเงิน ๓๕๒,๖๓๘,๐๒๔ บาท (สามร้อยห้าสิบสองล้านหกแสนสามหมื่นแปดพันยี่สิบสี่บาทถ้วน) **อนุมัติให้ดำเนินการเป็นจำนวนเงิน ๓๒๑,๕๖๔,๗๒๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๑๙** ซึ่งมี**การเบิกจ่ายรวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๒๐๑,๗๗๑,๔๕๐.๗๖ บาท** (สองร้อยหนึ่งล้านเจ็ดแสนเจ็ดหมื่นหนึ่งพันสี่ร้อยห้าสิบบาทเจ็ดสิบหกสตางค์) **คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๗๕** ของวงเงินอนุมัติ ตามตารางการเปรียบเทียบการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และแผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบการใช้จ่ายงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๑๕ เปรียบเทียบการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

การเปรียบเทียบการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๒

ยุทธศาสตร์	ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑			ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒		
	งบประมาณ (บาท)			งบประมาณ (บาท)		
	แผน (ตั้งไว้)	อนุมัติ	เบิกจ่าย	แผน (ตั้งไว้)	อนุมัติ	เบิกจ่าย
๑	๔๖,๒๓๔,๐๐๐	๕๑,๗๘๘,๖๒๐	๔๑,๘๘๐,๙๘๘.๗๑	๑๗,๑๓๑,๗๒๖	๑๗,๔๖๙,๔๗๖	๑๓,๑๕๔,๐๕๖.๒๐
๒	๕๓,๔๕๖,๖๐๐	๕๓,๔๕๖,๖๐๐	๒๔,๕๖๑,๗๘๗.๖๐	๔๒,๒๘๖,๙๒๐	๔๒,๒๘๖,๙๒๐	๒๘,๕๗๕,๑๔๓.๔๙
๓	๓๐๐,๖๙๕,๐๐๐	๓๐๐,๖๙๕,๐๐๐	๑๒๒,๗๐๑,๑๑๒.๔๑	๑๖๖,๓๔๒,๖๖๐	๑๖๖,๐๕๕,๑๖๐	๑๔๑,๒๓๖,๖๙๗.๘๙
๔	๑๑๖,๐๐๐	-	-	๑๑๖,๐๐๐	๑๑๖,๐๐๐	-
๕	๘,๖๘๔,๔๕๐	๔,๕๕๓,๔๕๐	๒,๔๒๗,๖๒๘.๐๐	๑๑๔,๕๔๓,๘๖๘	๘๓,๗๓๒,๔๖๘	๑๐,๖๘๗,๓๐๖.๐๐
แผนงานบูรณาการ	๖,๙๒๓,๐๐๐	๓๗๗,๙๐๐	๑๘๐,๗๖๒.๘๓	๑๒,๒๑๖,๘๕๐	๑๑,๙๐๔,๗๐๐	๘,๑๑๘,๒๔๗.๑๘
รวม	**๔๑๖,๑๐๙,๐๕๐**	**๔๑๐,๘๗๑,๕๗๐**	**๑๙๑,๗๕๒,๒๗๙.๕๕**	**๓๕๒,๖๓๘,๐๒๔**	**๓๒๑,๕๖๔,๗๒๔**	**๒๐๑,๗๗๑,๔๕๐.๗๖**
คิดเป็นร้อยละ	**๔๖.๖๗**			**๖๒.๗๕**		

แผนภูมิที่ ๑๑ เปรียบเทียบการใช้จ่ายงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

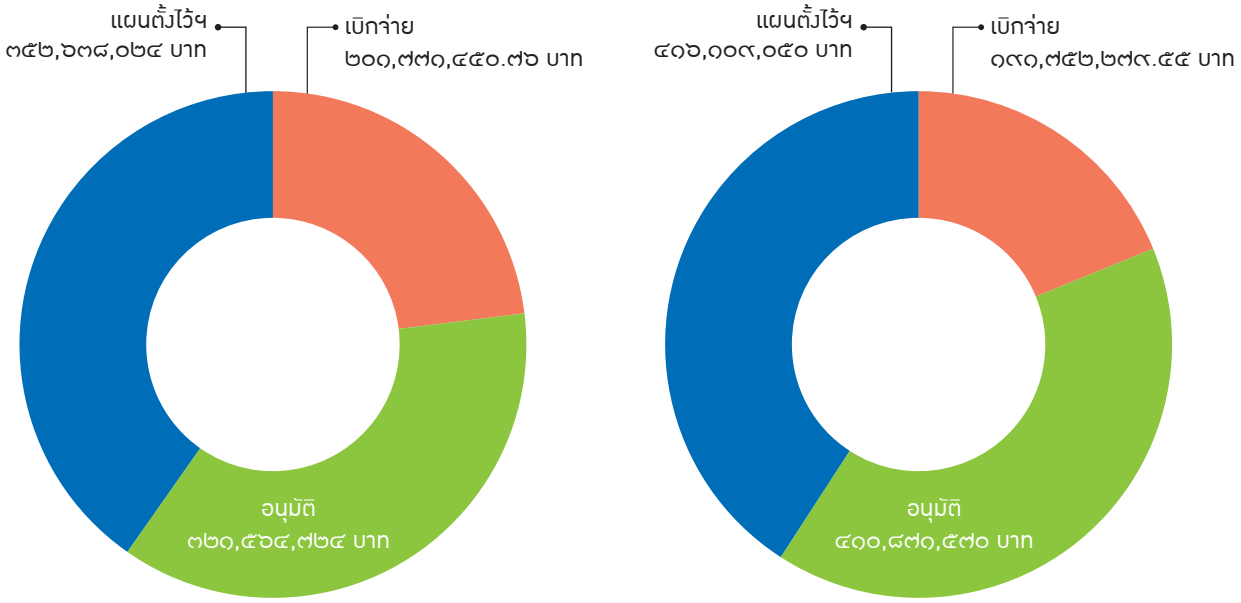

๓.๓ ปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

แผนปฏิบัติการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นแผนการดำเนินโครงการตามแผนยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐ แต่แผนปฏิบัติการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นแผนการดำเนินโครงการตามร่างแผนยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ซึ่งมียุทธศาสตร์ ๕ ยุทธศาสตร์เหมือนกัน แต่เป็นคนละยุทธศาสตร์กัน และแต่ละยุทธศาสตร์มีกลยุทธ์/แผนงาน โครงการ/กิจกรรม ที่แตกต่างกัน จึงไม่สามารถเปรียบเทียบผลการใช้จ่ายและผลการดำเนินงานได้โดยตรง ในที่นี้จึงขอเปรียบเทียบให้เห็นว่าการใช้จ่ายงบประมาณในภาพรวมของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ปีใดมีการเบิกจ่ายยุทธศาสตร์ใดมากน้อยอย่างไร ซึ่งปัญหาอุปสรรคสำหรับการในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ที่สำคัญ ยกตัวอย่าง เช่น บางโครงการ/กิจกรรม เนื่องจากกิจกรรมไม่สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ มีการดำเนินกิจกรรมอื่นที่สอดคล้องกัน หรือซ้ำซ้อนกัน คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงมีมติให้ยกเลิก/ชะลอการดำเนินการไว้ก่อน

ส่วนที่ ๓

ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญในการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ ๓ ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญในการปฏิบัติงาน

จากบริบทของกฎหมายทั้งกฎหมายรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๐ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ และกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้ให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการบ้านเมืองและการปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่สอดคล้องกับบริบทของไทย เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศ ให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างยั่งยืนตามเป้าหมายที่กำหนด โดยปลูกฝังให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมอย่างถูกต้อง ส่งเสริมให้นักการเมืองมีคุณภาพ เป็นคนดีมีคุณธรรม มีความรู้ความสามารถ เห็นประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวและของพรรคพวกเพื่อนพ้อง ตลอดจนเสริมสร้างพรรคการเมืองและสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มีนโยบาย แนวคิด และการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลสากล ไปจนถึงพัฒนาปรับปรุงระบบการเลือกตั้งให้มีประสิทธิภาพ สามารถจัดการเลือกตั้งได้อย่างสุจริตและเที่ยงธรรม มีกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและสร้างความสามัคคีปรองดอง จนสามารถคัดกรองคนดี คนเก่ง มีความรู้ความสามารถและกล้าตัดสินใจ เข้ามาบริหารประเทศให้มุ่งไปสู่การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงและสอดคล้องเหมาะสมกับสังคมไทย

ความท้าทายในการปฏิบัติงานหลัก คือ การบริหารจัดการการเลือกตั้ง ภายใต้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของรัฐธรรมนูญทำให้รูปแบบ วิธีการในการเลือกตั้งเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาในการเตรียมการและการปฏิบัติงานทั้งในช่วงก่อนการเลือกตั้ง (การเตรียมการเลือกตั้ง) จนถึงการประกาศผลการเลือกตั้ง และหลังการเลือกตั้ง ส่งผลให้เกิดสถานการณ์ที่สังคมและประชาชนขาดความเชื่อมั่นในการทำงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมไปถึงการไม่ได้รับความเชื่อถือไว้วางใจ จากพรรคการเมือง โดยนักการเมืองมีความหวาดระแวงการทำงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าทำงานไม่เป็นกลาง อาจเอนเอียงไปทางรัฐบาล แต่ในความเป็นจริงแล้วคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทำงานด้วยความสุจริต เที่ยงธรรม ทัศนคติดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการทำงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจำเป็นต้องดำเนินการรวบรวมและสรุปปัญหาอุปสรรค พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานที่สำคัญ เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

๑. การดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๗ กำหนดให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิก จำนวน ๒๐๐ คน ซึ่งมาจากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงาน หรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคม และเพื่อให้ได้บุคคลที่มีความหลากหลายของสังคม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงแบ่งกลุ่มผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาออกเป็น ๒๐ กลุ่ม และกำหนดให้มีการเลือกออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้ ๑) การเลือกในระดับอำเภอ ๒) การเลือกในระดับจังหวัด ๓) และการเลือกในระดับประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งในฐานะองค์กรที่เป็นกลไกสำคัญขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในการจัดให้มีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามที่กฎหมายบัญญัติ การควบคุมและดำเนินการจัดให้มีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาจึงได้มีการดำเนินการถอดบทเรียนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา เพื่อนำปัญหาอุปสรรค ข้อบกพร่องในกระบวนการการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาในประเด็นต่าง ๆ และจัดทำโครงการวิจัยประเมินผลการจัดให้มีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้องต่าง ๆ รวมถึงข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการจัดให้มีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติงานการเลือกตั้งในระดับจังหวัด ระดับอำเภอและระดับหน่วยเลือกตั้ง เพื่อติดตามผลการนำแผนปฏิบัติการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ไปสู่การปฏิบัติให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีรายละเอียดการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

การศึกษาวิจัยประเมินผลกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

โครงการวิจัยประเมินผลกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พุทธศักราช ๒๕๖๑ นั้นมุ่งเน้นศึกษาในประเด็นเรื่องการรับรู้และความเข้าใจ ความเชื่อมั่นและความพึงพอใจของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ ต่อกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา รวมถึงปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดต่าง ๆ ที่มีในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาล อันจะเป็นประโยชน์ในการวางแผน ดำเนินการและแก้ไขปรับปรุงกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาในครั้งต่อไป

■ สรุปปัญหาและอุปสรรค

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัด ในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา จำแนกเป็น ๒ มิติ ดังนี้

มิติแรก ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการรับรู้และความเข้าใจในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พบว่า โครงสร้างของรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีเจตนารมณ์หรือแนวคิด วิธีการ และกระบวนการต่างไปจากการเลือกตั้งแบบเดิม การแสดงบทบาทของสื่อมวลชนทำได้จำกัด และบุคลากรของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีระยะเวลาในการเตรียมการดำเนินการจำกัด

มิติที่สอง ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในความเชื่อมั่นและความพึงพอใจในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พบว่า ขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนส่วนใหญ่จึงขาดการยอมรับจากประชาชน ขาดความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนตามกระบวนการเพราะเป็นวิธีการใหม่ ขาดความพร้อมของอุปกรณ์ ระบบฐานข้อมูล ในพื้นที่บางแห่งมีทัศนคติเชิงลบต่อประเด็นงบประมาณจำนวนมาก ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ครอบคลุมมีระยะเวลาที่จำกัด ผู้ผ่านการคัดเลือกที่ผ่านการจับสลากขาดความน่าเชื่อถือ การขาดความเชื่อมั่นถึงความสุจริต ปัญหาการแบ่งกลุ่มผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาขาดความชัดเจน ขาดความเชื่อมั่นถึงคุณสมบัติของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา ปัญหาด้านคุณสมบัติองค์กรที่มีสิทธิเสนอชื่อผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา การสังเกตการณ์การเลือกโดยองค์การเอกชนตรวจสอบการเลือกตั้งดำเนินการได้ไม่ทั่วถึงครบถ้วนทุกจังหวัด และปัญหาค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ผู้สมัครจะต้องรับผิดชอบตลอดกระบวนการในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา

แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ การปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องและวิธีการดำเนินการในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบททางการเมืองแบบประชาธิปไตย โดยจำแนกออกเป็น ๒ มิติ ได้แก่ ข้อเสนอเชิงนโยบาย และข้อเสนอเชิงการบริหารจัดการ

ข้อเสนอเชิงนโยบาย ประกอบด้วยการปรับแก้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พุทธศักราช ๒๕๖๑ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พุทธศักราช ๒๕๖๑

ประการแรก การปรับแก้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาโดยตรงจากประชาชน มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาในระดับจังหวัดและระดับประเทศ กำหนดระยะเวลาให้เพียงพอต่อการประชาสัมพันธ์กระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา และการเปิดโอกาสให้สื่อมวลชนและประชาชนทราบถึงข้อมูลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา

ประการที่สอง การปรับแก้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พุทธศักราช ๒๕๖๑ ในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การเลือกตั้งกันเองภายในกลุ่มเดียวกันของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภามีสิทธิเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันไม่เกิน ๓ คน การขึ้นทะเบียนผู้ประสงค์สมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภาก่อนการสมัครสมาชิกวุฒิสภา ๒๔๐ วัน และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา

ประการที่สาม การปรับแก้ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พุทธศักราช ๒๕๖๑ ในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การเพิ่มวิธีการแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา และการปรับปรุงระเบียบกฎเกณฑ์ในการเบิกจ่ายงบประมาณให้คล่องตัว

ข้อเสนอเชิงการบริหารจัดการ ประกอบด้วยการเพิ่มช่องทางในการมีส่วนร่วมของประชาชน การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร อุปกรณ์ และระบบกลไกที่จำเป็นให้เพียงพอ และการจัดสรรงบประมาณและการยกระดับขีดความสามารถของศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยและการเลือกตั้งตำบล (ศส.ปชต.)

ประการแรก การเพิ่มช่องทางในการมีส่วนร่วมของประชาชนในช่วงดำเนินการในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์การเลือกตั้งและการเป็นคณะกรรมการในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาในระดับจังหวัดและระดับประเทศ

ประการที่สอง การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร อุปกรณ์ และระบบกลไกที่จำเป็นให้เพียงพอและการจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายของการดำเนินการในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ได้แก่ เอกสารข้อมูลผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.๑๘) กระดานแสดงผลการนับคะแนนที่มีขนาดเหมาะสม อุปกรณ์อำนวยความสะดวกแก่ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาที่เป็นผู้พิการ และระบบฐานข้อมูลผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา การจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง และการมอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจในการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการ

ประการที่สาม การยกระดับขีดความสามารถของศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยและการเลือกตั้งตำบล (ศส.ปชต.) ให้เป็นหน่วยงานกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความรู้และความเข้าใจในความสำคัญของสมาชิกวุฒิสภาในกระบวนการทางการเมือง

■ ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาล นำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะซึ่งมิใช่เป็นการเสนอเพื่อแก้ไขบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แต่เป็นข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและการพัฒนากระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาในครั้งต่อไปที่เป็นไปตามบททั่วไปของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พุทธศักราช ๒๕๖๑ โดยการนำเสนอข้อเสนอแนะจำแนกเป็น ๒ มิติ ได้แก่ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะเชิงการบริหารจัดการ ดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ประการแรก ควรแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้มีหลักการและวิธีการในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา เพื่อสร้างความโปร่งใส ความเป็นธรรม และความน่าเชื่อถือต่อกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่

๑) แก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาในประเด็นดังต่อไปนี้

๑.๑) ควรแก้ไขเกี่ยวกับวิธีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาให้มีความเชื่อมโยงกับประชาชนมากขึ้นโดยผ่านกระบวนการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน และการเลือกกันเองของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาตามกลุ่ม โดยแก้ไขมาตรา ๑๐๗ ที่กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภามีจำนวน ๒๐๐ คน มาจากการเลือกกันเองของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาให้เป็น มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนจังหวัดละ ๑ คน และที่เหลือมาจากการเลือกกันเองในแต่ละกลุ่มอาชีพ และอาจแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พุทธศักราช ๒๕๖๑ โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาให้สูงขึ้น รวมทั้งมีความเกี่ยวข้องและยึดโยงกับกลุ่มอาชีพที่ตนสมัครอย่างชัดเจน

๑.๒) ควรแก้ไขเกี่ยวกับการเลือกในระดับอำเภอ โดยมาตรา ๑๐๗ วรรคสาม กำหนดให้มีการเลือกในระดับอำเภอ จังหวัด และประเทศ แก้ไขเป็น การเลือกในระดับจังหวัดและระดับประเทศ เพื่อให้การใช้ระยะเวลาในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาเกิดประสิทธิภาพทั้งด้านระยะเวลา บุคลากร และงบประมาณ เพราะหากพิจารณากระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาล ปรากฏว่ามีเพียง ๑๙๗ อำเภอที่มีกระบวนการเลือกภายในกลุ่ม ขณะที่ ๕๒ อำเภอไม่มีผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา จึงไม่มีการเลือก และอีก ๖๗๙ อำเภอมีจำนวนผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาไม่ครบเกณฑ์จำนวน ๓ คน ส่งผลให้ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาจำนวนหนึ่งสามารถผ่านเข้าสู่การเลือกสมาชิกวุฒิสภาในระดับจังหวัดได้โดยไม่ต้องดำเนินการเลือก

๑.๓) ควรแก้ไขกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการเลือกสมาชิกวุฒิสภาเพื่อช่วยให้มีระยะเวลามากเพียงพอต่อการประชาสัมพันธ์ โดยมาตรา ๑๑๐ กำหนดให้เมื่ออายุของวุฒิสภาสิ้นสุดลง ให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาใหม่ตามมาตรา ๑๐๗ วรรคห้า โดยมาตรา ๑๐๗ วรรคห้า กำหนดให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภาให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและภายใน ๕ วันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกามีผลใช้บังคับให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวันเริ่มดำเนินการเพื่อเลือกไม่ช้ากว่าสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ซึ่งกำหนดเวลาดังกล่าวอาจไม่เพียงพอต่อการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนโดยทั่วไปได้รับทราบ ได้เข้าใจ หรือได้เข้าร่วม จึงควรแก้ไขเป็นให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวันเริ่มดำเนินการเพื่อเลือกไม่เกินกว่าหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ซึ่งจะเพียงพอต่อการดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่มีความสนใจในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาเข้าใจถึงหลักการและวิธีการไปพร้อมกับการกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในการสมัครเป็นผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาและการใช้สิทธิของประชาชนในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาในกรณีที่หากมีการแก้ไขวิธีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาให้มาจากการเลือกโดยตรงจากประชาชน

๒) แก้ไขพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พุทธศักราช ๒๕๖๑ ในประเด็นดังต่อไปนี้

๒.๑) ควรปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับหลักการและวิธีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลหรือนำเสนอข่าวสารข้อมูลของสื่อมวลชนเกี่ยวกับการดำเนินการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา โดยแก้ไขมาตรา ๑๘ ที่กำหนดห้ามมิให้คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่เปิดเผยรายชื่อผู้สมัครและจำนวนผู้สมัครในแต่ละกลุ่มจนกว่าจะพ้นระยะเวลารับสมัคร รวมทั้งห้ามมิให้เปิดเผยหรือทำด้วยประการใด ๆ ให้บุคคลอื่นซึ่งไม่มีหน้าที่ตรวจสอบล่วงรู้รายชื่อหรือจำนวนผู้สมัครในแต่ละกลุ่มจนกว่าจะพ้นระยะเวลารับสมัคร แก้ไขเป็นให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเพื่อให้สื่อมวลชนและประชาชนเกิดความตื่นตัว มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมีการแก้ไขวิธีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาให้มาจากการเลือกโดยตรงจากประชาชนก็จำเป็นต้องมีการเผยแพร่ข้อมูลในลักษณะเดียวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนใช้สิทธิในการเลือกตั้งและเมื่อพ้นระยะเวลารับสมัคร สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องดำเนินการเชิงรุกในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

๒.๒) ควรแก้ไขเกี่ยวกับวิธีการเลือกกันเองของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาตามบททั่วไป โดยมาตรา ๔๒ กำหนดให้วิธีการเลือกในระดับประเทศที่เป็นการเลือกไขว้กลุ่ม แก้ไขเป็นการเลือกกันเองภายในกลุ่ม เนื่องจากการเลือกไขว้กลุ่มไม่อาจป้องกันการสมยอมได้อย่างแท้จริงและผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาต่างกลุ่มจะไม่ทราบถึงความรู้ ความชำนาญ และความเหมาะสมของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาในกลุ่มอื่น ดังนั้น การเลือกกันเองในกลุ่มจึงมีความเหมาะสมโดยผู้ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันจะทราบถึงความรู้ความสามารถของผู้สมัครในกลุ่มนั้น การเลือกกันเองในกลุ่มจะทำให้ได้มาซึ่งผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่สมาชิกวุฒิสภา

๒.๓) ควรแก้ไขเกี่ยวกับจำนวนการเลือก โดยมาตรา ๔๐ (๓) และมาตรา ๔๑ (๓) กำหนดให้ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภามีสิทธิเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันได้ไม่เกินสองคน แก้ไขเป็นให้ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภามีสิทธิเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกันได้ไม่เกินสามคน เนื่องจากการเลือกไม่เกิน ๒ หมายเลข ทำให้สามารถคาดคะเนเกี่ยวกับการเลือกของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาแต่ละท่านได้จึงทำให้การลงคะแนนไม่เป็นความลับ และจำนวนการเลือก ๒ หมายเลขไม่เพียงพอต่อการเลือกผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสม ดังนั้นการแก้ไขให้ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาสามารถลงคะแนนเลือกได้ไม่เกิน ๓ คน โดยเลือกตนเอง ๑ หมายเลข และผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาท่านอื่นอีก ๒ หมายเลขจะเปิดโอกาสให้ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสามารถมีโอกาสได้รับการเลือกมากขึ้น

๒.๔) ควรพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา โดยแก้ไขมาตรา ๑๓ ให้มีการขึ้นทะเบียนผู้ประสงค์สมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภาก่อนการสมัครสมาชิกวุฒิสภาไม่น้อยกว่าสองปี เพื่อให้สามารถตรวจสอบคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และความสัมพันธ์กับกลุ่มวิชาชีพของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาแต่ละคน อันเป็นกระบวนการคัดกรองเบื้องต้น รวมทั้งอาจกำหนดให้ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาต้องผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ก่อนการสมัคร อาทิ การอบรม การทดสอบ การตรวจสอบความพร้อมอื่น ๆ เป็นต้น เพื่อขึ้นทะเบียนผู้มีสิทธิสมัครสมาชิกวุฒิสภาก่อนเข้าสู่กระบวนการเลือกหรือเลือกตั้ง เนื่องจากสมาชิกวุฒิสภาต้องปฏิบัติหน้าที่พิจารณากลั่นกรองกฎหมายย่อมจำเป็นต้องกำหนดวิธีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาให้ครอบคลุมแต่ละกลุ่มอาชีพที่มีศักยภาพ ความพร้อม และเข้าใจถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายแต่ละฉบับซึ่งเพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวให้บรรลุผลสำเร็จ อีกทั้งยังเป็นการแก้ไขปัญหากรณีที่คุณสมบัติของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาบางรายที่ขาดความชัดเจนหรือคลุมเครือไม่สัมพันธ์กับกลุ่มอาชีพที่สมัครสมาชิกวุฒิสภา

๒.๕) ควรเพิ่มช่องทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามตรวจสอบคุณลักษณะต้องห้ามและการกระทำอันเป็นความผิดตามกฎหมายของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา โดยแก้ไขเพิ่มเติม หมวด ๔ การควบคุมการเลือกให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม กล่าวคือ เมื่อพ้นระยะเวลารับสมัคร สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายชื่อจำนวนและคุณสมบัติของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและให้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะต้องห้ามและการกระทำอันเป็นความผิดตามกฎหมายของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อให้ดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

ประการที่สอง ควรแก้ไขระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งและระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นดังต่อไปนี้

๑) ควรเพิ่มวิธีการในการแนะนำตัวผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาให้เพียงพอต่อการใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาเลือกกันเองโดยผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา โดยแก้ไขระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พุทธศักราช ๒๕๖๑ ข้อ ๕๖ ที่กำหนดให้ก่อนการสมัครรับเลือกให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นสำหรับกรุงเทพมหานครหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เตรียมเอกสารการสมัครเพื่อมอบให้ผู้ประสงค์จะสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา และข้อ ๕๗ ให้ผู้สมัครในเขตอำเภอยื่นเอกสารและหลักฐานประกอบการสมัครด้วยตนเองต่อผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอ ณ สถานที่ที่ผู้อำนวยการการเลือกระดับอำเภอกำหนด ภายในระยะเวลาการรับสมัคร ในสองประเด็น กล่าวคือ ประเด็นการปรับปรุงแบบข้อมูลแนะนำตัวของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.๑๘) โดยแก้ไขปรับปรุงข้อ (๓) ประวัติการทำงานหรือประสบการณ์ในการทำงานที่สัมพันธ์กับกลุ่มที่สมัครสมาชิกวุฒิสภาให้ชัดเจนโดยแสดงถึงระยะเวลา บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ หน่วยงานที่ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาทำงานให้ละเอียด และข้อ (๔) เป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติงานของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาในการปฏิบัติหน้าที่วุฒิสภาตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ และประเด็นการเพิ่มช่องทางวิธีการเพื่อให้ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาได้มีโอกาสแนะนำตัวกับผู้สมัครท่านอื่น ๆ อาทิ ระบบฐานข้อมูลผู้สมัครทางอิเล็กทรอนิกส์ คลิปแนะนำตัว เวทีแนะนำตัว เป็นต้น เพื่อให้ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภามีข้อมูลเพียงพอที่จะสามารถเลือกผู้สมัครท่านอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งหากมีการแก้ไขวิธีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาให้มาจากการเลือกโดยตรงจากประชาชนก็จำเป็นต้องมีวิธีการในการแนะนำตัวผู้สมัครให้ประชาชนได้ทราบเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกสมาชิกวุฒิสภา โดยที่หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการสนับสนุนในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อมูลของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา

๒) ควรมีการปรับปรุงระเบียบกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณให้เกิดความสะดวกคล่องตัวสอดคล้องกับความเป็นจริงในทางปฏิบัติ โดยระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการใช้จ่ายเงินในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พุทธศักราช ๒๕๖๑ ข้อ ๒๖ กำหนดให้ในการปฏิบัติงานนอกเวลาทำการของประธานและกรรมการในคณะกรรมการระดับจังหวัด หรือระดับอำเภอแล้วแต่กรณี ผู้อำนวยการการเลือกและพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ประธานกรรมการระดับจังหวัดหรือประธานกรรมการระดับอำเภอเป็นผู้อนุมัติการปฏิบัติงานนอกเวลาทำการโดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการระดับจังหวัดหรือคณะกรรมการระดับอำเภอแล้วแต่กรณีนั้น เนื่องจากผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะประธานกรรมการระดับจังหวัด หรือนายอำเภอในฐานะประธานกรรมการระดับอำเภอมีภารกิจเป็นจำนวนมากจนทำให้เกิดความไม่สะดวกหรือมีความคล่องตัวในการขออนุมัติดำเนินการปฏิบัติงานนอกเวลาทำการซึ่งส่งผลต่อการดำเนินการขออนุมัติงบประมาณในการปฏิบัติงานนอกเวลาทำการ จึงควรแก้ไขให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติและสามารถควบคุมกำกับการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ข้อเสนอแนะเชิงการบริหารจัดการ

ประการแรก การส่งเสริมการรับรู้และความเข้าใจแก่ประชาชนถึงกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาให้มากขึ้น และการเพิ่มช่องทางวิธีการให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาได้โดยเฉพาะการสังเกตการณ์ในพื้นที่โดยรอบสถานที่เลือกในขั้นตอนการดำเนินการร่วมกับองค์การเอกชนตรวจสอบการเลือกตั้ง กล่าวคือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทั้งในส่วนกลางและส่วนจังหวัดควรสร้างการรับรู้และความเข้าใจแก่ประชาชนถึงกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา โดยดำเนินการสร้างความร่วมมือกับสื่อมวลชนทุกแขนงในการประชาสัมพันธ์ถึงกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาในแต่ละขั้นตอน อาทิ หลักการและวิธีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา การประกาศรับสมัครสมาชิกวุฒิสภา การเลือกทั้งในระดับจังหวัดและประเทศ เป็นต้น เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนให้ความสำคัญและตระหนักถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วมในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พร้อมทั้งสร้างแรงจูงใจต่อประชาชนผู้ที่มีความสนใจให้ลงสมัครสมาชิกวุฒิสภา โดยในช่วงก่อนการดำเนินการเลือกหรือเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาในอนาคตควรจะต้องมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบ หลากหลายช่องทาง และต่อเนื่อง โดยเฉพาะการใช้กลไกผู้นำชุมชนและเครือข่ายชุมชนไปพร้อมกับการอาศัยศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยและการเลือกตั้งตำบล (ศส.ปชต.) ให้เป็นกลไกในการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ในชุมชนและสังคมเพื่อกระตุ้นจิตสำนึกของประชาชนให้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของสมาชิกวุฒิสภาซึ่งเป็นสถาบันที่สำคัญทางการเมือง

นอกจากนี้ในการเพิ่มช่องทางวิธีการให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาได้โดยเฉพาะการสังเกตการณ์โดยรอบสถานที่เลือกในขั้นตอนการดำเนินการร่วมกับองค์การเอกชนตรวจสอบการเลือกตั้ง จะเป็นการส่งเสริมการทำงานแบบบูรณาการช่วยลดปัญหาการสังเกตการณ์ขององค์การเอกชนตรวจสอบการเลือกตั้งที่กระทำได้ไม่ทั่วถึงครบถ้วนทุกจังหวัด เนื่องจาก บางจังหวัดไม่มีองค์การเอกชนตรวจสอบการเลือกตั้ง อีกทั้งควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในฐานะการเป็นคณะกรรมการการเลือกระดับต่าง ๆ นอกเหนือจากการแต่งตั้งผู้แทนจากส่วนราชการในอำเภอและจังหวัด

ประการที่สอง การเตรียมความพร้อมให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาอย่างต่อเนื่อง การเตรียมความพร้อมในด้านอุปกรณ์ในการดำเนินการให้เพียงพอ และการจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับการดำเนินการ กล่าวคือ การเตรียมความพร้อมให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องนั้น ฝ่ายผู้ดำเนินการในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาซึ่งมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจริง ควรจัดประชุมร่วมเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานในขั้นตอนของกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาที่สอดคล้องกับความเป็นจริงเป็นระยะ ๆ ก่อนเริ่มดำเนินการในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา อาทิ การจัดทำรายละเอียดในเอกสารข้อมูลผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.๑๘) ซึ่งไม่ควรปรากฏให้เห็นถึงหมายเลขโทรศัพท์ของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาที่ผ่านเข้ารอบต่าง ๆ จนนำไปสู่การติดต่อแลกเปลี่ยนผลประโยชน์เพื่อให้เกิดการสมยอม และการทบทวนหรือซักซ้อมความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติของผู้ดำเนินการทุกระดับเพื่อให้เกิดความชัดเจนและสามารถแก้ไขปัญหาในขณะดำเนินการจริงได้ โดยเฉพาะกลุ่มผู้ดำเนินการที่มิใช่บุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนวิธีการกระบวนการที่ยังไม่ชัดเจนเพียงพอเนื่องจากเป็นวิธีการใหม่

นอกจากนี้การเตรียมความพร้อมในด้านอุปกรณ์ในการดำเนินการให้เพียงพอ ฝ่ายผู้ดำเนินการในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาจำเป็นต้องจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินการให้ครบถ้วน เพียงพอและพร้อมในการดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสื่อสาร ระบบฐานข้อมูล ระบบสารสนเทศให้มีเสถียรภาพรองรับการใช้งานในช่วงการรับสมัครและการดำเนินการเลือกในระยะเวลาจำกัด

อีกทั้งในการดำเนินกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาระดับจังหวัดควรจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสม กล่าวคือ ภายใต้การควบคุมและกำกับการใช้จ่ายโดยผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นผู้อำนวยการการเลือกระดับจังหวัด โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณตามหมวดต่าง ๆ ที่ยืดหยุ่นและเพียงพอต่อการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ กล่าวคือ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ การประชาสัมพันธ์ การแก้ไขปัญหาการเบิกจ่ายงบประมาณที่ล่าช้าจากส่วนกลาง การลดความซ้ำซ้อนเชิงอำนาจระหว่างผู้บริหารระดับสูงของการปกครองส่วนภูมิภาคในสังกัดกระทรวงมหาดไทยและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมไปถึงการส่งเอกสารล่าช้า และมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนถึงเอกสารเบิกจ่ายระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาในระดับอำเภอกับจังหวัด อาทิ

การจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับการเช่าสถานที่ที่มีขนาดพื้นที่ดำเนินการในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาในระดับจังหวัด เนื่องจากพื้นที่ดำเนินการในระดับจังหวัดมักอาศัยสถานที่ราชการซึ่งไม่มีค่าใช้จ่ายในการเช่าสถานที่ แต่สถานที่ราชการมีข้อจำกัดในแง่ความคับแคบและไม่เพียงพอต่อการรองรับผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาที่มีจำนวนมากได้ รวมถึงการรองรับกิจกรรมการเลือกของกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ได้ ดังนั้น หลายจังหวัดอาจจำเป็นต้องเช่าสถานที่ที่มีความเหมาะสมทั้งในแง่การใช้พื้นที่ การเดินทาง และความปลอดภัย กับการดำเนินกิจกรรมในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาในระดับจังหวัด

ประการที่สาม การยกระดับขีดความสามารถของศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยและการเลือกตั้งตำบล (ศส.ปชต.) ให้เป็นหน่วยงานให้ความรู้ในกระบวนการทางการเมืองของไทย อาทิ สถาบันทางการเมือง กระบวนการการเลือกตั้ง บทบาทและหน้าที่ของประชาชน การมีส่วนร่วมทางการเมืองในลักษณะต่าง ๆ โดยจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมเพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตลอดเวลาไม่ใช่เฉพาะเพียงในช่วงที่มีการเลือกตั้งในระดับต่าง ๆ เท่านั้น ซึ่งถือเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเกิดความตระหนักถึงบทบาท หน้าที่ และความสำคัญของตนเองกับระบบการเมืองในระบอบประชาธิปไตยตลอดเวลา ซึ่งย่อมทำให้ประชาชนบางส่วนเข้าใจถึงความสำคัญของการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในฐานะผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาในอนาคตขึ้นได้

๒. การจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒

สืบเนื่องจากในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ผ่านมาสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง พบว่าการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ครั้งแรกภายใต้กฎหมายใหม่ ประสบกับปัญหา อุปสรรค ที่ส่งผลให้เกิดข้อบกพร่องในกระบวนการเลือกตั้งหลายประเด็น ทั้งกรณีที่มีสาเหตุจากกฎหมาย ระเบียบ แนวทางปฏิบัติ ตลอดจนเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งในแต่ละระดับและผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานถอดบทเรียนการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยได้มีการประชุมหารือร่วมกัน และเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามความเห็นและมติในการประชุมครั้งที่ ๑๑๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการจัดประชุมสัมมนาถอดบทเรียนการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒ ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ทั้ง ๗๗ จังหวัด และข้อมูลจากการวิจัยประเมินผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ สรุปเป็นประเด็นปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

๒.๑ การถอดบทเรียนจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒

■ สรุปปัญหาและอุปสรรค

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการระดมความคิดเห็น ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในกระบวนการจัดการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒ จากเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งในทุกระดับ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง การควบคุมและดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะมีขึ้นในครั้งต่อไปในอนาคต โดยสรุปปัญหาจากการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ในประเด็นข้อขัดข้องที่สำคัญต่าง ๆ ดังนี้

แผนภูมิที่ ๑๒ ปัญหาจากการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒

ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ จากการถอดบทเรียนการจัดการเลือกตั้งฯ

การบริหารจัดการเลือกตั้ง

การแบ่งเขต

- ไม่เหมาะสม
- มีการเปลี่ยนแปลง ประชาชนสับสน
- ไม่มีการประชาสัมพันธ์

การรับสมัครเลือกตั้ง

- แต่ละเขตมีที่เดียว ไม่เหมาะสม รอนาน
- ระยะเวลาประชาสัมพันธ์กระชั้นชิด
- โปรแกรมรับสมัครไม่เสถียร
- การซักซ้อมแนวทางการปฏิบัติการรับสมัครไม่ชัดเจน
- การส่งข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยตรวจได้รับผลล่าช้า
- ระบบฐานข้อมูลสมาชิกพรรคการเมืองไม่เป็นปัจจุบัน
- เพิ่มภาระให้ ผอ.เขต ต้องไปร้องต่อศาล
- ขาดความชัดเจนในเรื่องการตรวจคุณสมบัติผู้สมัคร

การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

- ขาดการประชาสัมพันธ์เรื่องระยะเวลาเพิ่มชื่อ/ถอนชื่อ
- ตัวหนังสือไม่ชัดเจน (หมึกจาง)
- มีความผิดพลาดของข้อมูลจำนวนมาก
- กระดาษบางฉีกขาดง่าย
- สำนักทะเบียนกลางเปิดระบบให้สำนักทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่นล่าช้า
- ช่องระหว่างบรรทัดเล็ก เซ็นชื่อผิดพลาด
- สับสนระหว่างชุดปิดประกาศกับชุดหมายเหตุลงคะแนน ข้อมูลผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่เป็นปัจจุบัน

การเลือกตั้งล่วงหน้า

✶ **นอกเขต**

- การลงทะเบียนสับสนระหว่างนอกเขต/ในเขต
- ขาดการประชาสัมพันธ์เรื่องสถานที่ลงคะแนน
- สถานที่ลงคะแนนคับแคบไม่รองรับคนจำนวนมาก
- ระยะเวลาการลงคะแนนนานเกินไป
- กปน. น้อย ไม่เหมาะสมกับปริมาณงาน และจำนวนคนมาใช้สิทธิ
- ขั้นตอนยุ่งยากกว่าหน่วยปกติ
- งบประมาณในการบริหารจัดการน้อย ไม่เพียงพอ

✶ **ในเขต**

- ไม่คุ้มค่าในการบริหารจัดการ เนื่องจากมีคนมาใช้สิทธิน้อย
- การลงทะเบียนมีข้อจำกัดมากเกินไป ทำให้ผู้มีความจำเป็นไม่สามารถลงทะเบียนใช้สิทธิเลือกตั้งได้

บัตรเลือกตั้ง

✶ **รูปแบบ**

- ขนาดเล็ก ข้อมูลมาก ประชาชาชนกาผิดพลาด
- บัตรแต่ละเขตไม่เหมือนกัน สับสน จ่ายบัตรผิด

✶ **การจัดสรร/ขนส่ง**

- บัตรล่วงหน้าจัดสรรมาก สิ้นเปลือง
- ขนส่งหลายรอบ/ล่าช้า/ไม่เป็นไปตามกำหนดการที่แจ้ง

✶ **การเก็บรักษา**

- กกต. เขต ไม่มีสถานที่เก็บรักษา
- ไม่มีการกำหนดที่เก็บรักษาบัตรให้ชัดเจน กรณีที่ กปน. รับบัตรไปแล้ว

ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ จากการถอดบทเรียนการจัดการเลือกตั้งฯ (ต่อ)

การบริหารจัดการเลือกตั้ง (ต่อ)

การกำหนดหน่วยเลือกตั้งและเลือกตั้ง

- ★ **จำนวนผู้มีสิทธิ**
  - ๑,๐๐๐ คน/หน่วย มากเกินไป
  - บริหารจัดการยาก
- ★ **ที่ลงคะแนน**
  - ห่างไกลชุมชน ไม่สะดวก
  - หน่วยเลือกตั้งอยู่ติดกัน ประชาชนสับสน
  - บางหน่วยสถานที่ไม่เหมาะสมอยู่ริมถนน ไม่ปลอดภัย
  - แนวทางกำหนดที่เลือกตั้งไม่ชัดเจน สำนักทะเบียนสับสน
  - กรณีใช้เต็นท์จัดสรร ๑ เต็นท์ไม่เพียงพอ
- ★ **หน่วยในพื้นที่พิเศษ**
  - กำหนดไม่เหมาะสม ควรสำรวจพื้นที่จริงก่อนกำหนด
  - จำนวนน้อย ไม่เพียงพอกับข้อเท็จจริง

การรวมคะแนนและประกาศผลนับคะแนน

- ★ **โปรแกรมที่ใช้ในการรวมคะแนนไม่เสถียร**
  - แก้ไขข้อมูลได้ยาก
  - ข้อมูลไม่เที่ยงตรง
  - โปรแกรมมีความยุ่งยากซับซ้อน
- ★ **มีการแยกระบบการรายงานผลนับคะแนนอย่างไม่เป็นทางการเป็นทางการ**
  - เป็นการทำงานซ้ำซ้อน
  - ทำให้เกิดความสับสน
- ★ **ไม่สามารถนำระบบการรายงานผล Rapid Report มาใช้ในการประกาศผลคะแนนอย่างเป็นทางการได้**

บุคลากรการเลือกตั้ง

ปัญหาบุคลากรการเลือกตั้งในแต่ระดับ

- ★ **กกต.เขต ผอ.เขต**
  - จำนวน ๓ คนน้อยเกินไป
  - ค่าตอบแทนน้อย
  - ระยะเวลาสั้นเกินไป (๒ เดือน)
  - ที่มาไม่หลากหลาย
- ★ **อนุกรรมการประจำเขต**
  - จำนวนน้อยเกินไป
- ★ **ผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงาน**
  - มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน
  - การแต่งตั้งล่าช้าระยะเวลากระชั้นชิดเกินไป
  - การจัดสรรไม่ชัดเจนและไม่เป็นธรรม
- ★ **กปน.**
  - จำนวน ๕ คน น้อยเกินไป
  - ระยะเวลาอบรมสั้น
  - การแต่งตั้งไม่เหมาะสม
  - ไม่เป็นกลาง
  - ไม่ผ่านการอบรม
  - บางคนสูงอายุไม่คล่องตัว
  - ขาด ผจ.ปน.ที่เป็นข้าราชการ
- ★ **รปภ.**
  - อัตรากำลังมีน้อย
  - มีปัญหาเรื่องการบังคับบัญชาเพราะเป็นตำรวจ มีการสั่งงานซ้ำซ้อนไม่สามารถช่วยเหลือการปฏิบัติงานของ กปน.ได้
  - คณะทำงานรวมคะแนนมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน
  - ขาดความรู้ประสบการณ์ขาดทักษะในการทำงาน
- ★ **กนค.**
  - คู่มือไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน
  - การจัดอบรมล่าช้าทำให้ไม่มีเวลาศึกษาข้อมูล
  - เนื้อหาของข้อมูลไม่ชัดเจน
- ★ **การจัดอบรม**
  - การสั่งการและการแจ้งงบประมาณล่าช้า
  - อบรมแต่ละรุ่นมีจำนวนมากเกินไป
  - ระยะเวลาในการอบรมน้อย
  - คู่มือวิทยากรมีการอ้างกฎหมายผิด
  - วิทยากรไม่มีความรู้ ไม่แม่นเรื่องระเบียบ
- ★ **งบประมาณในการบริหารจัดการน้อย**

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์

★ การประชาสัมพันธ์

- รด.จิตอาสาประสานงานได้ยากเนื่องจากเป็นช่วงปิดภาคเรียน
- ขาดความชัดเจนในการใช้จ่ายงบประมาณ
- ไม่มีแนวทางที่ชัดเจนในการปฏิบัติ
- แผ่นพับโปสเตอร์ใบปลิวมีความล่าช้าและสิ้นเปลืองงบประมาณใช้ประโยชน์น้อย
- สื่อประชาสัมพันธ์แต่ละแบบจัดส่งให้ล่าช้าและจัดส่งให้พร้อมกันทำให้แจกจ่ายไม่ทันการณ์

★ การสนับสนุนการหาเสียง

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกาศสถานที่หาเสียงล่าช้าไม่มีความชัดเจน
- ผู้สมัครสับสนในการนำป้ายหาเสียงติดตั้ง
- การส่งเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครล่าช้า

ปัญหาการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ จากการถอดบทเรียนการจัดการเลือกตั้งฯ (ต่อ)

การบริหารงบประมาณและจัดหาวัสดุอุปกรณ์

✶ ความพอเพียง

- งบประมาณไม่เพียงพอ
  - บางรายการที่จำเป็นไม่ได้รับการจัดสรร
  - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มวันรับสมัคร
  - ค่าสาธารณูปโภคในที่เลือกตั้งสำนักงานเขต
- ค่าตอบแทน กกต.เขต กปน.ไม่เหมาะสม
- งบประชาสัมพันธ์ไม่จัดสรรให้ กกต.เขต

✶ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์

- วิธีการจัดหาล่าช้า
- งบประมาณที่จัดสรรให้ไม่เพียงพอ
- อนุเขตไม่มีอำนาจในการจัดซื้อจัดจ้างไม่คล่องตัว
- ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างไม่คล่องตัว
- ป้ายติดประกาศ ราคา ๖๐๐ บาทไม่สามารถหาผู้รับจ้างได้
- การจัดส่งพัสดุประจำหน่วยล่าช้าไม่ครบถ้วน

✶ การเบิกจ่าย

- การแจ้งกรอกงบประมาณและโอนเงินล่าช้า
- ไม่มีการมอบอำนาจให้อำเภอดำเนินการ
- ระเบียบหนังสือสั่งการข้ามีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา
- ระยะเวลาการจัดสรรงบประมาณกระชั้นชิดไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน
- การจัดสรรงบประมาณทยอยทีละรายการวางแผนการบริหารงบประมาณยาก
- ขั้นตอนการเบิกจ่ายยุ่งยาก
  - ระเบียบไม่ชัดเจนทำให้สับสน
  - การจัดซื้อจัดจ้างไม่คล่องตัว

การอำนวยความยุติธรรม การหาข่าว

- ไม่มีงบประมาณสำหรับแหล่งข่าวสำคัญอย่างต่อเนื่อง
- แหล่งข่าวไม่กล้าเปิดเผยข้อมูลที่เป็นจริงทั้งหมดเพราะเกรงกลัวอิทธิพลและห่วงความปลอดภัย
- บุคลากรที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งให้เป็นชุดปฏิบัติการหาข่าวไม่เพียงพอ
- ไม่มีผู้ประสานงานในพื้นที่
- ไม่มีเครื่องมือและอุปกรณ์ในการหาข่าวที่ทันสมัย

ผู้ตรวจการเลือกตั้ง

- บางคนไม่มีความเชี่ยวชาญหรือชำนาญในกฎหมายเลือกตั้งฉบับใหม่
- ค่าใช้จ่ายเงินค่าตอบแทนสูง
- ไม่สามารถนำรายงานของผู้ตรวจการเลือกตั้งมาใช้ในการจับทุจริตการเลือกตั้งได้
- บางคนไม่รู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง

■ ข้อเสนอแนะ

๑. มาตรการในการดำเนินการระยะสั้น เสนอให้มีการแก้ไขปรับปรุงกระบวนการทำงานโดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้แก่

๑.๑ การประชาสัมพันธ์ ให้ส่วนงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดเวลา และแผนการประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจนว่า แต่ละช่วงเวลาจะประชาสัมพันธ์เรื่องอะไร ใช้สื่อประชาสัมพันธ์แบบไหน สื่อบุคคลหรือสื่ออื่น ๆ ปรับปรุงรูปแบบและช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้ทันสมัย โดยปรับการใช้สื่อโซเชียลให้มากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล และในการประชาสัมพันธ์ควรเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการซื้อสิทธิขายเสียง และการต่อต้านการทุจริตการเลือกตั้งให้มากขึ้น

๑.๒ การจัดอบรมกรรมการประจำหน่วย (กปน.) ให้ส่วนงานที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงหลักสูตรการอบรมให้เข้มข้น โดยให้เพิ่มระยะเวลาในการอบรมจากเดิม ๓ ชั่วโมง เป็นไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง โดย ๓ ชั่วโมงแรกเป็นการอบรมในเนื้อหาสาระเกี่ยวกับกฎหมาย และระเบียบที่ กปน. ต้องรู้ และ ๓ ชั่วโมงต่อไปให้เน้นฝึกปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยจัดทำเป็นคลิปอินโฟกราฟฟิคเกี่ยวกับการลงคะแนนในหน่วยพร้อมทั้งปัญหาและยกกรณีศึกษาในจุดที่สำคัญและพบข้อผิดพลาดบ่อย ๆ ส่งให้ กปน. ทางโทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อให้ กปน. สามารถเปิดดูได้ตลอดเวลา และควรกำหนดจำนวนผู้เข้ารับการอบรมไม่ควรเกินรุ่นละ ๑๐๐ คน โดยเพิ่มจำนวนวิทยากรมากขึ้น อีกทั้ง ควรสร้างและขยายเครือข่าย กปน. มืออาชีพอย่างต่อเนื่อง

๑.๓ การสืบสวนไต่สวนหาข่าว ให้จัดตั้ง และรักษาแหล่งข่าว โดยให้มีการจัดกิจกรรมต่อเนื่อง แม้ในช่วงไม่มีการเลือกตั้ง และควรปรับกระบวนการทำสำนวน การจัดทำคำวินิจฉัย โดยให้ปกปิดชื่อของพยาน รวมทั้งแหล่งข่าวให้รอบคอบรัดกุม และควรเร่งจัดทำข้อตกลงกับหน่วยงานการข่าว เพื่อประสานความร่วมมือในการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง สำหรับคณะอนุกรรมการสืบสวนควรลดจำนวนพนักงานสืบสวนที่มาจากตำรวจในพื้นที่ และให้พนักงานสืบสวนและไต่สวนของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นคณะอนุกรรมการได้มากกว่า ๑ คณะ หากจังหวัดใดมีพนักงานสืบสวนและไต่สวนไม่เพียงพอ ให้แต่งตั้งพนักงานสืบสวนและไต่สวนจากส่วนกลาง หรือจังหวัดใกล้เคียง

๑.๔ การปรับปรุงระบบฐานข้อมูลสมาชิกพรรคการเมือง และการประชุมชี้แจงพรรคการเมือง ให้ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลสมาชิกพรรคการเมืองให้เป็นปัจจุบัน เพื่อให้พรรคการเมืองและส่วนงานที่เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ตลอดเวลา และควรจัดประชุมชี้แจงพรรคการเมือง เพื่อทำความเข้าใจแก่สมาชิกที่จะส่งเข้าสมัครให้มีความรู้ความเข้าใจในทุกเรื่องให้ถูกต้องครบถ้วนตั้งแต่ขั้นตอน วิธีการ ข้อห้าม และข้อจำกัดในการหาเสียง

๑.๕ การรับสมัครเลือกตั้ง ให้ส่วนงานที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงและพัฒนาโปรแกรมการรับสมัครให้ใช้งานได้ง่ายและเอื้อต่อการใช้งานในทุกมิติและทันต่อเวลา โดยให้ส่วนงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลจากโปรแกรมไปใช้ประโยชน์ได้ เช่น การจัดทำป้ายไวนิลแนะนำตัวผู้สมัคร การจัดทำเอกสารแนะนำตัวผู้สมัคร หนังสือแจ้งเจ้าบ้าน รวมทั้งทำความตกลงกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อเชื่อมโยงข้อมูล

๑.๖ การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ประสานงานกับสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง จัดประชุมเพื่อหารือร่วมกันระหว่างสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครองกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อหาแนวทางแก้ไขในการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ทั้งขนาด รูปแบบ ช่องว่างระหว่างบรรทัด ความชัดเจนของหมึกพิมพ์ กระดาษ และความรอบคอบในการตรวจสอบความถูกต้องเพื่อให้ได้ข้อสรุปร่วมกันในการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ให้เกิดความผิดพลาด หรือให้มีข้อผิดพลาดน้อยที่สุด

๑.๗ การแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ยึดแนวทางตามกฎหมายและระเบียบโดยคำนึงถึงรูปแบบการแบ่งเขตที่ได้รับฟังความเห็นจากประชาชนในพื้นที่และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเสนอมาเป็นสำคัญ แต่หากคณะกรรมการการเลือกตั้งมีความเห็นที่แตกต่างจากรูปแบบที่เสนอมาเห็นควรนำกลับไปรับฟังความเห็นของประชาชนอีกครั้งเพื่อป้องกันการร้องเรียน

๑.๘ การกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งกลาง การประสานงานกับสำนักบริหารการทะเบียนจัดให้มีการหารือร่วมกันเพื่อกำหนดหน่วยเลือกตั้ง โดยหน่วยในบริเวณเดียวกัน/ใกล้เคียงกัน ต้องมีระยะห่างระหว่างหน่วยพอสมควร และควรมีสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นชัดเจนว่าเป็นคนละหน่วยกัน

๑.๙ การรายงานผลการนับคะแนนเลือกตั้ง การรายงานผลการเลือกตั้ง ไม่ควรเร่งรัดและให้เวลากับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดในการตรวจสอบความถูกต้องก่อนรายงานผลอย่างเป็นทางการ เพื่อให้เกิดความรอบคอบและถูกต้อง ป้องกันการร้องเรียนในภายหลัง

๑.๑๐ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานพร้อมทั้งอบรมแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้ตรวจการทราบหน้าที่และการปฏิบัติงานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และให้มีการประเมินผลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๑.๑๑ การบริหารงบประมาณ ให้ส่วนงานที่รับผิดชอบแต่ละกิจกรรมที่ต้องจัดสรรเงินให้ส่วนจังหวัดดำเนินการ ตรวจสอบข้อมูลให้รอบคอบครบถ้วน และเร่งดำเนินการจัดทำข้อมูลรายละเอียดพร้อมทั้งกรอบงบประมาณให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อส่งให้ส่วนงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดสรรงบประมาณ

ให้จังหวัด และควรจัดทำค่าใช้จ่ายต่อหน่วยเลือกตั้งให้เป็นมาตรฐานเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการจัดสรรสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างให้แต่ละส่วนงานเตรียมความพร้อมในการจัดทำแผนการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องใช้ในการเลือกตั้งไว้ล่วงหน้า และหากมีวัสดุอุปกรณ์รายการใดไม่สามารถจัดหาไว้ล่วงหน้าได้ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทำความตกลงกับกรมบัญชีกลางเพื่อกำหนดระเบียบเป็นการเฉพาะเพื่อให้เกิดความคล่องตัว

๒. มาตรการระยะปานกลาง เสนอให้มีการแก้ไขปรับปรุงระเบียบ ได้แก่

๒.๑ การจัดทำบัญชีรายชื่อ เสนอให้แก้ไขปรับปรุงระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๗๑ และแบบพิมพ์ท้ายระเบียบ (ส.ส. ๑/๓) โดยให้มีข้อมูลหมายเลขบัตรของผู้แสดงตน และควรเพิ่มข้อความหมายเลขชุดในบัญชีรายชื่อ เพื่อป้องกันความสับสนระหว่างชุดปิดประกาศกับชุดหมายเหตุลงคะแนน

๒.๒ การรายงานผลอย่างไม่เป็นทางการ เสนอให้แก้ไขปรับปรุงระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๖๘ และ ๑๖๙ โดยให้ยกเลิกการรายงานผลอย่างไม่เป็นทางการ หรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่นเป็นผู้ดำเนินการแทน

๒.๓ การแต่งตั้งคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง สำรอง เสนอให้แก้ไขปรับปรุงระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๖ วรรคสี่ โดยให้ยกเลิกคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งสำรอง และให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งสามารถแต่งตั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งทดแทนได้ในวันเลือกตั้ง

๒.๔ การดำเนินการนับคะแนนบัตรเลือกตั้งในเขตและนอกเขต เสนอให้แก้ไขปรับปรุงระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๙๙ และ ๒๐๐ โดยให้มีการคัดแยกบัตรเลือกตั้งก่อนการปิดลงคะแนนในหน่วยปกติ แต่ให้มีการนับคะแนนพร้อมหน่วยปกติ

๒.๒ การศึกษาวิจัยประเมินผลการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๑. สรุปผลการศึกษา

๑.๑ ระบบเลือกตั้งกับผลที่มีต่อประชาชน พรรคการเมือง และองค์กรที่มีหน้าที่จัดการเลือกตั้ง จากตัวแปรสำคัญของระบบเลือกตั้ง มีตัวแปรสำคัญ ๓ ประการ ได้แก่ สูตรการเลือกตั้งที่ใช้โครงสร้างบัตรเลือกตั้งและขนาดของเขตเลือกตั้ง ซึ่งระบบเลือกตั้งแบบจัดสรรปันส่วนผสม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มีผลต่อตัวแปรดังกล่าวนี้และตัวแปรสำคัญทั้ง ๓ ประการ ได้สร้างผลกระทบต่อพรรคการเมือง นักการเมือง และประชาชน

๑.๒ กระบวนการจัดการเลือกตั้ง มีปัญหา โดยส่งผลกระทบต่อประชาชน ผลกระทบต่อพรรคการเมืองและนักการเมือง ผลกระทบต่อองค์กรและบุคคลที่มีหน้าที่ในกระบวนการจัดการเลือกตั้ง

๑.๓ ความเชื่อมั่นหรือความพึงพอใจของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ความเชื่อมั่นหรือความพึงพอใจของประชาชน พบว่าประชาชนส่วนมากมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง เขตเลือกตั้ง แต่ไม่พอใจการทำงานในภาพรวมขององค์กรผู้มีหน้าที่ในการจัดการเลือกตั้ง

๒. สรุปผลการวิเคราะห์ผลการศึกษา

ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการศึกษาแล้วพบปัญหาของการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ และสาเหตุของปัญหา สรุปได้ดังนี้

๒.๑ ปัญหาของระบบเลือกตั้ง “จัดสรรปันส่วนผสม” ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๒.๑.๑ ปัญหาการตีความวิธีการคำนวณจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๒.๑.๒ ประชาชนไม่สามารถเลือกผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อเป็นคนละพรรคได้

๒.๑.๓ เกิดความขัดแย้งภายในพรรคการเมือง

๒.๑.๔ ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตมีเป็นจำนวนมาก

๒.๑.๕ ปัญหาผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้งพรรคเดียวกันแต่ต่างหมายเลขกัน

๒.๑.๖ มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและพรรคเล็กจำนวนมาก

๒.๑.๗ ปัญหาการซื้อเสียงที่กลับมามีบทบาท

๒.๒ ปัญหาเรื่องกระบวนการจัดการเลือกตั้ง

๒.๒.๑ ปัญหาเรื่องบัตรเลือกตั้ง

๒.๒.๒ ปัญหาเรื่องการแบ่งเขตเลือกตั้ง

๒.๒.๓ ปัญหาที่เกิดจากการขยายระยะเวลาการใช้สิทธิเลือกตั้ง

๒.๒.๔ ปัญหาที่เกิดในการจัดการเลือกตั้งล่วงหน้า

๒.๒.๕ ปัญหาเรื่องการรายงานผลการเลือกตั้งอย่างไม่เป็นทางการ (Rapid Report)

๒.๓. ปัญหาเรื่องโครงสร้างและบุคลากรในการจัดการเลือกตั้งและการตรวจสอบการเลือกตั้ง

๒.๓.๑ การยกเลิกคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด และให้มีผู้ตรวจการเลือกตั้ง

๒.๓.๒ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยเลือกตั้งและเขตเลือกตั้ง

๒.๓.๓ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการเลือกตั้ง

■ สรุปปัญหาและอุปสรรค

๑) ปัญหาที่เกิดจากระบบเลือกตั้ง

ปัญหาจากระบบเลือกตั้ง “จัดสรรปันส่วนผสม” ซึ่งเป็นระบบเลือกตั้งใหม่ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ ทำให้เกิดปัญหาความยุ่งยากในการคำนวณจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากระบบเลือกตั้งแบบนี้มีเพียงคะแนนเดียวทำให้การคำนวณจำนวนที่นั่ง “ส.ส. พึงมี” หรือ ส.ส. ทั้งหมดที่แต่ละพรรคจะได้รับและโดยเฉพาะการตีความวิธีการคำนวณจำนวน ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ มีความยุ่งยากและซับซ้อนกว่าการเลือกตั้งแบบสองคะแนน ประกอบกับระบบเลือกตั้งนี้สร้างปัญหาให้กับพรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้าน เนื่องจากภายใน ๑ ปี หลังจากการเลือกตั้ง ถ้ามีเหตุให้การเลือกตั้งในเขตใดมิได้เป็นไปโดยสุจริตเที่ยงธรรม จะต้องคำนวณ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อใหม่ทุกครั้ง ระบบเลือกตั้งนี้ยังทำให้ประชาชนไม่สามารถเลือกผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อแตกต่างคนละพรรคได้อีกต่อไป หากประชาชนชอบผู้สมัครแบบแบ่งเขตแต่ไม่ชอบพรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัด หรือในทางกลับกันประชาชนชอบพรรคการเมืองแต่ไม่ชอบผู้สมัคร ส.ส. แบบแบ่งเขต หรือกรณีประชาชนอยากเลือกพรรคใดพรรคหนึ่ง แต่พรรคนั้นไม่ได้ส่งผู้สมัคร ส.ส. ในเขตเลือกตั้งนั้น ผลจากระบบเลือกตั้งนี้ยังสร้างความขัดแย้งภายในพรรคการเมืองระหว่างผู้สมัครแบบแบ่งเขตกับผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ เนื่องจากคะแนนแบบแบ่งเขตจะนำมาคำนวณเป็น “ส.ส. พึงมี” อาจสร้างความบาดหมางระหว่างผู้สมัครแบบแบ่งเขตและผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อในเรื่องแย่งคะแนนกันเอง และผลจากระบบเลือกตั้งนี้เป็นการเพิ่มจำนวน

ผู้สมัคร ส.ส. แบบแบ่งเขตมากเกินไปจนเกิดปัญหาในการจัดการเลือกตั้ง เนื่องจากระบบเลือกตั้งนี้ใช้คะแนนแบบแบ่งเขตทุกคะแนนมาคิดที่นั่งแบบบัญชีรายชื่อ พรรคการเมืองทุกพรรคจะพยายามส่งผู้สมัครให้มากที่สุดแบบไม่คาดหวังว่าจะชนะการเลือกตั้ง อีกทั้งผลจากการเลือกตั้งนี้ทำให้เกิดพรรคการเมืองที่มี ส.ส. มากที่สุดอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน โดยมีพรรคเล็กเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก เนื่องจากพรรคการเมืองขนาดเล็กจำนวนมากต้องการส่งผู้สมัครให้ได้มากที่สุด ปัญหานี้ส่งผลต่อเสถียรภาพทางการเมืองและเสถียรภาพของรัฐบาล

ปัญหาผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้งพรรคเดียวกันแต่แตกต่างหมายเลขกัน ทำให้ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเกิดความสับสนเรื่องหมายเลขผู้สมัคร โดยเฉพาะผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ประสงค์จะเลือกพรรคมากกว่าเลือกตัวบุคคล และระบบเลือกตั้งที่ใช้ในการเลือกตั้งคราวนี้ยังสร้างให้ปัญหาการซื้อเสียงในประเทศไทย ซึ่งน้อยลงไปแล้วกลับมามีบทบาทมากยิ่งขึ้น เนื่องจากคะแนนทุกคะแนนมีความหมาย ทำให้การใช้เงินกลับมาเป็นแรงจูงใจอีกครั้ง

๒) ปัญหาเรื่องการจัดการเลือกตั้ง

การจัดการเลือกตั้งในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ มีปัญหามากกว่าทุกครั้งที่ผ่านมา สาเหตุมาจากระบบเลือกตั้งที่ทำให้มีผู้สมัครและจำนวนพรรคการเมืองมากกว่าเดิมหลายเท่าตัว และหมายเลขผู้สมัครพรรคเดียวกันต่างเป็นคนละหมายเลขกัน จากการเก็บข้อมูลการจัดการเลือกตั้งในคราวนี้มีปัญหาเรื่องบัตรเลือกตั้ง เนื่องจากบัตรเลือกตั้งสร้างความสับสนให้ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง และอาจเป็นสาเหตุของจำนวนบัตรเสีย และปัญหาการแบ่งเขตเลือกตั้งซึ่งมีผลต่อความได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างพรรคการเมืองเก่าและพรรคการเมืองใหม่ การแบ่งเขตเลือกตั้งจึงต้องใช้หลักการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็น แต่การแบ่งเขตเลือกตั้งในครั้งนี้มีข้อยกเว้นจากคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๑๖/๒๕๖๑ ให้อำนาจแก่ กกต. ในการกำหนดรูปแบบการแบ่งเขตโดยไม่ต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็น ทำให้เกิดผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในกระบวนการจัดการเลือกตั้ง อีกทั้งปัญหาที่เกิดจากการขยายเวลาการปิดการลงคะแนนเลือกตั้ง ทำให้การดำเนินกระบวนการจัดการเลือกตั้งยุ่งยากมากขึ้น เช่น ในการนับคะแนน การขนหีบบัตรเลือกตั้ง

ปัญหาที่เกิดจากการจัดการเลือกตั้งล่วงหน้า ในการเก็บข้อมูล พบว่า ปัญหาในการจัดการเลือกตั้งล่วงหน้า ได้แก่ การใช้ทรัพยากรทั้งคนและงบประมาณที่มากขึ้น การบริหารจัดการในเรื่องบัตรเลือกตั้งที่ทั้ง ๓๕๐ เขตไม่เหมือนกันเลย ผู้ลงทะเบียนใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้ามากกว่าที่คาดหมาย และปัญหาการต้องเปิดหน่วยครบตามกำหนดเวลาแม้ว่าจะมีผู้ใช้สิทธิครบแล้ว อีกทั้งปัญหาเรื่องการรายงานผลการเลือกตั้งอย่างไม่เป็นทางการ (Rapid Report) ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการรายงานผลการเลือกตั้ง ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นที่มีต่อการจัดการเลือกตั้ง

๓) ปัญหาเรื่องโครงสร้างและบุคลากรในการจัดการเลือกตั้งและการตรวจสอบการเลือกตั้ง

ในการจัดการเลือกตั้งคราวนี้ มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการทำงานในหน่วยงานใหม่หลายประการที่ส่งผลโดยตรงต่อการจัดการเลือกตั้ง ได้แก่ ปัญหาการยกเลิก กกต. จังหวัด และให้มีผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัด ซึ่งจากการเก็บข้อมูลพบว่า ผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดไม่สามารถทำงานได้ตามวัตถุประสงค์ หรือปัญหาจำนวนผู้ปฏิบัติงานในหน่วยเลือกตั้งและเขตเลือกตั้ง ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่ไม่เพียงพอกับภารกิจ และการจัดการเลือกตั้งในคราวนี้ขาดการส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้งอีกด้วย

๔) ความรับรู้และความเข้าใจของประชาชนผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

จากการเก็บข้อมูลในการเลือกตั้งคราวนี้ พบว่า แม้ว่าการประชาสัมพันธ์และการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งจะทำได้ดี แต่ประชาชนยังขาดความเข้าใจในเรื่องระบบเลือกตั้งอยู่

๕) ความพึงพอใจและความเชื่อมั่นต่อองค์กร

จากการเก็บข้อมูลในการเลือกตั้งคราวนี้ พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติการที่หน่วยเลือกตั้งมากกว่า กกต. ส่วนกลาง

■ ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบปัญหาอุปสรรคในการจัดการเลือกตั้ง ทั้งปัญหาจากระบบเลือกตั้ง กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และระเบียบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้

(๑) ข้อเสนอในเชิงนโยบาย

■ แก้ไขรัฐธรรมนูญ

การแก้ไขรัฐธรรมนูญต้องกำหนดเป็นนโยบายของประเทศ โดยผู้วิจัยขอเสนอให้ปรับปรุงแก้ไข “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๕ มาตรา ๙๑ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘”

ข้อเสนอ

(๑) ยังคงใช้ระบบการเสนอชื่อ ๒ แบบ กล่าวคือ ๑. แบบแบ่งเขต ๒. แบบบัญชีรายชื่อ โดยให้ประชาชนมีสิทธิเลือกตั้งทั้ง ๒ แบบ

(๒) ปรับปรุงวิธีคิดคะแนน โดยในระบบแบ่งเขตใช้ระบบการคิดคะแนนแบบคะแนนสูงสุดชนะการเลือกตั้ง (FPTP) ส่วนระบบบัญชีรายชื่อให้ใช้วิธีคิดคะแนนแบบระบบสัดส่วนผสม (MMP) โดยนำคะแนนเสียงทั้งหมดของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อนำมาคำนวณ ส.ส. พึงมีหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดที่แต่ละพรรคการเมืองได้รับ

สามารถแก้ปัญหา

ระบบเลือกตั้งไม่สะท้อนความต้องการทางการเมืองที่แท้จริงของประชาชน หลักการเลือกตั้งที่ไม่เสมอภาค การตีความเรื่องวิธีการคำนวณจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ รูปแบบบัตรเลือกตั้ง จำนวนในการจัดทำบัตรเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมืองจำนวนมาก ผู้สมัครรับเลือกตั้งในแบบแบ่งเขตและแบบบัญชีรายชื่อแข่งขันกันเอง การแย่งกันสมัครรับเลือกตั้งเพียงแบบเดียวในพรรคการเมือง ลดความขัดแย้งในพรรคการเมืองและสร้างความเข้มแข็งให้พรรคการเมือง แก้ไขปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียง

(๒) ข้อเสนอในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

(๒.๑) ผู้สมัครพรรคเดียวกันแต่ต่างหมายเลขกัน

ขอเสนอปรับปรุงแก้ไข “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘” ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอ

: ให้กำหนดหมายเลขประจำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งพรรคเดียวกันเป็นหมายเลขเดียวกัน

สามารถแก้ปัญหา

: การเลือกตั้งที่ไม่สะท้อนเจตนารมณ์ที่แท้จริงของประชาชน การจัดทำรูปแบบบัตรเลือกตั้ง งบประมาณในการจัดทำบัตรเลือกตั้งจำนวนมาก ความผิดพลาดในการนับคะแนน ณ หน่วยเลือกตั้ง อุปสรรคในการหาเสียงกับคนจำนวนมากของผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมือง

(๒.๒) การจัดการเลือกตั้งล่วงหน้าควรให้มีการเลือกตั้งล่วงหน้านอกจังหวัดอย่างเดียว

ขอเสนอปรับปรุงแก้ไข “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๗” ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอ

๑) ยกเลิกการขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้าในเขตเลือกตั้ง

๒) ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้านอกเขตได้โดยต้องเป็น “จังหวัดอื่นนอกจังหวัดที่ตนมีชื่อ” เท่านั้น

สามารถแก้ปัญหา

: ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้าจำนวนมากเกินกว่าการบริหารจัดการ ความคุ้มค่าของงบประมาณในการบริหารการจัดการเลือกตั้ง

(๒.๓) ลดระยะเวลาในการออกเสียงลงคะแนนโดยให้สิ้นสุดที่เวลา ๑๕.๐๐ น. หรือไม่เกิน ๑๖.๐๐ น.

ขอเสนอปรับปรุงแก้ไข “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๒” ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอ

: ให้เปิดการลงคะแนนได้ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.

สามารถแก้ปัญหา

: การจัดการเลือกตั้งในท้องถิ่นทุรกันดาร ความเชื่อมั่นในการนับคะแนน ความเชื่อมั่นในการจัดการเลือกตั้งอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม ความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ในการจัดการเลือกตั้ง ความคุ้มค่าของงบประมาณในการบริหารจัดการเลือกตั้ง

(๒.๔) ปรับปรุงรูปแบบการแบ่งเขตเลือกตั้ง

ขอเสนอให้ปรับปรุงแก้ไข “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๗ ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๔๕ และข้อ ๔๖” และแก้ไขระเบียบที่เกี่ยวกับการแบ่งเขตเลือกตั้ง ดังนี้

ข้อเสนอ

(๑) หลังจากรับฟังความคิดเห็นของพรรคการเมืองและประชาชนแล้ว ภายใน ๓ วัน นับแต่วันสิ้นสุดการรับฟังความคิดเห็นให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสรุปความเห็นและข้อเสนอแนะจัดทำรูปแบบการแบ่งเขตเลือกตั้ง ๓ รูปแบบเรียงตามความเหมาะสมที่ได้จากข้อเสนอแนะของพรรคการเมืองและประชาชน

(๒) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้มีอำนาจเลือกรูปแบบการแบ่งเขตเลือกตั้งโดยมีอำนาจพิจารณาเฉพาะรูปแบบและลำดับที่ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเสนอมาเท่านั้น

สามารถแก้ปัญหา

: ความสับสนของประชาชนในการแบ่งเขตเลือกตั้ง การเดินทางไปเลือกตั้งของประชาชน ความยากลำบากในการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง การทำให้เกิดข้อได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างพรรคการเมือง

(๒.๕) เปลี่ยนผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดให้เป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด โดยให้มีกำหนดเวลาแค่ช่วงเลือกตั้งเท่านั้น

ขอเสนอปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยผู้ตรวจการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอ

๑) ให้เพิ่มตำแหน่งและอำนาจหน้าที่ของ “คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด” โดยกำหนดให้ปฏิบัติหน้าที่ในช่วงระยะเวลาการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น

๒) ให้ยกเลิกตำแหน่งและอำนาจหน้าที่ของ “ผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัด”

สามารถแก้ปัญหา

: ความเหมาะสมของจำนวนเจ้าหน้าที่กับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ความคุ้มค่าของงบประมาณในการบริหารการจัดการเลือกตั้ง

(๒.๖) เพิ่มจำนวนเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง

ขอให้ปรับปรุงแก้ไขในส่วนของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ได้แก่ “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๘ ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๙” และในส่วนของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำหน่วยการเลือกตั้ง ได้แก่ “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๖ (๑)” และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งและคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำหน่วยการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอ

(๑) ให้เพิ่มจำนวนคณะกรรมการการเลือกประจำเขตเลือกตั้งเป็น “ไม่น้อยกว่า ๕ คน”

(๒) ให้เพิ่มจำนวนคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเป็น “ไม่น้อยกว่า ๗ คน” (ไม่รวมเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย)

สามารถแก้ปัญหา

: ความล่าช้าในการปฏิบัติหน้าที่ ความผิดพลาดในการนับคะแนน ณ หน่วยเลือกตั้ง ความเชื่อมั่นและความพึงพอใจในกระบวนการจัดการเลือกตั้ง

(๒.๗) ปัญหาการรายงานผลการเลือกตั้งและประกาศผลการเลือกตั้ง

การรายงานผลการเลือกตั้งและการประกาศผลเลือกตั้งเป็นกระบวนการจัดการเลือกตั้งประการสำคัญที่ส่งผลต่อความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของประชาชน ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และพรรคการเมือง เนื่องจากการรายงานผลการเลือกตั้งอย่างไม่เป็นทางการหรือการรายงานผล Rapid Report ประสบปัญหาในทางปฏิบัติอย่างมาก อีกทั้งระยะเวลาการประกาศผลการเลือกตั้งที่ล่าช้า และเลื่อนออกไป ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการจัดการเลือกตั้งโดยตรง ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอ

๑) ยกเลิกการรายงานผลการเลือกตั้งอย่างไม่เป็นทางการ

๒) กำหนดระยะเวลาการประกาศผลการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการภายใน ๗ วัน นับแต่วันเลือกตั้ง หรือภายใน ๓๐ วันนับแต่วันเลือกตั้งกรณีมีเหตุอันสงสัยว่ามีกรณีไม่สุจริตและเที่ยงธรรม

สามารถแก้ปัญหา

: ความผิดพลาดในการรายงานผลคะแนน เพิ่มความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการเลือกตั้ง

(๓) ข้อเสนอในชั้นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

(๓.๑) สร้างบทบาทขององค์กรผู้มีหน้าที่จัดการเลือกตั้ง

การสร้างบทบาทขององค์กรผู้มีหน้าที่จัดการเลือกตั้งให้มีความเป็นกลางอย่างแท้จริง ปราศจากการแทรกแซงจากอำนาจอื่น ๆ อันเป็นการกำหนดวิสัยทัศน์หรือพันธกิจซึ่งเป็นนโยบายของหน่วยงาน เนื่องจากการเลือกตั้งคราวที่ผ่านมามีลักษณะพิเศษหลายประการ อาจมีอำนาจพิเศษที่อาจแทรกแซงการทำงานขององค์กรที่มีหน้าที่ในการจัดการเลือกตั้งโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่ถูกต้องก็ตาม แต่องค์กรที่มีหน้าที่ในการจัดการเลือกตั้งสามารถกลั่นกรองและพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ที่จะดำเนินการตามกฎหมายปกติโดยไม่ใช้ข้อยกเว้นตามกฎหมายที่มาจากอำนาจพิเศษก็ได้ (เช่น กรณีคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๑๖/๒๕๖๑ ให้อำนาจแก่ กกต. ในการกำหนดรูปแบบการแบ่งเขตในแบบอื่นได้ และโดยไม่ต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นอีก) ดังนั้น การวางสถานะขององค์กรให้มีความเป็นอิสระจากอำนาจต่าง ๆ จึงนับเป็นการวางนโยบายและถือเป็นหลักการสำคัญที่จะเป็นรากฐานที่จะพัฒนาให้องค์กรมีความน่าเชื่อถือ เป็นที่ไว้วางใจของประชาชน และจะเป็นองค์กรที่จะทำให้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยในประเทศเจริญพัฒนาไปได้

(๓.๒) แผนระยะสั้น (แผนในช่วงการจัดให้มีการเลือกตั้ง)

(๑) Contact Centre : ตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาปัญหาการเลือกตั้ง

ในการเก็บข้อมูลจากผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งและผู้สมัครรับเลือกตั้ง พบปัญหาในกระบวนการจัดการเลือกตั้ง เช่น ประชาชนไม่รู้ว่าตนอยู่เขตเลือกตั้งไหน ต้องใช้สิทธิอย่างไร หรือพบเห็นการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ทราบระเบียบวิธีปฏิบัติ หรือข้อจำกัดในการหาเสียง ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องการคำตอบในทันที ดังนั้น เพื่อให้การจัดการเลือกตั้งเพิ่มความพึงพอใจและความเข้าใจแก่ประชาชนหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้วิจัยเห็นว่าควรจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาปัญหาการเลือกตั้งในช่วงการจัดให้มีการเลือกตั้ง ประกอบไปด้วยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เช่น เรื่องเกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้ง วิธีการใช้สิทธิเลือกตั้ง ข้อจำกัดหรือข้อห้ามในการใช้สิทธิ วิธีการหาเสียงหรือข้อจำกัดในการหาเสียง หรือผู้เชี่ยวชาญเรื่องทั่วไป ๆ

(๒) Spokesperson : สร้างโฆษกคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ภาพลักษณ์ขององค์กรที่ดีและผู้นำที่เป็นเลิศสร้างความเชื่อมั่นให้กับบุคคลภายนอกได้ เมื่อการศึกษาวิจัยในรายงานนี้ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจและเชื่อมั่นในการจัดการเลือกตั้งในระดับพื้นที่หรือระดับปฏิบัติงานมากกว่าคณะกรรมการการเลือกตั้ง เนื่องจากในการเลือกตั้งคราวนี้คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ได้แสดงบทบาทในการแก้ปัญหา อธิบาย การตอบคำถามหรือการรายงานผลต่าง ๆ ต่อสื่อมวลชน หรือสาธารณชน อย่างทันท่วงที โดยต้องมีผู้เชี่ยวชาญที่มีศักยภาพ บุคลิกภาพ และภาพลักษณ์ที่ดี เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและเรียกศรัทธาของประชาชนในการจัดการเลือกตั้ง จึงควรเฟ้นหาหรือสร้างบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะทางเพื่อเป็นโฆษกของคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ได้

(๓.๓) แผนระยะยาว (แผนภายหลังช่วงการจัดให้มีการเลือกตั้ง)

(๑) Training : จัดการฝึกอบรมและสร้างการเรียนรู้แก่เจ้าหน้าที่

การจัดการเลือกตั้งคราวนี้เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่ทราบระเบียบปฏิบัติที่แท้จริง หลายครั้งที่ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลว่าเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเลือกตั้งแจ้งข้อมูลไม่ตรงกันหรือเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติไปเรื่อย ๆ ดังนั้น มาตรการระยะยาวเพื่อปรับปรุงมาตรฐานทำงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มีมาตรฐานเดียวกันในเจ้าหน้าที่ทุกระดับ คือ การจัดฝึกอบรม (Training) แก่เจ้าหน้าที่ เพื่อสร้างกระบวนการจัดการและการเรียนรู้และทักษะอย่างเป็นระบบ จนกระทั่งเกิดความเข้าใจในระเบียบและทางปฏิบัติเดียวกัน

(๒) Seminar : จัดสัมมนาผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง

ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเลือกตั้ง โดยเฉพาะในเรื่องขั้นตอนวิธีการข้อห้าม และข้อจำกัดในการหาเสียง ซึ่งเป็นข้อกฎหมายที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง จากการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้สมัครรับเลือกตั้งพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติหลายประการที่สร้างภาระและเป็นอุปสรรคในการหาเสียง เช่น ระยะการติดป้ายหาเสียง รูปแบบป้ายหาเสียง ข้อจำกัดเรื่องผู้ช่วยหาเสียง ข้อจำกัดในเรื่องรูปแบบการหาเสียงหรือประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับสถานที่ในการหาเสียงหรือปราศรัย ระเบียบปฏิบัติเหล่านี้บางเรื่องผู้วิจัยเห็นว่าไม่จำเป็นและไม่มีผลกระทบต่อกระบวนการจัดการเลือกตั้ง ดังนั้น จึงควรจัดสัมมนาผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมืองเพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในเรื่องระเบียบปฏิบัติเหล่านี้ จัดทำเป็นรายการ (List) เรียงลำดับตามประเภทและความสำคัญของปัญหา เพื่อรายงานต่อผู้มีอำนาจตามลำดับชั้น พิจารณา แก้ไข ปรับปรุง ยกเลิกระเบียบปฏิบัติที่ไม่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการจัดการเลือกตั้ง แต่สร้างปัญหาและอุปสรรคในการหาเสียงต่อไป

(๓) Stimulation : กระตุ้นและสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนเสมอ

ระบบเลือกตั้งใหม่ตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๐ นั้นเป็นที่ยอมรับว่าเป็นเรื่องยากแก่การทำความเข้าใจในช่วงแรก แม้วิธีการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งจะไม่ยาก แต่ผลของการใช้สิทธิเลือกตั้งอาจไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชนได้ ประชาชนต้องเลือกวิธีใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างไรจึงจะตรงกับความต้องการของประชาชนมากที่สุด เพื่อให้ผลการเลือกตั้งในครั้งนั้น ๆ เป็นที่ยอมรับของประชาชน ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าการสร้างความเข้าใจในระบบเลือกตั้งและวิธีการเลือกตั้งเพื่อให้ผลการเลือกตั้งเป็นที่ยอมรับของประชาชนได้นั้น ไม่ใช่เป็นเพียงการประชาสัมพันธ์เมื่อถึงกำหนดระยะเวลาการจัดให้มีการเลือกตั้งในคราวหนึ่ง ๆ แต่ต้องเป็นการกระตุ้นเตือนและสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนตลอดเวลา เป็นประจำ และต่อเนื่อง เพื่อแบ่งเบาและลดภาระงานในการจัดการเลือกตั้งครั้งต่อไป และยังสร้างความพอใจและความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในการจัดการเลือกตั้งเสมอ

(๔) Participation : เพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

วิธีการสร้างความยอมรับในการจัดการเลือกตั้งที่ง่ายที่สุดคือการให้โอกาสผู้มีส่วนได้เสียในการจัดการเลือกตั้งในคราว ๆ หนึ่งนั้น มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ แสดงความคิดเห็น หรือแม้กระทั่งการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ยกตัวอย่างเช่น การตรวจสอบการเลือกตั้งในครั้งนี้ กฎหมายเพิ่มบทบาทผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัด แต่ไม่ได้ส่งเสริมตัวแทนภาคประชาชนให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้ง การตรวจสอบการเลือกตั้งในครั้งนี้จึงมีปัญหาเรื่องความเชื่อมั่น และข้อสงสัยเรื่องการซื้อสิทธิขายเสียง ดังนั้น การเพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็น ผู้สมัครรับเลือกตั้ง พรรคการเมือง สื่อมวลชน องค์กรภาคประชาชน มหาวิทยาลัย กลุ่มการเมือง หรือกลุ่มองค์กรใด ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเลือกตั้ง สร้างจิตสำนึกว่า การจัดการเลือกตั้งที่ดีและสัมฤทธิ์ผล ไม่ใช่หน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่เพียงองค์กรเดียว หากแต่เกิดจากความร่วมมือและร่วมใจกันของทุกภาคส่วน

๓. การบังคับใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ ๑ ความเป็นสมาชิกพรรคการเมืองของผู้ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมือง

ประเด็นปัญหา พรรคการเมืองเมื่อได้รับจดทะเบียนจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองแล้ว ผู้ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองกฎหมายไม่ได้กำหนดว่าให้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง

แนวทางแก้ไข เมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองแล้ว ผู้ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมือง และชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนจัดตั้งเป็นพรรคการเมือง (ควรมีบทกำหนดโทษหากไม่ปฏิบัติตามที่กำหนด)

ประเด็นที่ ๒ ข้อมูลสมาชิกพรรคการเมืองในระบบฐานข้อมูลพรรคการเมือง

ประเด็นปัญหา พรรคการเมืองไม่บันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลพรรคการเมืองตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง ทำให้ข้อมูลไม่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงและเป็นปัจจุบัน เช่น สมาชิกพรรคการเมืองได้ยื่นเอกสารการลาออกกับพรรคการเมืองเดิมแล้ว แต่พรรคการเมืองไม่บันทึกลงในระบบฐานข้อมูลพรรคการเมือง ซึ่งไม่สามารถไปสมัครสมาชิกพรรคการเมืองอื่นได้เนื่องจากเป็นสมาชิกซ้ำซ้อนกับพรรคการเมืองเดิม

แนวทางแก้ไข ควรกำหนดเพิ่มเติมว่า “ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าข้อมูลสมาชิกพรรคการเมืองในระบบฐานข้อมูลพรรคการเมืองถูกต้องและแท้จริงตามกฎหมาย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้เป็นอย่างอื่น”

ประเด็นที่ ๓ การลาออกจากสมาชิกพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง

ประเด็นปัญหา เมื่อพรรคการเมืองได้รับหนังสือแจ้งการลาออกของสมาชิกพรรคการเมืองจากนายทะเบียนพรรคการเมืองแล้ว ไม่บันทึกข้อมูลการลาออกลงในระบบฐานข้อมูลพรรคการเมืองตามระยะเวลาที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด

แนวทางแก้ไข ควรมีบทกำหนดโทษหากพรรคการเมืองไม่บันทึกข้อมูลการลาออกจากสมาชิกพรรคการเมืองที่ได้ยื่นต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในระยะเวลาที่กำหนด

ประเด็นที่ ๔ การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง (Primary Vote)

ประเด็นปัญหา พรรคการเมืองที่จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งจะต้องมีสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้งนั้น ซึ่งจะเป็นปัญหาในทางปฏิบัติของพรรคการเมืองในการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง

แนวทางแก้ไข

๑. ควรกำหนดให้การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ถ้าพรรคการเมืองมีสาขาพรรคการเมืองในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งอย่างน้อยจังหวัดละ ๑ สาขา สามารถส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ทุกเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้น

๒. ควรยกเลิกการแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด เนื่องจากการแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดผันแปรตามเขตเลือกตั้ง ซึ่งเป็นปัญหาในทางปฏิบัติของพรรคการเมืองในการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ประกอบกับได้กำหนดให้สาขาพรรคการเมืองสามารถส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ทุกเขตเลือกตั้งในจังหวัดแล้ว รวมทั้งปัญหาของสมาชิกพรรคการเมืองอยู่ในเขตเลือกตั้งซ้ำซ้อนกับสาขาพรรคการเมือง

ประเด็นที่ ๕ งบการเงิน

ประเด็นปัญหา กฎหมายกำหนดงบการเงินไม่เป็นไปตามหลักการบัญชี

แนวทางแก้ไข ควรกำหนดเพิ่มเติม “งบแสดงฐานะทางการเงิน ต้องแสดงรายการสินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของพรรคการเมือง งบรายได้และค่าใช้จ่าย ต้องแสดงที่มาของรายได้ตามมาตรา ๖๒ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการไว้โดยชัดเจน โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง และรายการอื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด”

ประเด็นที่ ๖ การจัดกิจกรรมระดมทุน

ประเด็นปัญหา กฎหมายไม่ได้กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สนับสนุนกิจกรรมระดมทุน

แนวทางแก้ไข การจัดกิจกรรมระดมทุนให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบริจาคตามมาตรา ๖๖ และมาตรา ๗๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ประเด็นที่ ๗ การบริจาคเงินในระหว่างมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา ๖๘

ประเด็นปัญหา ในระหว่างมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องรายงานการรับบริจาคเงินกรณีมูลค่าเกินหนึ่งหมื่นบาทต่อวันให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับบริจาค ซึ่งซ้ำซ้อนกับบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖๗ และเป็นปัญหาในทางปฏิบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

แนวทางแก้ไข ควรยกเลิกมาตรา ๖๘

๔. การจัดการศึกษาอบรมหลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง

การศึกษาอบรมหลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง รุ่นที่ ๑๐ (พตส. ๑๐) มีปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นก่อนดำเนินการและระหว่างดำเนินการศึกษาอบรม ซึ่งสามารถกล่าวสรุปได้ ดังนี้

■ สรุปปัญหาและอุปสรรค

๑) การดำเนินการศึกษาอบรม ไม่เป็นไปตามกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานตามโครงการ เนื่องมาจากหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ ปัจจัยแวดล้อมทางการเมืองที่มีผลต่อคุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษาอบรมในหลักสูตรดังกล่าวที่มาจากภาคการเมือง

๒) การศึกษาดูงานในประเทศ ไม่สามารถดำเนินการให้ครอบคลุมทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและตรงกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตรได้ ตลอดจนการสังเกตการณ์การเลือกตั้ง ทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากห้วงเวลาที่หลักสูตรกำหนดให้มีการศึกษาดูงาน ไม่ตรงกับการเลือกตั้งระดับชาติ และในปีดังกล่าวไม่มีการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ตามที่คาดการณ์ไว้

๓) การศึกษาดูงานต่างประเทศ ไม่สามารถเลือกประเทศที่มีการจัดการเลือกตั้งได้ เนื่องจากห้วงระยะเวลาของการเดินทางไปศึกษาดูงานไม่ตรงกับช่วงที่มีการเลือกตั้ง ประกอบกับปัจจัยแวดล้อมด้านอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อการเดินทางไปศึกษาดูงานดังกล่าว ซึ่งทำให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับประโยชน์และข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งจากแหล่งข้อมูลของตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องมากกว่าจากแหล่งข้อมูลในสถานการณ์จริง จึงอาจทำให้มุมมองและแนวความคิดมีความถูกต้องและแม่นยำน้อยกว่าความเป็นจริง ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้เชิงเปรียบเทียบและประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน

๔) การที่หลักสูตรไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาดูงานต่างประเทศให้แก่ผู้เข้าอบรม เนื่องจากข้อห้ามจากการบังคับใช้กฎหมายพรรคการเมือง ที่ห้ามมิให้นำเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองไปใช้เป็นงบประมาณในการศึกษาดูงานต่างประเทศ ทำให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเดินทางเอง จึงมีผลกระทบต่อแรงจูงใจในการเดินทางไปศึกษาดูงานต่างประเทศ ทำให้ประโยชน์ที่ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมควรจะได้รับจากการเดินทางไปศึกษาดูงานต่างประเทศในเชิงเปรียบเทียบกับการเมืองไทยลดน้อยลง ซึ่งขัดต่อหลักการสนับสนุนพรรคการเมืองและบุคลากรของพรรคการเมือง

๕) เนื่องจากในช่วงระยะเวลาการดำเนินโครงการดังกล่าว เป็นช่วงที่ระบบการเมืองยังไม่มีเสถียรภาพ ประกอบกับจำนวนผู้เข้ารับการศึกษาอบรมในหลักสูตรดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นกลุ่มบุคคลจากภาคการเมือง และหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น ภารกิจของผู้เข้ารับการศึกษาอบรมจึงส่งผลกระทบต่อการเข้ารับการศึกษาอบรม และการดำเนินกิจกรรมในการศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของระเบียบและหลักเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาอบรมตามที่หลักสูตรกำหนด จึงอาจทำให้ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ไม่ได้อย่างเต็มที่ และขาดความคล่องตัว

๖) การถูกตั้งข้อสังเกตจากบุคคลภายนอกว่า การจัดทำหลักสูตรเป็นการสร้างเครือข่าย หรือสร้างคอนเน็คชั่น ซึ่งกรณีดังกล่าว เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาหลักสูตรให้มีความหลากหลาย หรือเป็นอุปสรรคต่อการสร้างพันธมิตรทางวิชาการ การกระจายมุมมอง แนวความคิดการปฏิบัติงานขององค์กรให้แก่บุคคลภายนอกได้รับรู้

■ ข้อเสนอแนะ

สถาบันพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง โดยสำนักพัฒนาบุคลากร เห็นว่า การกำหนดสถานที่ศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ ควรให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และห้วงระยะเวลาที่หลักสูตรฯ กำหนดไว้ สำหรับการพิจารณาประเทศที่ควรเดินทางไปศึกษาดูงานต่างประเทศ ควรให้ยึดหลักการและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ เป็นหลัก คือ การพิจารณาประเทศที่มีการจัดการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติในปีนั้น ๆ หรือห้วงเวลาที่หลักสูตรกำหนด และควรเป็นประเทศที่สามารถเป็นตัวอย่างในการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งได้ เพื่อสามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ โครงการฯ ควรจะสามารถให้การสนับสนุนงบประมาณสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้แก่ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมบางส่วนหรือทั้งหมดได้ เพื่อเป็นแรงจูงใจในการเดินทางไปศึกษาเรียนรู้กับประเทศอื่น และเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดตามที่หลักสูตรกำหนดต่อไป

สำหรับแนวทางในการแก้ไขเพื่อมิให้ถูกมองจากบุคคลภายนอก หรือบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอบรมตามหลักสูตรนั้น ผู้จัดทำและดำเนินการจัดอบรมตามหลักสูตร จะพยายามให้ข้อมูลที่ถูกต้องทั้งการปฏิบัติต่อผู้เข้าศึกษาอบรม และข้อมูลข่าวสารที่ออกไปสู่บุคคลภายนอก โดยเฉพาะจากภาคการเมือง ซึ่งที่ผ่านมามิเคยให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมได้รับอภิสิทธิ์ทางการเมืองใด ๆ เลย ทุกคนจะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายเท่าเทียมกันทุกคน ซึ่งตลอดระยะเวลาในการจัดทำหลักสูตรมา ๑๐ รุ่น มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เพื่อที่จะพัฒนาพรรคการเมืองให้เข้มแข็ง และเป็นสถาบันทางการเมืองที่ยั่งยืน ที่ทำประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน

ส่วนที่ ๔

ข้อสังเกตของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ส่วนที่ ๔ ข้อสังเกตของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๑. การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ หมวดการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง มุ่งเน้นให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๒ (๕) กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการส่งเสริม สนับสนุน ให้หน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา และองค์กรเอกชน ในการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การมีส่วนร่วมทางการเมือง หรือให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้ง และความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ

ด้วยหน้าที่และอำนาจดังกล่าว จึงถือเป็นภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งในการสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้ง โดยเน้นการสร้างการมีส่วนร่วมกับองค์กรเครือข่าย และการบูรณาการงานร่วมกับเครือข่ายในพื้นที่ ซึ่งมีศักยภาพและความเข้มแข็ง เพื่อร่วมกันขับเคลื่อน ศส.ปชต. ให้มีพลัง และผลักดันหลักสูตร ๔ ช่วงชั้น ให้เป็นหลักสูตรภาคบังคับ และสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเป็นวาระแห่งชาติ

๑.๑ ข้อเท็จจริงและสภาพปัญหา

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ดำเนินการสร้างพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตยตามยุทธศาสตร์การเลือกตั้งคุณภาพ โดยพลเมืองคุณภาพ ดังนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว จึงได้จัดทำหลักสูตรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย และสร้างวิทยากรพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย เพื่อทำหน้าที่ให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ เช่น กลุ่มผู้นำสตรี อาสาสมัครองค์การเอกชน ศส.ปชต. ผู้บังคับบัญชาลูกเสืออาสา กกต. ครูฝึกนักศึกษาวิชาทหาร นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ผ่านการขับเคลื่อนของศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย ดังจะเห็นได้จากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านมา แต่ภารกิจงานการมีส่วนร่วมจำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อรักษาเครือข่าย และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ จึงต้องเริ่มต้นด้วยการปรับปรุงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้มีความชัดเจน โดยทบทวนการดำเนินกิจกรรมขับเคลื่อนกิจกรรมการสร้างพลเมือง เพื่อแสวงหาแนวทางการขับเคลื่อนในประเด็น ดังนี้

๑) แนวทางการพัฒนาขยายผลการสร้างความเป็นพลเมืองร่วมกับเครือข่ายใหม่

๒) แนวทางการส่งเสริม สนับสนุน หรือประสานงานหน่วยงานของราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาเครือข่ายเพื่อสร้างพลเมือง

๓) ทิศทางการขับเคลื่อนการสร้างพลเมืองให้เกิดประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ยั่งยืน

๑.๒ แนวทางแก้ไข

การจัดกิจกรรม Big forum ได้นำมาสู่การพัฒนาขีดความสามารถ (Capacity Building) ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในการพัฒนาปรับปรุงบทบาทของแต่ละเครือข่ายให้เหมาะสมกับภารกิจ ด้วยการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติงาน และแนวทางการประเมินผล เพื่อนำมาสู่การเดินหน้าการดำเนินการตามภารกิจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้บรรลุเป้าหมาย เช่น

๑.๒.๑ การส่งเสริม สนับสนุนให้กระทรวง Function เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นเจ้าภาพหลัก และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหน่วยบูรณาการในการให้การศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองคุณภาพในระบบการศึกษา Civic Education

๑.๒.๒ การขยายผลสร้างความรู้ความเข้าใจการเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแก่ประชาชน ด้วยการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร เนื้อหา กระบวนการถ่ายทอดความรู้ และศักยภาพของวิทยากรในการเผยแพร่ความรู้ เพื่อนำมาสู่การพัฒนาสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งให้เป็นองค์กรหลักในการให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยการยกสถานะส่วนงานของกลุ่มภารกิจการมีส่วนร่วมเป็นวิทยาลัยพลเมืองคุณภาพ

๑.๒.๓ การต่อยอดการทำงานโดยอาศัยพลังขององค์กรเครือข่ายที่มีศักยภาพ เช่น กรรมการหมู่บ้าน อสม. กลุ่มผู้นำสตรี กลุ่มผู้สูงอายุ ในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง การสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และการตรวจสอบการเลือกตั้ง โดยอาศัยกลไกความเข้มแข็งของ ศส.ปชต. ในการเป็นศูนย์กลางการบูรณาการการทำงานในระดับหมู่บ้าน และเป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนเป็นหมู่บ้านวิถีประชาธิปไตย

คณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงมีมติเห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแก่ประชาชน ทำหน้าที่กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนกิจกรรมให้บรรลุผลตามเป้าหมายและภารกิจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๒. การพัฒนางานด้านการข่าว

คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีข้อสังเกตว่าเห็นควรปรับปรุงและพัฒนาวิธีการ ในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการข่าวให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีข้อมูลในเชิงประจักษ์และสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพิสูจน์พยานหลักฐานเพื่อนำผู้กระทำผิดกฎหมายมาลงโทษได้อย่างแท้จริง

การนำข้อสังเกตไปสู่การปฏิบัติ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้นำข้อสังเกตของคณะกรรมการการเลือกตั้งไปเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อพัฒนางานด้านการข่าว และดำเนินการ ดังนี้

(๑) การระดมความคิดเห็นเพื่อพัฒนางานการข่าวให้มีประสิทธิภาพ

ส่วนงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสืบสวน ไต่สวน หาข่าว การทำข้อตกลงกับหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการข่าว และการบริหารงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการข่าว รวม ๕ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ วิธีการปรับปรุงงานการข่าวให้มีประสิทธิภาพ สามารถนำข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการสืบสวน ไต่สวน และนำไปสู่การลงโทษผู้กระทำความผิด

ประเด็นที่ ๒ วิธีการคัดกรองแหล่งข่าว หรือคัดกรองข้อมูลข่าวสารให้มีประสิทธิภาพน่าเชื่อถือ

ประเด็นที่ ๓ วิธีการจัดตั้งแหล่งข่าวและการส่งเสริมรักษาให้แหล่งข่าวมีประสิทธิภาพภักดีต่อองค์กร

ประเด็นที่ ๔ การทำความตกลงกับหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการข่าวให้มีประสิทธิภาพได้รับข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือ

ประเด็นที่ ๔ วิธีการบริหารงบประมาณเกี่ยวกับงานการข่าวให้มีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั้ง ๕ ประเด็นมาประกอบการพัฒนาและปรับปรุงงานการข่าวให้มีประสิทธิภาพ

(๒) การปรับปรุงโครงสร้างการปฏิบัติงานการข่าว

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงพัฒนางานการข่าวให้มีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม ซึ่งได้พิจารณาอำนาจหน้าที่ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารและการให้รางวัลแก่ผู้ชี้เบาะแสการกระทำการอันไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรมในการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒ ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นควรปรับปรุงโครงสร้างการปฏิบัติงานการข่าวโดยกำหนดให้มีส่วนงานที่รับผิดชอบงานการข่าวเป็นการเฉพาะ

๓. การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือการเลือกตั้งขั้นต้น (Primary Vote)

๓.๑ สภาพปัญหา

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป ในปี ๒๕๖๒ เป็นการเลือกตั้งระบบใหม่ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๓ การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้กำหนดให้พรรคการเมืองส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งจากผู้ซึ่งได้รับเลือกจากสาขาพรรคการเมือง หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ซึ่งเป็นการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือการเลือกตั้งขั้นต้น (Primary Vote) จึงจะส่งเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งได้

๓.๒ ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป ในปี ๒๕๖๒ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งศึกษาข้อกฎหมาย ให้ความรู้ความเข้าใจแก่พรรคการเมือง โดยอาจจัดอบรม สัมมนา หรือจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อให้พรรคการเมืองสามารถจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ตลอดจนการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือการเลือกตั้งขั้นต้น (Primary Vote) ได้อย่างถูกต้อง และเป็นไปตามกฎหมาย

งบการเงิน

- งบการเงินของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
  สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒
- งบการเงินของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง
  สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

งบการเงิน

งบการเงินของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน
สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบรายงานการเงินของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 และงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า รายงานการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 และผลการดำเนินงาน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบรายงานการเงินในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากหน่วยงานตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรายงานการเงิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณเหล่านี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่อรายงานการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็น เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ในการจัดทำรายงานการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของหน่วยงานในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่มีข้อกำหนดในกฎหมายหรือเป็นนโยบายรัฐบาลที่จะเลิกหน่วยงานหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการกำกับดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของหน่วยงาน

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบรายงานการเงิน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า รายงานการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้รายงานการเงินจากการใช้รายงานการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในรายงานการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิผลของการควบคุมภายในของหน่วยงาน
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของหน่วยงานในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในรายงานการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้หน่วยงานต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของรายงานการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่ารายงานการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางสาววิมลวรรณ ชื่นชม)
ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 18

(นางปรียาภา เกื้อสกุล)
นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
วันที่ 18 มีนาคม 2563

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2562

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2562	2561
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	4,225,705,673.69	1,425,810,028.90
ลูกหนี้ระยะสั้น	6	27,387,671.17	9,710,349.45
เงินลงทุนระยะสั้น	7	411,253,323.54	476,017,135.05
วัสดุคงเหลือ		7,268,025.16	5,946,536.74
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	8	2,613,669.26	1,236,435.16
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		**4,674,228,362.82**	**1,918,720,485.30**
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	9	1,141,350,884.85	1,172,190,791.18
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	10	1,441,799.14	4,103,339.14
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		**1,142,792,683.99**	**1,176,294,130.32**
รวมสินทรัพย์		**5,817,021,046.81**	**3,095,014,615.62**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

พันตำรวจเอก

(นางสาวกัญญา ตันติธัญญากร)
ผู้อำนวยการสำนักการคลัง

(จรุงวิทย์ ภุมมา)
เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2562

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2562	2561
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้ระยะสั้น	11	310,220,294.87	70,470,457.91
เงินรับฝากระยะสั้น	12	28,019,374.11	22,328,311.46
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	13	4,724,052.59	4,456,128.00
รวมหนี้สินหมุนเวียน		**342,963,721.57**	**97,254,897.37**
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	14	810,902,467.77	781,928,143.44
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		**810,902,467.77**	**781,928,143.44**
รวมหนี้สิน		**1,153,866,189.34**	**879,183,040.81**
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		**4,663,154,857.47**	**2,215,831,574.81**
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม		4,663,154,857.47	2,215,831,574.81
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		**4,663,154,857.47**	**2,215,831,574.81**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาวกัญญา ตันติธัญญากร)
ผู้อำนวยการสำนักการคลัง

พันตำรวจเอก
(จรุงวิทย์ ภุมมา)
เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2562	2561
รายได้			
รายได้จากงบประมาณ	16	8,228,409,600.00	2,264,837,000.00
รายได้อื่น	17	65,409,206.43	72,509,352.12
รวมรายได้		**8,293,818,806.43**	**2,337,346,352.12**
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	18	1,697,502,098.35	1,711,174,417.49
ค่าบำเหน็จ		117,005,203.16	119,620,393.34
ค่าตอบแทน	19	28,559,269.13	24,131,189.46
ค่าใช้สอย	20	243,163,105.12	244,883,413.86
ค่าวัสดุ	21	49,860,866.96	57,161,616.02
ค่าสาธารณูปโภค	22	61,615,271.16	58,674,208.35
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	23	117,659,927.47	121,367,440.80
ค่าใช้จ่ายในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา	24	468,116,428.06	-
ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	25	3,063,280,868.82	-
ค่าใช้จ่ายอื่น		1,113,345.88	1,308,655.01
รวมค่าใช้จ่าย		**5,847,876,384.11**	**2,338,321,334.33**
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		**2,445,942,422.32**	**(974,982.21)**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาวกัญญา ตันติธัญญากร)
ผู้อำนวยการสำนักการคลัง

พันตำรวจเอก
(จรุงวิทย์ ภุมมา)
เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2541 ต่อมาได้ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2560 มีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ภายใต้การบังคับบัญชา กำกับดูแล และรับผิดชอบของคณะกรรมการสำนักงานมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(1) รับผิดชอบงานธุรการ และดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการบรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น
(2) อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกรรมการ และผู้ตรวจการเลือกตั้ง
(3) ดำเนินการเพื่อให้พรรคการเมือง เจ้าหน้าที่พรรคการเมือง และผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีความรู้ความเข้าใจหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และมติของคณะกรรมการ
(4) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือที่คณะกรรมการมอบหมาย

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตั้งอยู่ที่ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 1 - 9 เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 สำนักงานได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบเงินอุดหนุน จำนวน 8,228,409,600.00 บาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จำนวน 2,264,837,000.00 บาท) เพื่อใช้จ่ายในแผนงานบุคลากรภาครัฐ รายการบุคลากรภาครัฐ จำนวน 1,668,089,900.00 บาท โดยเป็นค่าใช้จ่ายบุคลากร จำนวน 1,580,911,200.00 บาท และค่าใช้จ่ายดำเนินงาน จำนวน 87,178,700.00 บาท แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ จำนวน 6,554,693,600.00 บาท สำหรับผลผลิตที่ 1 การจัดการเลือกตั้งคุณภาพ จำนวน 6,426,333,600.00 บาท ผลผลิตที่ 2 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง จำนวน 17,000,000.00 บาท ผลผลิตที่ 3 การให้ความรู้ด้านพลเมืองศึกษา (Civic Education) และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จำนวน 111,360,000.00 บาท และแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ จำนวน 5,626,100.00 บาท

สำนักงานมีหน่วยงานระดับหน่วยเบิกจ่าย 86 แห่ง เป็นหน่วยเบิกจ่ายในภูมิภาค 85 แห่ง และหน่วยเบิกจ่ายในส่วนกลาง 1 แห่ง ซึ่งรับผิดชอบบริหารจัดการเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในส่วนของแต่ละแห่ง หน่วยเบิกจ่ายดังกล่าวไม่เป็นหน่วยงานที่เสนอรายงาน และไม่มีการจัดทำรายงานการเงินแยกกัน รายการบัญชีของหน่วยเบิกจ่ายทุกแห่งจึงได้นำมาแสดงรวมกันไว้ในรายงานการเงินฉบับนี้ นอกจากนี้ สำนักงาน

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป (ต่อ)

มีเงินทุนหมุนเวียนภายใต้ความรับผิดชอบ จำนวน 1 ทุน คือ กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสนับสนุนพรรคการเมืองและการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขโดยไม่ต้องนำรายได้ส่งคลัง เป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานและมีการจัดทำรายงานการเงินแยกต่างหากจากสำนักงาน รายการบัญชีของทุนหมุนเวียนดังกล่าวจึงไม่ได้นำมาแสดงรวมอยู่ในรายงานการเงินของสำนักงานฉบับนี้

หมายเหตุ 2 เกณฑ์การจัดทำรายงานการเงิน

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งรวมถึงหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ และแสดงรายการในรายงานการเงิน ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0410.3/ว 357 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2561 เรื่อง รูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ

หมายเหตุ 3 มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ และมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่ปรับปรุงใหม่

ในระหว่างปีปัจจุบัน กระทรวงการคลังได้ประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ที่จะมีผลบังคับใช้ในงวดอนาคต โดยถือปฏิบัติกับรายงานการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 ตุลาคม 2562 ดังนี้

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 9 เรื่อง รายได้จากรายการแลกเปลี่ยน

ฝ่ายบริหารเชื่อว่ามาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ข้างต้น จะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อรายงานการเงินในงวดที่นำมาถือปฏิบัติ

หมายเหตุ 4 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

- เงินสดในมือ เป็นเงินสดและเช็คธนาคาร นอกจากส่วนที่หน่วยงานถือไว้เพื่อใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานปกติตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานแล้ว ยังรวมถึงส่วนที่หน่วยงานได้รับไว้เพื่อรอนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมาย ซึ่งไม่สามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของหน่วยงานได้

- เงินสดย่อย เป็นเงินที่หน่วยงานมีไว้เพื่อทดรองจ่ายสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายปลีกย่อยในการดำเนินงานของหน่วยงานตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติ

- รายการเทียบเท่าเงินสด ได้แก่ เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องซึ่งมีระยะเวลาครบกำหนดที่จะเปลี่ยนให้เป็นเงินสดได้ภายใน 3 เดือน เช่น เงินฝากประจำที่มีวันถึงกำหนดภายใน 3 เดือน

4.2 เงินลงทุน

เงินลงทุนแยกแสดงในงบแสดงฐานะการเงินเป็นเงินลงทุนระยะสั้นภายใต้หัวข้อสินทรัพย์หมุนเวียน และเงินลงทุนระยะยาวภายใต้หัวข้อสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

เงินลงทุนระยะสั้น หมายถึง เงินลงทุนที่หน่วยงานตั้งใจจะถือไว้ไม่เกิน 1 ปี นับตั้งแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาการรายงาน หากมีความตั้งใจจะถือไว้เกินกว่า 1 ปี จะจัดเป็นเงินลงทุนระยะยาว

4.3 วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือ หมายถึง ของใช้สิ้นเปลืองที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติ โดยทั่วไปมีมูลค่าไม่สูงและไม่มีลักษณะคงทนถาวร แสดงตามราคาทุนและตีราคาวัสดุคงเหลือโดยวิธีเข้าก่อนออกก่อน (FIFO)

4.4 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

- อาคารและสิ่งปลูกสร้าง แสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม
- อุปกรณ์ ได้แก่ ครุภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ รับรู้เป็นสินทรัพย์เฉพาะรายการที่มีมูลค่าต่อหน่วยตั้งแต่ 5,000.00 บาท ขึ้นไป แสดงมูลค่าตามมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม
- ราคาทุนของอาคารและอุปกรณ์ รวมถึงรายจ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสถานที่และสภาพที่พร้อมใช้งาน ต้นทุนในการต่อเติมหรือปรับปรุงซึ่งทำให้หน่วยงานได้รับประโยชน์ตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากมาตรฐานเดิมถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
- ค่าเสื่อมราคา บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณ ดังนี้

ประเภทสินทรัพย์	อายุการใช้งาน (ปี)
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	20
ส่วนปรับปรุงที่ดิน	20
ครุภัณฑ์สำนักงาน (ทั่วไป)	10
ครุภัณฑ์สำนักงาน (ที่รับโอนจากกรมธนารักษ์)	5
ครุภัณฑ์สำนักงาน (โทรศัพท์มือถือ)	4
ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	5
ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	5
ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	4

- ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับงานระหว่างก่อสร้าง

4.5 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

- สินทรัพย์ไม่มีตัวตน แสดงมูลค่าด้วยมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม

- ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ ดังนี้

โปรแกรมคอมพิวเตอร์	4	ปี

4.6 เงินสำรองบำเหน็จ

เงินสำรองบำเหน็จได้มีการตั้งประมาณการไว้ในบัญชีหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน โดยได้ใช้หลักการคำนวณเงินบำเหน็จของพนักงานและลูกจ้างจำนวนหนึ่งเดือนของเงินเดือนที่ได้รับในปีงบประมาณนั้น ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยเงินบำเหน็จพนักงานและลูกจ้าง พ.ศ. 2551

4.7 รายได้จากงบประมาณ

รายได้จากงบประมาณ รับรู้เป็นรายได้เมื่อได้รับการอนุมัติเงินประจำงวดจากสำนักงบประมาณและทำหนังสือเบิกจ่ายจากกรมบัญชีกลางแล้ว

4.8 รายได้แผ่นดิน

รายได้แผ่นดินเป็นรายได้ที่หน่วยงานไม่สามารถนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงาน รับรู้เมื่อเกิดรายได้รายได้แผ่นดินและรายได้แผ่นดินนำส่งคลังไม่ต้องแสดงเป็นรายได้และค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน แต่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นรายงานแยกต่างหาก

หมายเหตุ 5 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
เงินสดในมือ	2,330.00	33,240.00
เงินสดย่อย	860,000.00	870,000.00
เงินฝากสถาบันการเงิน	2,413,734,179.58	565,462,708.22
เงินฝากประจำที่มีกำหนดจ่ายคืนไม่เกิน 3 เดือน	1,811,109,164.11	859,444,080.68
รวม เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	**4,225,705,673.69**	**1,425,810,028.90**

เงินฝากสถาบันการเงิน จำนวน 2,413,734,179.58 บาท และเงินฝากประจำที่มีกำหนดจ่ายคืนไม่เกิน 3 เดือน จำนวน 1,811,109,164.11 บาท รวมจำนวน 4,224,843,343.69 บาท ได้รวมเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการควบคุมและจัดให้มีการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่ได้รับแจ้งจากคณะรัฐมนตรีให้มีการจัดการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 ไว้ด้วยจำนวน 802,245,900.00 บาท

หมายเหตุ 6 ลูกหนี้ระยะสั้น

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ลูกหนี้เงินยืม	17,822,643.20	4,954,246.20
รายได้ดอกเบี้ยค้างรับ	8,128,087.48	4,364,063.95
รายได้ค่าปรับค้างรับ	3,769.28	368,219.30
ลูกหนี้อื่น	1,433,171.21	23,820.00
รวม ลูกหนี้ระยะสั้น	**27,387,671.17**	**9,710,349.45**

ลูกหนี้อื่น จำนวน 1,433,171.21 บาท ได้รวมรายการเงินขาดบัญชีของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 1,300,000.00 บาท ไว้ด้วย ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ลูกหนี้เงินยืม ณ วันสิ้นงวด แยกตามอายุหนี้ ดังนี้

(หน่วย : บาท)

ลูกหนี้เงินยืม	ยังไม่ถึงกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	ถึงกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	เกินกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	รวม
2562	3,564,416.00	-	14,258,227.20	**17,822,643.20**
2561	4,913,999.00	-	40,247.20	**4,954,246.20**

หมายเหตุ 7 เงินลงทุนระยะสั้น

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
เงินฝากสถาบันการเงิน ฝากประจำ 12 เดือน	411,253,323.54	476,017,135.05
รวม เงินลงทุนระยะสั้น	**411,253,323.54**	**476,017,135.05**

หมายเหตุ 8 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	2,590,669.26	1,213,435.16
เงินมัดจำ	23,000.00	23,000.00
รวม สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	**2,613,669.26**	**1,236,435.16**

หมายเหตุ 9 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	1,315,665,040.01	1,308,807,345.41
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม – อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	432,954,634.77	367,153,473.46
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง – สุทธิ	**882,710,405.24**	**941,653,871.95**
งานระหว่างก่อสร้าง	**21,164,653.01**	**9,179,140.00**
ส่วนปรับปรุงที่ดิน	128,432,801.29	129,140,025.58
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม – ส่วนปรับปรุงที่ดิน	46,579,933.23	40,302,327.13
ส่วนปรับปรุงที่ดิน – สุทธิ	**81,852,868.06**	**88,837,698.45**
ครุภัณฑ์	866,628,778.58	813,998,624.36
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม – ครุภัณฑ์	711,005,820.04	681,478,543.58
ครุภัณฑ์ – สุทธิ	**155,622,958.54**	**132,520,080.78**
รวม ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ – สุทธิ	**1,141,350,884.85**	**1,172,190,791.18**

หมายเหตุ 10 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	40,801,998.50	40,801,998.50
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม – โปรแกรมคอมพิวเตอร์	39,360,199.36	36,698,659.36
รวม สินทรัพย์ไม่มีตัวตน – สุทธิ	**1,441,799.14**	**4,103,339.14**

หมายเหตุ 11 เจ้าหนี้ระยะสั้น

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
เจ้าหนี้ค่าสินค้าและบริการ	262,687,388.28	21,716,937.01
เจ้าหนี้รายจ่ายประเภททุน	11,061,114.95	11,511,424.31
เจ้าหนี้อื่น	235,769.01	280,146.50
ค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย	8,083,772.83	8,263,824.36
ใบสำคัญค้างจ่าย	28,152,249.80	28,698,125.73
รวม เจ้าหนี้ระยะสั้น	**310,220,294.87**	**70,470,457.91**

หมายเหตุ 12 เงินรับฝากระยะสั้น

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
เงินประกันสัญญา	8,833,672.44	7,793,428.97
เจ้าหนี้เงินรับฝาก	-	4,756.84
เงินรับฝาก-กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง	19,185,701.67	14,530,125.65
รวม เงินรับฝากระยะสั้น	**28,019,374.11**	**22,328,311.46**

หมายเหตุ 13 หนี้สินหมุนเวียนอื่น

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ภาษีหัก ณ ที่จ่าย	4,724,052.59	4,456,128.00
รวม หนี้สินหมุนเวียนอื่น	**4,724,052.59**	**4,456,128.00**

หมายเหตุ 14 หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
เงินสำรองบำเหน็จ	810,902,467.77	781,928,143.44
รวม หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	**810,902,467.77**	**781,928,143.44**

เงินสำรองบำเหน็จ จำนวน 810,902,467.77 บาท (ปี 2561 จำนวน 781,928,143.44 บาท) ประกอบด้วย

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
เงินสำรองบำเหน็จยกมา	781,928,143.44	753,020,219.76
หัก จ่ายระหว่างปี	57,847,585.67	58,837,422.00
บวก ตั้งเพิ่มประจำปี	86,821,910.00	87,745,345.68
เงินสำรองบำเหน็จยกไป	**810,902,467.77**	**781,928,143.44**

เงินสำรองบำเหน็จ ได้มีการตั้งประมาณการโดยใช้หลักการคำนวณเงินบำเหน็จของพนักงานและลูกจ้างจำนวนหนึ่งเดือนที่ได้รับในปีงบประมาณนั้น การจ่ายเงินและวิธีการคำนวณเงินบำเหน็จเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยเงินบำเหน็จพนักงานและลูกจ้าง พ.ศ. 2551

หมายเหตุ 15 ภาระผูกพัน

15.1 ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงาน

สำนักงานในฐานะผู้เช่ามีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้ ดังนี้

(หน่วย : บาท)

	2562	**2561**
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	57,326,116.16	75,624,162.36
รวม	**57,326,116.16**	**75,624,162.36**

15.2 ภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน

(หน่วย : บาท)

	2562	**2561**
สัญญาที่ยังไม่ได้รับรู้		
ที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง	90,250,605.00	60,707,760.00
อุปกรณ์ และอื่น ๆ	1,969,950.65	8,251,744.00
รวม	**92,220,555.65**	**68,959,504.00**

ภาระผูกพันข้างต้นเกิดจากมูลค่าตามสัญญาจ้างก่อสร้าง ต่อเติม และจัดหาสินทรัพย์

15.3 ภาระผูกพันตามสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ

ภาระผูกพันที่เกิดจากสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ จำแนกตามระยะเวลาของสัญญาได้ ดังนี้

(หน่วย : บาท)

	2562	**2561**
ไม่เกิน 1 ปี	17,150,404.01	1,776,981.38
รวม	**17,150,404.01**	**1,776,981.38**

หมายเหตุ 16 รายได้จากงบประมาณ

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
รายได้จากงบประมาณปีปัจจุบัน		
รายได้จากงบอุดหนุน		
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	1,580,911,200.00	1,595,493,300.00
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	454,221,600.00	563,750,100.00
ค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง	81,883,400.00	105,593,600.00
ค่าใช้จ่ายในการควบคุมและจัดให้มีการเลือกตั้ง อปท.	802,245,900.00	-
ค่าใช้จ่ายในการควบคุมและจัดการเลือกตั้ง ส.ส.เป็นการเลือกตั้งทั่วไป	4,006,120,900.00	-
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้ได้มาซึ่ง ส.ว.	1,303,026,600.00	-
รวม รายได้จากงบประมาณ	**8,228,409,600.00**	**2,264,837,000.00**

หมายเหตุ 17 รายได้อื่น

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
รายได้จากการขายทรัพย์สิน	58,721.00	47,116.00
รายได้ดอกเบี้ย	36,825,141.01	19,350,256.57
รายได้ค่าปรับ	957,205.23	1,361,345.60
กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์	823,055.65	2,944,298.18
รายได้อื่น ๆ		
เงินชดใช้ความเสียหายในการดำเนินคดีและเงินชดใช้ค่าเสียหายจากการเลือกตั้งใหม่	26,113,782.85	48,780,247.22
รายได้อื่น	631,300.69	26,088.55
รวม รายได้อื่น ๆ	26,745,083.54	48,806,335.77
รวม รายได้อื่น	**65,409,206.43**	**72,509,352.12**

หมายเหตุ 18 ค่าใช้จ่ายบุคลากร

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
เงินเดือน	1,001,490,326.48	1,012,843,307.45
ค่าล่วงเวลา	251,320.00	188,810.00
เงินประจำตำแหน่ง	66,730,142.75	74,093,968.80
ค่าจ้าง	39,802,949.09	34,396,564.80
เงินสวัสดิการค่าครองชีพ	100,756,510.50	100,491,291.48
ค่ารักษาพยาบาล	45,650,985.14	37,632,616.43
ค่าการศึกษาบุตร	4,703,814.00	3,856,585.00
เงินช่วยเหลือพิเศษ	473,550.00	281,070.00
เงินชดเชยผู้ประสบภัย	40,000.00	-
ค่าเช่าบ้าน	12,137,500.28	12,564,524.03
เงินสบทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	127,505,418.33	133,427,988.55
ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น	297,959,581.78	301,397,690.95
รวม ค่าใช้จ่ายบุคลากร	**1,697,502,098.35**	**1,711,174,417.49**

หมายเหตุ 19 ค่าตอบแทน

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ค่าตอบแทนตามตำแหน่ง	22,281,784.13	15,011,735.46
ค่าตอบแทนเฉพาะงาน	5,782,100.00	8,134,854.00
ค่าตอบแทนอื่น	495,385.00	984,600.00
รวม ค่าตอบแทน	**28,559,269.13**	**24,131,189.46**

หมายเหตุ 20 ค่าใช้สอย

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม	23,628,591.96	22,548,126.91
ค่าใช้จ่ายเดินทาง	44,512,410.39	52,560,385.15
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	7,719,347.96	7,161,848.54
ค่าจ้างเหมาบริการ	67,466,868.86	56,759,489.30
ค่ารับรองอาหารว่างและเครื่องดื่ม	54,474,831.68	50,559,607.74
ค่าเช่า	35,353,928.30	32,971,735.73
ค่าประชาสัมพันธ์	3,968,764.00	17,632,221.55
ค่าใช้สอยอื่น	6,038,361.97	4,689,998.94
รวม ค่าใช้สอย	**243,163,105.12**	**244,883,413.86**

หมายเหตุ 21 ค่าวัสดุ

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ค่าวัสดุ	44,188,340.32	48,650,524.78
ค่าเชื้อเพลิง	4,933,573.30	6,919,557.74
ค่าครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์	738,953.34	1,591,533.50
รวม ค่าวัสดุ	**49,860,866.96**	**57,161,616.02**

หมายเหตุ 22 ค่าสาธารณูปโภค

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ค่าไฟฟ้า	48,411,818.68	46,078,489.02
ค่าน้ำประปา	887,914.11	1,063,104.48
ค่าโทรศัพท์	956,185.70	1,067,605.57
ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม	7,776,972.26	7,940,167.16
ค่าบริการไปรษณีย์	3,582,380.41	2,524,842.12
รวม ค่าสาธารณูปโภค	**61,615,271.16**	**58,674,208.35**

หมายเหตุ 23 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	65,826,345.65	65,209,846.98
ส่วนปรับปรุงที่ดิน	6,380,147.51	6,359,693.95
ครุภัณฑ์	42,791,894.31	44,630,158.87
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	2,661,540.00	5,167,741.00
รวม ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	**117,659,927.47**	**121,367,440.80**

หมายเหตุ 24 ค่าใช้จ่ายในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ค่าตอบแทน	243,408,461.51	-
ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลา	8,947,740.00	-
ค่าใช้สอย	75,709,609.83	-
ค่าวัสดุ	18,256,120.51	-
ค่าจัดพิมพ์บัตรเลือกตั้ง	1,022,638.50	-
ค่าสาธารณูปโภค	4,337,966.85	-
ค่าใช้จ่ายรณรงค์ประชาสัมพันธ์	20,224,727.61	-
ค่าใช้จ่ายหน่วยงานสนับสนุน	94,686,777.44	-
ค่าใช้จ่ายตรวจสอบการเลือกตั้งขององค์การเอกชน	1,522,385.81	-
รวม ค่าใช้จ่ายในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา	**468,116,428.06**	**-**

หมายเหตุ 25 ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ค่าตอบแทน	1,258,703,509.68	-
ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลา	20,506,492.00	-
ค่าใช้สอย	355,256,274.68	-
ค่าวัสดุ	443,049,787.10	-
ค่าจัดพิมพ์บัตรเลือกตั้ง	116,467,059.80	-

หมายเหตุ 25 ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ต่อ)

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ค่าสาธารณูปโภค	8,367,624.13	-
ค่าใช้จ่ายรณรงค์ประชาสัมพันธ์	152,421,679.24	-
ค่าใช้จ่ายหน่วยงานสนับสนุน	708,191,302.19	-
ค่าใช้จ่ายตรวจสอบการเลือกตั้งขององค์การเอกชน	180,000.00	-
ค่าชดเชยผู้ประสบภัย	137,140.00	-
รวมค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	3,063,280,868.82	-

หมายเหตุ 26 คดีฟ้องร้อง

26.1 คดีที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ถูกฟ้องเรียกค่าเสียหายรวมทั้งสิ้น 11 คดี ทุนทรัพย์ตามฟ้อง 160,909,922.96 บาท มีรายละเอียด ดังนี้

1. ถูกฟ้องคดีปกครอง จำนวน 6 คดี ทุนทรัพย์ตามฟ้อง 26,186,451.26 บาท (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งฟ้องแย้ง จำนวน 1 คดี เป็นเงิน 5,363,659.96 บาท) อยู่ระหว่างพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด จำนวน 3 คดี ศาลปกครองกลาง จำนวน 1 คดี ศาลปกครองนครราชสีมา จำนวน 1 คดี และศาลปกครองอุดรธานี จำนวน 1 คดี

2. ถูกฟ้องคดีแพ่ง จำนวน 5 คดี ทุนทรัพย์ตามฟ้อง 134,723,471.70 บาท อยู่ระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ จำนวน 1 คดี ศาลแพ่ง จำนวน 1 คดี ศาลจังหวัดอุทัยธานี จำนวน 1 คดี ศาลจังหวัดสระแก้ว จำนวน 1 คดี และศาลจังหวัดธัญบุรี จำนวน 1 คดี

26.2 คดีที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้ฟ้องเรียกค่าเสียหายรวมทั้งสิ้น 18 คดี ทุนทรัพย์ตามฟ้อง 3,133,143,542.23 บาท มีรายละเอียด ดังนี้

1. ฟ้องคดีปกครอง จำนวน 16 คดี ทุนทรัพย์ตามฟ้อง 5,372,440.15 บาท อยู่ระหว่างพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด จำนวน 9 คดี ศาลปกครองกลาง จำนวน 5 คดี ศาลปกครองระยอง จำนวน 1 คดี และศาลปกครองอุบลราชธานี จำนวน 1 คดี

2. ฟ้องคดีแพ่ง จำนวน 2 คดี ทุนทรัพย์ตามฟ้อง 3,127,771,102.08 บาท อยู่ระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ จำนวน 1 คดี และศาลแพ่ง จำนวน 1 คดี

กรณีดังกล่าวคดียังไม่ถึงที่สุด โดยศาลอาจจะพิพากษาเป็นอย่างอื่นได้ เช่น พิพากษายกฟ้อง หรือให้ผู้ถูกฟ้องชำระค่าเสียหายดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงินที่มากกว่าหรือน้อยกว่าที่โจทก์ฟ้องมาก็ได้

หมายเหตุ 27 การจัดประเภทรายการใหม่

ตัวเลขเปรียบเทียบในรายงานการเงินปี 2561 มีการจัดประเภทใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดประเภทและการแสดงรายการในรายงานการเงินปี 2562

(หน่วย : บาท)

	ก่อนจัดประเภทใหม่	เพิ่ม (ลด)	**หลังจัดประเภทใหม่**
ค่าเสื่อมราคา			
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	71,569,540.93	(6,359,693.95)	**65,209,846.98**
ส่วนปรับปรุงที่ดิน	-	6,359,693.95	**6,359,693.95**
รวม	**71,569,540.93**	-	**71,569,540.93**

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
รายงานรายได้แผ่นดิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ		
รายได้แผ่นดิน – นอกจากภาษี	18,404,720.00	189,075.00
รายได้แผ่นดินจัดเก็บสุทธิ	**18,404,720.00**	**189,075.00**
รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง	18,404,720.00	189,075.00
รายการรายได้แผ่นดินสุทธิ	-	-

รายได้แผ่นดิน – นอกจากภาษี จำนวน 18,404,720.00 บาท ประกอบด้วย

รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	112,420.00	187,675.00
รายได้อื่น	18,292,300.00	1,400.00
รวมรายได้แผ่นดิน – นอกจากภาษี	**18,404,720.00**	**189,075.00**

งบการเงิน

งบการเงินของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน

กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบรายงานการเงินของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า รายงานการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 และผลการดำเนินงาน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบรายงานการเงินในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากหน่วยงานตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรายงานการเงิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณเหล่านี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่อรายงานการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็น เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ในการจัดทำรายงานการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของหน่วยงานในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่มีข้อกำหนดในกฎหมายหรือเป็นนโยบายรัฐบาลที่จะเลิกหน่วยงานหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการกำกับดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานการเงินของหน่วยงาน

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบรายงานการเงิน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า รายงานการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้รายงานการเงินจากการใช้รายงานการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในรายงานการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิผลของการควบคุมภายในของหน่วยงาน
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของหน่วยงานในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในรายงานการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้หน่วยงานต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของรายงานการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่ารายงานการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางสาววิมลวรรณ ชื่นชม)
ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 18

(นางปรียาภา เกื้อสกุล)
นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
วันที่ 13 สิงหาคม 2563

กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2562

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2562	2561
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	64,082,675.57	51,982,917.59
ลูกหนี้ระยะสั้น	6	21,711,496.72	16,912,001.47
เงินลงทุนระยะสั้น	7	955,000,000.00	165,000,000.00
วัสดุคงเหลือ		83,688.96	57,384.50
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	8	54,169.35	59,389.73
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		**1,040,932,030.60**	**234,011,693.29**
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ลูกหนี้ระยะยาว	9	248,680.00	248,680.00
เงินลงทุนระยะยาว	10	310,000,000.00	955,000,000.00
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	11	7,743,109.60	2,288,189.46
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	12	26,088.25	43,475.75
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		**318,017,877.85**	**957,580,345.21**
รวมสินทรัพย์		**1,358,949,908.45**	**1,191,592,038.50**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาวรุจิรา ผึ่งผดุง)
พนักงานการเลือกตั้งชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

พันตำรวจเอก
(จรุงวิทย์ ภุมมา)
เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2562

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2562	2561
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้ระยะสั้น	13	5,425,517.62	3,522,233.12
เงินรับฝากระยะสั้น	14	21,235,560.90	5,931,521.43
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	15	21,262.14	12,530.78
รวมหนี้สินหมุนเวียน		**26,682,340.66**	**9,466,285.33**
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		12,820.00	12,820.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		**12,820.00**	**12,820.00**
รวมหนี้สิน		**26,695,160.66**	**9,479,105.33**
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		**1,332,254,747.79**	**1,182,112,933.17**
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม		1,332,254,747.79	1,182,112,933.17
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		**1,332,254,747.79**	**1,182,112,933.17**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาวรุจิรา ผึ่งผดุง)
พนักงานการเลือกตั้งชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

พันตำรวจเอก
(จรุงวิทย์ ภุมมา)
เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2562	2561
รายได้			
รายได้จากงบประมาณ		130,000,000.00	-
รายได้ค่าธรรมเนียมการสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส.		141,010,000.00	-
รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากจากสถาบันการเงิน		26,554,492.24	26,471,084.35
รายได้อื่น	17	926,593.37	530,925.25
รวมรายได้		**298,491,085.61**	**27,002,009.60**
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	18	9,507,645.80	6,260,297.40
ค่าใช้สอย	19	1,680,527.45	1,727,272.04
ค่าวัสดุ	20	416,515.84	316,129.97
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	21	1,225,138.01	1,704,627.75
ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุนจัดสรรให้พรรคการเมือง	22	110,129,506.61	-
ค่าใช้จ่ายอื่น	23	25,498,734.63	19,204,685.52
รวมค่าใช้จ่าย		**148,458,068.34**	**29,213,012.68**
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		**150,033,017.27**	**(2,211,003.08)**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาวรุจิรา ผึ่งผดุง)
พนักงานการเลือกตั้งชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

พันตำรวจเอก
(จรุงวิทย์ ภุมมา)
เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562

(หน่วย : บาท)

	ทุน	รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย สะสม	องค์ประกอบอื่น ของสินทรัพย์ สุทธิ/ส่วนทุน	รวม สินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 - ตามที่รายงานไว้เดิม	-	1,184,138,521.44	-	1,184,138,521.44
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 - หลังการปรับปรุง	-	1,184,138,521.44	-	1,184,138,521.44
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2561				
การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ทุนเพิ่ม/ลด		185,414.81		185,414.81
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	(2,211,003.08)	-	(2,211,003.08)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561	-	1,182,112,933.17	-	1,182,112,933.17

(หน่วย : บาท)

	ทุน	รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย สะสม	องค์ประกอบอื่น ของสินทรัพย์ สุทธิ/ส่วนทุน	รวม สินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 - ตามที่รายงานไว้เดิม	-	1,182,112,933.17	-	1,182,112,933.17
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 - หลังการปรับปรุง	-	1,182,112,933.17	-	1,182,112,933.17
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2562				
การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ทุนเพิ่ม/ลด		108,797.35		108,797.35
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	150,033,017.27	-	150,033,017.27
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2562	-	1,332,254,747.79	-	1,332,254,747.79

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาวรุจิรา ผึ่งผดุง)
พนักงานการเลือกตั้งชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

พันตำรวจเอก
(จรุงวิทย์ ภุมมา)
เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป

กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เป็นกองทุนในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายในการสนับสนุนพรรคการเมือง การให้การศึกษาแก่ประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชนซึ่งมีอุดมการณ์ทางการเมืองร่วมกัน และสมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินการอย่างแท้จริงและการดำเนินการอื่นใดที่มีกฎหมายกำหนด

หน่วยงานมีสถานที่ตั้งอยู่ในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคาร B) ชั้น 6 เลขที่ 120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

กรอบกฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง คือ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีภายใต้แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ จำนวน 130,000,000.00 บาท โดยแบ่งเป็นเงินอุดหนุนแก่พรรคการเมือง จำนวน 91,000,000.00 บาท และเป็นเงินเพื่อบริหารกองทุนฯ จำนวน 39,000,000.00 บาท

กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ไม่มีหน่วยงานระดับหน่วยเบิกจ่ายภายใต้สังกัด

หมายเหตุ 2 เกณฑ์การจัดทำรายงานการเงิน

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งรวมถึงหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐ และแสดงรายการในรายงานการเงิน ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0410.3/ว 357 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2561 เรื่อง รูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ

รอบระยะเวลาบัญชีเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน ของปีถัดไป

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยไว้เป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

หมายเหตุ 3 มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ และมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่ปรับปรุงใหม่

ในระหว่างปีปัจจุบัน กระทรวงการคลังได้ประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ที่จะมีผลบังคับใช้ในงวดอนาคต โดยถือปฏิบัติกับรายงานการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 ตุลาคม 2562 ดังนี้

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 9 เรื่อง รายได้จากรายการแลกเปลี่ยน

ฝ่ายบริหารเชื่อว่ามาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ข้างต้น จะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อรายงานการเงินในงวดที่นำมาถือปฏิบัติ

หมายเหตุ 4 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

- เงินสดย่อย เป็นเงินสดที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายปลีกย่อยในกองทุนฯ ตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติ ยอดคงเหลือสิ้นปีประกอบด้วย เงินสด และใบสำคัญที่เบิกจากเงินสดย่อยแล้วรอเบิกชดเชย

- รายการเทียบเท่าเงินสด ได้แก่ เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องซึ่งมีระยะเวลาครบกำหนดที่จะเปลี่ยนให้เป็นเงินสดได้ภายใน 3 เดือน เช่น เงินฝากประจำที่มีวันถึงกำหนดภายใน 3 เดือน

4.2 ลูกหนี้

ลูกหนี้ระยะสั้น แสดงด้วยมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ

ลูกหนี้ระยะยาว แสดงด้วยมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจะตั้งขึ้นสำหรับลูกหนี้ส่วนที่คาดว่าจะไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้ โดยพิจารณาจากประสบการณ์ที่ผ่านมาเกี่ยวกับจำนวนลูกหนี้ที่เก็บเงินไม่ได้ ข้อมูลประวัติการชำระหนี้ และหลักฐานการติดตามลูกหนี้แต่ละราย ร่วมกับการวิเคราะห์อายุลูกหนี้กองทุนฯ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 สำหรับลูกหนี้พรรคการเมืองที่ยุบพรรคแล้ว

4.3 เงินลงทุน

เงินลงทุนแยกแสดงในงบแสดงฐานะการเงินเป็นเงินลงทุนระยะสั้นภายใต้หัวข้อสินทรัพย์หมุนเวียน และเงินลงทุนระยะยาวภายใต้หัวข้อสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

เงินลงทุนระยะสั้น หมายถึง เงินลงทุนที่หน่วยงานตั้งใจจะถือไว้ไม่เกิน 1 ปี นับตั้งแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาการรายงาน หากมีความตั้งใจจะถือไว้เกินกว่า 1 ปี จะจัดเป็นเงินลงทุนระยะยาว

4.4 วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือ หมายถึง ของใช้สิ้นเปลืองที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติ โดยทั่วไปมีมูลค่าไม่สูงและไม่มีลักษณะคงทนถาวร แสดงตามราคาทุนและตีราคาวัสดุคงเหลือโดยวิธีเข้าก่อน - ออกก่อน (FIFO)

หมายเหตุ 4 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

4.5 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

- อุปกรณ์ ได้แก่ ครุภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ รับรู้เป็นสินทรัพย์เฉพาะรายการที่มีมูลค่าต่อหน่วยตั้งแต่ 5,000.00 บาท ขึ้นไป แสดงมูลค่าด้วยมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม

- ราคาทุนของ อาคารและอุปกรณ์ รวมถึงรายจ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสถานที่และสภาพที่พร้อมใช้งาน ต้นทุนในการต่อเติมหรือปรับปรุงซึ่งทำให้หน่วยงานได้รับประโยชน์ตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากมาตรฐานเดิมถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

- ค่าเสื่อมราคาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณ ดังนี้

ประเภทสินทรัพย์	อายุการใช้งาน (ปี)
ครุภัณฑ์สำนักงาน	5
ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	5
ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	5
ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	5
ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	4
ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	5

4.6 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

- สินทรัพย์ไม่มีตัวตน แสดงมูลค่าด้วยมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม

- ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ ดังนี้

โปรแกรมคอมพิวเตอร์	4	ปี

4.7 รายได้ค่าปรับจากพรรคการเมือง

รายได้ค่าปรับจากพรรคการเมือง เป็นรายได้ค่าปรับที่ได้รับจากการลงโทษทางปกครองหรือทางอาญา จะรับรู้เป็นรายได้เมื่อกองทุนฯ ได้รับเงินค่าปรับจากพรรคการเมือง

หมายเหตุ 5 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
เงินสดย่อย	50,000.00	50,000.00
เงินฝากสถาบันการเงิน	64,032,675.57	51,932,917.59
รวม เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	**64,082,675.57**	**51,982,917.59**

หมายเหตุ 5 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (ต่อ)

เงินฝากสถาบันการเงิน จำนวน 64,032,675.57 บาท ประกอบด้วย

- เงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เงินอุดหนุนพรรคการเมืองจากผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำนวน 19,705,223.03 บาท
- เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) และธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย เป็นเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 20,076,197.44 บาท และจำนวน 20,000,000.00 บาท ตามลำดับ
- บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) เพื่อรับผลตอบแทนจากเงินฝากประจำ จำนวน 4,251,103.79 บาท
- บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เพื่อรับผลตอบแทนจากพันธบัตร จำนวน 151.31 บาท

หมายเหตุ 6 ลูกหนี้ระยะสั้น

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ลูกหนี้เงินยืม	147,000.00	-
รายได้ดอกเบี้ยค้างรับ	2,418,483.89	2,382,075.82
ลูกหนี้อื่น - ลูกหนี้เงินรับฝาก	19,146,012.83	14,529,925.65
รวม ลูกหนี้ระยะสั้น	**21,711,496.72**	**16,912,001.47**

ลูกหนี้อื่น - ลูกหนี้เงินรับฝาก จำนวน 19,146,012.83 บาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจากการโอนเงินในการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ของกองทุนฯ ไปตั้งเบิกจ่ายที่สำนักการคลัง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ลูกหนี้เงินยืม ณ วันสิ้นปี แยกตามอายุหนี้ ดังนี้

(หน่วย : บาท)

ลูกหนี้เงินยืม	ยังไม่ถึงกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	ถึงกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	เกินกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	**รวม**
2562	147,000.00	-	-	**147,000.00**
2561	-	-	-	**-**

หมายเหตุ 7 เงินลงทุนระยะสั้น

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
พันธบัตร ธ.ก.ส.	200,000,000.00	-
เงินฝากประจำ 12 เดือน	-	165,000,000.00
เงินฝากประจำ 24 เดือน ที่จะครบกำหนดไม่เกิน 1 ปี	755,000,000.00	-
รวม เงินลงทุนระยะสั้น	**955,000,000.00**	**165,000,000.00**

พันธบัตรธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 200,000,000.00 บาท เป็นพันธบัตรแบบมีใบพันธบัตร ไถ่ถอนโดยไม่ต้องส่งคืนใบพันธบัตร กระทรวงการคลังค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย รัฐบาลรับภาระในการชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ย เป็นพันธบัตรอายุ 5 ปี อัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ ร้อยละ 3.80 ต่อปี ครบกำหนดไถ่ถอนวันที่ 12 มกราคม 2563

หมายเหตุ 8 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	54,169.35	59,389.73
รวม สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	**54,169.35**	**59,389.73**

หมายเหตุ 9 ลูกหนี้ระยะยาว

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ลูกหนี้อื่น - พรรคการเมือง	29,535,165.99	29,648,659.29
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	29,286,485.99	29,399,979.29
รวม ลูกหนี้ระยะยาว - สุทธิ	**248,680.00**	**248,680.00**

ลูกหนี้อื่น - พรรคการเมือง จำนวน 29,535,165.99 บาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจากกองทุนฯ จัดสรรเงินให้พรรคการเมืองตามโครงการที่พรรคการเมืองขอรับการจัดสรร แต่ใช้จ่ายไม่หมดหรือไม่ได้ใช้จ่ายเงินตามโครงการจึงต้องคืนเงินให้กองทุนฯ และหากพรรคการเมืองดังกล่าวถูกยุบ เลิก หรือสิ้นสภาพ กองทุนฯ จะตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ทั้งนี้ลูกหนี้ระยะยาว - สุทธิ จำนวน 248,680.00 บาท เป็นลูกหนี้ของพรรคการเมืองที่ยังไม่ถูกยุบ เลิก หรือสิ้นสภาพ จำนวน 1 พรรค

หมายเหตุ 10 เงินลงทุนระยะยาว

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ทันธบัตร ธ.ก.ส.	-	200,000,000.00
เงินฝากประจำ 24 เดือน	-	755,000,000.00
เงินฝากประจำ 36 เดือน	310,000,000.00	-
รวม เงินลงทุนระยะยาว	**310,000,000.00**	**955,000,000.00**

เงินฝากประจำ 36 เดือน จำนวน 310,000,000.00 บาท เป็นเงินฝากธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วย จำนวน 160,000,000.00 บาท ครบกำหนดวันที่ 19 มีนาคม 2565 และจำนวน 150,000,000.00 บาท ครบกำหนดวันที่ 29 พฤษภาคม 2565

หมายเหตุ 11 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ครุภัณฑ์	26,128,012.26	26,055,119.26
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - ครุภัณฑ์	24,879,902.66	23,766,929.80
ครุภัณฑ์ - สุทธิ	**1,248,109.60**	**2,288,189.46**
งานระหว่างก่อสร้าง	**6,495,000.00**	**-**
รวม ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	**7,743,109.60**	**2,288,189.46**

หมายเหตุ 12 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	10,754,456.00	10,754,456.00
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม - โปรแกรมคอมพิวเตอร์	10,728,367.75	10,710,980.25
รวม สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	**26,088.25**	**43,475.75**

หมายเหตุ 13 เจ้าหนี้ระยะสั้น

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
เจ้าหนี้การค้า	5,027,952.52	2,608,010.00
เจ้าหนี้อื่น (เงินรอการตรวจสอบ)	3,000.00	3,000.00
ใบสำคัญค้างจ่าย	400.00	-
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	394,165.10	911,223.12
รวม เจ้าหนี้ระยะสั้น	**5,425,517.62**	**3,522,233.12**

หมายเหตุ 14 เงินรับฝากระยะสั้น

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
เจ้าหนี้เงินรับฝาก (เงินบริจาคภาษีจากกรมสรรพากร)	21,205,373.15	5,762,800.00
เงินประกันสัญญา	347.75	168,721.43
เงินประกันผลงาน	29,840.00	-
รวม เงินรับฝากระยะสั้น	**21,235,560.90**	**5,931,521.43**

หมายเหตุ 15 หนี้สินหมุนเวียนอื่น

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ภาษีหัก ณ ที่จ่าย	21,262.14	12,530.78
รวม หนี้สินหมุนเวียนอื่น	**21,262.14**	**12,530.78**

หมายเหตุ 16 ภาระผูกพัน

16.1 ภาระผูกพันตามสัญญาจ้างเหมาบริการ

หน่วยงานมีภาระผูกพันตามสัญญาจ้างเหมาจัดงานประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการสร้างธุรกิจในระดับชุมชน และการจ้างเหมาบริการอื่น เป็นจำนวนเงินรวม 2,431,700.00 บาท

16.2 ภาระผูกพันตามสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ

หน่วยงานมีภาระผูกพันที่เกิดจากสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ จำแนกตามระยะเวลาของสัญญาได้ดังนี้

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ไม่เกิน 1 ปี	15,161,955.00	27,027,210.00
รวม	**15,161,955.00**	**27,027,210.00**

หมายเหตุ 17 รายได้อื่น

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
รายได้ค่าปรับจากพรรคการเมือง	-	255,900.00
กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์	512.00	1,576.00
รายได้อื่น	926,081.37	273,449.25
รวม รายได้อื่น	**926,593.37**	**530,925.25**

หมายเหตุ 18 ค่าใช้จ่ายบุคลากร

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ค่าจ้าง	9,377,655.80	6,218,447.40
ค่าล่วงเวลา	129,990.00	41,850.00
รวม ค่าใช้จ่ายบุคลากร	**9,507,645.80**	**6,260,297.40**

หมายเหตุ 19 ค่าใช้สอย

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม	-	14,400.00
ค่าใช้จ่ายเดินทาง	247,767.00	78,871.00
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	102,412.56	72,753.49
ค่าธรรมเนียม	14,242.00	453.00
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	1,083,700.00	1,358,350.00
ค่าใช้สอยอื่น	232,405.89	202,444.55
รวม ค่าใช้สอย	**1,680,527.45**	**1,727,272.04**

หมายเหตุ 20 ค่าวัสดุ

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ค่าวัสดุ	363,200.64	258,059.57
ค่าเชื้อเพลิง	45,440.00	58,070.40
ค่าครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์	7,875.20	-
รวม ค่าวัสดุ	**416,515.84**	**316,129.97**

หมายเหตุ 21 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ครุภัณฑ์	1,207,750.51	1,687,240.25
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	17,387.50	17,387.50
รวม ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	**1,225,138.01**	**1,704,627.75**

หมายเหตุ 22 ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุนจัดสรรให้พรรคการเมือง

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
เงินอุดหนุนพรรคการเมือง ตามมาตรา 83	110,129,506.61	-
รวม ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุนจัดสรรให้พรรคการเมือง	**110,129,506.61**	**-**

เงินอุดหนุนพรรคการเมือง ตามมาตรา 83 จำนวนเงิน 110,129,506.61 บาท เป็นการจัดสรรเงินอุดหนุนให้กับพรรคการเมือง ประกอบด้วย การจัดสรรเงินค่าบำรุงพรรคการเมือง จำนวนเงิน 43,806,620.19 บาท การจัดสรรตามคะแนนเสียงการเลือกตั้ง จำนวนเงิน 44,855,010.73 บาท และการจัดสรรตามจำนวนสาขาพรรคการเมือง จำนวนเงิน 21,467,875.69 บาท

หมายเหตุ 23 ค่าใช้จ่ายอื่น

(หน่วย : บาท)

	2562	2561
ค่าใช้จ่ายในโครงการต่าง ๆ	25,264,348.81	19,149,684.58
ค่าใช้จ่ายอื่น	234,385.82	55,000.94
รวม ค่าใช้จ่ายอื่น	**25,498,734.63**	**19,204,685.52**

ภาคผนวก

๑. ประกาศแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ และประกาศรายชื่อบุคคลสำรอง

๑.๑ ประกาศแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา

หน้า ๑
เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๒๑ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ประกาศ
แต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา ๒๖๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. พลเอก กนิษฐ์ ชาญปรีชญา
๒. นายกรรณภว์ ธนภรรคภวิน
๓. พลตรี กลชัย สุวรรณบูรณ์
๔. นายกล้านรงค์ จันทิก
๕. นายกษิดิศ อาชวคุณ
๖. นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา
๗. นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์
๘. นายกำพล เลิศเกียรติดำรงค์
๙. นายกิตติ วะสีนนท์
๑๐. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ
๑๑. นายกูรดิสถ์ จันทร์ศรีชวาลา
๑๒. นายเกียว แก้วสุทอ
๑๓. นายไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์
๑๔. นายขวัญชาติ วงศ์ศุภรานันต์
๑๕. นายคำนูณ สิทธิสมาน
๑๖. นายจเด็จ อินสว่าง

๑๗. นายจรินทร์ จักกะพาก
๑๘. พลโท จเรศักณิ์ อานุภาพ
๑๙. พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา
๒๐. พลตำรวจโท จิตติ รอดบางยาง
๒๑. นางจินตนา ชัยยวรรณาการ
๒๒. นายจิรชัย มูลทองโร่ย
๒๓. นางจิรดา สงฆ์ประชา
๒๔. พลเอก จิรพงศ์ วรรณรัตน์
๒๕. พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ
๒๖. นายเจตน์ ศิรธรานนท์
๒๗. นายเจน นำชัยศิริ
๒๘. นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร
๒๙. พลเอก ฉัตรเฉลิม เฉลิมสุข
๓๐. พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ
๓๑. นายเฉลา พวงมาลัย
๓๒. พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม
๓๓. นายเฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ
๓๔. นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน
๓๕. นายเฉลียว เกาะแก้ว
๓๖. นายชยุต สืบตระกูล
๓๗. พลเอก ชยุติ สุวรรณมาศ
๓๘. นายชลิต แก้วจินดา
๓๙. พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์
๔๐. พลอากาศเอก ชัยพฤกษ์ ดิษยะศริน
๔๑. พลเรือเอก ชัยวัฒน์ เอี่ยมสมุทร
๔๒. นายชาญวิทย์ ผลชีวิน
๔๓. พลเอก ชาตอุดม ติตถะสิริ
๔๔. พลเรือเอก ชุมนุม อาจวงษ์
๔๕. พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ์
๔๖. พลเอก เชวงศักดิ์ ทองสลวย
๔๗. ว่าที่ร้อยตรี เชิดศักดิ์ จำปาเทศ

๔๘. นายเชิดศักดิ์ สันติวรวุฒิ
๔๙. นายซากีย์ พิทักษ์คุมพล
๕๐. พลเรือเอก ฐนิธ กิตติอำพน
๕๑. พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย
๕๒. นายณรงค์ รัตนานุกูล
๕๓. นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์
๕๔. นายณรงค์ อ่อนสอาด
๕๕. พลเอก ณัฐ อินทรเจริญ
๕๖. พลเอก ดนัย มีชูเวท
๕๗. นางดวงพร รอดพยาธิ์
๕๘. นางสาวดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์
๕๙. นายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม
๖๐. นายดุสิต เขมะศักดิ์ชัย
๖๑. พลตำรวจเอก เดชณรงค์ สุทธิชาญบัญชา
๖๒. พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย
๖๓. พลอากาศเอก ตรีทศ สนแจ้ง
๖๔. นายตวง อันทะไชย
๖๕. พลเอก ไตรโรจน์ ครุธเวโช
๖๖. นายถนัด มานะพันธุ์นิยม
๖๗. นายถวิล เปลี่ยนศรี
๖๘. นายถาวร เทพวิมลเพชรกุล
๖๙. พลอากาศเอก ถาวร มณีพฤกษ์
๗๐. นายทรงเดช เสมอคำ
๗๑. พลเอก ทวีป เนตรนิยม
๗๒. นายทวีวงษ์ จุลกมนตรี
๗๓. นางทัศนา ยุวานนท์
๗๔. ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ
๗๕. พลเอก เทพพงศ์ ทิพยจันทร์
๗๖. พลเอก ธงชัย สาระสุข
๗๗. พลเอก ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร
๗๘. พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร

๗๙. นายธานี สุโชดายน
๘๐. นายธานี อ่อนละเอียด
๘๑. พลเอก ธีรเดช มีเพียร
๘๒. นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์
๘๓. พลเรือเอก นพดล โชคระดา
๘๔. พลเอก นพดล อินทปัญญา
๘๕. พลเอก นาวิน ดำริกาญจน์
๘๖. นายนิพนธ์ นาคสมภพ
๘๗. พลเอก นิวัตร มีนะโยธิน
๘๘. นางนิสดารก์ เวชยานนท์
๘๙. นายนิอาแซ ซีอุเซ็ง
๙๐. นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
๙๑. นายบรรชา พงศ์อายุกูล
๙๒. พลเอก บุญธรรม โอริส
๙๓. นายบุญมี สุระโคตร
๙๔. นายบุญส่ง ไข่เกษ
๙๕. พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์
๙๖. นางเบญจรัตน์ จริยธาราสิทธิ์
๙๗. หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล
๙๘. พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง
๙๙. นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม
๑๐๐. นางประภาศรี สุฉันทบุตร
๑๐๑. นายประมนต์ สุธีวงศ์
๑๐๒. นายประมาณ สว่างญาติ
๑๐๓. ร้อยเอก ประยุทธ เสาวคนธ์
๑๐๔. นางประยูร เหล่าสายเชื้อ
๑๐๕. พลเอก ประสาท สุขเกษตร
๑๐๖. นายประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ
๑๐๗. พลตำรวจตรี ปรัชญ์ชัย ใจชาญสุขกิจ
๑๐๘. พลเอก ปรีชา จันทร์โอชา
๑๐๙. นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ

๑๑๐. นายปัญญา งานเลิศ
๑๑๑. พลเอก ปัฐมพงศ์ ประถมภัฏ
๑๑๒. นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ
๑๑๓. นางสาวปิยฉัฏฐ์ วันเฉลิม
๑๑๔. นายปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์
๑๑๕. พลเอก โปฎก บุนนาค
๑๑๖. นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ
๑๑๗. คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์
๑๑๘. พลเอก พรพิพัฒน์ เบญญศรี
๑๑๙. นายพรเพชร วิชิตชลชัย
๑๒๐. นายพลเดช ปิ่นประทีป
๑๒๑. พลเรือเอก พะจุณณ์ ตามประทีป
๑๒๒. พลเรือเอก พัลลภ ตมิศานนท์
๑๒๓. นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์
๑๒๔. นายพิทักษ์ ไชยเจริญ
๑๒๕. พลเอก พิศณุ พุทธวงศ์
๑๒๖. นายพิศาล มาณวพัฒน์
๑๒๗. พลตำรวจโท พิสัณห์ จุลดิลก
๑๒๘. พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร
๑๒๙. นายพีระศักดิ์ พอจิต
๑๓๐. นางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง
๑๓๑. พลเอก ไพชยนต์ ค้าทันเจริญ
๑๓๒. นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา
๑๓๓. นายไพโรจน์ พ่วงทอง
๑๓๔. พลเอก ไพโรจน์ พานิชสมัย
๑๓๕. นางสาวภัทรา วรามิตร
๑๓๖. นายภาณุ อุทัยรัตน์
๑๓๗. นายมณเฑียร บุญตัน
๑๓๘. พลอากาศเอก มนัส รูปขจร
๑๓๙. นายมหรรณพ เดชวิทักษ์
๑๔๐. พลเอก มารุต ปัชโชตะสิงห์

๑๔๑. พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ
๑๔๒. พลเอก ยอดยุทธ บุญญาธิการ
๑๔๓. พันตำรวจเอก ยุทธกร วงเวียน
๑๔๔. นายยุทธนา ทัพเจริญ
๑๔๕. นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล
๑๔๖. นายระวี รุ่งเรือง
๑๔๗. นางสาวเรณู ตังคจิวางกูร
๑๔๘. นายลักษณ์ วจนานวัช
๑๔๙. พลเรือเอก ลือชัย รุดดิษฐ์
๑๕๐. พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช
๑๕๑. พลเอก เลิศฤทธิ์ เวชสวรรค์
๑๕๒. ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดี
๑๕๓. พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร
๑๕๔. นางวรารัตน์ อติแพทย์
๑๕๕. พลเอก วราห์ บุญญะสิทธิ์
๑๕๖. พลเอก วลิต โรจนภักดี
๑๕๗. พลเอก วสันต์ สุริยมงคล
๑๕๘. พลเอก วัฒนา สรรพานิช
๑๕๙. นายวันชัย สอนศิริ
๑๖๐. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์
๑๖๑. พลเอก วิชิต ยาทิพย์
๑๖๒. นายวิทยา ผิวผ่อง
๑๖๓. พลเอก วินัย สร้างสุขดี
๑๖๔. พลตำรวจโท วิบูลย์ บางท่าไม้
๑๖๕. นางสาววิบูลย์ลักษณ์ ร่วมรักษ์
๑๖๖. นายวิรัตน์ เกสสมบูรณ์
๑๖๗. นางสาววิไลลักษณ์ อรินทมะพงษ์
๑๖๘. นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร
๑๖๙. นายวิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ
๑๗๐. นายวีระศักดิ์ ฟูตระกูล
๑๗๑. นายวีระศักดิ์ โควสุรัตน์

๑๗๒. นายวีระศักดิ์ ภูครองหิน
๑๗๓. พลเอก วีรัณ ฉันทศาสตร์โกศล
๑๗๔. นายวุฒิพันธุ์ วิชัยรัตน์
๑๗๕. นายศรีศักดิ์ วัฒนพรมงคล
๑๗๖. นายศักดิ์ชัย ธนบุญชัย
๑๗๗. นายศักดิ์ไทย สุรกิจบวร
๑๗๘. พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง
๑๗๙. พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร
๑๘๐. นางศิรินา ปวโรฬารวิทยา
๑๘๑. พลเรือเอก ศิษฐวัชร วงษ์สุวรรณ
๑๘๒. นายศุภชัย สมเจริญ
๑๘๓. พลเอก ศุภรัตน์ พัฒนาวิสุทธิ์
๑๘๔. พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์
๑๘๕. พลเอก สกล ชื่นตระกูล
๑๘๖. หม่อมหลวงสกุล มาลากุล
๑๘๗. นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์
๑๘๘. พลเรือโท สนธยา น้อยฉายา
๑๘๙. พลเอก สนธยา ศรีเจริญ
๑๙๐. พลเอก สนั่น มะเริงสิทธิ์
๑๙๑. นายสม จาตุศรีพิทักษ์
๑๙๒. พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม
๑๙๓. นายสมชาย ชาญณรงค์กุล
๑๙๔. นายสมชาย เสียงหลาย
๑๙๕. นายสมชาย แสวงการ
๑๙๖. นายสมชาย หาญหิรัญ
๑๙๗. นายสมเดช นิลพันธุ์
๑๙๘. พลตำรวจโท สมบัติ มิลินทจินดา
๑๙๙. นายสมบูรณ์ งามลักษณ์
๒๐๐. นายสมพล เกียรติไพบูลย์
๒๐๑. นายสมศักดิ์ โชติรัตนะศิริ
๒๐๒. พลตำรวจโท สมหมาย กองวิสัยสุข

๒๐๓. พลเอก สมหมาย เกาฏีระ
๒๐๔. พลเอก สราวุฒิ ชลออยู่
๒๐๕. นายสวัสดิ์ สมัครพงศ์
๒๐๖. พลเอก สสิน ทองภักดี
๒๐๗. นายสังศิต พิริยะรังสรรค์
๒๐๘. นายสัญชัย จุลมนต์
๒๐๙. นายสาธิต เหล่าสุวรรณ
๒๑๐. นายสำราญ ครรชิต
๒๑๑. พลเอก สำเริง ศิวาดำรงค์
๒๑๒. พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร
๒๑๓. พลอากาศเอก สุจินต์ แช่มช้อย
๒๑๔. นายสุชัย บุตรสาระ
๒๑๕. นายสุธี มากบุญ
๒๑๖. นางสุนี จึงวิโรจน์
๒๑๗. นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล
๒๑๘. นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
๒๑๙. พลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์
๒๒๐. นายสุรเดช จิรัฐิติเจริญ
๒๒๑. พลเอก สุรพงษ์ สุวรรณอัตถ์
๒๒๒. พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์
๒๒๓. นายสุรสิทธิ์ ตรีทอง
๒๒๔. นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ
๒๒๕. นายสุวรรณ เลิศปัญญาโรจน์
๒๒๖. นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์
๒๒๗. นายเสรี สุวรรณภานนท์
๒๒๘. พลเอก อกนิษฐ์ หมื่นสวัสดิ์
๒๒๙. พลอากาศเอก อดิศักดิ์ กลั่นเสนาะ
๒๓๐. พลตำรวจเอก อดุลย์ แสงสิงแก้ว
๒๓๑. พลเอก อนันตพร กาญจนรัตน์
๒๓๒. นายอนุมัติ อาหมัด
๒๓๓. นายอนุศักดิ์ คงมาลัย

๒๓๔. นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล
๒๓๕. นางอภิรดี ตันตราภรณ์
๒๓๖. พลเอก อภิรัชต์ คงสมพงษ์
๒๓๗. นายอมร นิลเปรม
๒๓๘. นายออน กาจกระโทก
๒๓๙. พลเอก อักษรา เกิดผล
๒๔๐. นายอับดุลฮาลิม มินซาร์
๒๔๑. พลเอก อาชาไนย ศรีสุข
๒๔๒. พลโท อำพน ชูประทุม
๒๔๓. นายอำพล จินดาวัฒนะ
๒๔๔. พลเรือเอก อิทธิคมน์ ภมรสูต
๒๔๕. นายอุดม คชินทร
๒๔๖. นายอุดม วรัญญูรัฐ
๒๔๗. พลเอก อุดมชัย ธรรมสาโรรัชต์
๒๔๘. นายอุปกิต ปาจรียางกูร
๒๔๙. พลเอก อู้ด เบื้องบน
๒๕๐. พลตรี โอสถ ภาวิไล

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

๑.๒ ประกาศรายชื่อบุคคลสำรอง

หน้า ๔๐
เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๔๙ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒

ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ฉบับที่ ๒/๒๕๖๒

เรื่อง ประกาศรายชื่อบุคคลสำรอง สำหรับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ตามที่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา ตามมาตรา ๒๖๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จำนวน ๒๕๐ คน เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ นั้น ต่อมาในวันเดียวกันคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กำหนดรายชื่อบุคคลสำรอง สำหรับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา ๙๐ (๑) (ข) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๕๐ คน และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ พร้อมทั้งได้กำหนดรายชื่อบุคคลสำรอง สำหรับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา ๙๐ (๑) (ค) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ อีกจำนวน ๕๐ คน ซึ่งถือว่ามีผลในทางปฏิบัติแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ และเลขาธิการคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีหนังสือกราบเรียนให้ประธานวุฒิสภากรุณาทราบแล้ว เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

เพื่อให้การดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ในห้วงเวลาต่อไปมีความเรียบร้อย ตลอดจนเพื่อเป็นการรองรับการสิ้นสุดการปฏิบัติหน้าที่ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงประกาศรายชื่อบุคคลสำรอง สำหรับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา ๙๐ (๑) (ค) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังต่อไปนี้

๑. นายดอน ปรมัตถ์วินัย
๒. นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์
๓. นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์
๔. นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร
๕. นายวิชัย ทิตตภักดี
๖. นายสุวัฒน์ จิราพันธุ์
๗. พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล
๘. พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา
๙. นายลือชา การณ์เมือง
๑๐. นายอนุสิษฐ คุณากร
๑๑. พลเอก สมศักดิ์ นิลบรรเจิดกุล

๑๒. นายประพันธุ์ คูณมี
๑๓. พลตำรวจโท อำนวย นิ่มมะโน
๑๔. นายอนุพร อรุณรัตน์
๑๕. พลเอก พหล สง่าเนตร
๑๖. พลเรือเอก ประสาน สุขเกษตร
๑๗. พลเอก สุนทร ขำคมกุล
๑๘. นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต
๑๙. นายโสภณ เมฆธน
๒๐. พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์
๒๑. นายสมชาย มีเสน
๒๒. นางถวิลวดี บุรีกุล
๒๓. นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ
๒๔. นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์
๒๕. นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์
๒๖. พลเอก ภาณุวัชร นาควงษ์
๒๗. นายสุรชัย ภู่ประเสริฐ
๒๘. พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรธนะ
๒๙. พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี
๓๐. นายนพปฎล สุนทรนนท์
๓๑. นายภาณุวัฒน์ พันธุ์วิชาติกุล
๓๒. พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์
๓๓. นายวันชัย ศารทูลทัต
๓๔. นางเสาวณี สุวรรณชีพ
๓๕. พลตรี อนุศิษฐ์ ศุภธนิต
๓๖. นายทวีศักดิ์ สูทกวาทิน
๓๗. พลเรือเอก ธนะกาญจน์ ใคร่ครวญ
๓๘. นายสัญชัย จงวิศาล
๓๙. พลเรือเอก จักรชัย ภู่เจริญยศ
๔๐. นายนำชัย พรหมมีชัย
๔๑. พลอากาศเอก เพิ่มเกียรติ ลวณะมาลย์
๔๒. พลอากาศเอก ชนะ อยู่สถาพร
๔๓. พลเอก องอาจ พงษ์ศักดิ์

๔๔. นายพงศ์ศักติธัฐ เสมสันต์
๔๕. นายบุญเลิศ คชายุทธเดช
๔๖. นางพิไลพรรณ สมบัติศิริ
๔๗. นายไชยา ยิ้มวิไล
๔๘. นายไพฑูรย์ รักษ์ประเทศ
๔๙. นายธวัชชัย ฟักอังกูร
๕๐. นายบัณฑิตย์ เทวีทิวารักษ์

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๒
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

๒. ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๑ ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

หน้า ๑
เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๖๐ ก ราชกิจจานุเบกษา ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง

เรื่อง ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป และคณะกรรมการการเลือกตั้งได้กำหนดให้วันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นวันเลือกตั้ง นั้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ และมาตรา ๑๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงประกาศรายชื่อผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จำนวน ๓๔๙ คน ดังนี้

ลำดับที่	จังหวัด/เขตเลือกตั้งที่	ผู้ได้รับเลือกตั้ง	สังกัดพรรคการเมือง	หมายเหตุ
๑	กรุงเทพมหานคร			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นางกรณิศ งามสุคนธ์รัตนา	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๖	นางสาวภาดาท์ วรกานนท์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๗	นางสาวธณิกานต์ พรพงษาโรจน์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๘	นายกษิดิ์เดช ชุติมันต์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๙	นายสิระ เจนจาคะ	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๑๐	นายการุณ โหสกุล	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๑๑	นาวาอากาศเอก อนุดิษฐ์ นาครทรรพ	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๑๒	นายอนุสรณ์ ปั้นทอง	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๑๓	นางสาวฐิติภัสร์ โชติเดชาชัยนันต์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๑๔	นายพลภูมิ วิภัติภูมิประเทศ	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๑๕	นายชาญวิทย์ วิภูศิริ	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๑๖	นายจิรายุ ห่วงทรัพย์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๑๗	นายศิริพงษ์ รัสมี	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๑๘	นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๑๙	นายประสิทธิ์ มะหะหมัด	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒๐	นายมณฑล โพธิ์คาย	อนาคตใหม่	

ลำดับที่	จังหวัด/เขตเลือกตั้งที่	ผู้ได้รับเลือกตั้ง	สังกัดพรรคการเมือง	หมายเหตุ
๑	กรุงเทพมหานคร			
	เขตเลือกตั้งที่ ๒๑	นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒๒	นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒๓	นายโชติพิพัฒน์ เตชะโสภณมณี	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒๔	นายทศพร ทองศิริ	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒๕	นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒๖	นายวัน อยู่บำรุง	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒๗	นายจิรวัฒน์ อรัณยกานนท์	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒๘	นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒๙	นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓๐	นายจักรพันธ์ พรนิมิตร	พลังประชารัฐ	
๒	กระบี่			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายสาคร เกี่ยวข้อง	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง	ภูมิใจไทย	
๓	กาญจนบุรี			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	พลเอก สมชาย วิษณุวงศ์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายสมเกียรติ วอนเพียร	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายยศวัฒน์ มาไพศาลสิน	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายธรรมวิชญ์ โพธิพิพิธ	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นายอัฏฐพล โพธิพิพิธ	พลังประชารัฐ	
๔	กาฬสินธุ์			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นางบุญรื่น ศรีธเรศ	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายวีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายคมเดช ไชยศิวามงคล	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายพีระเพชร ศิริกุล	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นายประเสริฐ บุญเรือง	เพื่อไทย	
๕	กำแพงเพชร			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายไผ่ ลิกค์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	พันตำรวจโท ไวพจน์ อาภรณ์รัตน์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายอนันต์ ผลอำนวย	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายปริญญา ฤกษ์หร่าย	พลังประชารัฐ	

ลำดับที่	จังหวัด/เขตเลือกตั้งที่	ผู้ได้รับเลือกตั้ง	สังกัดพรรคการเมือง	หมายเหตุ
๖	ขอนแก่น			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายฐิตินันท์ แสงนาค	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายวัฒนา ช่างเหลา	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายจตุพร เจริญเชื้อ	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นางมุกดา พงษ์สมบัติ	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นายภาควัต ศรีสุรพล	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๖	นายสิงหภณ ดีนาง	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๗	นายนวัธ เตาะเจริญสุข	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๘	นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๙	นายวันนิวัติ สมบูรณ์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๑๐	นายบัลลังก์ อรรณนพพร	เพื่อไทย	
๗	จันทบุรี			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายจารึก ศรีอ่อน	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน	อนาคตใหม่	
๘	ฉะเชิงเทรา			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายกิตติชัย เรืองสวัสดิ์	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายสุชาติ ตันเจริญ	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์	อนาคตใหม่	
๙	ชลบุรี			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายสุชาติ ชมกลิ่น	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	ร้อยเอก จองชัย วงศ์ทรายทอง	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายรณเทพ อนุวัฒน์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นายขวัญเลิศ พานิชมาท	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๖	นายจรัส คุ้มไข่น้ำ	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๗	นางสาวกวินนาถ ตาคีย์	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๘	นายสะถิระ เผือกประพันธุ์	พลังประชารัฐ	
๑๐	ชัยนาท			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายอนุชา นาคาศัย	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายมณเฑียร สงฆ์ประชา	พลังประชารัฐ	

ลำดับที่	จังหวัด/เขตเลือกตั้งที่	ผู้ได้รับเลือกตั้ง	สังกัดพรรคการเมือง	หมายเหตุ
๑๑	ชัยภูมิ			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายโอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายเชิงชาย ชาสีรินทร์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายมานะ โลหะวณิชย์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๖	นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	เพื่อไทย	
๑๒	ชุมพร			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายชุมพล จุลใส	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายสราวุธ อ่อนละมัย	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายสุพล จุลใส	รวมพลังประชาชาติไทย	
๑๓	เชียงราย			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายเอกภพ เพียรพิเศษ	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายรังสรรค์ วันไชยธนวงศ์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๖	นายพีรเดช คำสมุทร	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๗	นางสาวละออง ติยะไพรัช	เพื่อไทย	
๑๔	เชียงใหม่			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายนพคุณ รัฐผไท	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายวิทยา ทรงคำ	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๖	นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๗	นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๙	นายศรีเรศ โกฏคำลือ	เพื่อไทย	
๑๕	ตรัง			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายนิพันธ์ ศิริธร	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ	ประชาธิปัตย์	

ลำดับที่	จังหวัด/เขตเลือกตั้งที่	ผู้ได้รับเลือกตั้ง	สังกัดพรรคการเมือง	หมายเหตุ
๑๖	ตราด เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายศักดินัย นุ่มหนู	อนาคตใหม่	
๑๗	ตาก เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายธนัสถ์ ทวีเกื้อกูลกิจ	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข	พลังประชารัฐ	
๑๘	นครนายก เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายวุฒิชัย กิตติธเนศวร	เพื่อไทย	
๑๙	นครปฐม เขตเลือกตั้งที่ ๑	พันโท สินธพ แก้วพิจิตร	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายพาณุวัฒณ์ สะสมทรัพย์	ชาติไทยพัฒนา	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายปฐมพงศ์ สูญจันทร์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นางจุมพิตา จันทรขจร	อนาคตใหม่	
๒๐	นครพนม เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายศุภชัย โพธิ์สุ	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นางมนพร เจริญศรี	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายไพจิต ศรีวรขาน	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายชวลิต วิชยสุทธิ์	เพื่อไทย	
๒๑	นครราชสีมา เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายเกษม ศุภรานนท์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายวัชรพล โตมรศักดิ์	ชาติพัฒนา	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายประเสริฐ จันทรรวงทอง	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายทวิรัฐ รัตนเศรษฐ	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นายโกศล ปัทมะ	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๖	นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๗	นางทัศนียา รัตนเศรษฐ	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๘	นางทัศนาพร เกษเมธีการุณ	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๙	นายอภิชา เลิศพชรกมล	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๑๐	นายพรชัย อำนวยทรัพย์	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๑๑	นายสมศักดิ์ พันธ์เกษม	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๑๒	นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๑๓	นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๑๔	นายสุชาติ ภิญโญ	เพื่อไทย	

ลำดับที่	จังหวัด/เขตเลือกตั้งที่	ผู้ได้รับเลือกตั้ง	สังกัดพรรคการเมือง	หมายเหตุ
๒๒	นครศรีธรรมราช			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายรงค์ บุญสวยขวัญ	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายเทพไท เสนพงศ์	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายประกอบ รัตนพันธ์	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๖	นายชัยชนะ เดชเดโช	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๗	นายสายัณห์ ยุติธรรม	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๘	นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล	ประชาธิปัตย์	
๒๓	นครสวรรค์			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายภิญโญ นิโรจน์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายวีระกร คำประกอบ	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายสัญญา นิลสุพรรณ	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายมานพ ศรีผึ้ง	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นายทายาท เกียรติชูศักดิ์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๖	นายนิโรธ สุนทรเลขา	พลังประชารัฐ	
๒๔	นนทบุรี			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นางเจริญ เรี่ยวแรง	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายจิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายมนตรี ตั้งเจริญถาวร	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นายวันชัย เจริญนนทสิทธิ์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๖	นายภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์	เพื่อไทย	
๒๕	นราธิวาส			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายวัชระ ยาวอหะซัน	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายสัมพันธ์ มะยูโซ๊ะ	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายกูเฮง ยาวอหะซัน	ประชาชาติ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	ประชาชาติ	
๒๖	น่าน			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นางสิรินทร รามสูต	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายชลน่าน ศรีแก้ว	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์	เพื่อไทย	

ลำดับที่	จังหวัด/เขตเลือกตั้งที่	ผู้ได้รับเลือกตั้ง	สังกัดพรรคการเมือง	หมายเหตุ
๒๗	บึงกาฬ			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายไตรรงค์ ติธรรม	เพื่อไทย	
๒๘	บุรีรัมย์			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายสนอง เทพอักษรณรงค์	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายรังสิกร ทิมาตฤกะ	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายสมบูรณ์ ซารัมย์	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายโสภณ ซารัมย์	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๖	นายไตรเทพ งามกมล	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๗	นายจักรกฤษณ์ ทองศรี	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๘	นายรุ่งโรจน์ ทองศรี	ภูมิใจไทย	
๒๙	ปทุมธานี			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายศุภชัย นพขำ	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายอนาวิล รัตนสถาพร	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นางสาวพรพิมล ธรรมสาร	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๖	นายพิษณุ พลธี	ภูมิใจไทย	
๓๐	ประจวบคีรีขันธ์			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายมนตรี ปาน้อยนนท์	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายพรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายประมวล พงศ์ถาวราเดช	ประชาธิปัตย์	
๓๑	ปราจีนบุรี			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายอำนาจ วิลาวัลย์	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายชยุต ภุมมะกาญจนะ	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายสฤษดิ์ บุตรเนียร	ภูมิใจไทย	
๓๒	ปัตตานี			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายอันวาร์ สาและ	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายอับดุลบาซิม อาบู	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายอนุมัติ ซูสารอ	ประชาชาติ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์	ประชาชาติ	

ลำดับที่	จังหวัด/เขตเลือกตั้งที่	ผู้ได้รับเลือกตั้ง	สังกัดพรรคการเมือง	หมายเหตุ
๓๓	พระนครศรีอยุธยา			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายเกื้อกูล ด่านชัยวิจิตร	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายนพ ชีวานันท์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายจิรทัศ ไกรเดชา	เพื่อไทย	
๓๔	พังงา			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นางกันตวรรณ ตันเถียร	ประชาธิปัตย์	
๓๕	พัทลุง			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายภูมิศิษฏ์ คงมี	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายฉลอง เทอดวีระพงศ์	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายนริศ ขำนุรักษ์	ประชาธิปัตย์	
๓๖	พิจิตร			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายพรชัย อินทร์สุข	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายภูดิท อินสุวรรณ์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายสุรชาติ ศรีบุศกร	พลังประชารัฐ	
๓๗	พิษณุโลก			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายปดิพัทธ์ สันติภาดา	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายนพพล เหลืองทองนารา	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายอนุชา น้อยวงศ์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายนิยม ช่างพินิจ	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นายมานัส อ่อนอ้าย	พลังประชารัฐ	
๓๘	เพชรบุรี			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายกฤษณ์ แก้วอยู่	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายสาธิต อุ๋ยตระกูล	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายสุชาติ อุสาหะ	พลังประชารัฐ	
๓๙	เพชรบูรณ์			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นางสาวพิมพ์พร พรพฤฒิพันธุ์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายจักรัตน์ พั้วช่วย	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายสุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นายเอี่ยม ทองใจสด	พลังประชารัฐ	
๔๐	แพร่			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายเอกการ ซื่อทรงธรรม	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายกฤติดนัย สันแก้ว	อนาคตใหม่	

ลำดับที่	จังหวัด/เขตเลือกตั้งที่	ผู้ได้รับเลือกตั้ง	สังกัดพรรคการเมือง	หมายเหตุ
๔๑	พะเยา			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายธรรมนัส พรหมเผ่า	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายวิสุทธิ์ ไชยณรุณ	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายจีรเดช ศรีวิราช	พลังประชารัฐ	
๔๒	ภูเก็ต			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายสุทา ประทีป ณ ถลาง	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายนัทธี ถิ่นสาคู	พลังประชารัฐ	
๔๓	มหาสารคาม			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายไชยวัฒนา ติณรัตน์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายจิรวัฒน์ ศิริพานิชย์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นายสุทิน คลังแสง	เพื่อไทย	
๔๔	มุกดาหาร			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายอนุรักษ์ ตั้งปณิธานนท์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายบุญฐิณ ประทุมลี	เพื่อไทย	
๔๕	แม่ฮ่องสอน			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายปัญญา จีนาคำ	พลังประชารัฐ	
๔๖	ยะลา			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายซูการ์โน มะทา	ประชาชาติ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายอับดุลอายี สาแม็ง	ประชาชาติ	
๔๗	ยโสธร			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายปิยวัฒน พันธ์สายเชื้อ	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายบุญแก้ว สมวงศ์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายธนกร ไชยกุล	เพื่อไทย	
๔๘	ร้อยเอ็ด			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายอนุรักษ์ จุรีมาศ	ชาติไทยพัฒนา	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายฉลาด ขามช่วง	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายนิรมิต สุจารี	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายนิรันดร์ นาเมืองรักษ์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นางสาวจิราพร สินธุไพร	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๖	นายกิตติ สมทรัพย์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๗	นายศักดา คงเพชร	เพื่อไทย	

ลำดับที่	จังหวัด/เขตเลือกตั้งที่	ผู้ได้รับเลือกตั้ง	สังกัดพรรคการเมือง	หมายเหตุ
๔๙	ระนอง			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์	ภูมิใจไทย	
๕๐	ระยอง			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายสาธิต ปิตุเตชะ	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายบัญญัติ เจตนจันทร์	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายธารา ปิตุเตชะ	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายสมพงษ์ โสภณ	พลังประชารัฐ	
๕๑	ราชบุรี			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นางสาวกุลวลี นพอมรบดี	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นางบุญยิ่ง นิติกาญจนา	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นางสาวปารีณา ไกรคุปต์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นายบุญลือ ประเสริฐโสภา	ภูมิใจไทย	
๕๒	ลพบุรี			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายประทวน สุทธิอำนวยเดช	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายเกียรติ เหลืองขจรวิทย์	ภูมิใจไทย	
๕๓	ลำปาง			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายกิตติกร โล่ห์สุนทร	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายจรัสฤทธิ์ จันทรสุรินทร์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายอิทธิรัตน์ จันทรสุรินทร์	เพื่อไทย	
๕๔	ลำพูน			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายสงวน พงษ์มณี	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายรังสรรค์ มณีรัตน์	เพื่อไทย	
๕๕	เลย			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายธนยศ ทิมสุวรรณ	ภูมิใจไทย	
๕๖	ศรีสะเกษ			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายสุรชาติ ชาญประดิษฐ์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายวิวัฒน์ชัย โหตระไวศยะ	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์	เพื่อไทย	

ลำดับที่	จังหวัด/เขตเลือกตั้งที่	ผู้ได้รับเลือกตั้ง	สังกัดพรรคการเมือง	หมายเหตุ
๕๖	ศรีสะเกษ			
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นายธีระ ไตรสรณกุล	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๖	นายวีระพล จิตสัมฤทธิ์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๗	นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๘	นางผ่องศรี แซ่จึง	เพื่อไทย	
๕๗	สกลนคร			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายนิยม เวชกามา	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายพัฒนา สัพโส	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นางอนุรักษ์ บุญศล	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นางสาวสกุณา สาระนันท์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๖	นายเกษม อุประ	เพื่อไทย	
๕๘	สงขลา			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายวันชัย ปริญญาศิริ	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายศาสตรา ศรีปาน	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายพยม พรหมเพชร	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นายเดชอิศม์ ขาวทอง	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๖	นายถาวร เสนเนียม	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๗	นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๘	พลตำรวจตรี สุรินทร์ ปาลาเร่	ประชาธิปัตย์	
๕๙	สตูล			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายพิบูลย์ รัชกิจประการ	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายวรศิษฎ์ เลียงประสิทธิ์	ภูมิใจไทย	
๖๐	สมุทรปราการ			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายอัครวัฒน์ อัศวเหม	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายยงยุทธ สุวรรณบุตร	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นางสาวภริม พูลเจริญ	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายวุฒินันท์ บุญชู	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นายกรุงศรีวิไล สุทินเผือก	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๖	นายฐาปกรณ์ กุลเจริญ	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๗	นางสาวไพลิน เทียนสุวรรณ	พลังประชารัฐ	
๖๑	สมุทรสงคราม			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นางสาวรังสิมา รอดรัศมี	ประชาธิปัตย์	

ลำดับที่	จังหวัด/เขตเลือกตั้งที่	ผู้ได้รับเลือกตั้ง	สังกัดพรรคการเมือง	หมายเหตุ
๖๒	สมุทรสาคร			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายทองแดง เบ็ญจะปัก	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายสมัคร ป้องวงษ์	อนาคตใหม่	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ	พลังประชารัฐ	
๖๓	สระแก้ว			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายฐานิสร์ เทียนทอง	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นางสาวตรีนุช เทียนทอง	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์	พลังประชารัฐ	
๖๔	สระบุรี			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายสมบัติ อำนาคะ	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายองอาจ วงษ์ประยูร	เพื่อไทย	
๖๕	สิงห์บุรี			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายโชติวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	พลังประชารัฐ	
๖๖	สุโขทัย			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายชูศักดิ์ คีรีมาศทอง	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายสมเจตน์ ลิมปะพันธุ์	ภูมิใจไทย	
๖๗	สุพรรณบุรี			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายสรชัด สุจิตต์	ชาติไทยพัฒนา	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ	ชาติไทยพัฒนา	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายประภัตร โพธสุธน	ชาติไทยพัฒนา	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายเสมอกัน เที่ยงธรรม	ชาติไทยพัฒนา	
๖๘	สุราษฎร์ธานี			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายภานุ ศรีบุศยกาญจน์	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นางสาววชิราภรณ์ กาญจนะ	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายสมชาติ ประดิษฐพร	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นายสินิตย์ เลิศไกร	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๖	นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ	ประชาธิปัตย์	
๖๙	สุรินทร์			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายณัฏฐพล จรัสรพีพงษ์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายคุณากร ปรีชาชนะชัย	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายตี๋ใหญ่ พูนศรีธนากูล	เพื่อไทย	

ลำดับที่	จังหวัด/เขตเลือกตั้งที่	ผู้ได้รับเลือกตั้ง	สังกัดพรรคการเมือง	หมายเหตุ
๖๙	สุรินทร์			
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๖	นายสมบัติ ศรีสุรินทร์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๗	นายชูศักดิ์ แอกทอง	เพื่อไทย	
๗๐	หนองคาย			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายกฤษฎา ตันเทอดทิตย์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นางสาวชนก จันทาทอง	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายเอกธนัช อินทร์รอด	เพื่อไทย	
๗๑	หนองบัวลำภู			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายสยาม หัตถสงเคราะห์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายไชยา พรหมา	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายณัฐวุฒิ กองจันทร์ดี	เพื่อไทย	
๗๒	อ่างทอง			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายภราดร ปริศนานันทกุล	ภูมิใจไทย	
๗๓	อุดรธานี			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายศราวุธ เพชรพนมพร	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายอนันต์ ศรีพันธุ์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นายขจิตร ชัยนิคม	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นางอาภรณ์ สาราคำ	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นางจุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๖	นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๗	นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๘	นางเทียบจุฑา ขาวขำ	เพื่อไทย	
๗๔	อุทัยธานี			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์	ภูมิใจไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายชาดา ไทยเศรษฐ์	ภูมิใจไทย	
๗๕	อุตรดิตถ์			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายกนก ลิ้มตระกูล	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายศรัณย์วุฒิ ศรัณย์เกตุ	เพื่อไทย	
๗๖	อุบลราชธานี			
	เขตเลือกตั้งที่ ๑	นายวรสิทธิ์ กัลป์ตินันท์	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายวุฒิพงษ์ นามบุตร	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๓	นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๔	นายเอกชัย ทรงอำนาจเจริญ	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๕	นายรัฐกิตติ์ ผาลีพัฒน์	เพื่อไทย	

ลำดับที่	จังหวัด/เขตเลือกตั้งที่	ผู้ได้รับเลือกตั้ง	สังกัดพรรคการเมือง	หมายเหตุ
๗๖	อุบลราชธานี เขตเลือกตั้งที่ ๖	นายธนะสิทธิ์ โควสุรัตน์	พลังประชารัฐ	
	เขตเลือกตั้งที่ ๗	นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๘	นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย	ประชาธิปัตย์	
	เขตเลือกตั้งที่ ๙	นายประภูศักดิ์ จินตะเวช	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๑๐	นายสมคิด เชื้อคง	เพื่อไทย	
๗๗	อำนาจเจริญ เขตเลือกตั้งที่ ๑	นางสมหญิง บัวบุตร	เพื่อไทย	
	เขตเลือกตั้งที่ ๒	นายดะนัย มะหิพันธ์	เพื่อไทย	

ประกาศ ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒
อิทธิพร บุญประคอง
ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

๒.๒ ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ

หน้า ๑๐
เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๖๒ ก ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง

เรื่อง ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป และคณะกรรมการการเลือกตั้งได้กำหนดให้วันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นวันเลือกตั้ง ซึ่งต่อมาคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวน ๓๔๙ เขตเลือกตั้ง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับผลรวมคะแนนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและได้คำนวณหาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่จะจัดสรรให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ ประกอบมาตรา ๑๒๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงประกาศรายชื่อพรรคการเมืองและรายชื่อผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ดังนี้

ลำดับที่	ชื่อพรรคการเมือง	รายชื่อผู้ได้รับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ	หมายเหตุ
๑	พรรคพลังประชารัฐ	๑. นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ	
		๒. นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ	
		๓. นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์	
		๔. นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	
		๕. นางนฤมล ภิญโญสินวัฒน์	
		๖. นายสันติ กีระนันทน์	
		๗. นายวิรัช รัตนเศรษฐ	
		๘. นายสันติ พร้อมพัฒน์	
		๙. นายสุพล ฟองงาม	
		๑๐. นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	
		๑๑. นายเอกราช ช่างเหลา	
		๑๒. นางพิชชารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ	
		๑๓. นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์	

ลำดับที่	ชื่อพรรคการเมือง	รายชื่อผู้ได้รับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ	หมายเหตุ
๑	พรรคพลังประชารัฐ	๑๔. นายสุรสิทธิ์ วงศ์วิทยานันท์	
		๑๕. นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์	
		๑๖. นายพงศ์กวิน จึงรุ่งเรืองกิจ	
		๑๗. นายวิเชียร ชวลิต	
		๑๘. นายอรรถกร ศิริลัทธยากร	
๒	พรรคอนาคตใหม่	๑. นายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ	
		๒. นายปิยบุตร แสงกนกกุล	
		๓. นางสาววรรณวิภา ไม้สน	
		๔. นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์	
		๕. นางสาวกุลธิดา รุ่งเรืองเกียรติ	
		๖. พลโท พงศกร รอดชมภู	
		๗. นางสาวพรรณิการ์ วานิช	
		๘. นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ	
		๙. นายธัญญ์วาริน สุขะพิสิษฐ์	
		๑๐. นายพิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์	
		๑๑. นายเจนวิทย์ ไกรสินธุ์	
		๑๒. นายสุรชัย ศรีสารคาม	
		๑๓. นายชำนาญ จันทร์เรือง	
		๑๔. นายอภิชาติ ศิริสุนทร	
		๑๕. นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล	
		๑๖. นายรังสิมันต์ โรม	
		๑๗. นางสาวเยาวลักษณ์ วงษ์ประภารัตน์	
		๑๘. นางสาวจารุวรรณ ศรัณย์เกตุ	
		๑๙. นายวินท์ สุธีรชัย	
		๒๐. นายไกลก้อง ไวทยการ	
		๒๑. นายสุเทพ อู่อ้น	
		๒๒. นายปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์	

ลำดับที่	ชื่อพรรคการเมือง	รายชื่อผู้ได้รับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ	หมายเหตุ
๒	พรรคอนาคตใหม่	๒๓. นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์	
		๒๔. นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์	
		๒๕. นายคารม พลพรกลาง	
		๒๖. นายสมชาย ฝั่งชลจิตร	
		๒๗. นายวาโย อัศวรุ่งเรือง	
		๒๘. นายคำพอง เทพาคำ	
		๒๙. นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล	
		๓๐. พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ	
		๓๑. นายนิรามาน สุไลมาน	
		๓๒. นายนิติพล ผิวเหมาะ	
		๓๓. นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร	
		๓๔. นายวิรัช พันธุมะผล	
		๓๕. นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล	
		๓๖. นายวรภพ วิริยะโรจน์	
		๓๗. นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี	
		๓๘. นางสาวเบญจา แสงจันทร์	
		๓๙. พันตำรวจตรี ชวลิต เลาหอุดมพันธ์	
		๔๐. นายณัฐวุฒิ บัวประทุม	
		๔๑. นายทวีศักดิ์ ทักษิณ	
		๔๒. นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์	
		๔๓. รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ	
		๔๔. นายองค์การ ชัยบุตร	
		๔๕. นายสำลี รักสุทธี	
		๔๖. นายเกษมสันต์ มีทิพย์	
		๔๗. นายธีรัจชัย พันธุมาศ	
		๔๘. นายสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล	
		๔๙. นางสาวณธีภัสร์ กุลเศรษฐสิทธิ์	
		๕๐. นายจุลพันธ์ โนนศรีชัย	

ลำดับที่	ชื่อพรรคการเมือง	รายชื่อผู้ได้รับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ	หมายเหตุ
๓	พรรคประชาธิปัตย์	๑. นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ	
		๒. นายชวน หลีกภัย	
		๓. นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	
		๔. นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์	
		๕. คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช	
		๖. นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์	
		๗. นายกรณ์ จาติกวณิช	
		๘. นายจุติ ไกรฤกษ์	
		๙. นายองอาจ คล้ามไพบูลย์	
		๑๐. นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู	
		๑๑. นายอิสสระ สมชัย	
		๑๒. นายอัศวิน วิภูศิริ	
		๑๓. นายเกียรติ สิทธีอมร	
		๑๔. นายกนก วงษ์ตระหง่าน	
		๑๕. นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	
		๑๖. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค	
		๑๗. นายพนิต วิกิตเศรษฐ์	
		๑๘. นายอภิชัย เตชะอุบล	
		๑๙. นายวีระชัย วีระเมธีกุล	
๔	พรรคภูมิใจไทย	๑. นายอนุทิน ชาญวีรกูล	
		๒. นายชัย ชิดชอบ	
		๓. นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ	
		๔. นางนาที รัชกิจประการ	
		๕. นายสรอรรถ กลิ่นประทุม	
		๖. นายทรงศักดิ์ ทองศรี	
		๗. นายวีรศักดิ์ หวังศุภกิจโกศล	
		๘. นางสาวศุภมาส อิศรภักดี	

ลำดับที่	ชื่อพรรคการเมือง	รายชื่อผู้ได้รับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ	หมายเหตุ
๔	พรรคภูมิใจไทย	๙. นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล	
		๑๐. นายศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์	
		๑๑. นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา	
		๑๒. นายศุภชัย ใจสมุทร	
๕	พรรคเสรีรวมไทย	๑. พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส	
		๒. นายวัชรา ณ วังขนาย	
		๓. นายวิรัตน์ วรศสิริน	
		๔. นายเรวัต วิศรุตเวช	
		๕. นายประสงค์ บูรณ์พงศ์	
		๖. นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา	
		๗. นายเพชร เอกกำลังกุล	
		๘. นางสาวธนพร โสมทองแดง	
		๙. นายอำไพ กองมณี	
		๑๐. พลตำรวจโท วิศณุ ม่วงแพรสี	
๖	พรรคชาติไทยพัฒนา	๑. นายวราวุธ ศิลปอาชา	
		๒. นายธีระ วงศ์สมุทร	
		๓. นายนิกร จำนง	
		๔. นายนพดล มาตรศรี	
๗	พรรคเศรษฐกิจใหม่	๑. นายมิ่งขวัญ แสงสุวรรณ์	
		๒. นายสุภดิช อากาศฤกษ์	
		๓. นายนิยม วิวรรธนดิฐกุล	
		๔. นายภาสกร เงินเจริญกุล	
		๕. นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์	
		๖. นางมารศรี ขจรเรืองโรจน์	

ลำดับที่	ชื่อพรรคการเมือง	รายชื่อผู้ได้รับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ	หมายเหตุ
๘	พรรคประชาชาติ	นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา	
๙	พรรคเพื่อชาติ	๑. นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์	
		๒. นางสาวปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช	
		๓. นายอารี ไกรนรา	
		๔. นายเพชรวรรต วัฒนพงศศิริกุล	
		๕. นางลินดา เชิดชัย	
๑๐	พรรครวมพลังประชาชาติไทย	๑. หม่อมราชวงศ์จัตุมงคล โสณกุล	
		๒. นางสาวเพชรชมพู กิจบูรณะ	
		๓. นายเขตรัฐ เหล่าธรรมทัศน์	
		๔. นางสาวอนุสรี ทับสุวรรณ	
๑๑	พรรคชาติพัฒนา	๑. นายเทวัญ ลิปตพัลลภ	
		๒. นายดล เหตระกูล	
๑๒	พรรคพลังท้องถิ่นไท	๑. นายชัชวาลล์ คงอุดม	
		๒. นายโกวิทย์ พวงงาม	
		๓. นายนพดล แก้วสุพัฒน์	
๑๓	พรรครักษ์ผืนป่าประเทศไทย	๑. นายดำรงค์ พิเดช	
		๒. นายยรรยงก์ ถนอมพิชัยธำรง	
๑๔	พรรคพลังปวงชนไทย	นายนิคม บุญวิเศษ	
๑๕	พรรคพลังชาติไทย	พลตรี ทรงกลด ทิพย์รัตน์	
๑๖	พรรคประชาภิวัฒน์	นายสมเกียรติ ศรลัมพ์	
๑๗	พรรคไทยศรีวิไลย์	นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์	
๑๘	พรรคพลังไทยรักไทย	นายคฑาเทพ เตชะเดชเรืองกุล	
๑๙	พรรคครูไทยเพื่อประชาชน	นายปรีดา บุญเพลิง	
๒๐	พรรคประชานิยม	พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์	
๒๑	พรรคประชาธรรมไทย	นายพิเชษฐ สถิรชวาล	
๒๒	พรรคประชาชนปฏิรูป	นายไพบูลย์ นิติตะวัน	
๒๓	พรรคพลเมืองไทย	นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์	

ลำดับที่	ชื่อพรรคการเมือง	รายชื่อผู้ได้รับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ	หมายเหตุ
๒๔	พรรคประชาธิปไตยใหม่	นายสุรทิน พิจารณ์	
๒๕	พรรคพลังธรรมใหม่	นายระวี มาศฉมาดล	
๒๖	พรรคไทรักธรรม	นายพีระวิทย์ เรื่องลือดลภาค	

ประกาศ ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒
อิทธิพร บุญประคอง
ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

คณะทำงาน

จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

คณะกรรมการที่ปรึกษา

๑. พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา	เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง
๒. นายดุษฎี พรสุขสวัสดิ์	รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง
๓. นายเมธา ศิลาพันธ์	รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง
๔. นายแสวง บุญมี	รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง
๕. นายกฤช เอื้อวงศ์	รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง
๖. นายณัฏฐ์ เล่าสีห์สวกุล	รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง
๗. นายไพบูลย์ เหล็กพรหม	ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง
๘. นายสมยศ อักษร	ผู้แทนผู้ตรวจการ

หัวหน้าคณะทำงาน

นายกฤช เอื้อวงศ์	รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

คณะทำงาน

๑. นายสาโรช ไพเราะ	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
๒. นางสาวจินตนา ศรีนุกูล	ผู้อำนวยการสำนักบริหารทั่วไป
๓. นางสาวกัญญา ตันติธัญญากร	ผู้อำนวยการสำนักการคลัง
๔. นางสาวชุลีพร ชาญใบพัด	ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ
๕. นายสมพล พรผล	ผู้อำนวยการสำนักกิจการพรรคการเมือง
๖. พ.ต.ท. วัชรินทร์ พิมพ์กะภีร์	ผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล
๗. นางชรินทร์ทิพย์ ไชยโย	ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ
๘. นายวิชัย เดชดี	ผู้อำนวยการสำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๑
๙. พ.ต.ท. ธนบดี พ่วงจินดา	ผู้อำนวยการสำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๒
๑๐. นายครรชิต เจริญอินทร์	ผู้อำนวยการสำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๓
๑๑. พ.ต.ต. ณัฐวัฒน์ เสงี่ยมศักดิ์	ผู้อำนวยการสำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๔
๑๒. พ.ต.ท. เกียรติ พูลจันทร์	ผู้อำนวยการสำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๕
๑๓. ร.ต.อ. มนูญ วิเชียรนิตย์	ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนงานสืบสวนสอบสวน
๑๔. นายกิตติพงษ์ บริบูรณ์	ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๑
๑๕. นายชัชวาล สุขหล้า	ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒
๑๖. นางสาวอุไร มโนหรทัต	ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ
๑๗. นางสาวเกษสุดา ภูสะพาน	ผู้อำนวยการสำนักบริหารการสนับสนุนโดยรัฐ
๑๘. นายสมพล พรผล	ผู้อำนวยการสำนักกิจการพรรคการเมือง
๑๙. นายพัฒนพงศ์ อินทรวารี	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาเครือข่ายการเลือกตั้ง
๒๐. ร.ต.อ. นิยม เพ็ชรโกมล	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมความเป็นพลเมือง
๒๑. ร.ต.อ. ชนินทร์ น้อยเล็ก	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี
๒๒. ร.อ.หญิง วนิดา พรหมมณี	ผู้อำนวยการสำนักการประชุม
๒๓. นางสาวพัชรินทร์ รัตนวิภา	ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์
๒๔. นายสมเกียรติ คงดี	ผู้อำนวยการสำนักกิจการคณะกรรมการการเลือกตั้ง
๒๕. นางอุษณี ฉันทวรคุณ	ผู้อำนวยการสำนักวินิจฉัยและคดี
๒๖. นางสาวณิชานาฎ บรรจงจิตร	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาบุคลากร
๒๗. นางสาวชุลีพร ชาญใบพัด	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและวิชาการ
๒๘. นางโกศิญา วิริยะนันทวงศ์	รองผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
๒๙. นางสาวปิยสุดา คงฤทธิศึกษากร	ผู้อำนวยการฝ่ายติดตามและประเมินผล สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
๓๐. นายจรัญ วิรัสสะ	ผู้อำนวยการสำนักงานผู้ตรวจการ
๓๑. นายชุมพล เบียดตะคุ	นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ รักษาการผู้อำนวยการสำนักงานผู้ตรวจสอบภายใน
๓๒. นางสาวนันทิยา นุ่นช้าย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
๓๓. นางสุนิศา อนงค์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
๓๔. นางสาวจุฑามาศ เดชแพ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

ที่มาข้อมูล

๑. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
๒. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทุกจังหวัดและกรุงเทพมหานคร
๓. ศูนย์ส่งเสริมการศึกษาและการมีส่วนร่วมของพลเมืองที่ ๑ – ๘

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

ชื่อหนังสือ
รายงานผลการปฏิบัติงาน
คณะกรรมการการเลือกตั้ง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
พิมพ์ครั้งที่ ๑ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔
ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๗๒๕๙-๕๔-๓
จัดทำโดย
สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
พิมพ์ที่
บริษัท วิสม่า เอเชีย จำกัด
โทร. ๐ ๒๓๕๓ ๑๔๘๘ (อัตโนมัติ)
แฟ็กซ์ ๐ ๒๒๓๓ ๘๘๖๗
จำนวน
๒,๐๐๐ เล่ม

ออกแบบปก
นายพงศกร วังคำ
พนักงานการเลือกตั้งปฏิบัติการ
สำนักประชาสัมพันธ์

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

อาคารรัฐประศาสนภักดี ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐
๑๒๐ หมู่ที่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๘๘๘๘ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๕๙๐

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๑๓๗๙๖/๒๕๖๔
วันที่ ๒๐ ก.ย. ๖๔
เวลา ๑๓.๕๔ น.

ด่วนที่สุด
ที่ ลต ๐๐๐๓/๙๖๓๒

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่
กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๐ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอส่งรายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
จำนวน ๕๐๐ เล่ม

ด้วยบทบัญญัติตามมาตรา ๒๒ (๘) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีและข้อสังเกตต่อรัฐสภา และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้จัดพิมพ์รายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เสร็จเรียบร้อยแล้ว พร้อมนี้ได้จัดส่งหนังสือดังกล่าวข้างต้น จำนวน ๕๐๐ เล่ม รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย มาให้เพื่อนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติของกฎหมายต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

พันตำรวจเอก
(จรุงวิทย์ ภูมมา)
เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและกฎหมาย
รับที่ ๔๐/๒๕๖๔
๒๐ กย ๖๔ เวลา ๑๕.๕๐ น.

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๔๒๐/๒๕๖๔
วันที่ ๒๐ กย ๖๔ เวลา ๑๕.๐๐ น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๔๕๓/๒๕๖๔
วันที่ ๒๐/กย./๖๔ เวลา ๑๕.๕๕ น.
ส่งกลุ่มงาน ร.ร.ว. ดำเนินการ

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
ฝ่ายติดตามและประเมินผล
โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๘๖๗๖-๗, ๐ ๒๑๔๑ ๙๔๗๘, ๐ ๒๑๔๑ ๙๔๘๘
โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๖๑๕ - ๖

พรช. 2